



MD-2012, Chișinău, str. V. Pîrcălab nr. 46
Tel.: (373 22) 27-75-51, fax: (373 22) 27-74- 71
<http://www.cca.md>

MD-2012, Кишинэу, ул. В. Пыркъэлаб, №. 46
Тел.: (373 22) 27-75-51, факс: (373 22) 27-74-71
<http://www.cca.md>

RAPORT

Cu privire la monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2”, „Publika TV”, „TV 7”, „Accent TV”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „N 4”, „Realitatea TV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul Electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova), pentru perioada 10-19 octombrie 2016

Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor

În scopul monitorizării conținutului mediatic, în particular a emisiunilor de știri, CCA utilizează metodologia de monitorizare a mass-media, adoptată oficial la ședința CCA din 29 octombrie 2010 și discutată la seminarul desfășurat la 21-22 octombrie la Chișinău. Aceasta reprezintă preponderent o abordare cantitativă de monitorizare cu elemente calitative. Prin intermediul *indicatorilor* identificați, metodologia permite stabilirea dacă radiodifuzorii au respectat sau nu obligațiile legale, spre exemplu, în ce măsură radiodifuzorii respectă pluralismul politic. În scopul analizei cantitative a reflectării în mass-media a actorilor sau entităților relevante, *unitatea de analiză* este identificată ca parte a mesajului dedicat actorului politic sau subiectului selectat. De fapt, este volumul de timp în care se face referință la actorii politici sau aceștia apar direct în emisie. Este important să se înțeleagă modul în care este utilizat timpul/spațiul. Timp/spațiu legal nu înseamnă, în mod automat, reflectare egală. Tonalitatea reflectării și modul în care actorul politic sau entitatea respectivă este prezentat(ă) reprezintă informații importante ce completează datele referitoare la acordarea timpului. De asemenea, este important să fie analizată tonalitatea reflectării în perspectiva cazurilor particulare care prezintă actorii în lumină pozitivă sau negativă, așa cum doar faptul că o cotă parte de reflectare a actorilor a fost pozitivă sau negativă nu trebuie, în mod automat, să ducă la concluzia că instituția media respectivă este părtinitoare în favoarea sau în defavoarea unui actor. Natura relatărilor și modul în care informația a fost prezentată trebuie să fie supuse unor analize suplimentare. *Secvența de timp* legată de *actorul politic relevant* este codificată în conformitate cu următoarele variabile: *discursul direct-indirect* și *tonalitatea reflectării* (pozitiv, neutru, negativ). Unitățile de analiză sînt înregistrate și codificate separat cu variabilele selectate. Timpul/spațiul acordat actorilor relevanți este măsurat în secunde. Activitățile de monitorizare a radiodifuzorilor sînt efectuate de o echipă de monitori, care au participat la activități de instruire în domeniul monitorizării mass-media privind procedurile și tehnicile de monitorizare. Suplimentar la abordarea cantitativă de monitorizare menționată mai sus, care produce statistici referitoare la volumul de timp acordat actorilor politici și modul în care timpul este acordat, monitorii analizează anumite segmente ale emisiunilor; în cadrul emisiunilor de știri acestea sînt subiectele de știri. Subiectele de știri sînt analizare cu referire la cerințele legale, inclusiv respectarea articolului 7 din Codul Audiovizualului.

Selectarea radiodifuzorilor și a programelor monitorizate

Prezentul raport reflectă rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1” („Mesager” – ora de difuzare 19:00); „Prime” („Primele știri” – ora de difuzare 21:00); „Canal 3” („Știrile Canal 3” – ora de difuzare 20:00); „Canal 2” („Reporter” – ora de difuzare 19:00); „Publika TV” („NEWS PUBLIKA” – ora de difuzare 19:00); „TV 7” („Știri” – ora de difuzare 17:30); „Accent TV” („Accent info” – ora de difuzare 20:00); „PRO TV CHIȘINĂU” („Știrile Pro TV” – ora de difuzare 20:00); „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00); „N 4” („Obiectiv” – ora de difuzare 19:00); „Realitatea TV” („Știrile Realitatea” – ora de difuzare 20:00); „Ren Moldova” („Новости 24 Молдова” – ora de difuzare 20:00) și „RTR Moldova” („BECTI MOLDOVA” – ora de difuzare 19:45).

Perioada monitorizată

Raportul cuprinde perioada 10-19 octombrie 2016.

***Notă:** Lista abrevierilor:

PDM – Partidul Democrat din Moldova;

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova”;

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”;

PAS – Partidul Acțiune și Solidaritate;

CI – Candidați Independenți;

PL – Partidul Liberal;

PN – Partidul Nostru;

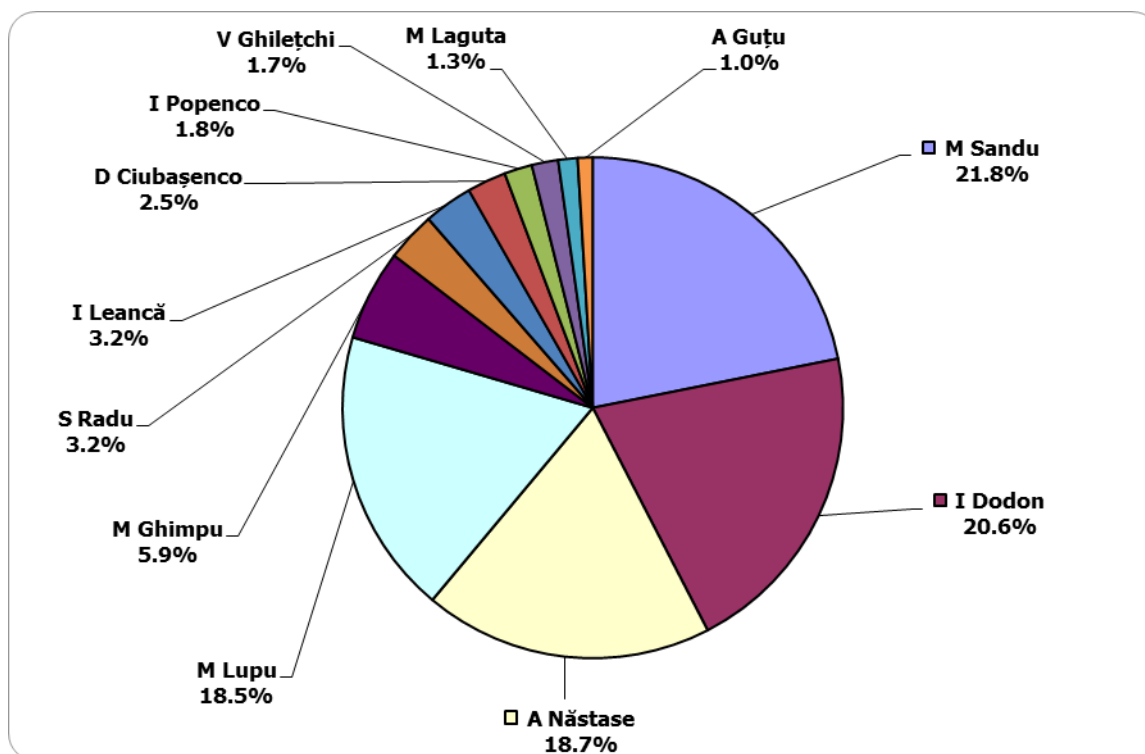
PPEM – Partidul Popular European din Moldova;

MR – Mișcarea Social-Politică „Ravnopravie”;

PPD – Partidul Politic „Dreapta”.

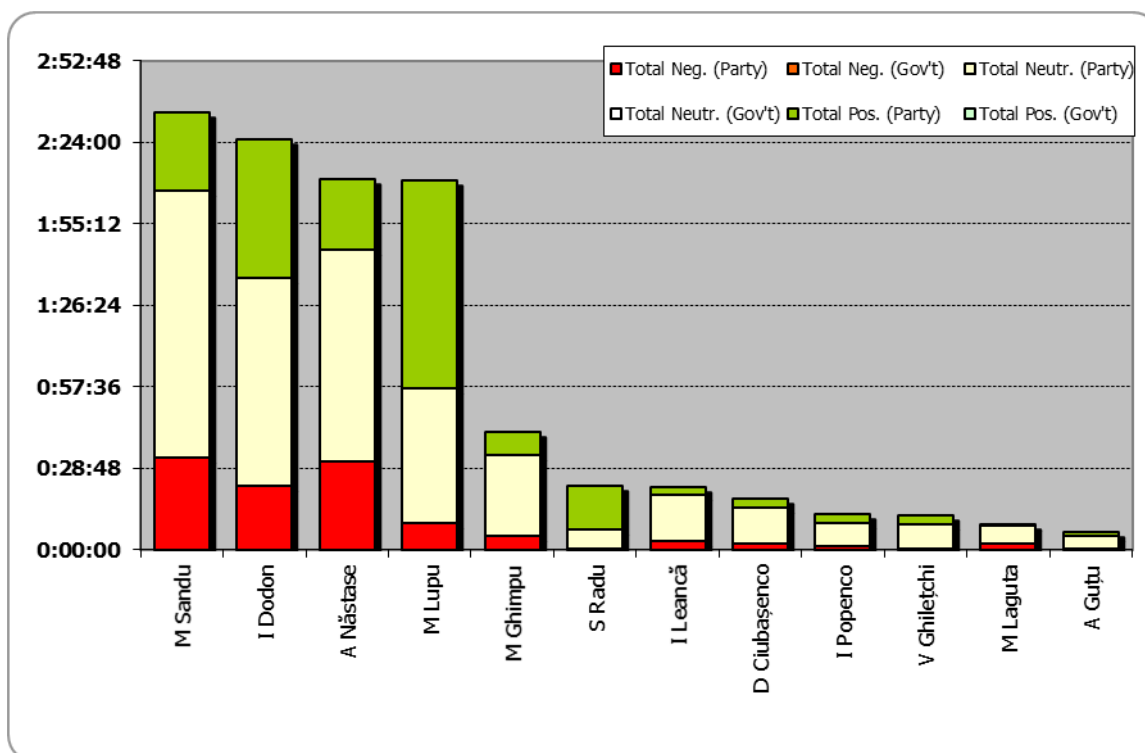
În perioada de raport 10-19 octombrie 2016, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 572 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (96 de subiecte), „Jurnal TV” (54 de subiecte), „Publika” (51 de subiecte), „NTV Moldova” (45 de subiecte), „Canal 3” (42 de subiecte), „RTR Moldova” (39 de subiecte), „Prime” (39 de subiecte), „Canal 2” (39 de subiecte), „PRO TV CHIȘINĂU” (33 de subiecte), „Realitatea TV” (24 de subiecte), „TV 7” (23 subiecte), „Moldova-1” (19 de subiecte), „Ren Moldova” (17 subiecte) și „N 4” (6 subiecte).

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:



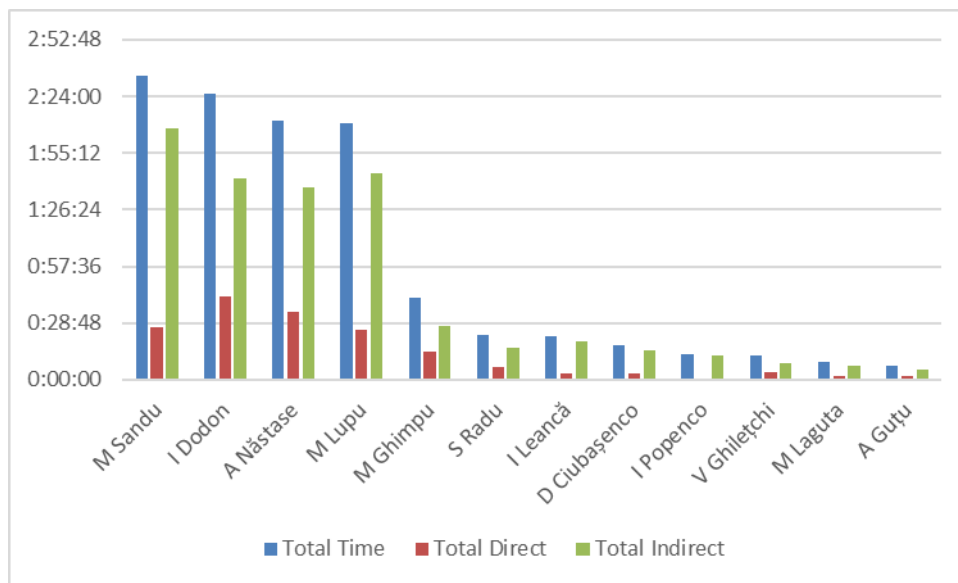
În perioada de referință, rezultatele monitorizării au atestat că cel mai mediatizat candidat electoral la alegerile prezidențiale a fost candidatul PAS, M. Sandu, cu 21,8%, fiind urmată de I. Dodon – cu 20,6%, A. Năstase, cu 18,7% și M. Lupu – 18,5%. M. Ghimpu a obținut 5,9%, iar S. Radu și I. Leancă au avut un volum egal de reflectare – 3,2%. Candidatul PN, D. Ciubașenco a avut o prezență de 2,5%, fiind urmat de I. Popenco, cu 1,8%, V. Ghilețchi – 1,7%. M. Laguta a acumulat un volum procentual de 1,3%, iar A. Guțu a evoluat cu 1,0%.

Conotația reflectării:



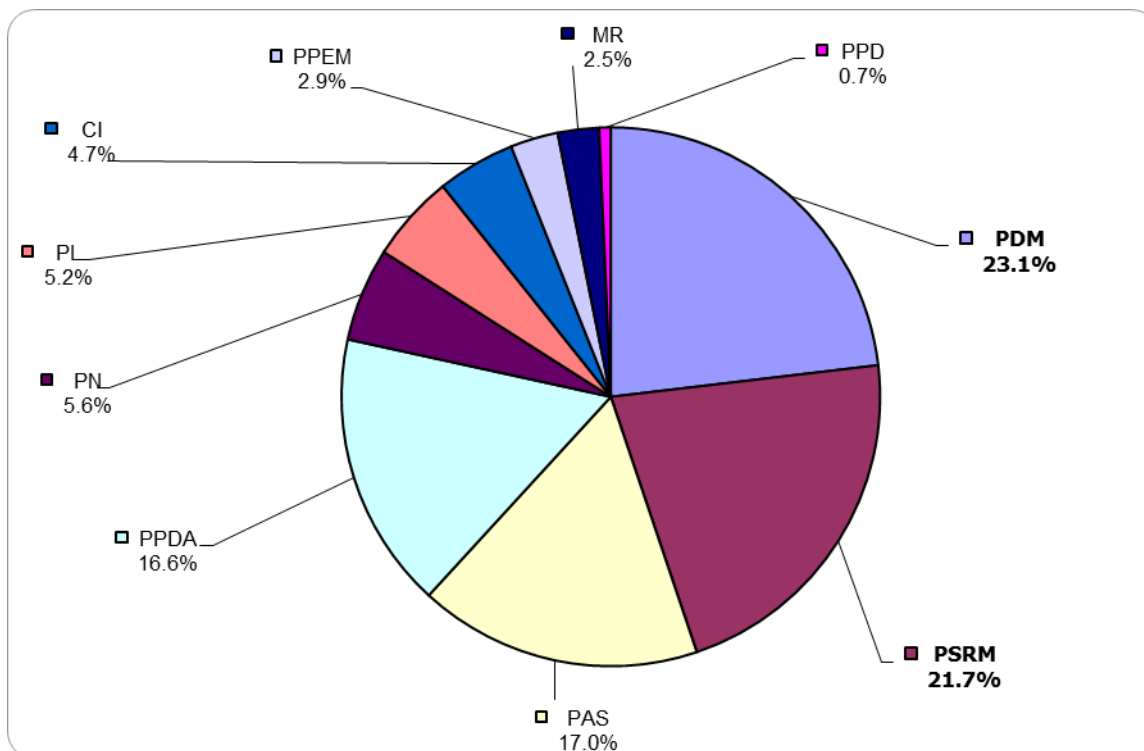
Din volumul total de timp, cel mai mediatizat candidat electoral a fost M. Sandu, care a beneficiat de un timp total de 2 ore 34 min. 16 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 27 min. 30 sec., și negativă – 32 min. 38 sec., fiind urmată de I. Dodon, cu un timp total de 2 ore 25 min. 07 sec., dintre care 49 min. 08 sec. – pozitiv, și 22 min. 43 sec. – negativ. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 2 ore 10 min. 47 sec., dintre care pozitiv – 24 min. 37 sec., negativ – 31 min. 23 sec., iar M. Lupu a fost reflectat în volum de 2 ore 10 min. 25 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 1 oră 13 min. 31 sec., negativ – 9 min. 28 sec., urmat de M. Ghimpu, cu 41 min. 23 sec., dintre care 7 min. 49 sec. – pozitiv, și 4 min. 52 sec. – negativ. S. Radu, a acumulat un volum total de timp de 22 min. 31 sec., dintre care pozitiv – 15 min. 12 sec., negativ – 24 sec., urmată de I. Leancă care a obținut un volum total de 22 min. 18 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 2 min. 53 sec., iar negativă – 2 min. 55 sec. Timpul total obținut de D. Ciubașenco a fost de 17 min. 48 sec., dintre care cu conotație pozitivă – 82 min. 59 sec., și negativă – 2 min. 06 sec. I. Popenco a avut o prezență în volum de 12 min. 41 sec., dintre care 3 min. 05 sec. – pozitiv, 1 min. 1 sec. – negativ, V. Ghilețchi a beneficiat de un timp total de 12 min. 03 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 3 min. 10 sec., iar negativă – 22 sec. Din volumul total de 8 min. 50 sec, M. Laguta a fost reflectată pozitiv – 26 sec., iar negativ – 1 min. 58 sec. urmată de A. Guțu care a beneficiat de un timp total de 6 min. 26 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 1 min. 44 sec., și negativă – 32 sec.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



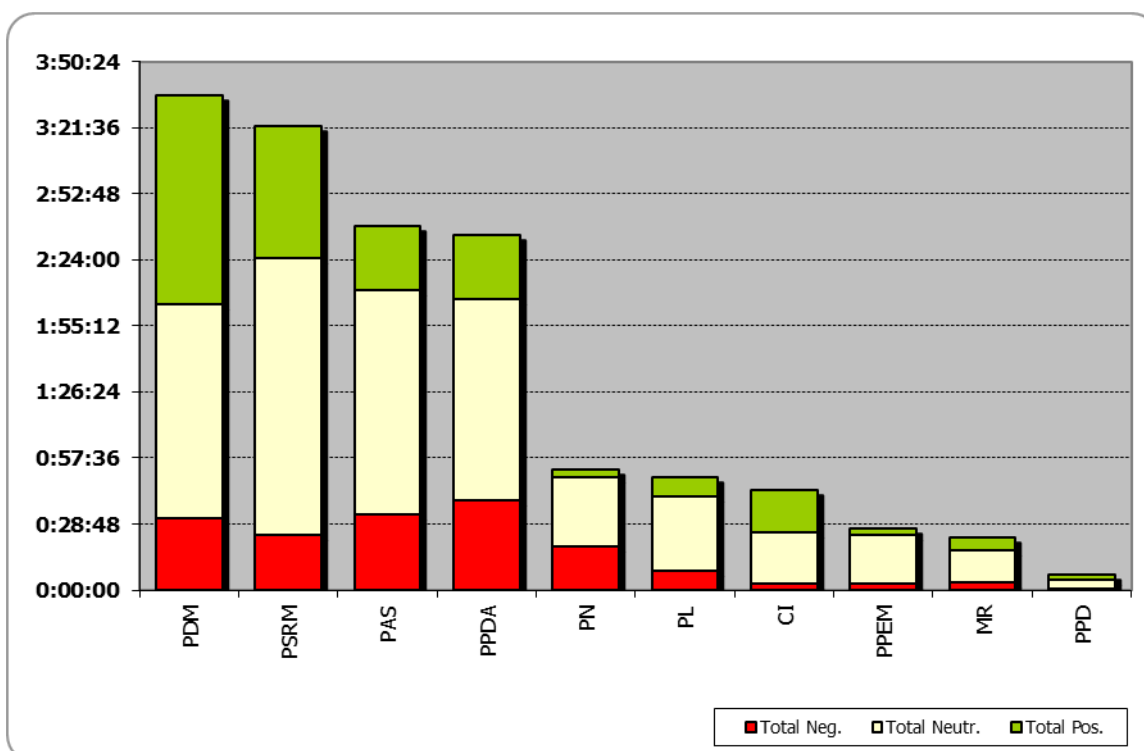
Candidați	Total Time	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	2:34:16	0:26:37	2:07:39
I Dodon	2:25:10	0:42:33	1:42:37
A Năstase	2:11:49	0:34:24	1:37:25
M Lupu	2:10:25	0:25:34	1:44:51
M Ghimpu	0:41:23	0:14:18	0:27:05
S Radu	0:22:31	0:06:08	0:16:23
I Leancă	0:22:18	0:02:54	0:19:24
D Ciubașenco	0:17:48	0:03:05	0:14:43
I Popenco	0:12:41	0:00:43	0:11:58
V Ghilețchi	0:12:03	0:03:30	0:08:33
M Laguta	0:08:50	0:01:41	0:07:09
A Guțu	0:06:49	0:01:36	0:05:13

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:



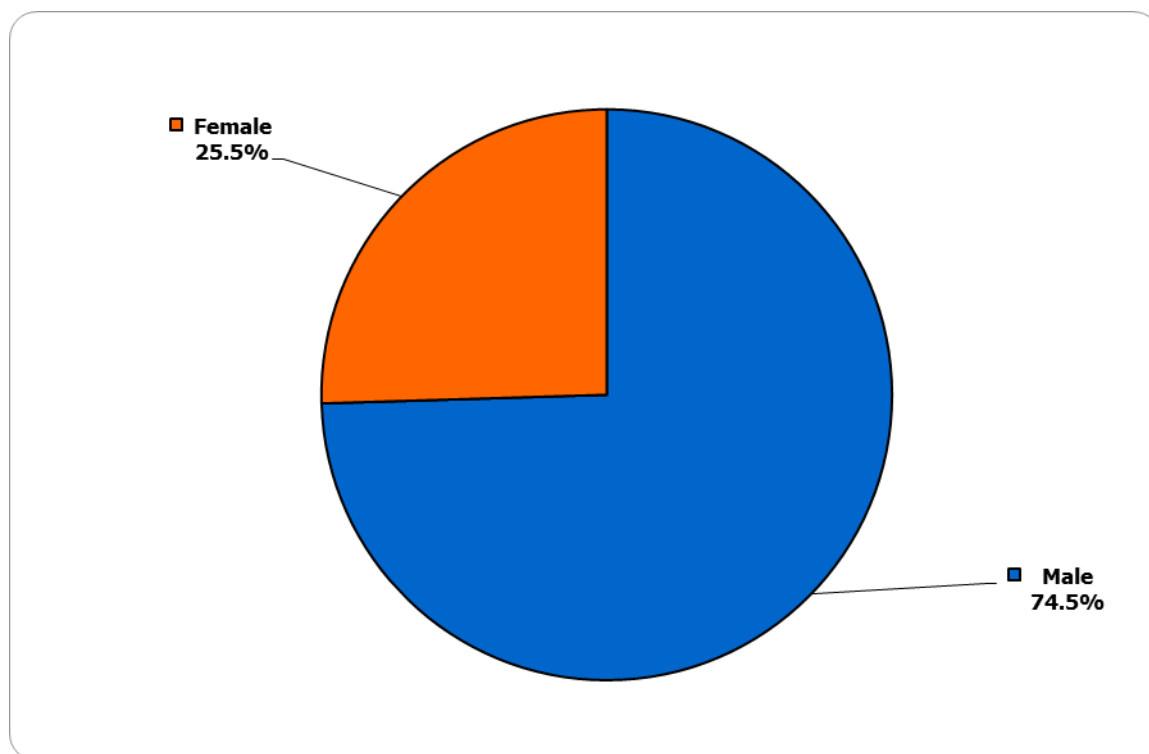
În perioada de raport au fost mediatizate doar partidele politice ale căror candidați electorali participă la cursa prezidențială. Astfel, cel mai mediatizat partid politic a fost PDM – 23,1%, urmat de PSRM – 21,7%, iar PAS – 17,0%. PPDA a fost reflectat în volum de 16,6%, urmat de PN, cu 5,6% și PL, cu 5,2%. Candidații Independenți au acumulat o pondere a reflectării de 4,7%, urmați de PPEM, cu 2,9%, MR – 2,5% și PPD, cu 0,7 la sută.

Conotația reflectării:



În cadrul buletinelor informative, candidații electorali au fost mediatizați, în general, neutru, unii fiind reflectați atât pozitiv, cât și negativ. Așadar, PDM, din volumul total de timp de 3 ore 35 min. 42 sec., a avut o conotație negativă pe parcursul a 31 min. 19 sec., iar pozitivă – 1 oră 30 min. 59 sec., fiind urmat de PSRM, cu 3 ore 22 min. 25 sec., dintre care cu conotație pozitivă – 57 min. 49 sec., iar negativă – 24 min. 17 sec. PAS, din volumul total de timp de 2 oră 38 min. 28 sec., a obținut o conotație negativă de 32 min. 57 sec., iar pozitivă – de 27 min. 57 sec. Timpul total al PPDA a constituit 2 ore 34 min. 56 sec., dintre care 28 min. 22 sec. a fost reflectat pozitiv, iar 39 min. 11 sec. – negativ. PN, din totalul de 52 min. 19 sec., a avut o conotație negativă pe parcursul a 18 min. 58 sec., iar pozitivă – 3 min. 19 sec., urmat de PL care a acumulat un volum total de reflectare 48 min. 54 sec., dintre care 8 min. 2 sec. au fost într-o conotație pozitivă, iar negativă – 8 min. 20 sec. Timpul total oferit CI a fost de 43 min. 47 sec., fiind reflectați într-o conotație negativă 2 min. 44 sec., și pozitivă – 18 min. 48 sec. PPEM, a evoluat cu 26 min. 42 sec., dintre care cu o conotație negativă – 3 min. 01 sec., iar pozitivă – 2 min. 53 sec. MR a fost reflectat în conotație negativă în volum de 3 min. 29 sec., iar pozitivă – în volum de 5 min. 37 sec., dintr-un total de 23 min. 07 sec. PPD a avut o prezență de 6 min. 26 sec., dintre care 1 min. 44 sec. – pozitiv, iar 32 sec. – negativ.

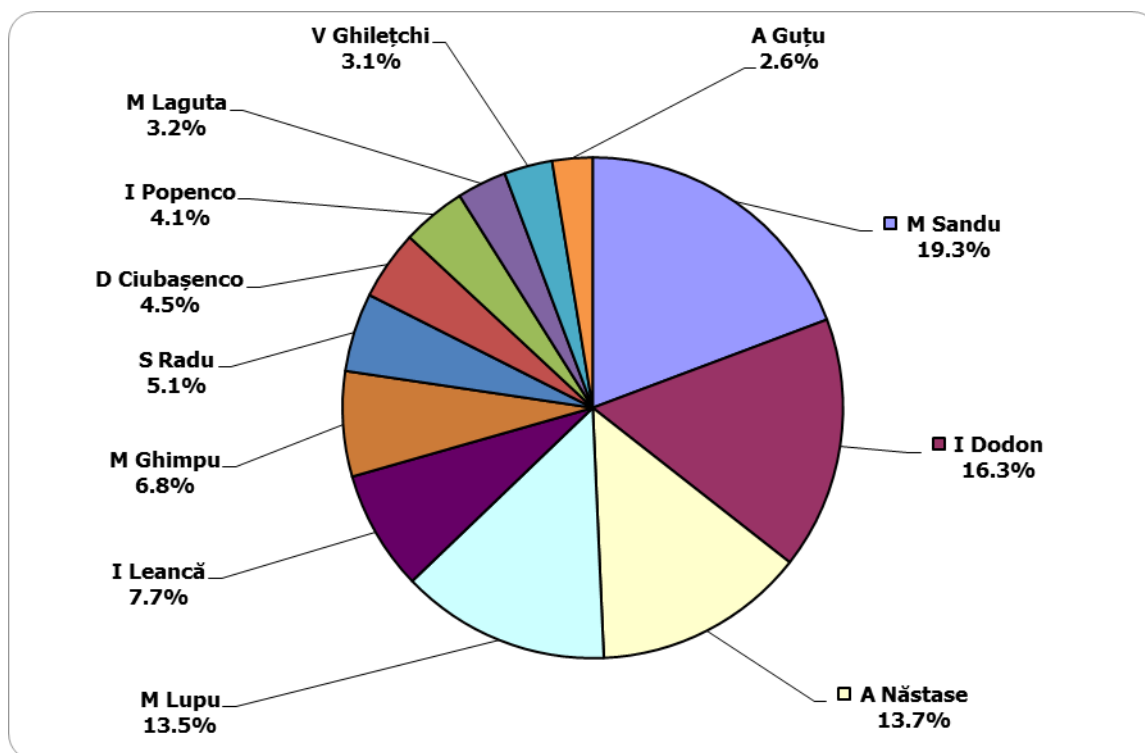
Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de referință, partea dominantă a reflectării la categoria gender a constituit-o cea a bărbaților – cu 74,5%, iar cota femeilor a fost de 25,5%.

Moldova-1

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

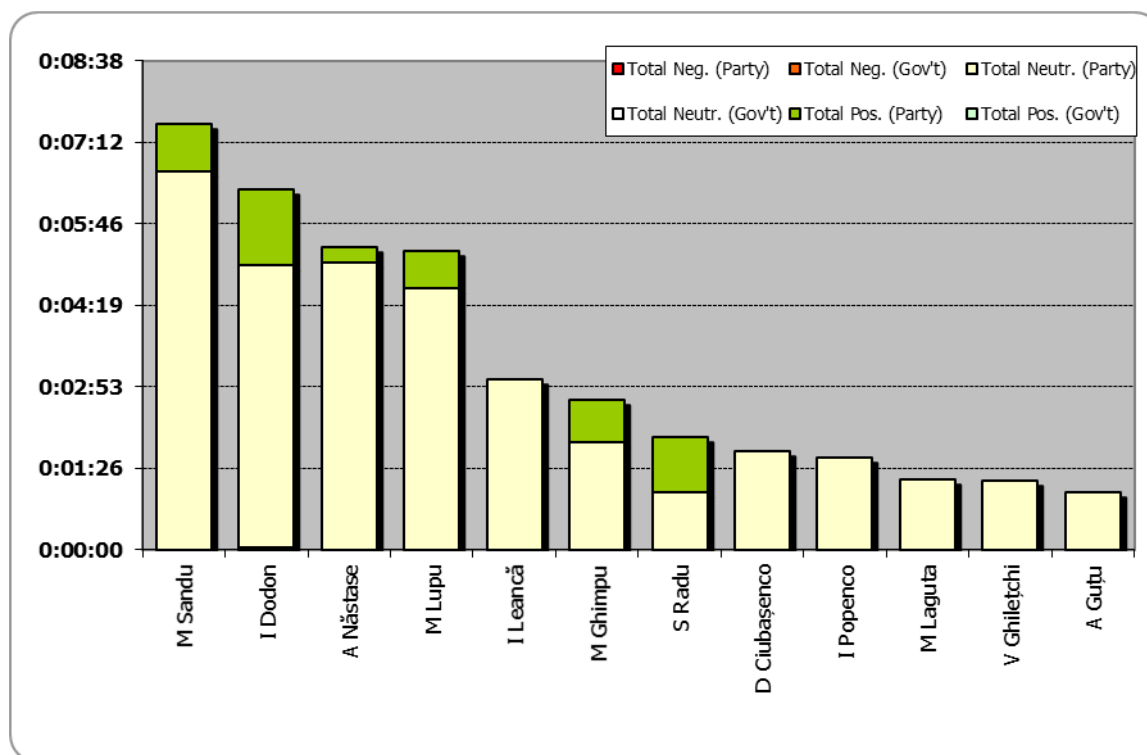


În cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, cel mai mediatizat candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova a fost M. Sandu – 19,3%, urmat de I. Dodon, cu 16,3%. Candidatul PPDA, A. Năstase, a fost reflectat în volum de 13,7%, M. Lupu – de 13,5%, I. Leancă – de 7,7%, iar M. Ghimpu a fost mediatizat în volum de 6,8%. Candidatul independent S. Radu a fost mediatizată în volum de 5,1%, urmată de D. Ciubașenco – cu 4,5% și I. Popenco – cu 4,1 la sută. Un volum procentual apropiat au acumulat M. Laguta – 3,2 la sută, V. Ghilețchi – 3,1 la sută, iar A. Guțu a obținut 2,6 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Sandu, PAS	7 min. 31 sec.	50 sec.	6 min. 41 sec.	0
I. Dodon, PSRM	6 min. 22 sec.	1 min. 20 sec.	4 min. 59 sec.	3 sec.
A. Năstase, PPDA	5 min. 21 sec.	17 sec.	5 min. 4 sec.	0
M. Lupu, PDM	5 min. 17 sec.	40 sec.	4 min. 37 sec.	0
I. Leancă, PPEM	3 min. 1 sec.	0	3 min.1 sec.	0
M. Ghimpu, PL	2 min. 39 sec.	45 sec.	1 min. 54 sec.	0
S. Radu, CI	1 min. 59 sec.	58 sec.	1 min. 1 sec.	0
D. Ciubașenco, MR	1 min. 45 sec.	0	1 min. 45 sec.	0
I. Popenco, MR	1min. 37 sec.	0	1 min. 37 sec.	0
M. Laguta, CI	1 min. 15 sec.	0	1 min.15 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	1 min. 13 sec.	0	1 min.13 sec.	0
A. Guțu, PPD	1 min. 1 sec.	0	1 min. 1 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali la funcția de Președinte al Republicii Moldova: M. Sandu, I. Dodon, A. Năstase, M. Lupu, M. Ghimpu și S. Radu au fost reflectați în conotație neutră și pozitivă, iar I. Leancă, D. Ciubașenco, I. Popenco, M. Laguta, V. Ghilețchi și A. Guțu au fost mediatizați în conotație doar neutră.

Astfel, Silvia Radu, a fost prezentată pozitiv în subiectele despre: Lansare sa în campania electorală prezidențială. Candidatul independent S. Radu vine cu următoarea declarație: „*Voi institui un Consiliu Economic Suprem și un Consiliu Suprem Civic pe lângă președintele Republicii Moldova. După modelul Consiliului Suprem de Securitate, pentru a remedia situația economică și socială din republică*”. De asemenea, S. Radu a declarat că va contribui la promovarea politicilor care vor atrage capital și va crea noi locuri de muncă: „*Voi iniția reforme economice pentru dezvoltarea țării în beneficiul cetățenilor*”. Potrivit S. Radu, educația va fi o prioritate pentru șeful statului, iar în domeniul politicilor sociale locul principal îl va ocupa familia (10.10.2016).

Candidatul la Președinție, Maia Sandu, a beneficiat de o conotație a reflectării pozitivă în subiectele despre: Conferința de presă organizată de candidatul PAS. În cadrul subiectului se menționează că pe agenda candidatului pentru funcția de șef al statului M. Sandu prioritate va avea lupta împotriva corupției. Totodată, liderul PAS cere ca procurorul general să fie numit de președintele țării, așa cum prevede noua legea a Procuraturii (10.10.2016); M. Sandu este candidatul comun al PAS, PPDA, PLDM la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anunțul este făcut de A. Năstase în cadrul unei conferințe de presă, pe care a susținut-o în satul de baștină – Mîndrești din r-nul Telenești. PLDM, la fel, a decis să susțină candidatura M. Sandu la funcția de șef al statului. A. Năstase a declarat că PAS merită această susținere, întrucît este un partener de încredere: „*Am convenit împreună că în funcția de procuror general trebuie să fie un om integru, profesionist, M. Sandu este dispusă să preia punctele prioritare din programele noastre*”. La rîndul său, M. Sandu a menționat că obiectivul primordial este cîștigarea alegerilor: „*După alegerile prezidențiale vin alegerile parlamentare, trebuie să ne pregătim să consolidăm aceste două partide și să venim să preluăm puterea în Parlament. Dar pînă atunci trebuie să facem tot posibilul să nu pierdem lupta*” (15.10.2016); un grup de deputați în primul Parlament, semnatori ai Declarației de Independență a Republicii Moldova, a anunțat că o susțin pe M. Sandu la alegerile prezidențiale. Semnarii spun că M. Sandu nu mai este un candidat a unui partid sau a unui grup de partide, ci

este candidatul poporului, care vrea schimbare în țară. În declarație mai este specificat că Sandu reprezintă convingerea societății de a merge spre Vest, alături de popoarele civilizate din UE (19.10.2016).

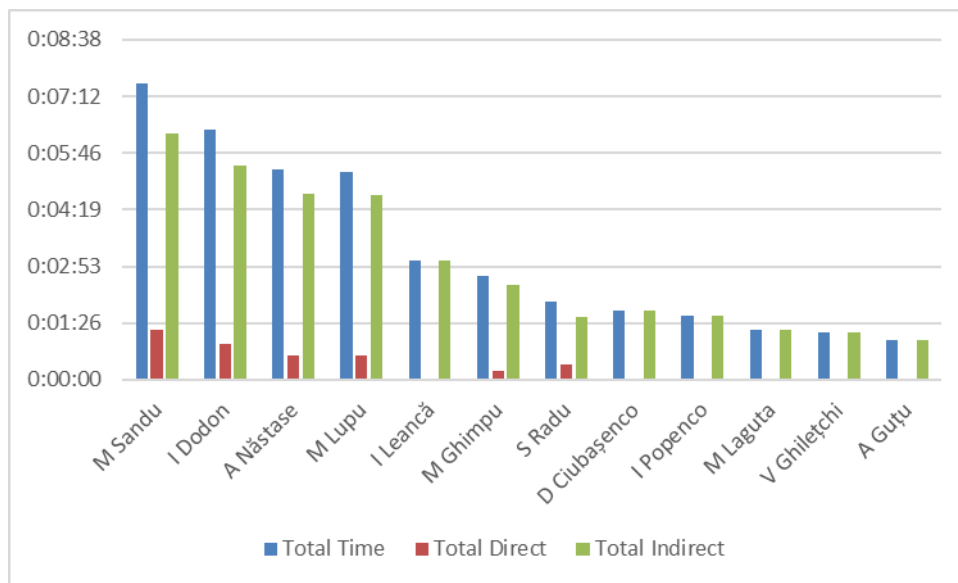
În conotație pozitivă a fost reflectat și candidatul PSRM, Igor Dodon, în subiectele despre: Programul electoral al candidatului PSRM, la funcția de șef al statului. I. Dodon a făcut publice prioritățile în domeniul economiei și echității sociale prevăzute în programul său electoral. Politicianul propune anularea unor legi pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea, păstrarea vârstei de pensionare, dar și asigurarea medicală a fiecărui cetățean: *„Anularea tuturor legilor care impun cetățenii să achite miliardul furat, revenirea produselor autohtone pe piața rusă, relațiile cu UE trebuie să se bazeze pe comerțul asimetric, nu comerțul de liber schimb. Protejarea pieței interne și producătorul autohton, resurse energetice mai ieftine”*. Liderul socialiștilor susține că nu va admite reforma administrativ-teritorială dacă aceasta va prevedea revenirea la județe și lichidarea primăriilor care au mai puțin de 5 mii de locuitori (13.10.2016); Candidatul PSRM pentru funcția de șef al statului, I. Dodon, promite că dacă va ajunge președinte, va restabili relațiile cu Federația Rusă: *„Vom face tot posibilul pentru a reveni pe piața Federației Ruse cu produsele noastre autohtone moldovenești”*. Totuși, Dodon a mai menționat că țara noastră trebuie să fie în relații bune și cu UE: *„Sîntem sortiți să avem relații bune cu toți, și cu Vestul, și cu Estul. Noi nu putem fi dușmani cu UE, noi nu putem fi dușmani cu România, sînt vecinii noștri”*. De asemenea, acesta optează pentru limitarea drepturilor minorităților sexuale (18.10.2016).

Igor Dodon a fost prezentat negativ în subiectul despre: Liderul democraților M. Lupu nu va participa la dezbaterile electorale organizate de posturile de radio și TV decât în cazul în care îl va avea drept oponent pe liderul PSRM, I. Dodon. În subiect se menționează că într-un comunicat de presă, M. Lupu a declarat: *„Îl somez public pe Dodon să nu evite confruntările, să nu se ascundă în spatele dezbaterilor cu candidații comozi pentru dînsul, care nu au șansa să ajungă în turul doi”*. Candidatul PDM menționează că scopul său este să contracareze planul de schimbare a cursului european al Moldovei, pe care îl promovează candidatul PSRM (13.10.2016).

Candidatul la Președinție, Mihai Ghimpu, a fost mediatizat pozitiv în subiectul despre: Candidatul PL la funcția de președinte al țării promite că dacă va deveni președinte, îi va trage la răspundere pe toți cei care sînt implicați în furtul miliardului și va recupera banii dispăruți din sistemul bancar. În acest sens, Ghimpu spune că va cere ajutorul guvernului SUA. El mai afirmă că poate veni cu un demers oficial către guvernul SUA doar în calitate de președinte: *„Există legea practicilor de corupție din străinătate, o lege a SUA, și în baza acestei legi dacă există un demers oficial sînt obligate să reacționeze”*. Pînă atunci însă, liderul PL a spus că pregătește un proiect de lege care prevede confiscarea extinsă: *„Ceea ce înseamnă că vor fi luați banii de la toți, soție, mama, copii, părinți”* (17.10.2016).

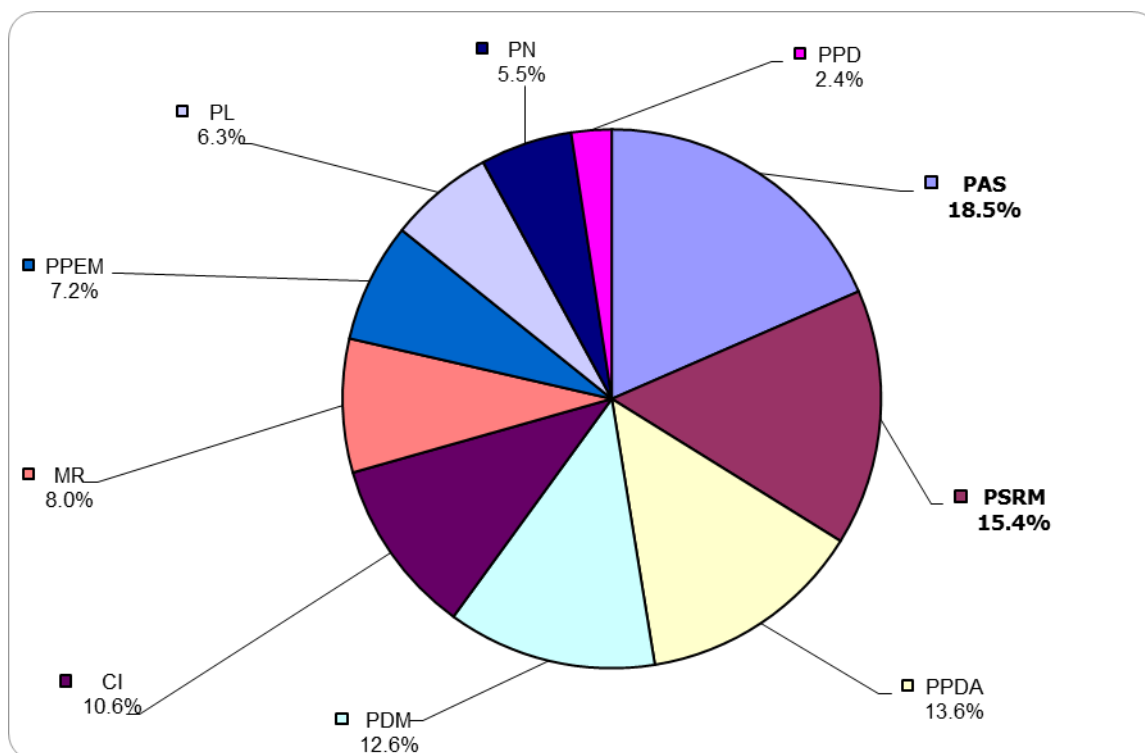
O conotație pozitivă a reflectării a obținut-o și Marian Lupu, în subiectul despre: Candidatul PDM la funcția de președinte al Republicii Moldova și-a prezentat platforma prezidențială. Aceasta se axează pe trei obiective prin care va fi dezvoltată o Moldovă europeană, puternică și prosperă: *„Prima direcție, capital uman al țării, mă refer la educație, sănătate, protecție socială, ocrotirea familiei”*. Potrivit lui M. Lupu, cel de al doilea domeniu prioritar este economia națională, iar al treilea ține de funcționarea și întărirea statului: *„Toate temele legate de ceea ce înseamnă stabilitate, ordine, lege, justiție, combaterea corupției, siguranța națională, securitatea cetățenilor”*. De asemenea, M. Lupu a avut o întrevvedere cu membrii Academiei de Științe a Moldovei, unde le-a dat asigurări că pe lista priorităților este și dezvoltarea domeniului de cercetare (17.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:07:31	0:01:15	0:06:16
I Dodon	0:06:22	0:00:55	0:05:27
A Năstase	0:05:21	0:00:37	0:04:44
M Lupu	0:05:17	0:00:36	0:04:41
I Leancă	0:03:01	0:00:00	0:03:01
M Ghimpu	0:02:39	0:00:14	0:02:25
S Radu	0:01:59	0:00:24	0:01:35
D Ciubașenco	0:01:45	0:00:00	0:01:45
I Popenco	0:01:37	0:00:00	0:01:37
M Laguta	0:01:15	0:00:00	0:01:15
V Ghilețchi	0:01:13	0:00:00	0:01:13
A Guțu	0:01:01	0:00:00	0:01:01

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

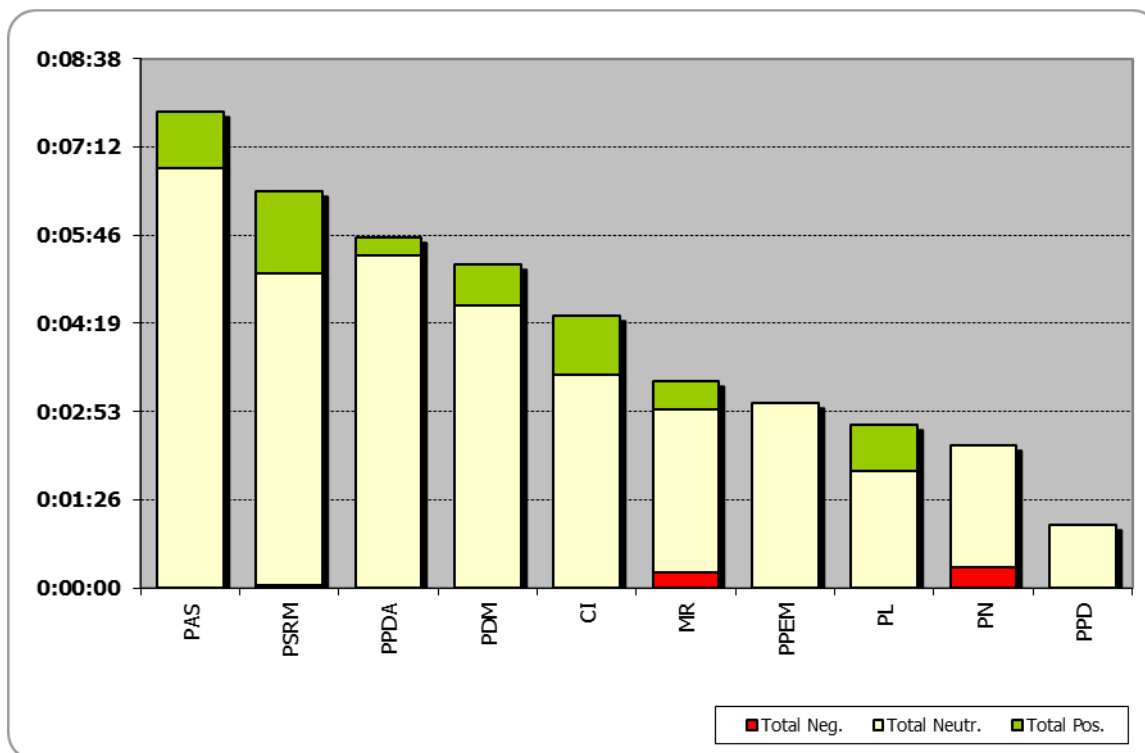


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, PAS a avut cea mai mare pondere de reflectare – de 18,5%, urmat de PSRM – cu 15,4%, PPDA – cu 13,6% și PDM – cu 12,6%. Candidații independenți au acumulat 10,6%, urmați de MR – cu 8,0%, PPEM – 7,2%, PL – 6,3%, PN – 5,5% și PPD care a acumulat 2,4 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PAS	7 min. 46 sec.	55 sec.	6 min. 51 sec.	0
PSRM	6 min. 28 sec.	1 min. 20 sec.	5 min. 5 sec.	3 sec.
PPDA	5 min. 43 sec.	17 sec.	5 min. 26 sec.	0
PDM	5 min. 17 sec.	40 sec.	4 min. 37 sec.	0
CI	4 min. 27 sec.	58 sec.	3 min. 29 sec.	0
MR	3 min. 22 sec.	27 sec.	2 min. 40 sec.	15 sec.
PPEM	3 min. 1 sec.	0	3 min. 1 sec.	0
PL	2 min. 39 sec.	45 sec.	1 min. 54 sec.	0
PN	2 min. 19 sec.	0	1 min. 59 sec.	20 sec.
PPD	1 min.1sec.	0	1 min. 1 sec.	0

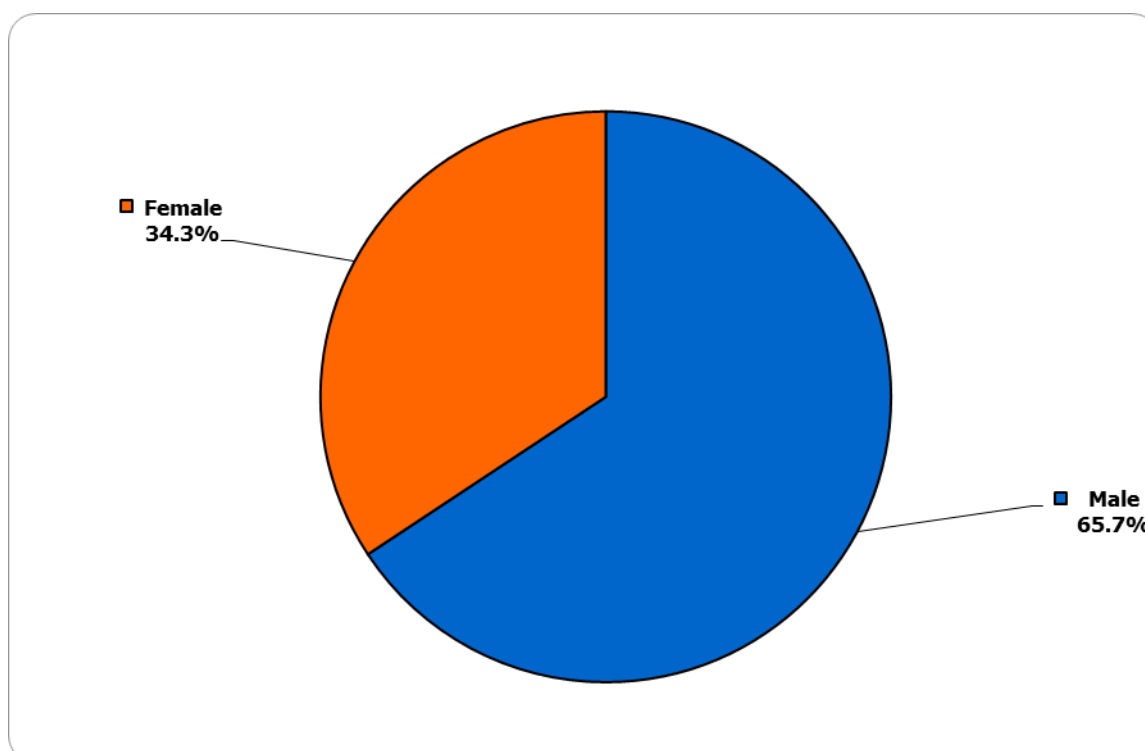
Conotația reflectării:



Subiecții politici PAS, PSRM, PPDA, PDM, CI și PL au fost reflectați în conotație pozitivă și neutră, iar PPEM și PPD au fost mediatizați doar în context neutră. În context neutră și negativ a fost prezentat PN, iar MR a beneficiat de conotație pozitivă, neutră și negativă.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

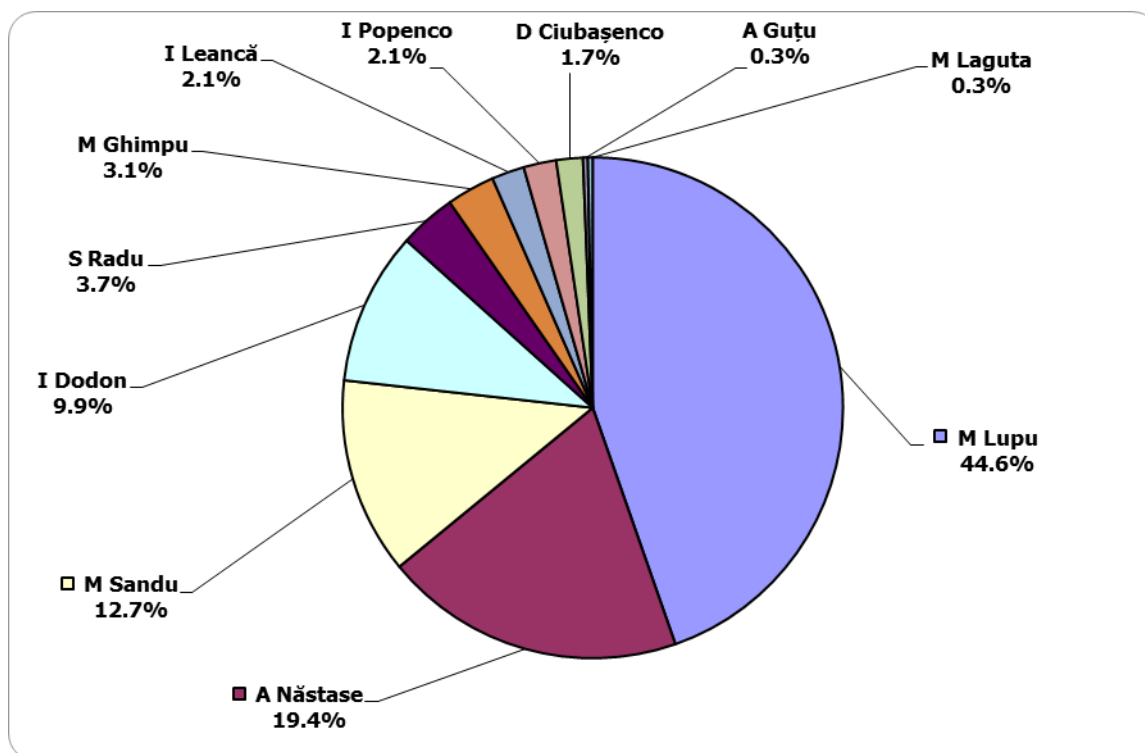


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 65,7%, iar cota femeilor a fost de 34,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

Prime

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

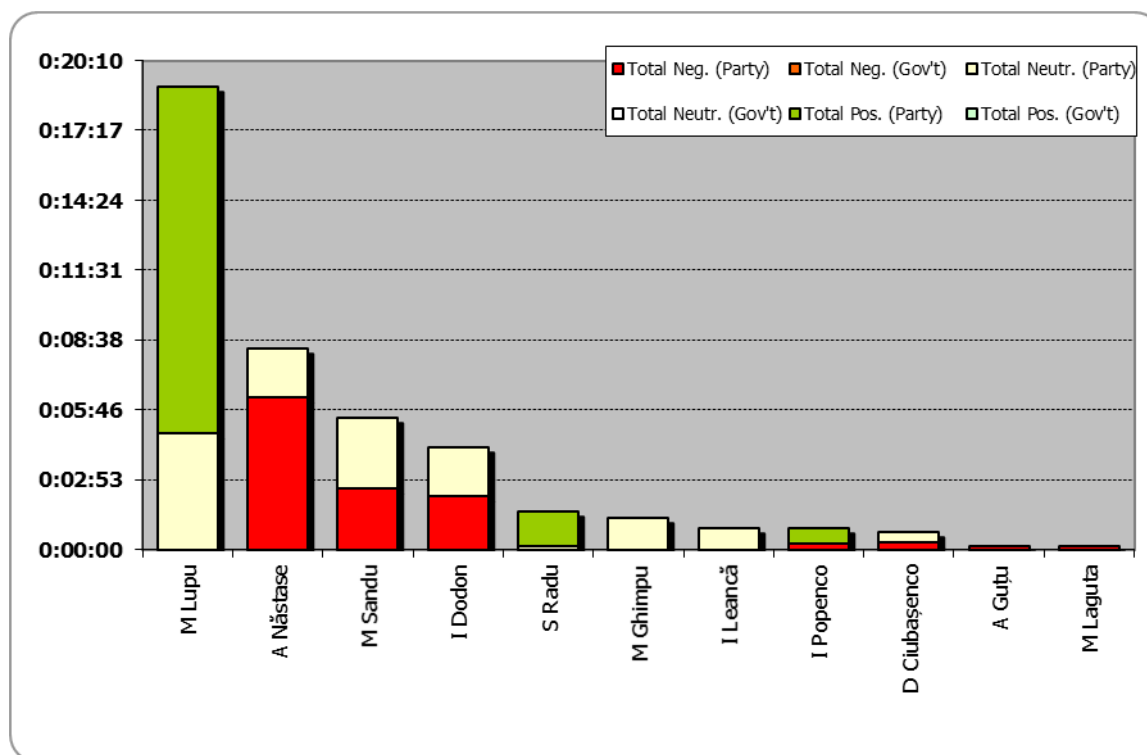


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, M. Lupu a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 44,6%, fiind urmat de A. Năstase, cu 19,4%. M. Sandu a fost mediatizată în volum de 12,7%, iar I. Dodon – de 9,9%. S. Radu a fost prezentată în volum de 3,7%, M. Ghimpu – de 3,1%, I. Leancă și I. Popenco au acumulat același volum procentual de 2,1 la sută, urmați de D. Ciubașenco, cu 1,7 la sută. Același volum procentual de reflectare a fost obținut de A. Guțu și M. Laguta – 0,3 la sută.

Detaliiere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M Lupu	19 min. 3 sec.	14 min. 15 sec.	4 min. 48 sec.	0
A Năstase	8 min. 17 sec.	0	2 min. 1 sec.	6 min. 16 sec.
M Sandu	5 min. 25 sec.	0	2 min. 52 sec.	2 min. 33 sec.
I Dodon	4 min. 13 sec.	0	2 min. 2 sec.	2 min. 11 sec.
S Radu	1 min. 34 sec.	1 min. 26 sec.	8 sec.	0
M Ghimpu	1 min. 20 sec.	0	1 min. 20 sec.	0
I Leancă	54 sec.	0	54 sec.	0
I Popenco	54 sec.	38 sec.	0	16 sec.
D Ciubașenco	44 sec.	0	25 sec.	19 sec.
A Guțu	8 sec.	0	0	8 sec.
M Laguta	8 sec.	0	0	8 sec.
V Ghilețchi	0	0	0	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali M. Ghimpu și I. Leancă au fost reflectați în conotație doar neutră, iar M. Laguta și A. Guțu au fost mediatizate în context doar negativ. M. Sandu, D. Ciubașenco și I. Dodon au avut o prezență neutră și negativă. S. Radu a avut o prestație pozitivă și neutră, iar I. Popenco – pozitivă și negativă. Candidatul PDM la funcția de șef al statului, M. Lupu, a fost mediatizat accentuat pozitiv, iar A. Năstase a fost prezentat în cotație accentuat negativă. Totodată, este de menționat că aceștia au fost reflectați și printr-o conotație neutră.

Marian Lupu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PDM, s-a evidențiat printr-o mediatizare accentuat pozitivă în cadrul subiectelor despre: În cadrul unei întâlniri cu alegătorii, Marian Lupu a declarat că ajutoarele sociale ar trebui să fie acordate șomerilor doar în schimbul unor servicii pe care aceștia ar trebui să le ofere comunității. Candidatul PDM susține că în prezent, multe indemnizații ajung la persoane care nu le merită. Iar cei care într-adevăr au nevoie de ajutor îl primesc cu întârziere: „Foarte multe ajutoare sociale ajung la leneși și bețivi. Ajutorul social este mai mare decât salariile celor care se chinuie și muncesc. Să-i obligăm pe toți cei care nu muncesc, dar primesc ajutoare sociale, să meargă și să facă lucruri publice, neplătite, în folosul comunității”. Oamenii au dorit să afle care vor fi acțiunile prioritare pe care le va întreprinde Marian Lupu în cazul în care va ajunge președinte. Astfel, la întrebarea care va fi relația președintelui cu Parlamentul, Lupu a răspuns: „Da, întrebarea e bună, că iată dumneavoastră o să faceți inițiative, o să faceți proiecte de legi, iar cei din Parlament nu o să voteze. Dacă eu voi fi președinte, eu o să am o majoritate parlamentară, care o să susțină în continuare aceste legi”. În cadrul vizitei în raionul Călărași, Marian Lupu a discutat și cu fermierii din regiune despre soluțiile privind majorarea Fondului de subvenționare a agricultorilor (12.10.2016); „Un candidat care ne va duce în marea familie europeană” este mesajul a 400 de primari din țara noastră care au făcut un apel comun de susținere a președintelui PDM, Marian Lupu, în cursa prezidențială. Declarația aleșilor a fost făcută în cadrul unei întâlniri cu liderul democraților. La eveniment au fost prezenți președintele Parlamentului, Andrian Candu, prim-ministrul Pavel Filip și prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc. Sînt prezentate declarațiile a doi primari, care susțin că Marian Lupu este o persoană ce promovează echilibrul și stabilitatea, de aceea ei au spus DA unicului candidat

constructiv în această campanie electorală. La rîndul său, Marian Lupu a declarat: „*Dumneavoastră ca și primari nu doar știți, ați și simțit, o bună parte din proiecte s-au stopat fiindcă erau condiții de instabilitate. FMI va aproba acordul cu Republica Moldova pe durata acestei luni. De aici încolo, în mod automat, reluăm toate finanțările*”. Prim-ministrul Pavel Filip a vorbit despre restabilirea încrederii cu partenerii externi, menționînd: „*Dacă nu era această echipă puternică, care reprezintă PDM, Republica Moldova nu reușea să iasă din criza în care s-a pomenit la începutul acestui an*”. De asemenea, Andrian Candu, președintele Parlamentului, a venit cu un mesaj: „*Recent am revenit din SUA, de la Washington, și așa și mi s-a spus, noi nu v-am crezut. Noi n-am crezut că voi o să reușiți. Acum vedem că puteți și tot ce vă rugăm e să continuați în același ritm. Să asigurați stabilitate*”. Prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, a făcut și el, la rîndul său, unele declarații: „*Partenerii noștri de dezvoltare au observat, știu și au apreciat acele reforme, acele mișcări, de ordin social, economic, în justiție, pe care le produce coaliția de guvernare*” (12.10.2016); Marian Lupu s-a întîlnit cu locuitorii din raioanele Șoldănești și Telenești. Candidatul Partidului Democrat la prezidențiale i-a asigurat că va continua proiectele de dezvoltare a țării și, totodată, va implementa proiecte și reforme noi. Printre acestea se numără continuarea proiectelor de infrastructură, mai multe locuri de muncă bine plătite și susținerea familiilor cu venituri mici. În orașul Telenești, Marian Lupu a trecut pe la mai multe farmacii pentru a vedea dacă se respectă legea ce prevede ieftinirea medicamentelor cu 40 la sută. Candidatul democraților a discutat cu oamenii din farmacie, precum și cu angajații acesteia: „*Regula de 40% se aplică de astăzi? Merge? Da, e în vigoare. Eu sînt mai mult ca sigur că noi o să continuăm mai departe lucrul și Guvernul o să lucreze pentru ca aceste 160 de medicamente să le lărgim. Ne bucurăm nespus de mult de lucrul ăsta că l-ați făcut*” (13.10.2016); Atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă bine plătite sînt două dintre prioritățile de bază ale candidatului PDM la prezidențiale, Marian Lupu. El promite că, din postura de șef al statului, va discuta direct cu investitorii străini, pentru a-i convinge să-și extindă afacerile în Moldova. Declarația a fost făcută în cadrul unei întîlniri cu locuitorii raionului Căușeni, acolo unde a fost instituită o subzonă Economică Liberă. Potrivit statisticilor oficiale, pînă acum, în Zonele Economice Libere au fost făcute investiții de peste 200 de milioane de dolari. Candidatul PDM a declarat: „*Noi am decis și am votat, instituirea Zonei Economice Libere aici, la dumneavoastră. Pentru a crea condițiile necesare de infrastructură și fiscale, ca să fie atrăgătoare pentru investitori. Ca și șef de stat, viziunea și angajamentul meu este, nu doar prin Guvern, nu doar a da ordine, personal să discut cu investitorii, să-i atrag, să-i aduc în Republica Moldova*”. În cadrul turneului electoral din Căușeni, Marian Lupu a fost prezent și la redeschiderea grădiniței din satul Tocuz. Aici, Lupu, de asemenea, a venit cu un mesaj în fața localnicilor: „*Astăzi noi asistăm la o faptă împlinită, un proiect împlinit*”. La finalul vizitei în raionul Căușeni, Marian Lupu a mers și la spitalul raional, acolo unde recent au fost renovate mai multe secții din fonduri europene (14.10.2016); Miniștrii și deputații democrați au mers în două sate din raionul Dubăsari. Aceștia au organizat un turneu electoral în susținerea candidatului PDM la prezidențiale, Marian Lupu. Oamenii au fost încurajați și motivați pentru a merge la alegeri și a schimba viitorul țării. Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Anatolie Zoltcov, originar din r-nul Dubăsari, susține că problemele oamenilor sînt auzite și că un președinte precum Marian Lupu va fi în stare să găsească soluții (14.10.2016); Liderul Partidului "Demnitate și Adevăr", Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul allmoldova.com. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpânii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje. Vlad Plahotniuc a subliniat că Moldova trebuie condusă de un președinte proeuropean, el este sigur de faptul că Marian Lupu, care înregistrează o creștere constantă, va intra în turul doi al alegerilor prezidențiale (17.10.2016) etc.

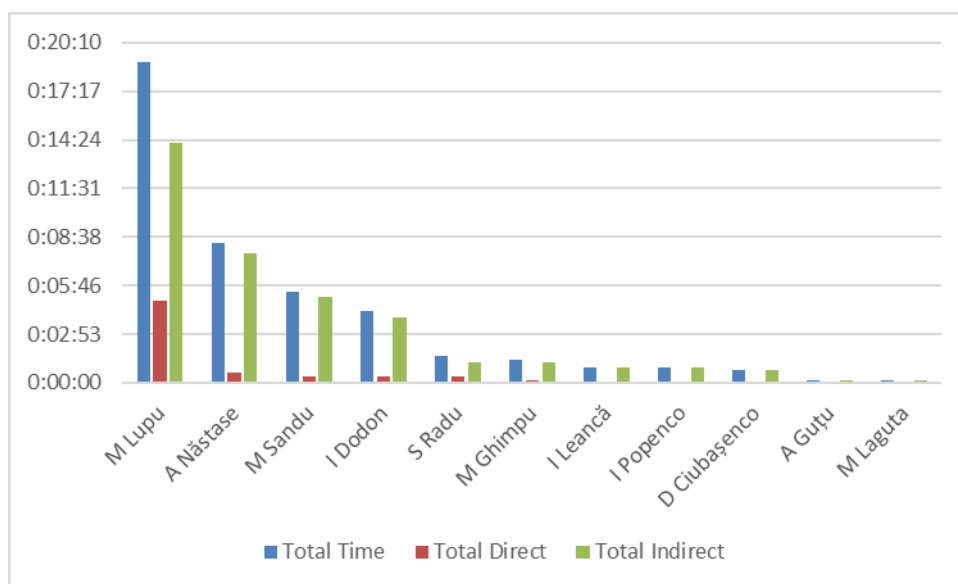
La rîndul său, candidatul din partea PPDA, Andrei Năstase, a obținut o conotație a reflectării accentuat negativă, prin intermediul subiectelor despre: Liderul PPDA nu renunță. Finul de cununie al mafiotului fugar Țopa a reiterat ultimatumul dat președintelui PAS, Maia Sandu. Acesta cere desemnarea unui candidat unic pînă joi, Năstase însă insistă ca Maia Sandu să-i cedeze funcția de președinte, pentru ca în schimb să-i revină cea de prim-ministru. Liderul PPDA a scris pe rețelele de socializare că oferta rămîne valabilă pînă la un răspuns exhaustiv a conducerii PAS. Între timp, Andrei Năstase este huiduit la întîlnirile cu alegătorii. „*Afară din Băcioi!*” așa a fost întîmpinat liderul PPDA în suburbia capitalei (12.10.2016); Analistii politici susțin că gestul lui Usatii nu este altceva decît rezultatul unei înțelegeri pe care a făcut-o recent cu mafiotii Țopa. Potrivit analiștilor, Năstase va face campanie ascunsă pentru Ciubașenco, în timp ce oficial o va susține pe Maia Sandu la prezidențiale. „*Lui Năstase nu-i convine o eventuală victorie a Maiei Sandu. Chiar dacă este obligat să semneze un acord, asta nu înseamnă că Andrei Năstase o va susține în mod real pe Maia Sandu. Usatii s-a întîlnit cu Țopii, există elemente din trecut care susțin această teză. Și Maia Sandu, și Andrei Năstase s-au atacat reciproc de nenumărate ori, în mod urât, și nu cred că sentimentele se schimbă așa rapid, doar printr-o înțelegere*”, a menționat analistul politic Vitalie Catană (14.10.2016); Candidatul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafiotii Victor și Viorel Țopa, a anunțat oficial că renunță la cursa electorală. El s-a retras în favoarea fostei colege de partid a lui Vlad Filat, Maia Sandu. Liderul PPDA a ales să anunțe oficial despre abandonarea competiției electorale în satul său de baștină – Măndrești, din raionul Telenești. Conferința a fost organizată în Casa de Cultură, iar sala a fost pe jumătate goală. După ce și-a încheiat discursul, în care a adus critici la adresa guvernării, o femeie a încercat să-i adreseze o întrebare, însă Năstase a întrerupt-o. Deși declară că este pentru libertatea presei, Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa, nu le-a permis jurnaliștilor să adreseze întrebări. Ulterior, Năstase a încercat să fugă de jurnaliști. Decizia PPDA de a o susține pe Maia Sandu la prezidențiale a stîrnit nemulțumirea adeptilor lui Năstase. Aceștia își varsă nemulțumirea pe rețelele de socializare și spun că nu o vor vota pe Maia Sandu. Ieri, liderul formațiunii „Partidul Nostru”, Renato Usatii, i-a îndemnat pe adepii lui Năstase să voteze pentru candidatul său, Dumitru Ciubașenco. Ultimele sondaje de opinie arată că intenția de vot pentru Andrei Năstase este în scădere. La doar 41 de ani, Andrei Năstase are o avere estimată la 12 milioane și jumătate de lei și este proprietarul mai multor case și mașini de lux, asta deși nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat. De asemenea, în presă au apărut dezvăluiri despre mai multe scheme de spălare de bani ale interlopului fugar Victor Țopa și rolul în acest scenariu al finului său, Andrei Năstase. Analistul politic Petru Bogatu susține că Andrei Năstase s-a retras din cursa prezidențială precum sovieticii din Afganistan: „cu coada între picioare”. (15.10.2016); Maia Sandu este inamicul cel mai mare al lui Andrei Năstase, întrucît, „*intrînd în competiția politică, i-a stricat acestuia toate planurile de monopolizare a electoratului protestatar*”. Opinia îi aparține jurnalistului și scriitorului Petru Bogatu și a fost exprimată, ieri seară, în cadrul emisiunii Cronică lui Bogatu de la Prime. Analistul a spus: „*Andrei Năstase s-a retras din cursa prezidențială precum sovieticii din Afganistan: cu coada între picioare. Atîta doar că, spre deosebire de falimentara URSS, care și-a lăsat în loc o creatură proprie, ghinionista PPDA cedează în favoarea unui concurent pe care nu-l poate suferi. Orice s-ar spune, Maia Sandu este inamicul cel mai mare al lui Andrei Năstase, întrucît, intrînd în competiția politică, i-a stricat acestuia toate planurile de monopolizare a electoratului protestatar. Astfel, Partidul Platforma DA, păstrînd proporțiile, desigur, la fel ca URSS, se îndreaptă spre un fiasco implacabil. Disparația lui este iminentă, în condițiile în care alegătorii nu i-au iertat nici originile mafiote, nici batista pe țambal, nici întovărășirea cu Dodon și Renato Usatii*” (16.10.2016); Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania

electorală într-un interviu pentru portalul *allmoldova.com*. Vlad Plahotniuc a declarat că Andrei Năstase este un om care își promovează obsesiile și nu vine cu soluții concrete și proiecte pentru țară. În opinia sa, retragerea lui Andrei Năstase din cursa electorală era previzibilă și logică, pentru că a văzut că nu mai are nici o șansă. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpânii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje și l-au retras din cursă pentru a nu pierde bani și că, până acum, proiectul Năstase a costat milioane de euro. Plahotniuc susține că este bine că acesta a fost scos, pentru a nu intoxica această cursă electorală (17.10.2016) etc.

O prezentare negativă i-a revenit și Maiei Sandu, candidat din partea PAS, în subiectele despre: Portalul *independent.md*, al cărui proprietar este Alex Cozer, unul dintre activiștii Partidului DA al mafioților Țopa, a criticat programul electoral al liderului PAS. Același site a publicat astăzi mai multe sondaje de opinie, în care arată că intenția de vot față de Maia Sandu este în scădere, în timp ce pentru Andrei Năstase crește. Maia Sandu este criticată că printre prioritățile sale nu se numără provocarea alegerilor anticipate și că nu menționează nicăieri numele lui Vlad Plahotniuc. Săptămâna trecută, candidatul PAS a criticat dur Partidul „Demnitate și Adevăr”, acuzându-i pe liderii acestuia că dezbină societatea și provoacă certuri inutile în țară. Ea a reacționat astfel la un articol publicat pe același portal de știri. Maia Sandu a scris că partidul său și-a respectat angajamentul de neagresiune asumat împreună cu Partidul DA și nu a adus învinuiri publice partenerilor, însă constată cu regret că nu toți fac același lucru (10.10.2016); Liderul Partidului „DA” al mafioților Țopa regretă mult că va abandona cursa prezidențială. Deși nu pronunță numele Maiei Sandu, el o critică pentru faptul că, în timp ce liderii Partidului DA protestau, adunau semnături prin țară, mergând prin noroi, liderul Partidului Acțiune și Solidaritate comunica prin intermediul rețelelor de socializare. Fiind invitatul unei emisiuni, Andrei Năstase a declarat: *„Este adevărat că toți au muncit, unii mai mult, mergând prin noroi, acumulând semnături, au ieșit la proteste, și-au riscat sănătatea, viața, luând cu spray în ochi, cu bastoanele în cap, însă alții au stat mai mult pe rețelele de socializare. Să trecem peste acest moment și eu cred că vom trece, nu cu ușurință”*. Susținătorii lui Năstase, nemulțumiți de decizia acestuia, au explodat pe rețelele de socializare. Mulți spun că nu susțin candidatura Maiei Sandu și nu o vor vota. Un internaut scrie că este regretabil să ieși din cursă pe ultima sută de metri. *„Să o votez pe Sandu, care a făcut parte din clanul mafiot și a participat la jaful secolului?”* s-a întrebat acesta. *„Pentru Sandu nu aș vota nici în ruptul capului”*, a scris un alt susținător al Platformei DA, care sugerează că dacă închidem Facebook-ul și câteva site-uri, nu mai auzim nimic de Maia Sandu. Un alt internaut de peste hotare spune că este împotriva candidaturii Maiei Sandu și crede că aceasta trebuie să citească mesajele celor din afară și să ia în calcul opiniile lor. Dezamăgiți că Năstase iese din cursă, susținătorii acestuia spun că nu vor mai merge la alegeri. Revoltați sînt și alți susținători, care spun că nu mai merg la vot pentru că nu mai au pe cine să voteze. Și invitații permanenți ai trustului „Jurnal TV” o critică pe Maia Sandu, pentru că a făcut parte din guvernarea anterioară. *„Maia Sandu a furat miliardul pentru ca apoi...”*, a menționat analistul politic Victor Ciobanu. Anterior, și fostul premier Ion Sturza spunea că Maia Sandu este candidatul Facebook-ului (14.10.2016); Președintele Partidului Popular European, Joseph Daul, și-a anunțat susținerea pentru Maia Sandu, candidat la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anterior, popular-europenii și-au oferit sprijinul și pentru liberal-democratul Vlad Filat, condamnat la nouă ani de închisoare pentru corupție. După anunțul făcut oficial pe pagina web a Partidului Popular European, presa a scris că liderul PAS ar putea dezamăgi la fel cum a făcut-o Filat. Analistii cred că fosta subalternă a lui Filat va continua politica acestuia, în spatele căruia stă fostul președinte al țării Petru Lucinschi și, mai nou, mafioții Victor și Viorel Țopa. Comentatorii politici susțin că în cazul în care Maia Sandu va deveni președinte, primul decret pe care îl va semna va fi cel de grațiere a lui Vlad Filat, pe motiv că procesul fostului premier nu ar fi fost unul corect. Totodată, nu este exclus faptul că Sandu va fi nevoită să îi grațieze și pe mafioții Țopa, pentru susținerea oferită la prezidențiale (15.10.2016) etc.

Nuanțat negativ a fost și candidatul la funcția de șef al statului din partea PSRM, Igor Dodon, prin intermediul subiectelor despre: Abandonarea de către Andrei Năstase a cursei era previzibilă, deoarece toate sondajele arată o încredere mare a cetățenilor că anume Marian Lupu este candidatul cu șansele cele mai mari de a intra în turul doi cu reprezentantul socialist Igor Dodon. Așa a reacționat PDM la intenția PAS, PLDM și PPDA de a o înainta pe Maia Sandu drept candidat comun la prezidențiale. În comunicat se mai precizează că pentru Marian Lupu, singurul candidat periculos rămâne Igor Dodon, cel care vine în această campanie cu un proiect foarte clar de stopare a parcursului european și de divizare a țării. Candidatul socialiștilor este principalul pericol pentru Moldova, se mai spune în comunicat (13.10.2016); Candidatul Partidului Democrat la funcția de președinte, Marian Lupu, va participa la dezbateri electorale doar dacă se va duela direct cu socialistul Igor Dodon. Decizia a fost anunțată astăzi, printr-un comunicat de presă. De asemenea, Lupu i-a cerut lui Dodon, pe care îl consideră exponentul planului antieuropean și al proiectului de federalizare a țării, să nu se ascundă în spatele dezbaterilor cu alți candidați comozi lui, care nu au șanse să ajungă în turul doi. Voice Over: *Într-un comunicat de presă, Marian Lupu l-a catalogat pe candidatul socialiștilor la prezidențiale, Igor Dodon, drept adversarul viitorului european al țării și al statului unitar moldovenesc, fiind, în consecință, și adversarul său în această campanie. De asemenea, potrivit comunicatului, este foarte important ca dezbaterile să fie axate pe confruntarea dintre vectorii pe care îi promovează cei doi candidați – cel al unui stat unitar european, promovat intensiv de Marian Lupu, și cel antieuropean, de destrămarea statului, urmărit de socialistul Igor Dodon. Totodată, potrivit reprezentanților PDM, declarațiile de simpatie față de Uniunea Europeană și România din ultima vreme ale lui Igor Dodon sînt o încercare de a atenua politica lui împotriva intereselor Moldovei, un șiretlic de campanie neinspirat, deoarece convingerile lui rămân clar antieuropene* (13.10.2016); Într-un interviu pentru portalul allmoldova.com, prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, a declarat că Igor Dodon este periculos prin ambiția și insistența pe ideile lui, care, în contextul actual, sînt total deplasate. La fel, democratul crede că Dodon poate manipula, iar, dacă ar ajunge președinte, ar pune Moldova pe o cale extrem de periculoasă (17.10.2016) etc.

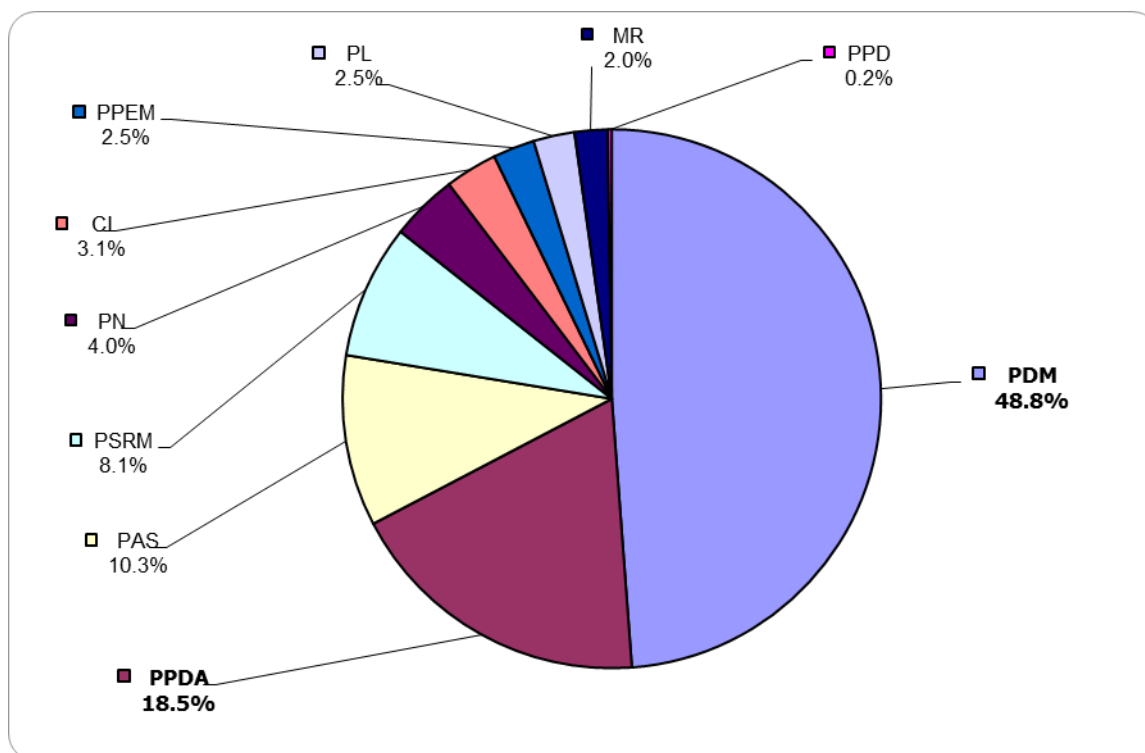
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:19:03	0:04:52	0:14:11

A Năstase	0:08:17	0:00:37	0:07:40
M Sandu	0:05:25	0:00:20	0:05:05
I Dodon	0:04:13	0:00:23	0:03:50
S Radu	0:01:34	0:00:24	0:01:10
M Ghimpu	0:01:20	0:00:09	0:01:11
I Leancă	0:00:54	0:00:00	0:00:54
I Popenco	0:00:54	0:00:00	0:00:54
D Ciubașenco	0:00:44	0:00:00	0:00:44
A Guțu	0:00:08	0:00:00	0:00:08
M Laguta	0:00:08	0:00:00	0:00:08
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:



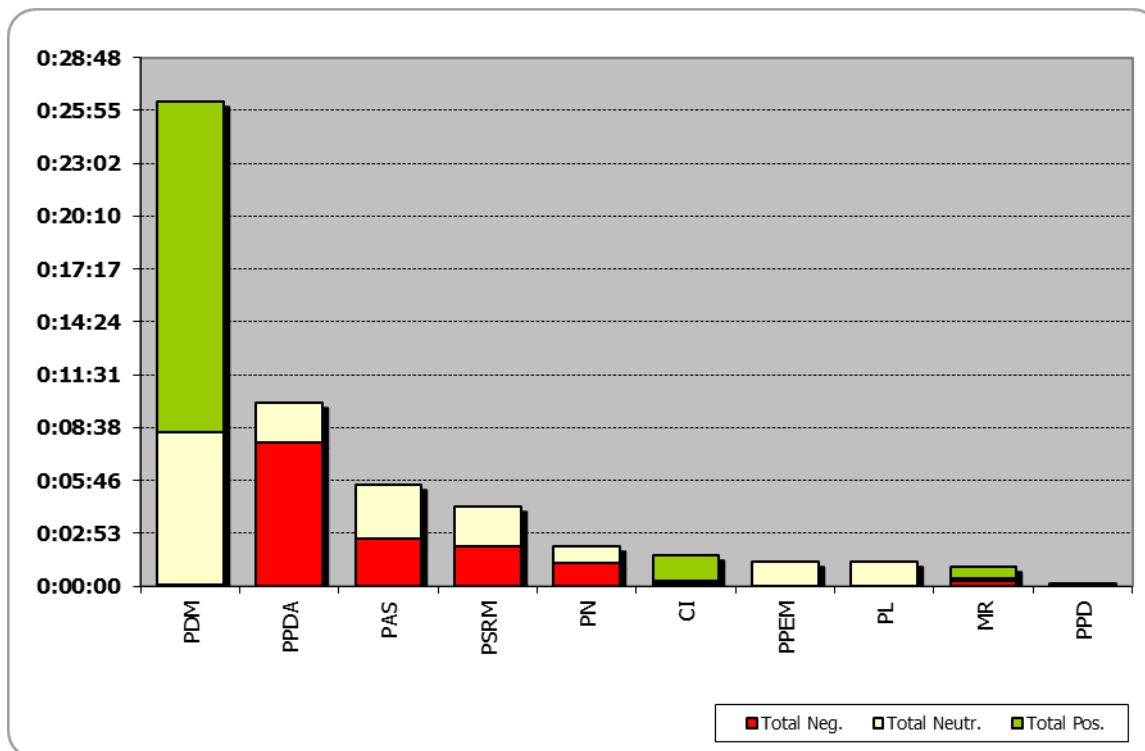
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, PDM a avut cea mai mare pondere de reflectare – de 48,8%, urmat de PPDA – cu 18,5%, PAS – cu 10,3% și PSRM – cu 8,1%. PN a acumulat 4,0%, urmat de CI, cu 3,1%. De același volum procentual de mediatizare au beneficiat PPEM și PL – 2,5 la sută, urmați MR – 2,0 la sută și PPD – 0,2 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	26 min. 22 sec.	17 min. 58 sec.	8 min. 19 sec.	5 sec.
PPDA	10 min.	10 min.	2 min. 9 sec.	7 min. 51 sec.
PAS	5 min. 33 sec.	0	3 min.	2 min. 33 sec.
PSRM	4 min. 21 sec.	0	2 min. 10 sec.	2 min. 11 sec.
PN	2 min. 10 sec.	0	54 sec.	1 min. 16 sec.
CI	1 min. 42 sec.	1 min. 26 sec.	8 sec.	8 sec.

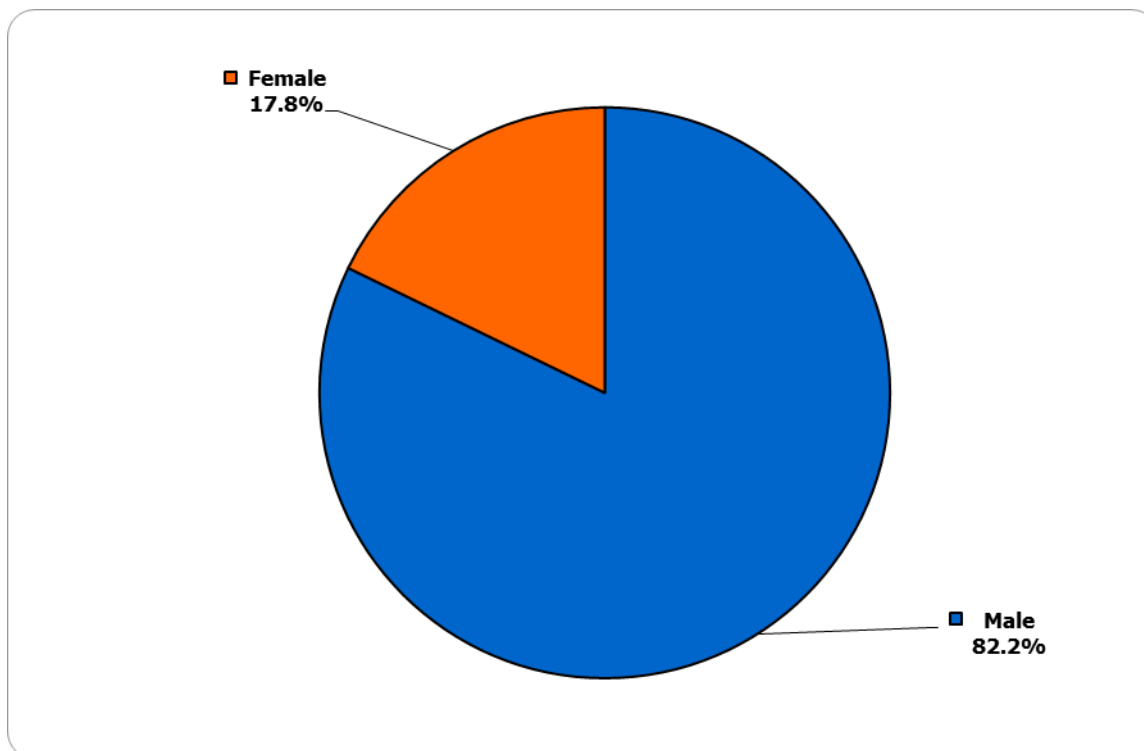
PPEM	1 min. 21 sec.	0	1 min. 21 sec.	0
PL	1 min. 20 sec.	0	1 min. 20 sec.	0
MR	1 min. 4 sec.	38 sec.	10 sec.	16 sec.
PPD	8 sec.	0	0	8 sec.

Conotația reflectării:



Subiecții politici PPEM și PL au fost prezentați în context doar neutru. În context neutru și negativ au fost reflectați PAS, PSRM și PN. De o conotație a reflectării pozitivă, neutră și negativă au obținut-o MR și CI. PPD a fost mediatizat doar în context neutru. PDM a fost mediatizat în context accentuat pozitiv și, totodată, în context negativ și neutru, iar PPDA – în context accentuat negativ, cât și în context pozitiv și neutru. Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 82,2%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 17,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

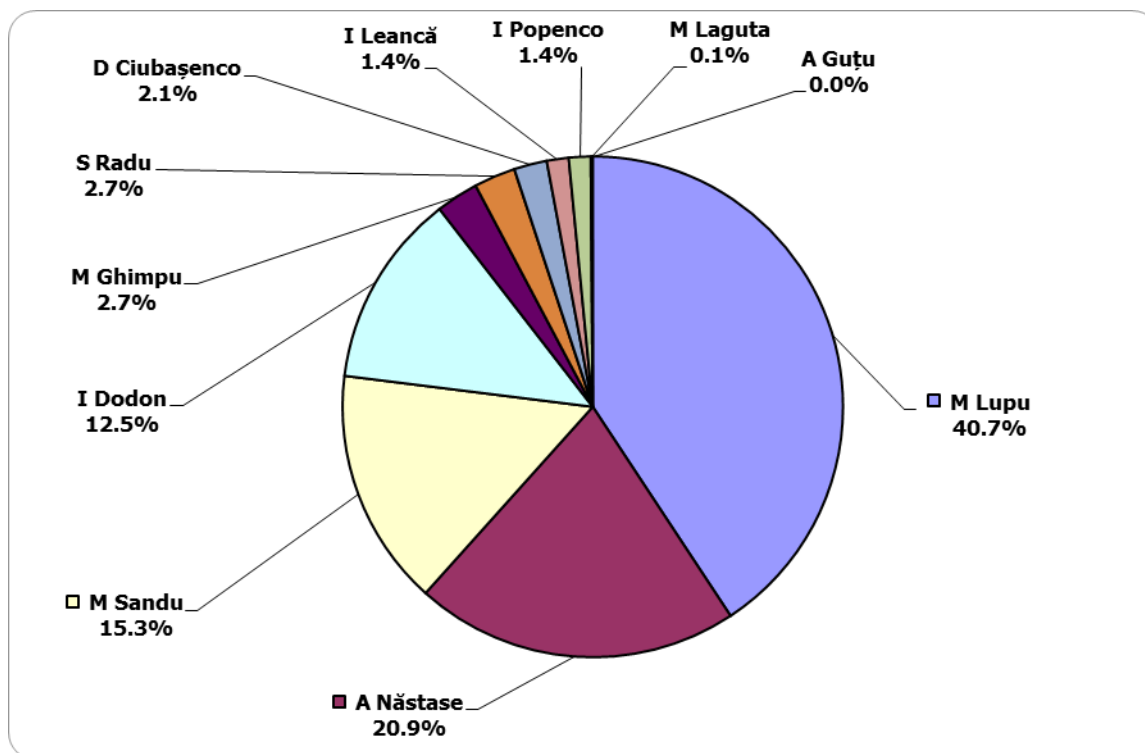
- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia – M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, la 13.10.2016 a fost difuzat un subiect despre acuzațiile aduse de către PDM în adresa candidatului PN, D. Ciubașenco, precum că acesta ar fi încălcat grav Codul Electoral. Astfel, democrații au depus la CEC o contestație cu privire la un spot electoral în care D. Ciubașenco apare alături de alegătorii care primesc donații din partea lui R. Usatîi, în valoare de jumătate de milion de lei. Potrivit PDM, spotul a fost difuzat înaintea începerii campaniei electorale. Poziția lui D. Ciubașenco sau a reprezentanților PN nu a fost prezentată pentru a afirma sau nega acuzațiile.

Un alt subiect a fost difuzat la 14.10.2016, cu referire la abandonarea de către A. Năstase a cursei electorale, PDM a scris într-un comunicat că decizia lui Năstase a fost una provizorie, deoarece M. Lupu se bucură de o încredere înaltă din partea cetățenilor. Totodată, PDM a mai declarat că la moment, singurul candidat periculos rămîne a fi I. Dodon, care s-a lansat în această campanie cu un program foarte clar de stopare a cursului european. Candidatul PSRM este principalul pericol pentru Moldova. Opinia lui I. Dodon vizavi de declarațiile făcute de PDM la adresa sa nu a fost prezentă.

Tot la 14.10.2016 a fost difuzat și subiectul despre R. Usatîi, care îndeamnă susținătorii lui A. Năstase, după ieșirea din cursa electorală a acestuia, să voteze pentru candidatul PN, D. Ciubașenco. Totodată, R. Usatîi îl acuză pe V. Plahotniuc că s-ar fi înțeles cu americanii ca să-l scoată pe A. Năstase din cursa electorală, pentru a o susține pe M. Sandu. Analistii consideră gestul lui R. Usatîi drept urmare a înțelegerii acestuia cu mafioții Țopa de a face o campanie ascunsă pentru D. Ciubașenco. Lipsește atît poziția lui R. Usatîi, cît și a lui Vlad Plahotniuc.

Canal 3

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

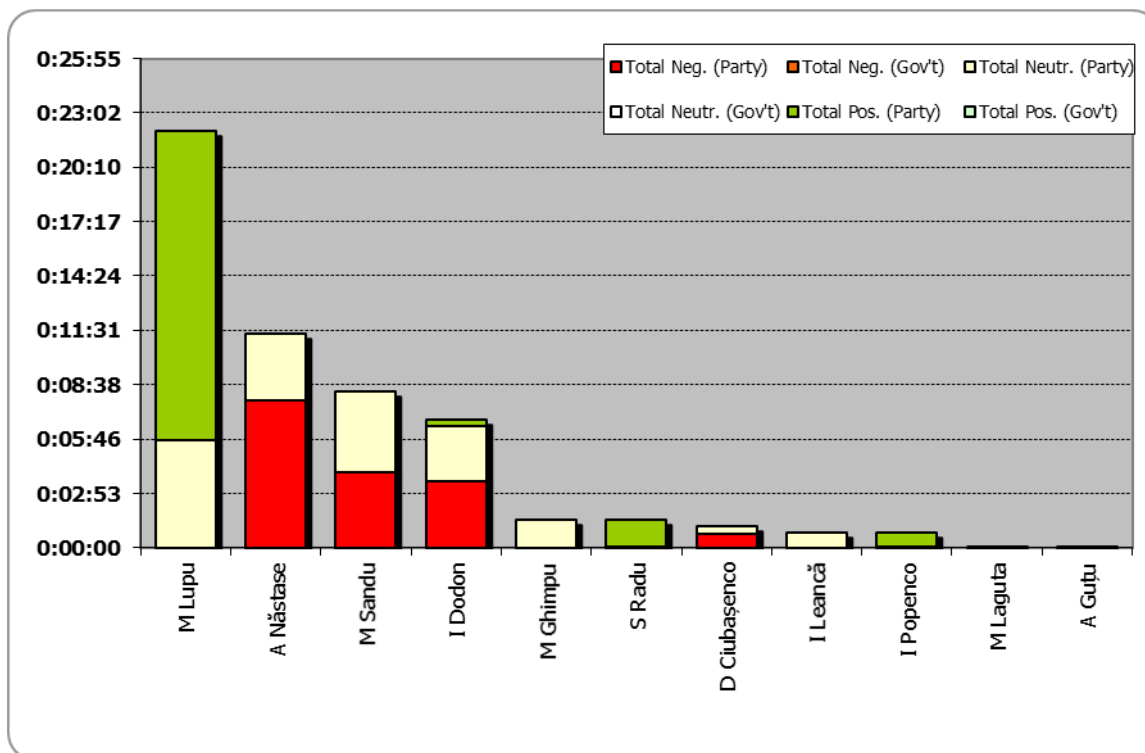


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat candidatul PDM, M. Lupa – 40,7%, fiind urmat de A. Năstase, cu 20,9%. M. Sandu a fost mediatizată în volum de 15,3%, iar I. Dodon – de 12,5%. Candidatul PL, M. Ghimpu, și candidatul independent S. Radu au obținut același volum procentual al reflectării – 2,7 la sută, fiind urmați de D. Ciubașenco, cu 2,1 la sută. Același volum procentual de 1,4 la sută au obținut I. Leancă și, respectiv, I. Popenco, urmați de M. Laguta, cu 0,1 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Lupa, PDM	22 min. 3 sec.	16 min. 21 sec.	5 min. 42 sec.	0
A. Năstase, PPDA	11 min. 20 sec.	0	3 min. 33 sec.	7 min. 47 sec.
M. Sandu, PAS	8 min. 18 sec.	0	4 min. 20 sec.	58 sec.
I. Dodon, PSRM	6 min. 47 sec.	22	2 min. 53 sec.	3 min. 32 sec.
M. Ghimpu, PL	1 min. 29 sec.	0	1 min. 29 sec.	0
S. Radu, CI	1 min. 27 sec.	1 min. 23 sec.	4 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	1 min. 9 sec.	0	25 sec.	44 sec.
I. Leancă, PPEM	46 sec.	0	46 sec.	0
I. Popenco, MR	46 sec.	42 sec.	4 sec.	0
M. Laguta, CI	3 sec.	0	3 sec.	0
A. Guțu, PPD	1 sec.	0	1 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali M. Ghimpu, M. Laguta, A. Guțu și I. Leancă au fost mediatizați în context doar neutru, iar S. Radu și I. Popenco au fost reflectate doar în context pozitiv și neutru. D. Ciubașenco și M. Sandu au avut o prezență atât negativă, cât și neutră. Candidatul PSRM, I Dodon, a avut o prezență pozitivă, neutră și negativă. Candidatul PDM, M. Lupu, a fost mediatizat în context accentuat pozitiv, iar A. Năstase a fost reflectat în conotație accentuat negativă. Totodată, este de menționat că aceștia au fost reflectați și printr-o conotație neutră.

Marian Lupu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PDM, s-a evidențiat printr-o mediatizare accentuat pozitivă în cadrul subiectelor despre: În cadrul unei întâlniri în orașul Orhei, candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu, le-a vorbit localnicilor despre proiectul său de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii. Candidatul PDM susține că domeniile-cheie în care pot fi făcute investiții considerabile trebuie să fie comerțul și agricultura. Democratul a declarat că jumătate din suma alocată de tineri pentru demararea afacerilor ar putea fi acoperită de către stat: „*Cei care sînt mai tineri au dorință și capacitate, nu au însă, deseori, disponibilități financiare. Angajamentul meu este să repornesc și să majorez substanțial bugetul Programului Pare 1 plus 1. La fiecare euro investit de un moldovean din banii proprii în aceste fonduri se pune al doilea euro gratuit*”. În cadrul unei întâlniri cu angajații întreprinderii „Orhei-Gaz”, Marian Lupu a declarat că în 2017, în raionul Orhei, vor apărea peste 2.500 de locuri noi de muncă. În zonă, un concern internațional a început deja lucrările pentru deschiderea unei fabrici de producere a cablurilor pentru industria auto: „*Prin decizia la care am participat personal și cu colegii am deschis o subzonă a Zonei Economice Libere din Bălți, s-a negociat cu un mare investitor german cu capital japonez. Două mii jumate per total, vacansii noi, locuri de muncă noi*”. Sînt intervievați cîțiva localnici, care se declară mulțumiți de reformele candidatului PDM: „*Eu cred că este o persoană destul de influentă și destul de serioasă și cred că ar face față la ceea ce a spus el... Sînt binevenite reformele care le-a propus dumnealui, fiindcă noi așteptăm ceva schimbări în educație*”. În cadrul întrevederilor, liderul PDM a discutat cu oamenii și despre reformele în învățămîntul superior și în medicină (11.10.2016); Ajutoarele sociale trebuie acordate șomerilor doar în schimbul unor servicii oferite de aceștia comunității. Propunerea vine din

partea liderului Partidului Democrat, Marian Lupu. Candidatul PDM la funcția de șef de stat susține că, în prezent, multe indemnizații ajung la persoane care nu le merită, iar cei care într-adevăr au nevoie de ajutor le obțin cu întârziere. Liderul PDM a discutat despre reforma în domeniul asistenței sociale în cadrul unei întâlniri cu localnicii din satele Meleșeni și Sipoteni din raionul Călărași: *„Foarte multe ajutoare sociale ajung la leneși și bețivi. Ajutorul social este mai mare decât salariile celor care se chinuie și muncesc. Să-i obligăm pe toți cei care nu muncesc, dar primesc ajutoare sociale, să meargă și să facă lucruri publice, neplătite, în folosul comunității”*. Oamenii s-au interesat și despre acțiunile prioritare pe care le va întreprinde Marian Lupu în calitate de șef de stat, la care democratul a răspuns: *„Iată dumneavoastră o să faceți inițiative, o să faceți proiecte de legi, iar cei din Parlament nu o să voteze. Dacă eu voi fi președinte, eu o să am o majoritate parlamentară, care o să susțină în continuare aceste legi”*. În cadrul vizitei în raionul Călărași, Marian Lupu a discutat și cu fermierii din regiune despre soluțiile privind majorarea Fondului de subvenționare a agriculturii (12.10.2016); *„Un candidat care ne va duce în marea familie europeană”*. Cu acest mesaj au venit peste 400 de primari din țară, care au făcut un apel comun de susținere a liderului Partidului Democrat, Marian Lupu, în cursa prezidențială. Declarația aleșilor a fost făcută publică în cadrul unei întâlniri cu Marian Lupu. La eveniment a fost prezent președintele Parlamentului, Andrian Candu, premierul Pavel Filip și prim-vicepreședintele formațiunii, Vlad Plahotniuc. *„Ne-am adunat mai mult de jumătate din primarii Moldovei. Primarii încă o dată au spus „da” unicului candidat constructiv din această campanie electorală”*, a spus primarul orașului Edineț, Constantin Cojocar. *„Este o persoană care promovează echilibrul, stabilitatea. Odată ajuns președinte al Moldovei, va asigura un dialog efectiv dintre instituțiile președintelui, Guvernului și Parlamentului”*, a spus primarul orașului Ungheni, Alexandru Ambros. Marian Lupu, la rîndul său, s-a adresat primarilor cu următorul mesaj: *„Dumneavoastră ca și primari nu doar știți, ați și simțit, o bună parte din proiecte s-au stopat fiindcă erau condiții de instabilitate. FMI va aproba acordul cu Moldova pe durata acestei luni. De aici încolo, în mod automat, reluăm toate finanțările”* (12.10.2016); Marian Lupu s-a întâlnit cu locuitorii din raioanele Șoldănești și Telenești. Candidatul Partidului Democrat la prezidențiale i-a asigurat că va continua proiectele de dezvoltare a țării. În cadrul întâlnirilor, candidatul PDM la prezidențiale le-a vorbit oamenilor din nordul țării despre proiectele și reformele pe care le va implementa. Printre acestea se numără continuarea proiectelor de infrastructură, mai multe locuri de muncă bine plătite și susținerea familiilor cu venituri mici. În orașul Telenești, Marian Lupu a trecut pe la mai multe farmacii pentru a vedea dacă se respectă legea ce prevede ieftinirea medicamentelor cu 40 la sută. Marian Lupu a discutat cu oamenii din farmacie, precum și cu angajații acesteia. *„Regula de 40% se aplică de astăzi? Merge? Da, e în vigoare. Eu sînt mai mult ca sigur că noi o să continuăm mai departe lucrul și Guvernul o să lucreze pentru ca aceste 160 de medicamente să le lărgim. Ne bucurăm nespus de mult de lucrul ăsta că l-ați făcut”*, a spus candidatul PDM la prezidențiale, Marian Lupu (13.10.2016); Atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă bine plătite sînt două dintre prioritățile de bază ale candidatului PDM la prezidențiale, Marian Lupu. El promite că, din postura de șef al statului, va discuta direct cu investitorii străini, pentru a-i convinge să-și extindă afacerile în Moldova. Declarația a fost făcută în cadrul unei întâlniri cu locuitorii raionului Căușeni, acolo unde a fost instituită o subzonă Economică Liberă. Potrivit statisticilor oficiale, pînă acum, în Zonele Economice Libere au fost făcute investiții de peste 200 de milioane de dolari. Liderul PDM a declarat: *„Noi am decis și am votat, instituirea Zonei Economice Libere aici, la dumneavoastră. Pentru a crea condițiile necesare de infrastructură și fiscale, ca să fie atrăgătoare pentru investitori. Ca și șef de stat, viziunea și angajamentul meu este, nu doar prin Guvern, nu doar a da ordine, personal să discut cu investitorii, să-i atrag, să-i aduc în Republica Moldova”*. În cadrul turneului electoral din Căușeni, Marian Lupu a fost prezent și la redeschiderea grădiniței din satul Tocuz. Aici, Lupu, de asemenea, a venit cu un mesaj în fața localnicilor: *„Astăzi noi asistăm la o faptă împlinită, un proiect împlinit”*. La finalul vizitei în raionul Căușeni, Marian Lupu a mers și la

Spitalul raional, acolo unde recent au fost renovate mai multe secții din fonduri europene (14.10.2016); Numărul instituțiilor de control, dar și cel al ministerelor ar putea fi redus de două ori. Aceasta va permite nu doar economisirea banilor publici, dar și va eficientiza activitatea organelor centrale. De această părere este candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu. În cadrul unei vizite în orașul Rezina, liderul democraților a spus că prioritar pentru el este să avem în structurile de stat oameni pregătiți și onești. Marian Lupu susține că pentru o țară atât de mică avem un număr prea mare de instituții de control și ministere. Acest lucru birocratizează procesul de dezvoltare al Republicii Moldova. Oamenii din Rezina spun că vor ca viitorul președinte al țării să contribuie activ la dezvoltarea economică a Moldovei și la îmbunătățirea nivelului de trai al populației: *„Poți avea rezultate atunci când ai în spate o echipă. În cazul lui Marian Lupu, această echipă este. În viziunea mea, el este persoana care ar asigura un viitor frumos republicii noastre”*. Prezent la concertul organizat de hramul orașului Rezina, președintele Partidului Democrat, Marian Lupu, i-a felicitat pe locuitori cu această sărbătoare: *„Sănătate, pace, bună înțelegere, deoarece doar în aceste condiții vom reuși să muncim și să realizăm împreună lucruri concrete atât de necesare pentru sate, raioane, pentru statul suveran Republica Moldova, pentru acest popor. La mulți ani, dragii mei!”*. De la gazde, Marian Lupu a primit flori și o icoană lucrată manual (15.10.2016); Exodul tinerilor din țară trebuie oprit, iar pentru asta este nevoie de crearea locurilor de muncă stabile și bine plătite. Acestea sînt, în mare parte, așteptările locuitorilor Găgăuziei de la viitorul președinte al țării. Ele au fost expuse la o întâlnire cu deputații și miniștrii Partidului Democrat, în cadrul turneului de promovare a candidatului formațiunii la prezidențiale, Marian Lupu. Prima întâlnire a reprezentanților PDM în Găgăuzia a avut loc la Taraclia. Problemele oamenilor de aici nu diferă foarte mult de cele ale altor locuitori. În primul rînd, ei își doresc ca tinerii să nu fie nevoiți să plece din țară, în căutarea unui trai decent: *„Ne dorim ca tinerii să poată învăța, să-și găsească o slujbă aici, acasă, să nu plece din țara lor”*; *„Vrem locuri de muncă pentru oamenii din sate, pentru tineri, ca să aibă parte de un viitor luminos”*; *„Tinerii specialiști trebuie să trăiască în sate, raioane și să nu fugă din țară. Trebuie neapărat să fie construite locuințe sociale, pentru că atunci când ei merg în sate, să nu fie nevoiți să caute chirie”* etc. Deputatul PDM, Cornel Padnevici, a venit cu soluția: *„Cum le putem asigura noi tinerilor locuri de muncă? Doar prin a avea o stabilitate, pentru a avea o continuitate, ca să atragem investiții, ca să poată veni investitorii să ne creeze noi locuri de muncă și, cu siguranță, vom reuși să asigurăm ca tinerii să nu plece peste hotare, să fie aici, la noi în Republica Moldova”*. În cadrul turneului electoral în susținerea candidatului PDM, Marian Lupu, miniștrii și deputații formațiunii au vizitat orașul Taraclia, satele Novosiolovca, Albota de Jos, Musaitu și Ciumai (15.10.2016); *„Moldova nu trebuie să admită vânzarea terenurilor agricole cetățenilor străini. Asta deoarece piața funciară nu este suficient de dezvoltată, iar înstrăinarea pămînturilor ar prejudicia actualii proprietari”*. Declarațiile îi aparțin candidatului PDM la funcția de șef al statului, Marian Lupu. Politicianul a discutat subiectul cu mai mulți agenți economici și producători agricoli din raionul Florești. Marian Lupu afirmă că sătenii trebuie să fie ajutați să își valorifice terenurile, iar o soluție în acest caz ar fi dublarea subvențiilor în agricultură. Candidatul PDM la funcția de președinte a vizitat și satul Băhrinești din raionul Florești. Localitatea a beneficiat, în ultimii ani, de mai multe proiecte de investiții finanțate de europeni. Printre acestea se numără renovarea grădiniței și casei cultură. Și aici candidatul PDM a avut parte de o primire călduroasă din partea localnicilor (16.10.2016); Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul allmoldova.com. Prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, a declarat că retragerea lui Andrei Năstase din cursa electorală era previzibilă și logică, pentru că a văzut că nu mai are nici o șansă. Stăpînii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje și l-au retras din cursă, pentru a nu pierde bani și că, pînă acum, proiectul Năstase a

costat milioane de euro. Vlad Plahotniuc a subliniat că Moldova trebuie condusă de un președinte proeuropean. Prim-vicepreședintele PDM este sigur de faptul că Marian Lupu, care înregistrează o creștere consistentă, va intra în turul doi al alegerilor prezidențiale (17.10.2016); Ministrul Agriculturii, Eduard Grama, s-a întâlnit cu locuitorii raionului Cahul, în cadrul campaniei de promovare a candidatului PDM la prezidențiale, Marian Lupu. Acesta s-a adresat celor prezenți cu mesajul: „*Stabilitatea asta poate să o dea doar un candidat care tinde să aibă o relație bună cu UE. Vă îndemn să votați pentru candidatul PDM, Marian Lupu*” (17.10.2016); Renunțarea la integrarea europeană ar aduce pierderi financiare considerabile Republicii Moldova. Afirmatia a fost făcută de candidatul democraților la prezidențiale, Marian Lupu, care a avut o întâlnire cu oamenii de afaceri și localnicii din raionul Ungheni. Liderul PDM susține că forțele politice care-și doresc anularea Acordului de Asociere cu UE urmăresc împiedicarea dezvoltării țării noastre. În cadrul unei întrevederi cu rezidenții Zonei Economice Libere „Ungheni”, Marian Lupu a declarat că parteneriatul cu Uniunea Europeană favorizează urgentarea reformelor, care asigură îmbunătățirea vieții oamenilor. „*Contracandidatul meu, președintele Partidului Socialiștilor, domnul Igor Dodon, a anunțat că are de gând să anuleze Acordul de Asociere. A anula Acordul de Asociere înseamnă: prima, investiții să nu mai vină în Republica Moldova. Mai mult, asta înseamnă că acele investiții care au fost făcute pînă în prezent să fie închise, întreprinderi închise și mii de locuri de muncă pierdute*”, a comunicat candidatul PDM la funcția de președinte, Marian Lupu. Localnicii din satele Pîrlița și Sculeni s-au interesat de investițiile și proiectele europene de dezvoltare a țării. „*Angajamentul meu este ca pe mandatul următorilor patru ani, prin transformările pe interior, să asigur că Moldova va depune cerere de obținere a statutului de țară-candidat pentru aderare*”, a menționat candidatul PDM la funcția de președinte, Marian Lupu (19.10.2016) etc.

Candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PPDA, Andrei Năstase, a obținut o conotație a reflectării accentuat negativă prin difuzarea subiectelor despre: Andrei Năstase, liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau mafioții Victor și Viorel Țopa, se va retrage din cursa electorală pînă la sfîrșitul săptămîinii. Potrivit portalului today.md, care citează surse din interiorul formațiunii, Năstase este constrîns de către un grup de parteneri externi, inclusiv din Uniunea Europeană, să cedeze în favoarea Maiei Sandu. Andrei Năstase a primit un mesaj în care i se cere să facă anunțul cel tîrziu pînă vineri. La mijloc ar sta legătura sa cu mafioții fugari Țopa și trecutul său dubios, care l-ar face vulnerabil în fața socialistului Igor Dodon, în cazul în care va ajunge în turul doi. Potrivit sursei, și condamnații penal Victor și Viorel Țopa sînt de acord ca Andrei Năstase să abandoneze cursa, și asta deoarece speră să obțină favoruri în cazul investigației penale în care sînt vizați, desfășurată de autoritățile din Germania. Andrei Năstase este finul de cununie al lui Victor Țopa, condamnat penal în Moldova. Despre mafiotul Victor Țopa jurnaliștii au scris că este implicat în contrabandă cu armament. În perioada în care a condus „Air Moldova International” SRL, Țopa a colaborat cu traficantul de arme Victor But. La fel, presa a scris despre implicarea lui Năstase în scheme dubioase de spălare a banilor, dar și despre legătura sa cu fostul ofițer anticorupție Mihail Gofman, implicat în furtul din sistemul bancar. Mai mult decît atît, Andrei Năstase a implicat-o și pe mama sa în afaceri murdare. Acesta transferată pe contul femeii sume impunătoare de bani, prin intermediul unei companii off-shore, fără ca ea să fie informată, cel puțin, despre aceste tranzacții (11.10.2016); „*Afară din Băcioi!*”. Cu acest mesaj a fost întîmpinat Andrei Năstase în suburbia municipiului Chișinău, unde politicianul a mers să-și prezinte programul electoral. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau mafioții Țopa, a fost huiduit de oameni și alungat din sală. Din imaginile trimise de un martor ocular pe adresa redacției, se vede cum oamenii scandează „*Rușine!*” și „*Afară din Băcioi, mincinoșilor!*”. Nu este pentru prima dată cînd liderii Partidului „DA” sînt huiduiți. La sfîrșitul lunii august, Andrei Năstase a fost întîlnit cu critici la Moscova de către diasporă. O altă întîlnire cu scandal a avut loc la începutul lunii septembrie, în satul Elizaveta din municipiul Bălți. Întrebările oamenilor despre averile de milioane ale lui Andrei Năstase i-au scos din fire pe susținătorii

Partidului „DA”. Iar Andrei Năstase s-a luat de un polițist în civil care filma altercațiile. Chiar dacă ofițerul s-a legitimat, liderul partidului mafioților fugari Țopa l-a insultat și chiar l-a îmbrâncit (12.10.2016); Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa și liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, se pregătește să abandoneze cursa electorală. Partidul Democrat a declarat că abandonul lui Năstase era previzibil, deoarece toate sondajele de opinie arată o creștere evidentă a candidatului Marian Lupu în preferințele electoratului (13.10.2016); Liderul formațiunii „PN”, Renato Usatîi, îndeamnă susținătorii lui Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa, să voteze pentru candidatul Dumitru Ciubașenco. Asta după ce Năstase a anunțat că abandonează cursa electorală. Analistii politici susțin că Andrei Năstase va face campanie ascunsă pentru Ciubașenco, în timp ce, oficial, o va susține pe Maia Sandu la prezidențiale. *„Lui Năstase nu-i convine o eventuală victorie a Maiei Sandu. Chiar dacă este obligat să semneze un acord, asta nu înseamnă că Andrei Năstase o va susține în mod real pe Maia Sandu. Usatîi s-a întâlnit cu Țopii, există elemente din trecut care susțin această teză. Și Maia Sandu, și Andrei Năstase s-au atacat reciproc de nenumărate ori, în mod urât, și nu cred că sentimentele se schimbă așa rapid, doar printr-o înțelegere”*, a spus analistul politic Vitalie Catană (14.10.2016); Candidatul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții Victor și Viorel Țopa, a anunțat oficial că abandonează cursa electorală. El s-a retras în favoarea fostei colege de partid a lui Vlad Filat, Maia Sandu. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” a ales să anunțe oficial despre abandonarea competiției electorale în satul său de baștină – Mîndrești, Telenești. Conferința a fost organizată la Casa de Cultură, iar sala a fost pe jumătate goală. După ce și-a încheiat discursul, în care a adus critici la adresa guvernării, o femeie a încercat să-i adreseze o întrebare, însă Năstase a întrerupt-o (este prezentată secvența video, în care Andrei Năstase refuză să răspundă la întrebare). Deși declară că este pentru libertatea presei, Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa, nu le-a permis jurnaliștilor să adreseze întrebări. Ulterior, Năstase a încercat să fugă de jurnaliști (de asemenea, este prezentat un video în care Năstase ignoră jurnalistul de la „Publika TV”). Ultimele sondaje de opinie arată că intenția de vot pentru Andrei Năstase este în scădere. La sfîrșit de reportaj se menționează că la doar 41 de ani, Andrei Năstase are o avere estimată la 12 milioane și jumătate de lei și este proprietarul mai multor case și mașini de lux. Asta deși nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat. De asemenea, în presă au apărut dezvăluiri despre mai multe scheme de spălare de bani ale interlopului fugar Victor Țopa și rolul în acest scenariu al finului său, Andrei Năstase (15.10.2016); Liderul Partidului PPDA, Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul allmoldova.com. Vlad Plahotniuc a declarat că Andrei Năstase este un om care își promovează obsesiile și nu vine cu soluții concrete și proiecte pentru țară. În opinia sa, retragerea lui Andrei Năstase din cursa electorală era previzibilă și logică, pentru că a văzut că nu mai are nici o șansă. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpînii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje și l-au retras din cursă pentru a nu pierde bani și că, pînă acum, proiectul Năstase a costat milioane de euro. Plahotniuc susține că este bine că acesta a fost scos, pentru a nu intoxica această cursă electorală (17.10.2016); Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde sînt aduse probe ce demonstrează faptul că cei trei concurenți la prezidențiale au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Democrații susțin că Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții fugari Victor și Viorel Țopa, a falsificat raportul financiar. Potrivit PDM, concurentul a indicat cifra zero la capitolul cheltuieli. Asta în condițiile în care Năstase organizează conferințe de presă și întâlniri cu alegătorii. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a

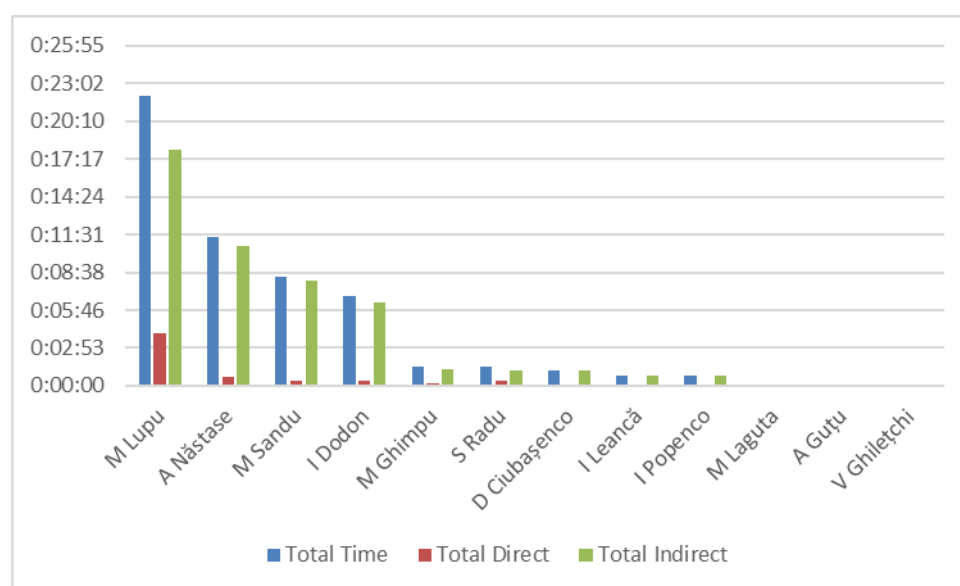
concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016) etc.

Conotația negativă a reflectării pentru candidatul PAS, Maia Sandu, s-a datorat subiectelor despre: Liderul Partidului „DA”, al mafioților Țopa, regretă că va abandona cursa prezidențială. Deși nu pronunță numele Maiei Sandu, el o critică pentru faptul că, în timp ce liderii Partidului „DA” protestau, adunau semnături prin țară, mergînd prin noroi, liderul Partidului PAS stătea pe rețele de socializare. *„Este adevărat că toți au muncit, unii mai mult, mergînd prin noroi, acumulînd semnături, au ieșit la proteste, și-au riscat sănătatea, viața, luînd cu spray în ochi, cu bastoanele în cap, însă alții au stat mai mult pe rețelele de socializare”*, a comunicat liderul Partidului „DA”, Andrei Năstase. Susținătorii lui Năstase, nemulțumiți de decizia acestuia, au explodat pe rețelele de socializare. Mulți spun că nu susțin candidatura Maiei Sandu și nu o vor vota. Un internaut scrie că este regretabil să ieși din cursă pe ultima sută de metri. *„Să o votez pe Sandu, care a făcut parte din clanul mafiot și a participat la jaful secolului?”* s-a întrebat acesta. *„Pentru Sandu nu aș vota nici în ruptul capului”*, a scris un alt susținător al Platformei „DA”, care sugerează că dacă închidem Facebook-ul și cîteva site-uri, nu mai auzim nimic de Maia Sandu. Un alt internaut, de peste hotare, spune că este împotriva candidaturii Maiei Sandu și crede că aceasta trebuie să citească mesajele celor din afară și să ia în considerare opiniile lor. Dezamăgiți că Năstase iese din cursă, susținătorii acestuia spun că nu vor mai merge la alegeri. *„O stimăm pe Maia Sandu, a scris un alt internaut, dar acum... îmi pare rău, doamnă, că n-ai fost suficient de înțeleaptă. Nu mai merg la alegeri”*, i-a reproșat acesta. Și invitații permanenți ai trustului „Jurnal TV” o critică pe Maia Sandu, pentru că a făcut parte din guvernarea anterioară. Fostul premier Ion Sturza spunea anterior că Maia Sandu este candidatul Facebook-ului (14.10.2016); Președintele Partidului Popular European, Joseph Daul, și-a anunțat susținerea pentru Maia Sandu, candidat la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anterior, popular-europenii și-au oferit sprijinul și pentru liberal-democratul Vlad Filat, condamnat la nouă ani de închisoare pentru corupție. După anunțul făcut oficial pe pagina web a Partidului Popular European, presa a scris că liderul PAS ar putea dezamăgi la fel cum a făcut-o Filat. Analistii cred că fosta subalternă a lui Filat va continua politica acestuia, în spatele căruia stă fostul președinte al țării Petru Lucinschi și, mai nou, mafioții Victor și Viorel Țopa. Comentatorii politici susțin că în cazul în care Maia Sandu va deveni președinte, primul decret pe care îl va semna va fi cel de grațiere a lui Vlad Filat, pe motiv că procesul fostului premier nu ar fi fost unul corect, și pe mafioții Țopa, pentru susținerea oferită la prezidențiale (15.10.2016); Candidații la prezidențiale Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde au adus probe care demonstrează faptul că cei trei concurenți au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Printr-o contestație, PDM susține că liderul PAS, Maia Sandu, nu a declarat cheltuielile pentru instalarea mai multor panouri publicitare și că a ascuns banii folosiți pentru transport. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016) etc.

Candidatul din partea PSRM la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, a fost nuanțat negativ în subiectele despre: Într-un comunicat al PDM se subliniază că sondajele arată că anume Marian Lupu este candidatul cu șansele cele mai mari de a intra în turul doi, în lupta cu reprezentantul socialiștilor Igor Dodon. Pentru PDM și Marian Lupu, singurul candidat periculos rămîne Igor Dodon, cel care vine în această campanie cu un proiect foarte clar de stopare a parcursului european și divizare a țării. Igor Dodon este inamicul numărul unu al lui Marian Lupu, candidatul socialiștilor este principalul pericol pentru Republica Moldova, susține PDM (13.10.2016); Candidatul Partidului Democrat la funcția de președinte, Marian Lupu, i-a cerut lui Dodon, pe care îl consideră exponentul planului antieuropean și al proiectului de federalizare a țării, să nu se ascundă în spatele dezbaterilor cu alți candidați comozi lui, care nu au șanse să ajungă în

turul doi. La rîndul său, într-o postare pe Facebook, Igor Dodon a scris că acceptă provocarea lansată de Marian Lupu de a se duela în cadrul unei dezbateri directe. În comunicatul trimis presei, Marian Lupu l-a catalogat pe candidatul socialiștilor la prezidențiale drept adversarul viitorului european al țării și al statului unitar moldovenesc. Dodon este, în consecință, și adversarul său în această campanie. Democrații susțin că este foarte important ca dezbaterile să fie axate pe confruntarea dintre vectorii pe care îi promovează cei doi candidați – cel al unui stat unitar european, promovat intens de Marian Lupu, și cel antieuropean, de destrămarea a statului, propus de socialistul Igor Dodon. Potrivit reprezentanților PDM, declarațiile de simpatie față de UE și România din ultima vreme ale liderului PSRM sînt o încercare de a atenua politica lui împotriva intereselor Moldovei, un șiretlic de campanie neinspirat, deoarece convingerile lui rămîn clar antieuropene (13.10.2016); Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde sînt aduse probe ce demonstrează faptul că cei trei concurenți la prezidențiale au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Liderul socialiștilor Igor Dodon nu a declarat cît a cheltuit pentru închirierea mai multor săli în timpul întrunirilor electorale și cît l-a costat vizita la Moscova, unde s-a întîlnit cu moldovenii care muncesc în capitala Rusiei. Potrivit PDM, candidatul s-a eschivat să mai indice care au fost remunerările pentru artiștii care au participat la întîlnirile cu alegătorii (18.10.2016); Renunțarea la integrarea europeană ar aduce pierderi financiare considerabile Republicii Moldova. Candidatul democraților la prezidențiale, Marian Lupu, care a avut o întîlnire cu oamenii de afaceri și locuitorii din raionul Ungheni, susține că forțele politice care-și doresc anularea Acordului de Asociere cu UE urmăresc împiedicarea dezvoltării țării noastre. În cadrul unei întrevederi cu rezidenții Zonei Economice Libere „Ungheni”, Marian Lupu a declarat că parteneriatul cu Uniunea Europeană favorizează urgentarea reformelor, care asigură îmbunătățirea vieții oamenilor. „Contracandidatul meu, președintele Partidului Socialiștilor, domnul Igor Dodon, a anunțat că are de gînd să anuleze Acordul de Asociere. A anula Acordul de Asociere înseamnă: prima, investiții să nu mai vină în Republica Moldova. Mai mult, asta înseamnă că acele investiții care au fost făcute pînă în prezent să fie închise, întreprinderi închise și mii de locuri de muncă pierdute”, a afirmat candidatul PDM la funcția de Președinte, Marian Lupu (19.10.2016) etc.

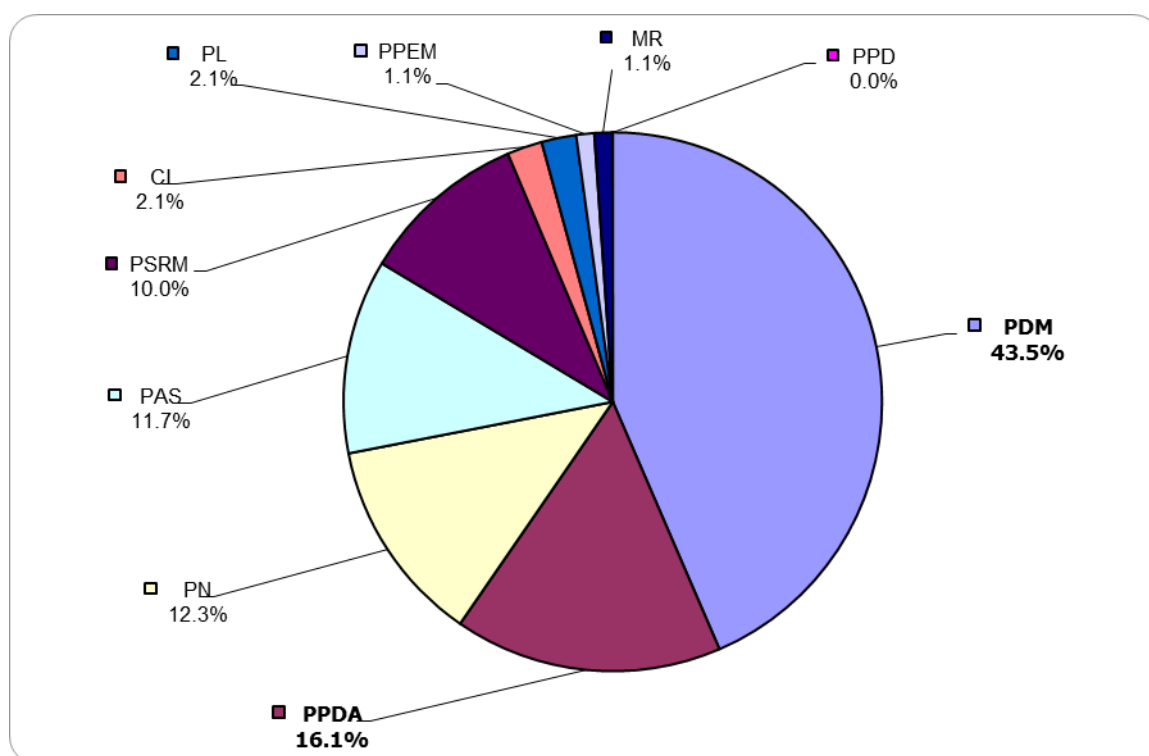
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
-----------	------------	--------------	----------------

M Lupu	0:22:03	0:04:01	0:18:02
A Năstase	0:11:20	0:00:39	0:10:41
M Sandu	0:08:18	0:00:20	0:07:58
I Dodon	0:06:47	0:00:24	0:06:23
M Ghimpu	0:01:29	0:00:13	0:01:16
S Radu	0:01:27	0:00:20	0:01:07
D Ciubașenco	0:01:09	0:00:00	0:01:09
I Leancă	0:00:46	0:00:00	0:00:46
I Popenco	0:00:46	0:00:00	0:00:46
M Laguta	0:00:03	0:00:00	0:00:03
A Guțu	0:00:01	0:00:00	0:00:01
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:



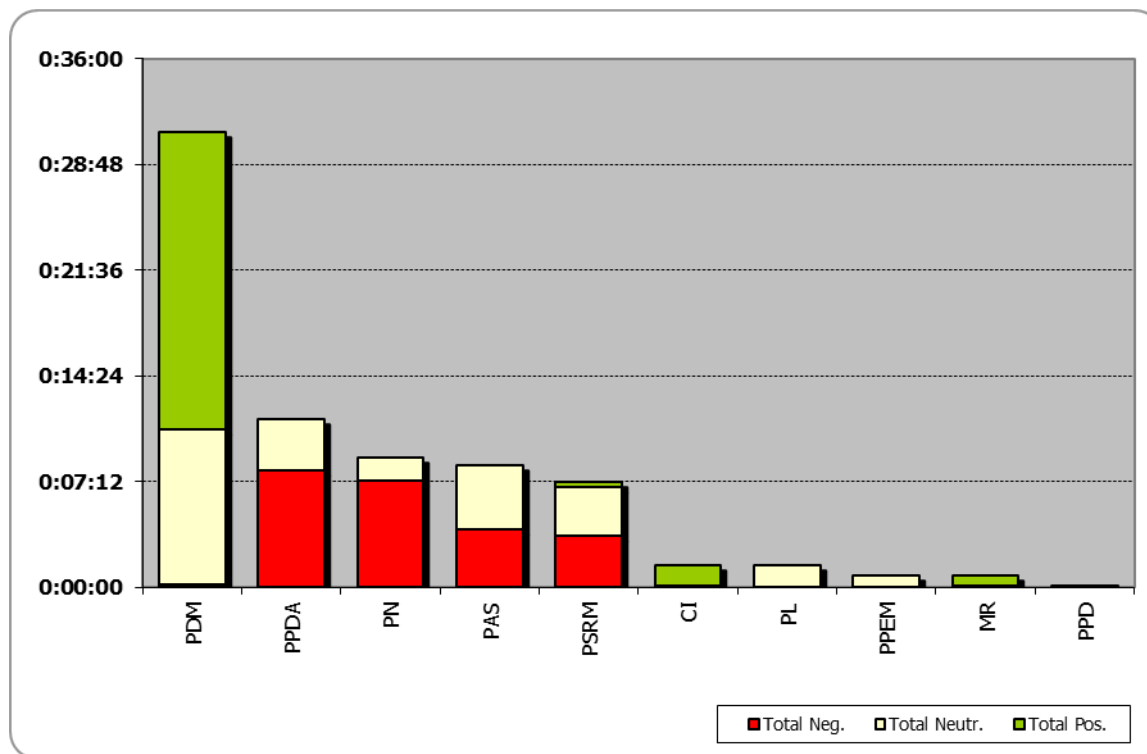
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, partea dominantă a reflectării, de 43,5%, a fost dedicată PDM, fiind urmat de PPDA, cu 16,1%. PN a fost mediatizat în volum de 12,3%, PAS – de 11,7%, iar PSRM – de 10,0%. Candidații independenți și PL au obținut același volum procentual de 2,1 la sută. De o egalitate a ponderii acumulate au beneficiat și PPEM și, respectiv, MR – 1,1 la sută din volumul total al reflectării.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	30 min. 59 sec.	20 min. 15 sec.	10 min. 35 sec.	9 sec.
PPDA	11 min. 27 sec.	0	3 min. 33 sec.	7 min. 54 sec.
PN	8 min. 47 sec.	0	1 min. 33 sec.	7 min. 14 sec.
PAS	8 min. 18 sec.	0	4 min. 20 sec.	3 min. 58 sec.

PSRM	7 min. 9 sec.	22 sec.	3 min. 15 sec.	3 min. 32 sec.
CI	1 min. 30 sec.	1 min. 23 sec.	7 sec.	0
PL	1 min. 29 sec.	0	1 min. 29 sec.	0
PPEM	46 sec.	0	46 sec.	0
MR	46 sec.	42 sec.	4 sec.	0
PPD	1 sec.	0	1 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali PL, PPEM și PPD au fost prestați în context doar neutru, iar CI și MR au avut o prezență pozitivă și neutră. PSRM a fost mediatizat în context neutru, pozitiv și negativ. PAS a fost mediatizat în context neutru și negativ. PPDA și PN au fost mediatizați printr-o conotație accentuat negativă, totodată, aceștia au beneficiat în cadrul știrilor și de o tratare neutră, iar PDM a beneficiat de o conotație accentuat pozitivă, cât și de un context neutru.

Totodată, conotația accentuat pozitivă pentru PDM se datorează și subiectelor despre: Deputații PDM în vizită la Drochia, unde au avut loc dezbateri în cadrul proiectului „Reforma în politică”, inițiat de democrați. „...Probabil și aici ar trebui să ne gândim și la reforme, poate trebuie să ne gândim și la reformele sistemului electoral, deoarece chiar cetățenii vor ca deputații să fie mult mai aproape de ei”, a spus deputat PDM, Sergiu Sîrbu, cu referire la doleanțele oamenilor ca în țară să existe mai puține partide. Democratul Cornel Padnevici a venit cu promisiunile că: „Ce ține de subvenții în agricultură este o problemă cu adevărat actuală. Am încercat să discutăm chiar mai bine, am demarat deja discuții la nivel de Guvern, la nivel de prim-ministru vizavi de acceptarea dosarelor pentru subvenționarea agricultorilor, chiar dacă nu se reușește pentru anul 2016, pentru 2017”. La dezbaterile de la Drochia au participat peste 200 de persoane. Scopul campaniei „Reforma în politică” este de a identifica idei și soluții pentru îmbunătățirea activității partidelor din Moldova (13.10.2016); Agenții economici înregistrează profituri mai mari și deschid noi locuri de muncă, după ce Guvernul a redus numărul structurilor cu funcții de control. De acest lucru s-a convins deputatul democrat Valentina Stratan, care a efectuat o vizită în mai multe sate din raionul Sîngerei. Parlamentarul a discutat cu localnicii și despre reformele din sănătate, inclusiv despre recenta ieftinire a medicamentelor. La întâlnirea pe care a

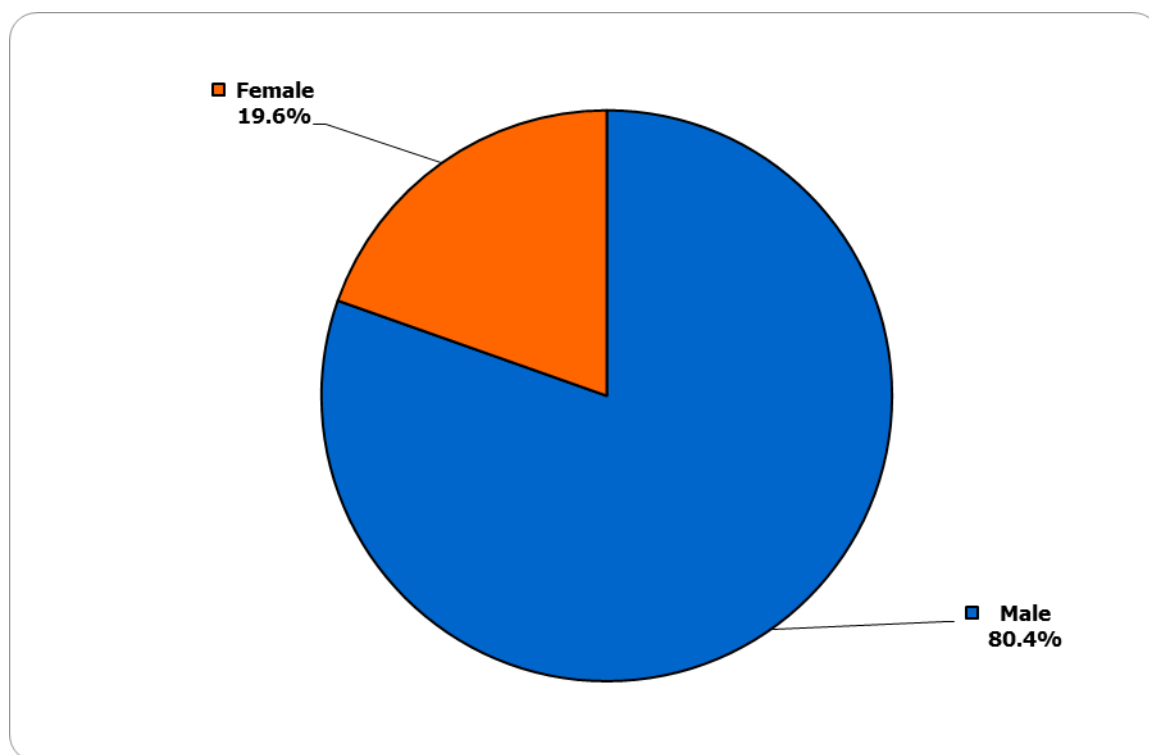
avut-o cu locuitorii din satele Rădoia și Drăgănești din raionul Sîngerei, deputatul PDM, Valentina Stratan, a asigurat oamenii că toate controalele din întreprinderi vor fi monitorizate, pentru a nu fi admise abuzuri: „*Era folosită o armă nedorită în adresa agenților economici. Am schimbat și legea, ca să simplificăm controalele ca organele de control să nu mai terorizeze agenții economici. Ne dorim locuri de muncă? Dar cum o să le creăm dacă noi terorizăm agenții economici*”. Într-un alt context, Valentina Stratan i-a asigurat pe localnici că, în curînd, va fi simplificată procedura de perfectare a actelor pentru proprietățile lăsate drept moștenire (18.10.2016); Dezvoltarea infrastructurii grădinițelor reprezintă o investiție în viitorul copiilor. Asta spun locuitorii din raionul Glodeni la o întâlnire cu deputatul democrat Valentina Buliga, care a vizitat grădinița din satul Cuhnești din raionul Glodeni. Instituția a fost renovată în cadrul a două proiecte, dar lucrările nu se opresc însă aici. Potrivit deputatului democrat Valentina Buliga, în acest an, datorită unui credit nerambursabil oferit de Guvernul României, vor fi reparate 83 de grădinițe din țară. Suma proiectului este de trei milioane de euro: „*Uitați-vă, proiectul susținut de Guvernul României, cîte grădinițe în țară au fost renovate, dotate, reparate... pentru că asta considerăm că este sarcina noastră, și grădinițele trebuie să fie cu adevărat calde, cu jucării, cu paturi pentru copii, cu educatori motivați*”. Valentina Buliga a vizitat și Centrul de Sănătate din satul Balatina, care, recent, a fost renovat datorită proiectelor finanțate de Compania Națională de Asigurări în Medicină și Consiliul raional Glodeni (19.10.2016) etc.

Conotația accentuat negativă pentru PN s-a datorat subiectelor despre: Fostul procuror general interimar Andrei Pîntea a fost reținut de Procuratura Anticorupție, pentru depășirea atribuțiilor de serviciu. El este învinuit că a transferat ilegal în Federația Rusă dosarul așa-numitului hoț în lege Grigore Karamalak, alias Bulgaru. Bloggerul Veaceslav Balacci scrie că Bulgaru a fost ajutat în acest sens de primarul de Bălți, Renato Usatîi. Reporterul „Publika TV” menționează că: „*În presă s-a scris de nenumărate rînduri despre prietenia dintre Karamalak și R.Usatîi*” (11.10.2016); Un magistrat din cadrul Judecătoriei Rezina a fost demis și va fi cercetat penal pentru că a favorizat eliberarea ilegală a killerului Vitalie Proca. Decizia a fost luată de Consiliul Superior al Magistraturii, la solicitarea Procuraturii Generale. După ce a ieșit din închisoare, Proca a încercat să îl omoare pe bancherul Gherman Gorbunțov. Potrivit omului de afaceri, în spatele tentativei de asasinat stă Renato Usatîi. Numele lui Proca a fost de multe ori asociat cu cel al lui Renato Usatîi, primarul orașului Bălți. Gorbunțov a declarat de mai multe ori în presă că tentativa de asasinat asupra lui a fost organizată anume de liderul formațiunii „PN” (11.10.2016); Mesagerul lui Renato Usatîi care a încercat să ia o mărturie falsă de la Vitalie Proca, ucigașul moldovean plătit să-l împuște pe bancherul rus G. Gorbunțov, a fost prins de procurori și de polițiștii din Moldova, informația a fost confirmată de adjunctul Șefului Inspectoratului General al Poliției, G. Cavaliuc. Înсуși Gorbunțov, refugiat la Londra, a declarat într-un interviu exclusiv pentru bloggerul V. Balacci că: „*Omul lui Usatîi urma să transmită 600 de mii de dolari familiei lui Proca, în schimb interlopul trebuia să spună că nu Usatîi ar fi comandat asasinarea eșuată*” Gorbunțov susține că suspectul a acționat la comanda lui Renato Usatîi, aflat la cheremul mafiei (16.10.2016); Noi rețineri în dosarul Gorbunțov. Au fost reținute două persoane bănuite că au încercat să-l mituiască pe asasinul Vitalie Proca, pentru a-l determina să depună mărturii false. Bancherul Gorbunțov susține că tentativa de asasinare asupra sa și depozitiile false ale lui Proca au fost comandate de Renato Usatîi liderul formațiunii PN. Gherman Gorbunțov, refugiat la Londra, a mai declarat într-un interviu exclusiv pentru bloggerul V. Balacci că: „*Omul lui Usatîi urma să transmită 600 de mii de dolari familiei Proca, în schimb interlopul trebuia să spună că nu Usatîi ar fi comandat asasinarea eșuată*”. La rîndul său, Renato Usatîi a confirmat că: „a avut recent o întâlnire la Moscova cu V. Malarciuc, reținut recent, despre care Gorbunțov a spus că este unul dintre intermediari. Usatîi ținea legătura cu acesta prin mesaje (18.10.2016); Cinci persoane, implicate în dosarul Gorbunțov, au fost reținute. Două dintre acestea au încercat să-l determine pe killerul moldovean Vitalie Proca să dea mărturii false despre comanditarul omorului bancherului rus. Informațiile au fost prezentate astăzi de către anchetatori. Aceștia nu au oferit nici un nume, însă Gorbunțov a declarat recent că asasinarea sa și depozitiile false ale lui Proca au fost comandate de Renato Usatîi. Anterior, Gherman Gorbunțov a dezvăluit, într-un interviu exclusiv pentru bloggerul

Veaceslav Balacci, că ar fi vorba de liderul formațiunii „Partidul Nostru”. *„Domnule Renato, cred că este puțin probabil ca cetățeanul Valeri Grigorievici Malarciuc, anul nașterii 1983, să transmită 600 de mii de dolari lui Vitalie Proca. Îi va reuși acest lucru doar dacă se va afla în apropierea lui, adică atunci când va fi vecin de celulă cu Proca. Puțin probabil să reușiți să vă demonstrați nevinovăția”*, a spus omul de afaceri Gherman Gorbunțov. Renato Usatîi a confirmat că a avut recent o întâlnire la Moscova cu Valeriu Malarciuc, reținut recent, despre care Gorbunțov a spus că este unul dintre intermediari. Usatîi ținea legătura cu acesta prin mesaje. *„Cînd l-au reținut pe Malarciuc, cu care eu m-am mai întâlnit la Moscova, cum și pentru ce ne vom clarifica mai tîrziu, eu am scris pe contul de Whatsapp al lui Malarciuc, cînd el deja era reținut. Măcar un polițist să răspundă la telefon”*, a spus liderul formațiunii „PN”, Renato Usatîi (18.10.2016) etc.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 80,4%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 19,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3) din Codul audiovizualului: *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”*. Astfel, se atestă un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM

și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.

- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Așadar, la 11.10.2016 a fost difuzat un subiect avînd ca sursă investigațiile portalului *today.md* cu referire la ieșirea din cursa electorală a candidatului PPDA, A. Năstase. În cadrul subiectului se fac referiri la legăturile acestuia cu „mafioții Țopa”, cît și implicarea sa directă în mai multe scheme frauduloase de spălare de bani, în care a implicat-o și pe mama sa. Poziția lui A. Năstase nu a fost prezentată pentru a afirma sau infirma cele invocate în subiect. La 14.10.2016 a fost difuzat un subiect despre decizia lui A. Năstase de a părăsi cursa electorală. Referitor la aceasta, candidatul PDM, M. Lupu, a declarat că era și de așteptat acest lucru, iar unicul candidat periculos rămîne a fi socialistul I. Dodon, care este orientat contra integrării europene și pentru divizarea țării prin federalizare. El este principalul pericol pentru Moldova. Poziția lui I. Dodon vizavi de aceste declarații nu a fost prezentată.

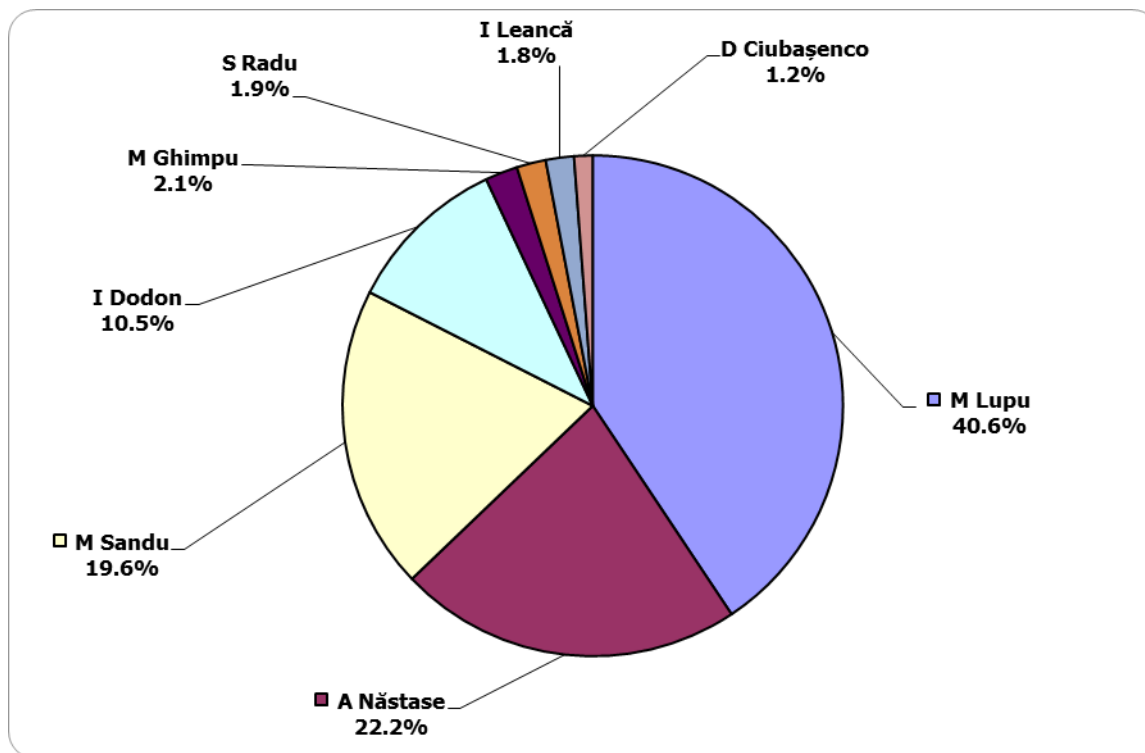
Tot la 14.10.2016 a fost difuzat și subiectul despre R. Usatîi, care îndeamnă susținătorii lui A. Năstase, după ieșirea acestuia din cursa electorală, să voteze pentru candidatul PN, D. Ciubașenco. Totodată, R. Usatîi îl acuză pe V. Plahotniuc că s-ar fi înțeles cu americanii ca să-l scoată pe A. Năstase din cursa electorală, pentru a o susține pe M. Sandu. Analistii consideră gestul lui R. Usatîi drept urmare a înțelegerii acestuia cu mafioții Țopa de a face o campanie ascunsă pentru D. Ciubașenco. Lipsește atît poziția lui R. Usatîi, cît și a lui Vlad Plahotniuc.

Un alt subiect difuzat la 14.10.2016 se referă la acuzațiile aduse de către PDM la adresa candidatului PN, D. Ciubașenco, precum că acesta ar fi încălcat grav Codul Electoral. Astfel, democrații au depus la CEC o contestație cu privire la un spot electoral în care D. Ciubașenco apare alături de alegătorii care primesc donații din partea lui R. Usatîi, în valoare de jumătate de milion de lei. Potrivit PDM, spotul a fost difuzat înaintea începerii campaniei electorale. Poziția lui D. Ciubașenco sau a reprezentanților PN nu a fost prezentată pentru a afirma sau nega acuzațiile.

La 18.10.2016 a fost difuzat subiectul despre contestația PDM la CEC cu privire la candidații electorali M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase, care, potrivit PDM, au falsificat rapoartele financiare, nedeclarînd cheltuielile pentru organizarea conferințelor, achitarea transportului și arendarea sălilor pentru întîlnirea cu alegătorii. Pozițiile M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase nu au fost prezentate.

Canal 2

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

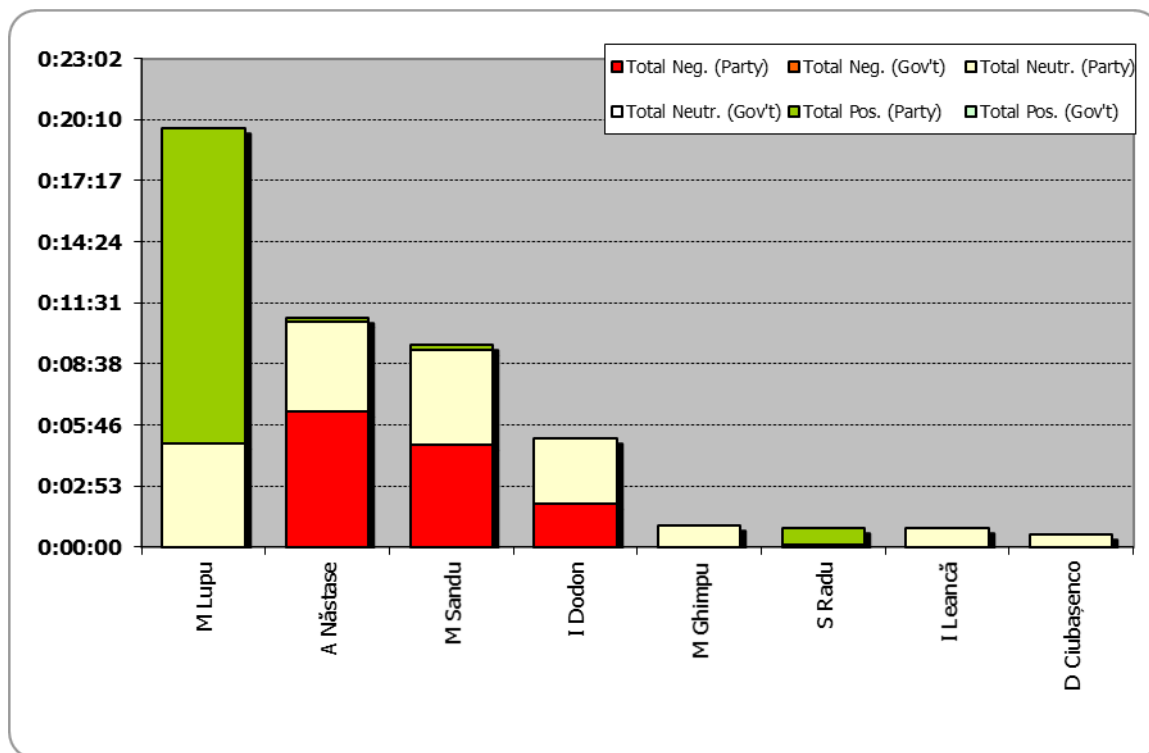


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, partea dominantă a reflectării, de 40,6%, a fost dedicată lui M. Lupu, fiind urmat de A. Năstase – cu 22,2% și M. Sandu – cu 19,6%. Candidatul PSRM, I. Dodon, a acumulat 10,5%, urmat de M. Ghimpu – cu 2,1%, S. Radu – cu 1,9%, I. Leancă – cu 1,8% și D. Ciubașenco – cu 1,2%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Lupu, PDM	19 min. 44 sec.	14 min. 51 sec.	4 min. 53 sec.	0
A. Năstase, PPDA	10 min. 47 sec.	8 sec.	4 min. 16 sec.	6 min. 23 sec.
M. Sandu, PAS	9 min. 32 sec.	16 sec.	4 min. 26 sec.	4 min. 50 sec.
I. Dodon, PSRM	5 min. 06 sec.	0	3 min. 05 sec.	2 min. 01 sec.
M. Ghimpu, PL	1 min. 01 sec.	0	1 min. 01 sec.	0
S. Radu, CI	55 sec.	47 sec.	8 sec.	0
I. Leancă, PPEM	53 sec.	0	53 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	35 sec.	0	35 sec.	0
I. Popenco, MR	0	0	0	0
A. Guțu, PPD	0	0	0	0
V. Ghilețchi, CI	0	0	0	0
M. Laguta, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:



M. Ghimpu, I. Leancă și D. Ciubașenco au obținut o conotație a reflectării doar neutră, iar S. Radu a beneficiat de o conotație a reflectării pozitivă și neutră. I. Dodon a fost mediatizat în context neutru și negativ, iar M. Sandu și A. Năstase au fost prezentați în context neutru, pozitiv și evidențiat negativ. Candidatul PDM la șefia statului, M. Lupu, a avut o prezență accentuat pozitivă, totodată, a beneficiind și de un context neutru.

Marian Lupu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PDM, s-a evidențiat printr-o mediatizare accentuat pozitivă în cadrul subiectelor despre: În cadrul unei întâlniri în orașul Orhei, candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu, le-a vorbit localnicilor despre proiectul său de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii. Candidatul PDM susține că domeniile-cheie în care pot fi făcute investiții considerabile trebuie să fie comerțul și agricultura. Democratul a declarat că jumătate din suma alocată de tineri pentru demararea afacerilor ar putea fi acoperită de către stat: „*Cei care sînt mai tineri au dorință și capacitate, nu au însă, deseori, disponibilități financiare. Angajamentul meu este să repornesc și să majorez substanțial bugetul Programului Pare 1 plus 1. La fiecare euro investit de un moldovean din banii proprii în aceste fonduri se pune al doilea euro gratuit*”. În cadrul unei întâlniri cu angajații întreprinderii „Orhei-Gaz”, Marian Lupu a declarat că în 2017, în raionul Orhei, vor apărea peste 2.500 de locuri noi de muncă. În zonă, un concern internațional a început deja lucrările pentru deschiderea unei fabrici de producere a cablurilor pentru industria auto: „*Prin decizia la care am participat personal și cu colegii am deschis o subzonă a Zonei Economice Libere din Bălți, s-a negociat cu un mare investitor german cu capital japonez. Două mii jumate per total, vacanșii noi, locuri de muncă noi*”. Sînt intervievați cîțiva localnici, care se declară mulțumiți de reformele candidatului PDM: : „*Eu cred că este o persoană destul de influentă și destul de serioasă și cred că ar face față la ceea ce a spus el... Sînt binevenite reformele care le-a propus dumnealui, fiindcă noi așteptăm ceva schimbări în educație*”. În cadrul întrevederilor, liderul PDM a discutat cu oamenii și despre reformele în învățămîntul superior și în medicină (11.10.2016); Ajutoarele sociale trebuie acordate șomerilor doar în schimbul unor servicii oferite de aceștia comunității. Propunerea vine din partea liderului Partidului Democrat, Marian Lupu. Candidatul PDM la funcția de șef de stat susține că, în prezent, multe indemnizații ajung la persoane care nu le merită, iar cei care într-adevăr au nevoie de ajutor le obțin cu întârziere. Liderul PDM a discutat despre reforma în domeniul asistenței

sociale în cadrul unei întâlniri cu localnicii din satele Meleşeni și Sipoteni din raionul Călărași: *„Foarte multe ajutoare sociale ajung la leneși și bețivi. Ajutorul social este mai mare decât salariile celor care se chinuie și muncesc. Să-i obligăm pe toți cei care nu muncesc, dar primesc ajutoare sociale, să meargă și să facă lucruri publice, neplătite, în folosul comunității”*. Oamenii s-au interesat și despre acțiunile prioritare pe care le va întreprinde Marian Lupu în calitate de șef de stat, la care democratul a răspuns: *„Iată dumneavoastră o să faceți inițiative, o să faceți proiecte de legi, iar cei din Parlament nu o să voteze. Dacă eu voi fi președinte, eu o să am o majoritate parlamentară, care o să susțină în continuare aceste legi”*. În cadrul vizitei în raionul Călărași, Marian Lupu a discutat și cu fermierii din regiune despre soluțiile privind majorarea Fondului de subvenționare a agriculturii (12.10.2016); *„Un candidat care ne va duce în marea familie europeană”*. Cu acest mesaj au venit peste 400 de primari din țară, care au făcut un apel comun de susținere a liderului Partidului Democrat, Marian Lupu, în cursa pentru prezidențiale. Declarația aleșilor a fost făcut publică în cadrul unei întâlniri cu Marian Lupu. La eveniment a fost prezent președintele Parlamentului, Andrian Candu, premierul Pavel Filip și prim-vicepreședintele formațiunii, Vlad Plahotniuc. Primarii sînt convinși că Marian Lupu va asigura un echilibru viabil între instituțiile statului și autoritățile locale. Primarul orașului Edineț, Constantin Cojocar, a declarat: *„Ne-am adunat mai mult de jumătate din primarii Moldovei. Primarii încă o dată au spus “da” unicului candidat constructiv din această campanie electorală”*. Și primarul orașului Ungheni, Alexandu Ambros, a spus: *„Este o persoană care promovează echilibrul, stabilitatea. Odată ajuns președinte al Moldovei, va asigura un dialog efectiv dintre instituțiile președintelui, Guvernului și Parlamentului”*. Candidatul PDM la șefia țării a declarat că, în scurt timp, aleșii locali vor avea acces la mai multe fonduri de dezvoltare a localităților: *„Dumneavoastră ca și primari nu doar știți, ați și simțit, o bună parte din proiecte s-au stopat fiindcă erau condiții de instabilitate. FMI va aproba acordul cu Moldova pe durata acestei luni. De aici încolo, în mod automat, reluăm toate finanțările”* (12.10.2016); Candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu, a avut o întâlnire cu locuitorii din Șoldănești și Telenești și i-a asigurat că va continua proiectele începute de dezvoltare a țării. La întâlnirile din cele două raioane din nordul țării, candidatul PDM la funcția președinte le-a vorbit oamenilor despre proiectele și reformele pe care le va implementa. Printre ele creșterea locurilor de muncă bine plătite, continuarea proiectelor de infrastructură, dar și susținerea familiilor cu venituri mici. Oamenii spun că au așteptări mari de la viitorul președinte: *„Eu am așteptarea că totuși, în Republica Moldova, anul două mii șaisprezece, o să ne aducă pentru toți un președinte pe care toți îl dorim, și acest președinte este Marian Lupu”*. La Telenești, Marian Lupu a intrat în mai multe farmacii din oraș pentru a se convinge dacă funcționează legea privind ieftinirea, cu 40 la sută, a medicamentelor (sînt redacte imagini în care Marian Lupu a salut toți cumpărătorii din farmacie și a discutat cu ei). Oamenii se bucură de costul mai mic al medicamentelor și speră că schimbările în bine vor continua (13.10.2016); Atragerea investițiilor și crearea locurilor de muncă bine plătite – sînt două dintre prioritățile candidatului PDM. Marian Lupu promite că, din postura de șef al statului, va discuta direct cu investitorii străini, pentru a-i convinge să-și dezvolte afacerile în Moldova. Declarația a fost făcută la întâlnirea cu locuitorii raionului Căușeni, acolo unde a fost deschisă o subzonă Economică Liberă. Potrivit statisticilor, pînă acum, în Zonele Economice Libere au fost făcute investiții de peste 200 de milioane de dolari. Marian Lupu a declarat: *„Noi am decis și am votat, instituirea Zonei Economice Libere aici, la dumneavoastră. Pentru a crea condițiile necesare de infrastructură și fiscale, ca să fie atrăgătoare pentru investitori. Ca și șef de stat, viziunea și angajamentul meu este, nu doar prin Guvern, nu doar a da ordine, personal să discut cu investitorii, să-i atrag, să-i aduc în Republica Moldova”*. În cadrul turneului electoral din Căușeni, Marian Lupu a participat și la redeschiderea grădiniței din satul Tocuz, unde a menționat: *„Astăzi noi asistăm la o faptă împlinită, un proiect împlinit”*. Candidatul democraților la funcția de șef al statului a mai efectuat o vizită și la Spitalul raional Căușeni, unde din fondurile europene au fost renovate mai multe secții (14.10.2016); Locuitorii raionului Dubăsari speră că viitorul președinte al țării va rezolva problema accesului la terenurile lor agricole, blocată de administrația neconstituțională de la Tiraspol. Doleanțele oamenilor au fost exprimate la o întâlnire cu deputații și miniștrii Partidului Democrat, în cadrul turneului electoral de

promovare a lui Marian Lupu la funcția de președinte. În cadrul turneului electoral național, reprezentanții PDM s-au întâlnit cu locuitorii mai multor sate din raionul Dubăsari. Oamenii s-au plîns că, în continuare, nu-și pot lucra terenurile aflate după traseul Tiraspol-Rîbnița și că sînt monitorizați de miliția transnistreană. Chiar dacă primăvara le este permis să semene pămînturile, toamna ei nu sînt lăsați să-și culeagă roada. Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Anatolie Zolotcov, originar din raionul Dubăsari, susține că un președinte precum Marian Lupu va fi în stare să rezolve astfel de probleme (14.10.2016); Numărul instituțiilor de control, dar și cel al ministerelor ar putea fi redus de două ori. Aceasta va permite nu doar economisirea banilor publici, dar și va eficientiza activitatea organelor centrale. De această părere este candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu. În cadrul unei vizite în orașul Rezina, liderul democraților a spus că prioritar pentru el este să avem în structurile de stat oameni pregătiți și onești. Marian susține că pentru o țară atît de mică avem un număr prea mare de instituții de control și ministere. Acest lucru birocratizează procesul de dezvoltare al Republicii Moldova. Oamenii din Rezina spun că vor ca viitorul președinte al țării să contribuie activ la dezvoltarea economică a Moldovei și la îmbunătățirea nivelului de trai al populației: *„Poți avea rezultate atunci cînd ai în spate o echipă. În cazul lui Marian Lupu, această echipă este. În viziunea mea, el este persoana care ar asigura un viitor frumos republicii noastre”*. Prezent la concertul organizat de hramul orașului Rezina, președintele Partidului Democrat, Marian Lupu, i-a felicitat pe locuitori cu această sărbătoare: *„Sănătate, pace, bună înțelegere, deoarece doar în aceste condiții vom reuși să muncim și să realizăm împreună lucruri concrete atît de necesare pentru sate, raioane, pentru statul suveran Republica Moldova, pentru acest popor. La mulți ani, dragii mei!”*. De la gazde, Marian Lupu a primit flori și o icoană lucrată manual (15.10.2016); *„Moldova nu trebuie să admită vânzarea terenurilor agricole cetățenilor străini. Asta deoarece piața funciară nu este suficient de dezvoltată, iar înstrăinarea pămînturilor ar prejudicia actualii proprietari”*. Declarațiile îi aparțin candidatului PDM la funcția de șef al statului, Marian Lupu. Politicianul a discutat subiectul cu mai mulți agenți economici și producători agricoli din raionul Florești. Marian Lupu afirmă că sătenii trebuie să fie ajutați să își valorifice terenurile, iar o soluție în acest caz ar fi dublarea subvențiilor în agricultură. Candidatul PDM la funcția de președinte a vizitat și satul Băhrinești din raionul Florești. Localitatea a beneficiat, în ultimii ani, de mai multe proiecte de investiții finanțate de europeni. Printre acestea se numără renovarea grădiniței și casei cultură. Sînt inserate imagini în care liderul PDM scoate din cuptor o oală cu sarmale. Localnicii l-au primit călduros (16.10.2016); Moldova va depune cerere de aderare la Uniunea Europeană pînă în anul 2020. Obiectivul este inclus în platforma prezidențială a candidatului democraților Marian Lupu, prezentată publicului. Documentul, intitulat *„Moldova europeană: prosperă și puternică”*, prevede atragerea investițiilor masive pentru deschiderea a noi zone industriale și reformarea domeniilor educației, sănătății, culturii, dar și a sistemului de salarizare și pensionare. Candidatul PDM susține că va promova crearea întreprinderilor mici și mijlocii de către tineri, inclusiv prin susținerea financiară de către stat, și va încuraja dezvoltarea agriculturii: *„Subvențiile în agricultură, un element arhiimportant. În perioada următorilor trei ani vrem să atingem obiectivul unei dublări a mijloacelor financiare destinate subvențiilor. Odată cu realizarea acestui angajament ar permite ridicarea acestui fond pînă la cel puțin un miliard de lei anual”*. În calitate de șef de stat, liderul PDM a reiterat obiectivul de a crea o comisie internațională, formată din specialiști europeni, care va contribui la combaterea corupției. De asemenea, Marian Lupu a declarat că singura cale de dezvoltare a economiei naționale este păstrarea vectorului european: *„Pe durata mandatului prezidențial de patru ani – să fie posibil depunerea oficială a cererii pentru obținerea statutului de țară-candidat pentru aderarea la UE. Acesta va fi obiectivul central al mandatului meu”*. Platforma prezidențială a candidatului PDM este susținută de premier și președintele Parlamentului. Astfel prim-ministru, Pavel Filip a declarat: *„Fiecare ministru și fiecare Guvern are nevoie de stabilitate pentru a-și putea realiza programul de guvernare. Cred sincer că Moldova ar avea numai de cîștigat dacă cetățenii ar alege în fruntea țării un președinte precum este Marian Lupu”*. Marian Lupu a avut o întâlnire și cu oamenii de știință, unde a declarat că modernizarea țării și asumarea unei idei naționale vor putea fi realizate și prin adoptarea unui program de dezvoltare susținut de Academia de Științe. De asemenea,

candidatul PDM pledează în continuare pentru păstrarea neutralității țării și soluționarea problemei transnistrene în cadrul actualului format de negocieri „cinci plus doi” (17.10.2016); Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, s-a întâlnit cu locuitorii raionului Cahul, în cadrul campaniei de promovare a candidatului PDM pentru prezidențiale, Marian Lupu. Prima întâlnire a ministrului a avut loc la o fabrică de vinuri din satul Slobozia Mare, unde a vorbit cu administrația și angajații despre oportunitățile de dezvoltare a zonei de sud a țării. De asemenea, ministrul a vorbit și despre alegerile prezidențiale din 30 octombrie: *„Să fiți foarte atenți cu cine și pentru cine votați. Și dacă vedeți zi de zi investițiile care s-au făcut în fabrica asta, și nu doar în fabrica asta, e mulțumită la aceea că există o stabilitate în afaceri, în vânzări. Stabilitatea asta poate să o dea doar un candidat care tinde să aibă o relație bună cu UE. Vă îndemn să votați pentru candidatul PDM, Marian Lupu”* (17.10.2016) etc.

Candidatul din partea PPDA, Andrei Năstase, a obținut o conotație a reflectării accentuat negativă, prin intermediul subiectelor despre: Andrei Năstase nu renunță. Finul de cununie al mafiotului fugar Victor Țopa a reiterat ultimatumul dat președintelui PAS, Maia Sandu. Acesta cere desemnarea unui candidat unic până joi. Președintele Partidului DA, al interlopilor fugari Țopa, a scris pe pagina de pe o rețea de socializare că oferta rămîne valabilă până la un răspuns oficial și exhaustiv al conducerii PAS (12.10.2016); *„Afară din Băcioi!”* cu acest mesaj a fost întâmpinat Andrei Năstase în suburbia municipiului Chișinău, unde politicianul a mers să-și prezinte programul electoral. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau mafioții Țopa, a fost huiduit de oameni și alungat din sală. În imaginile trimise de un martor ocular pe adresa redacției se vede cum oamenii scandează *„Rușine!”* și *„Afară din Băcioi, mincinoșilor!”*. Nu este pentru prima dată când liderii Partidului „DA” sînt huiduiți. La sfîrșitul lunii august, Andrei Năstase a fost întâlnit cu critici la Moscova de către diasporă (sînt redat și imagini video, în care Andrei Năstase este întâmpinat prost de diaspora din Rusia). O altă întâlnire cu scandal a avut loc la începutul lunii septembrie, în satul Elizaveta din municipiul Bălți. Întrebările oamenilor despre averile de milioane ale lui Andrei Năstase i-au scos din fire pe susținătorii Partidului „DA” (de asemenea, sînt difuzate imagini video în care oamenii prezenți la eveniment par nemulțumiți de prezența lui Andrei Năstase). Liderul PPDA, Andrei Năstase, s-a luat de un polițist în civil care filma altercațiile. Chiar dacă ofițerul s-a legitimat, liderul partidului mafioților fugari Țopa l-a insultat și chiar l-a îmbrîncit (la fel este prezentat video în care Năstase încearcă să îl scoată de la eveniment pe cel care filmează) (12.10.2016); Liderul formațiunii „Partidul Nostru”, Renato Usatîi, îndeamnă susținătorii lui Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa, să voteze pentru candidatul Dumitru Ciubașenco. Se întîmplă după ce Năstase a anunțat că abandonează cursa electorală. Într-o nouă postare video pe Facebook, Usatîi spune că voturile susținătorilor lui Năstase ar putea să-l ducă pe Ciubașenco în turul doi. Analistii politici cred că Năstase va face campanie ascunsă pentru Ciubașenco, în timp ce, oficial, o va susține pe Maia Sandu la prezidențiale. Analistul politic Vitali Catană a menționat: *„Lui Năstase nu-i convine o eventuală victorie a Maiei Sandu. Chiar dacă este obligat să semneze un acord, asta nu înseamnă că Andrei Năstase o va susține în mod real pe Maia Sandu. Usatîi s-a întîlnit cu Țopii, există elemente din trecut care susțin această teză. Și Maia Sandu, și Andrei Năstase s-au atacat reciproc de nenumărate ori, în mod urât, și nu cred că sentimentele se schimbă așa rapid, doar printr-o înțelegere”* (14.10.2016); Candidatul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții Victor și Viorel Țopa, a anunțat oficial că abandonează cursa electorală. El s-a retras în favoarea fostei colege de partid a lui Vlad Filat, Maia Sandu. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” a ales să anunțe oficial despre abandonarea competiției electorale în satul său de baștină – Mîndrești, Telenești. Conferința a fost organizată la Casa de Cultură, iar sala a fost pe jumătate goală. După ce și-a încheiat discursul, în care a adus critici la adresa guvernării, o femeie a încercat să-i adreseze o întrebare, însă Năstase a întrerupt-o (este prezentată secvența video în care Andrei Năstase refuză să răspundă la întrebare). Deși declară că este pentru libertatea presei, Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor

Țopa, nu le-a permis jurnaliștilor să adreseze întrebări. Ulterior, Năstase a încercat să fugă de jurnaliști (de asemenea, este prezentat un video unde Năstase ignoră jurnalistul de la „Publika TV”). Ultimele sondaje de opinie arată că intenția de vot pentru Andrei Năstase este în scădere. La sfârșit de reportaj se menționează că la doar 41 de ani, Andrei Năstase are o avere estimată la 12 milioane și jumătate de lei și este proprietarul mai multor case și mașini de lux. Asta deși nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat. De asemenea, în presă au apărut dezvăluiri despre mai multe scheme de spălare de bani ale interlopului fugar Victor Țopa și rolul în acest scenariu al finului său, Andrei Năstase (15.10.2016); Liderul Partidului PPDA, Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul allmoldova.com. Vlad Plahotniuc a declarat că Andrei Năstase este un om care își promovează obsesiile și nu vine cu soluții concrete și proiecte pentru țară. În opinia sa, retragerea lui Andrei Năstase din cursa electorală era previzibilă și logică, pentru că a văzut că nu mai are nici o șansă. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpînii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje și l-au retras din cursă pentru a nu pierde bani și că, pînă acum, proiectul Năstase a costat milioane de euro. Plahotniuc susține că este bine că acesta a fost scos, pentru a nu intoxica această cursă electorală (17.10.2016); Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde sînt aduse probe ce demonstrează faptul că cei trei concurenți la prezidențiale au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Democrații susțin că Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții fugari Victor și Viorel Țopa, a falsificat raportul financiar. Potrivit PDM, concurentul a indicat cifra zero la capitolul cheltuieli. Asta în condițiile în care Năstase organizează conferințe de presă și întâlniri cu alegătorii. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016) etc.

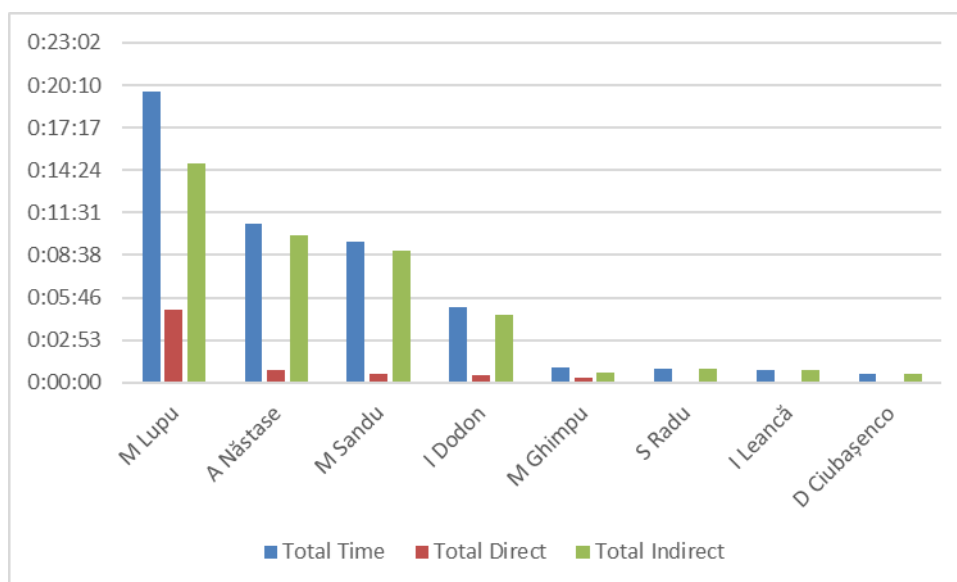
De o reflectare negativă a avut parte și candidatul la funcția de șef al statului, Maia Sandu, în cadrul subiectelor despre: Maia Sandu este din nou atacată de unul dintre apropiații lui Andrei Năstase. Portalul independent.md, al cărui proprietar este Alex Cozer, unul dintre activiștii Partidului DA al mafioților Țopa, a criticat programul electoral al liderului PAS. Același site a publicat mai multe sondaje de opinie, în care arată că intenția de vot față de Maia Sandu este în scădere, în timp ce pentru Andrei Năstase crește. Maia Sandu este criticată că printre prioritățile sale nu se numără provocarea alegerilor anticipate și că nu menționează nicăieri numele lui Vlad Plahotniuc (10.10.2016); Liderul Partidului „DA”, al mafioților Țopa, regretă că va abandona cursa prezidențială. Deși nu pronunță numele Maiei Sandu, Andrei Năstase o critică pentru faptul că, în timp ce liderii Partidului „DA” protestau, adunau semnături prin țară, mergînd prin noroi, liderul Partidului Acțiune și Solidaritate stătea pe rețelele de socializare. Dintr-o secvență video de la emisiunea „Cabinetul din umbră”, difuzată de „Jurnal TV”, Andrei Năstase susține: *„Este adevărat că toți au muncit, unii mai mult, mergînd prin noroi, acumulînd semnături, au ieșit la proteste, și-au riscat sănătatea, viața, luînd cu spray în ochi, cu bastoanele în cap, însă alții au stat mai mult pe rețelele de socializare. Să trecem peste acest moment și eu cred că vom trece, nu cu ușurință”*. Susținătorii lui Năstase, nemulțumiți de decizia acestuia, au explodat pe rețelele de socializare. Mulți spun că nu susțin candidatura Maiei Sandu și nu o vor vota. Un internaut scrie că este regretabil să ieși din cursă pe ultima sută de metri. *„Să o votez pe Sandu, care a făcut parte din clanul mafiot și a participat la jaful secolului?... Pentru Sandu nu aș vota nici în ruptul capului, că dacă închidem Facebook-ul și cîteva site-uri, nu mai auzim nimic de Maia Sandu”*. Un alt internaut, de peste hotare, spune că este împotriva candidaturii Maiei Sandu și crede că aceasta trebuie să citească mesajele celor din afară și să ia în considerare opiniile lor. Dezamăgiți că Năstase iese din cursă, susținătorii acestuia spun că nu vor mai merge la alegeri: *„O stimăm pe Maia Sandu, dar acum... îmi pare rău, doamnă, că n-ai fost suficient de înțeleaptă. Nu mai merg la alegeri”*. Și

invitații permanenți ai trustului „Jurnal TV” o critică pe Maia Sandu, pentru că a făcut parte din guvernarea anterioară. Anterior, și fostul premier Ion Sturza spunea că Maia Sandu este candidatul Facebook-ului (14.10.2016); Președintele Partidului Popular European, Joseph Daul, și-a anunțat susținerea pentru Maia Sandu, candidat la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anterior, popular-europenii și-au oferit sprijinul și pentru liberal-democratul Vlad Filat, condamnat la nouă ani de închisoare pentru corupție. După anunțul făcut oficial pe pagina web a Partidului Popular European, presa a scris că liderul PAS ar putea dezamăgi la fel cum a făcut-o Filat. Analistii cred că fosta subalternă a lui Filat va continua politica acestuia, în spatele căruia stă fostul președinte al țării Petru Lucinschi și, mai nou, mafioții Victor și Viorel Țopa. Comentatorii politici susțin că în cazul în care Maia Sandu va deveni președinte, primul decret pe care îl va semna va fi cel de grațiere a lui Vlad Filat, pe motiv că procesul fostului premier nu ar fi fost unul corect. Totodată, nu este exclus faptul că Sandu va fi nevoită să îi grațieze și pe mafioții Țopa, pentru susținerea oferită la prezidențiale (15.10.2016); Liderul Partidului Liberal, Mihai Ghimpu, a acuzat-o pe Maia Sandu de complicitate la furtul miliardului. În replică, ex-ministrul Educației i-a sugerat lui Ghimpu să-l întrebe pe Dorin Drăguțanu cum s-a întâmplat că sistemul bancar a fost furat. Într-o conferință de presă, candidatul liberalilor pentru funcția de președinte Mihai Ghimpu a declarat că Maia Sandu a știut de la bun început că banii oferiți de BNM vor fi transformați în datorie publică: *„Avem unii eroi care spun că au votat doar pentru a evita criza în sistemul bancar. Acești bani, de la bun început, doamna Maia Sandu a știut că vor fi transformați în hîrtii de valoare”*. În replică, Maia Sandu a declarat că înainte de a comenta acțiunile ei, Mihai Ghimpu ar trebui să-l întrebe pe fostul guvernator al BNM, Dorin Drăguțanu, ce s-a întâmplat cu sistemul bancar și de ce au fost solicitați bani în martie 2015 (17.10.2016); Candidații la prezidențiale Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde au adus probe care demonstrează faptul că cei trei concurenți au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Printr-o contestație, PDM susține că liderul PAS, Maia Sandu, nu a declarat cheltuielile pentru instalarea mai multor panouri publicitare și că a ascuns banii folosiți pentru transport. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, a fost acuzată de consilierul municipal socialist Ion Ceban că ar fi permis închiderea Liceului republican cu profil real din capitală. Maia Sandu a negat acuzațiile, deși documentele demonstrează contrariul. Instituția a fost reorganizată în anul 2013, în perioada cînd Sandu era ministrul al Educației. Într-un filmuleț video, realizat de Ion Ceban, acesta o acuză pe Maia Sandu de închiderea liceului: *„Uitați-vă în ce hal a ajuns. În 2012 avea și uși, și ferestre, și săli de studiu, și observator astronomic. Această clădire, care se află la 20 de metri de bulevardul Ștefan cel Mare, a fost lăsată să fie devastată în mod intenționat. Maia Sandu, să vă fie rușine! Iată dovada că mințiți încă o dată”*. Totodată, în cadrul emisiunii „Eu vreau să fiu președinte de la „Pro TV Chișinău”, liderul PAS, Maia Sandu, neagă că ar fi participat la închiderea liceului: *„Fals, asta este fals. Eu nu eram la minister cînd această instituție a fost închisă. Nu, nu eram la minister”*. La sfîrșitul subiectului, reporterul precizează că procedura de lichidare a liceului a început în anul 2013, în urma unei decizii a Guvernului. Atunci, la inițiativa Ministerului Educației, condus de Maia Sandu, instituția de învățămînt a fost transmisă în gestiunea Primăriei Capitalei. Ulterior, în același an, Consiliul municipal Chișinău a decis comasarea liceului cu Gimnaziul nr. 5 din Chișinău (18.10.2016) etc.

O prezență negativă a avut și candidatul PSRM la funcția pe șef al statului, Igor Dodon, în cadrul subiectelor despre: Candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu, va participa la dezbateri electorale doar dacă se va duela direct cu socialistul Igor Dodon. Decizia a fost anunțată printr-un comunicat de presă. Lupu i-a mai cerut lui Dodon, pe care îl consideră exponentul planului antieuropean și al proiectului de federalizare al țării, să nu se ascundă în spatele dezbaterilor cu unii candidați comozi lui, care nu au șanse să ajungă în turul doi. În comunicatul trimis presei, Marian Lupu l-a catalogat pe candidatul PSRM la prezidențiale, Igor Dodon, drept adversarul viitorului european al țării și al statului unitar moldovenesc. Astfel, el este și adversarul

său în această campanie. În comunicat se mai spune că este foarte important ca dezbaterile să fie axate pe confruntarea dintre vectorii pe care îi promovează cei doi candidați – cel al unui stat unitar european, promovat intensiv de Marian Lupu, și cel antieuropean, de destrămarea statului, avansat de socialistul Igor Dodon. Totodată, potrivit reprezentanților PDM, declarațiile de simpatie față de UE și România din ultima vreme ale lui Igor Dodon sînt o încercare de a atenua politica lui împotriva intereselor Moldovei, un șiretlic de campanie neinspirat, deoarece convingerile lui rămîn clar antieuropene. În cadrul unei conferințe de presă, socialistul Igor Dodon a spus că oponentul său în turul doi al alegerilor prezidențiale va fi democratul Marian Lupu: „*Dacă nu se schimbă nimic din ceea ce văd eu la ziua de astăzi și cum se muncește, inclusiv în sate și orașe, cel mai probabil va fi candidatul guvernării în turul doi*” (13.10.2016); În cadrul unui interviu referitor la campania prezidențială, prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, a declarat că Dodon este periculos prin ambiția și insistența pe ideile lui, care, în contextul actual, sînt total deplasate. La fel, democratul crede că Dodon poate manipula, iar, dacă ar ajunge președinte, ar pune Moldova pe o cale extrem de periculoasă (17.10.2016); Candidatul PSRM la Președinție, Igor Dodon, acceptă provocarea liderului democraților Marian Lupu de a participa la dezbateri televizate. Declarația a fost făcută la o conferință de presă, după ce, săptămîna trecută, președintele PDM a declarat că va participa la dezbateri TV doar cu principalul său oponent, Igor Dodon. Candidatul Partidului Democrat la funcția de președinte al Republicii Moldova, Marian Lupu, a subliniat că Igor Dodon este principalul pericol al țării și al integrării europene. Democratul l-a invitat public pe socialist să nu evite aceste confruntări directe, să nu se ascundă în spatele dezbaterilor cu candidații comozi, care nu au șanse să ajungă în turul doi (18.10.2016); Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde sînt aduse probe ce demonstrează faptul că cei trei concurenți la prezidențiale au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Liderul socialiștilor Igor Dodon nu a declarat cît a cheltuit pentru închirierea mai multor săli în timpul întrunirilor electorale și cît l-a costat vizita la Moscova, unde s-a întîlnit cu moldovenii care muncesc în capitala Rusiei. Potrivit PDM, candidatul s-a eschivat să mai indice care au fost remunerările pentru artiștii care au participat la întîlnirile cu alegătorii (18.10.2016) etc.

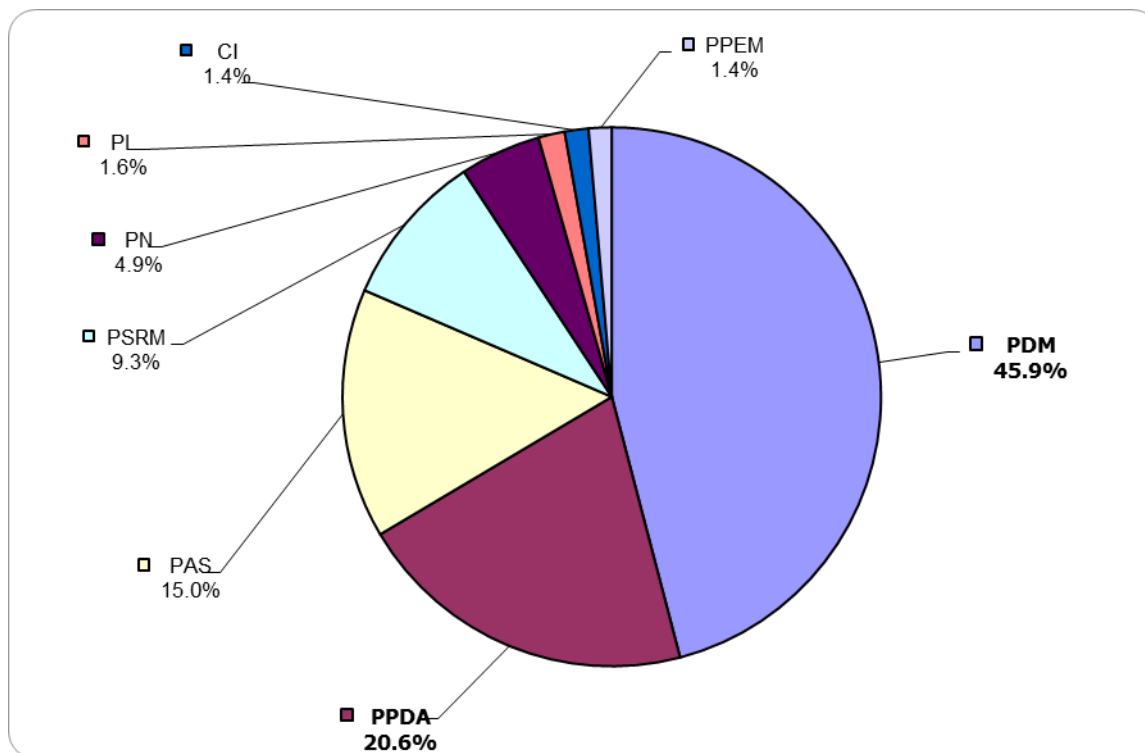
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:19:44	0:04:55	0:14:49
A Năstase	0:10:47	0:00:49	0:09:58
M Sandu	0:09:32	0:00:33	0:08:59

I Dodon	0:05:06	0:00:29	0:04:37
M Ghimpu	0:01:01	0:00:20	0:00:41
S Radu	0:00:55	0:00:00	0:00:55
I Leancă	0:00:53	0:00:00	0:00:53
D Ciubașenco	0:00:35	0:00:00	0:00:35
I Popenco	0:00:00	0:00:00	0:00:00
A Guțu	0:00:00	0:00:00	0:00:00
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00
M Laguta	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:



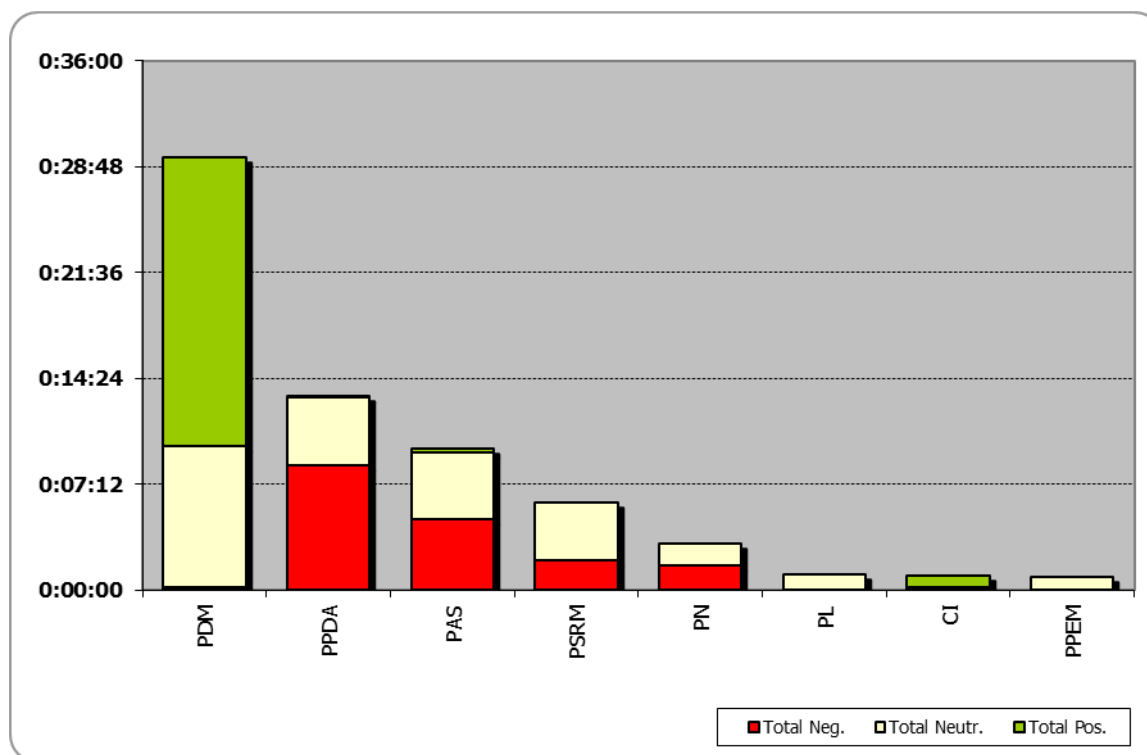
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, PDM a avut cea mai mare pondere – 45,9%, urmat de PPDA, cu 20,6%. PAS a avut o prezență de 15,0%, urmat de PSRM– cu 9,3%, PN – cu 4,9% și PL – cu 1,6%. Candidații independenți și PPEM au acumulat același volum procentual de reflectare – 1,4 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	29 min. 27 sec.	19 min. 42 sec.	9 min. 35 sec.	10 sec.
PPDA	13 min. 11 sec.	8 sec.	4 min. 35 sec.	8 min. 28 sec.
PAS	9 min. 37 sec.	16 sec.	4 min. 31 sec.	4 min. 50 sec.
PSRM	5 min. 57 sec.	0	3 min. 56 sec.	2 min. 01 sec.
PN	3 min. 07 sec.	0	1 min. 30 sec.	1 min. 37 sec.
PL	1 min. 01 sec.	0	1 min. 01 sec.	0
CI	55 sec.	47 sec.	8 sec.	0
PPEM	53 sec.	0	53 sec.	0
MR	0	0	0	0

PPD	0	0	0	0
-----	---	---	---	---

Conotația reflectării:



Subiecții politici PL și PPEM au fost mediatizați în context doar neutru, iar Căndidații Independenți – în context doar pozitiv și neutru. PSRM și PN au fost prezentați atât în context neutru, cît și negativ. PAS a avut o prezență pozitivă, neutră și negativă PPDA a fost mediatizat în context accentuat negativ, totodată, avînd po perzență neutră și negativă, iar PDM a fost reflectat în context accentuat pozitiv, fiind nuanțat și prin context neutru și negativ.

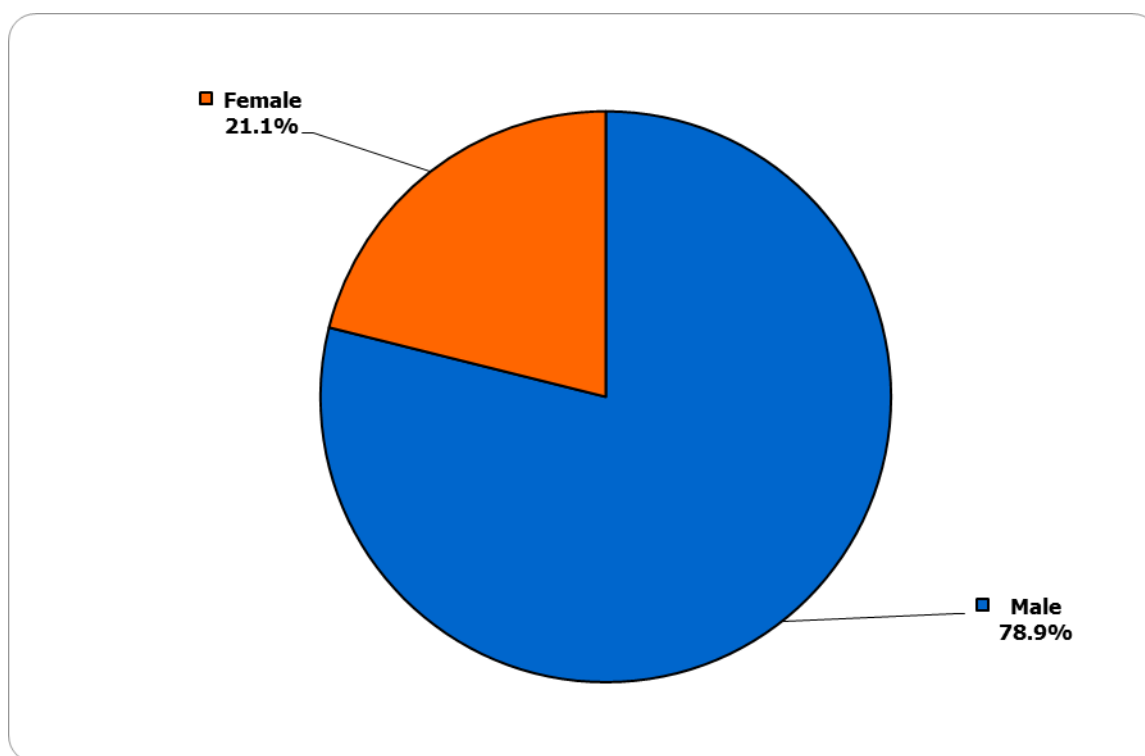
Astfel, PDM a beneficiat de o conotație accentuat pozitivă, iar PPDA a obținut o reflectare accentuat negativă datorită difuzării subiectelor despre candidații înaintați de aceștia pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova la alegerile din 30 octombrie curent. PAS și PSRM, de asemenea, au avut o prestație negativă prin intermediul subiectelor ce au vizat candidații propuși la fotoliul de șef al statului.

Totodată, conotația accentuat pozitivă pentru PDM se datorează și subiectelor despre: Sute de bătrîni din orașul Basarabeasca își trăiesc viața în singurătate, fără a avea un ajutor din partea rudelor sau a statului. Motivul este lipsa azilurilor în localitate, unde vîrstnicii ar putea primi îngrijirea și hrana necesară. Problema a fost sesizată de locuitorii orașului în cadrul unei întrevederi cu deputatul democrat Demian Caraseni. Parlamentarul i-a asigurat pe oameni că, în comun cu autoritățile locale, va încerca să identifice fondurile necesare pentru a soluționa problema: „Este o problemă sensibilă. Trebuie să avem grijă de copiii orfani și de bătrîni, care, din păcate, au rămas singuri. Evident că responsabili sînt cei de la conducerea țării, deputații și alți funcționari. Nu din compasiune trebuie să-i ajutam. Asta este obligația noastră”. Deputatul a avut o întîlnire și cu angajații din Basarabeasca a Întreprinderii „Calea Ferată din Moldova”, care mai bine de cinci luni nu și-au primit salariile, iar parlamentarul a promis să ia măsurile necesare: „Nu este bine. Orice angajat trebuie să fie remunerat la timp. Mă voi informa și voi afla care este cauza acestor întîrzieri. Vă asigur că voi încerca să soluționez problema” (11.10.2016); Agenții economici înregistrează profituri mai mari și deschid noi locuri de muncă, după ce Guvernul a redus numărul structurilor cu funcții de control. De acest lucru s-a convins deputatul democrat Valentina Stratan, care a efectuat o vizită în mai multe sate din raionul Sîngerei. Parlamentarul a discutat cu localnicii

și despre reformele din sănătate, inclusiv despre recenta ieftinire a medicamentelor. La întâlnirea pe care a avut-o cu locuitorii din satele Rădoia și Drăgănești din raionul Singerei, deputatul PDM, Valentina Stratan, a asigurat oamenii că toate controalele din întreprinderi vor fi monitorizate, pentru a nu fi admise abuzuri: *„Era folosită o armă nedorită în adresa agenților economici. Am schimbat și legea, ca să simplificăm controalele, ca organele de control să nu mai terorizeze agenții economici. Ne dorim locuri de muncă? Dar cum o să le creăm dacă noi terorizăm agenții economici”*. Într-un alt context, Valentina Stratan i-a asigurat pe localnici că, în curând, va fi simplificată procedura de perfectare a actelor pentru proprietățile lăsate drept moștenire (18.10.2016); Dezvoltarea infrastructurii grădinițelor reprezintă o investiție în viitorul copiilor. Asta spun locuitorii din raionul Glodeni, care au avut o întâlnire cu deputatul democrat Valentina Buliga. Deputatul Valentina Buliga a vizitat grădinița din satul Cuhnești din raionul Glodeni. Instituția a fost renovată în cadrul a două proiecte, dar lucrările nu se opresc însă aici. Potrivit deputatului democrat, în acest an, datorită unui credit nerambursabil oferit de Guvernul României, vor fi reparate 83 de grădinițe din țară. Suma proiectului este de trei milioane de euro: *„Uitați-vă, proiectul susținut de Guvernul României, câte grădinițe în țară au fost renovate, dotate, reparate... pentru că asta considerăm că este sarcina noastră, și grădinițele trebuie să fie cu adevărat calde, cu jucării, cu paturi pentru copii, cu educatori motivați”*. Valentina Buliga a mai vizitat și Centrul de Sănătate din satul Balatina, care, recent, a fost renovat datorită proiectelor finanțate de Compania Națională de Asigurări în Medicină și Consiliul raional Glodeni (19.10.2016) etc.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



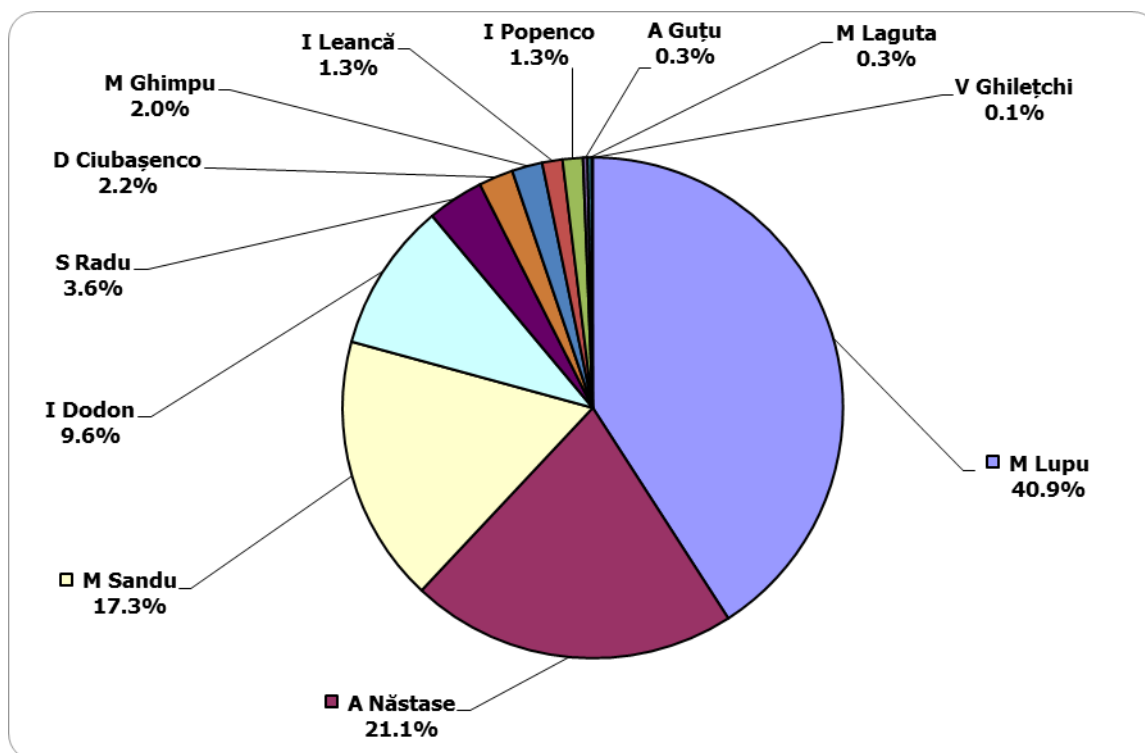
În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 78,9%, iar cota femeilor a fost de 21,1%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
 - Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, la 14.10.2016 a fost difuzat subiectul despre R. Usatîi, care îndeamnă susținătorii lui A. Năstase, după ieșirea acestuia din cursa electorală, să voteze pentru candidatul PN, D. Ciubașenco. Totodată, R. Usatîi îl acuză pe V. Plahotniuc că s-ar fi înțeles cu americanii ca să-l scoată pe A. Năstase din cursa electorală, pentru a o susține pe M. Sandu. Analistii consideră gestul lui R. Usatîi drept urmare a înțelegerii acestuia cu mafioții Țopa de a face o campanie ascunsă pentru D. Ciubașenco. Lipsește atît poziția lui R. Usatîi, cît și a lui Vlad Plahotniuc.
- La 18.10.2016 a fost difuzat subiectul despre contestația PDM la CEC cu privire la candidații electorali M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase, care, potrivit PDM, au falsificat rapoartele financiare, nedeclarînd cheltuielile pentru organizarea conferințelor, achitarea transportului și arendarea sălilor pentru întîlnirea cu alegătorii. Pozițiile M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase nu au fost prezentate.
- La 11.10.2016, a fost difuzat un subiect avînd ca sursă investigațiile portalului *today.md* cu referire la ieșirea din cursa electorală a candidatului PPDA, A. Năstase. În cadrul subiectului se fac referiri la legăturile acestuia cu mafioții Țopa, cît și implicarea sa directă în mai multe scheme frauduloase de spălare de bani, în care a implicat-o și pe mama sa. Poziția lui A. Năstase nu a fost prezentată pentru a afirma sau infirma cele invocate în subiect.

Publika TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

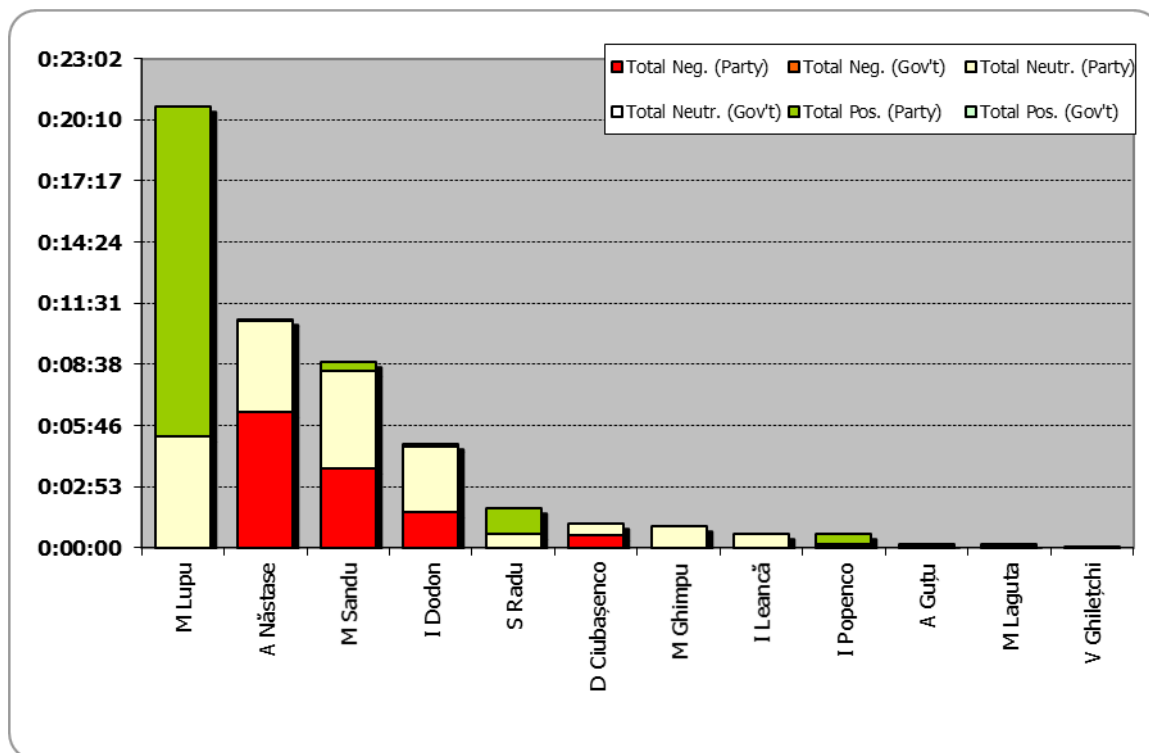


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, partea dominantă a reflectării, de 40,9%, a fost dedicată lui M. Lupu, fiind urmat de A. Năstase – cu 21,1% și M. Sandu – cu 17,3%. Candidatul PSRM, I. Dodon, a acumulat 9,6%, urmat de S. Radu – cu 3,6%, D. Ciubașenco – cu 2,2% și M. Ghimpu – cu 2,0%. De același volum procentul de reflectare au beneficiat I. Leancă și I. Popenco – 1,3 la sută. A. Guțu și M. Laguta, de asemenea, au fost mediatizate cu egalitate – 0,3 la sută, urmate de V. Ghilețchi – cu 0,1 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Lupu, PDM	20 min. 46 sec.	15 min. 33 sec.	5 min. 13 sec.	0
A. Năstase, PPDA	10 min. 43 sec.	2 sec.	4 min. 19 sec.	6 min. 22 sec.
M. Sandu, PAS	8 min. 46 sec.	25 sec.	4 min. 37 sec.	3 min. 44 sec.
I. Dodon, PSRM	4 min. 54 sec.	9 sec.	3 min. 3 sec.	1 min. 42 sec.
S. Radu, CI	1 min. 51 sec.	1 min. 12 sec.	39 sec.	0.
D. Ciubașenco, PN	1 min. 8 sec.	0	31 sec.	37 sec.
M. Ghimpu, PL	1 min. 00 sec.	0	1 min. 00 sec.	0
I. Leancă, PPEM	40 sec.	0	40 sec.	0
I. Popenco, MR	40 sec.	29 sec.	4 sec.	7 sec.
A. Guțu, PPD	9 sec.	0	4 sec.	5 sec.
M. Laguta, CI	8 sec.	0	3 sec.	5 sec.
V. Ghilețchi, CI	2 sec.	0	2 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali M. Ghimpu, I. Leancă și V. Ghilețchi au fost mediatizați doar în context neutru. În context neutru și negativ au fost reflectați D. Ciubașenco, A. Guțu și M. Laguta. S. Radu a avut o prezență atât pozitivă, cât și neutră. M. Sandu, I. Dodon și I. Popenco au avut o prestație pozitivă, neutră și negativă. A. Năstase a fost reflectat în context pozitiv, neutru, cât printr-un context evident negativ, iar M. Lupu a fost mediatizat în context accentuat pozitiv, cât și neutru.

Marian Lupu, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PDM, s-a evidențiat printr-o mediatizare accentuat pozitivă în cadrul subiectelor despre: Tinerii trebuie stimulați financiar de stat ca să-și deschidă afaceri. În cadrul întâlnirilor pe care le are cu alegătorii, candidatul Partidului Democrat la prezidențiale, Marian Lupu, le-a vorbit localnicilor din Orhei despre proiectul său de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii. Candidatul PDM susține că domeniile-cheie în care pot fi făcute investiții considerabile trebuie să fie comerțul și agricultura. Astfel, democratul a declarat că jumătate din suma alocată de tineri pentru demararea afacerilor ar putea fi acoperită de către stat: „Cei care sînt mai tineri au dorință și capacitate, nu au însă, deseori, disponibilități financiare. Angajamentul meu este să repornesc și să majorez substanțial bugetul Programului Pare 1 plus 1. La fiecare euro investit de un moldovean din banii proprii în aceste fonduri se pune al doilea euro gratuit”. Marian Lupu a promis că în 2017, în raionul Orhei, vor apărea peste 2.500 de locuri noi de muncă. În zonă, un concern internațional a început deja lucrările pentru deschiderea unei fabrici de producere a cablajelor pentru industria auto. „Prin decizia la care am participat personal și cu colegii am deschis o subzonă a Zonei Economice Libere din Bălți, s-a negociat cu un mare investitor german cu capital japonez. Două mii jumate per total, vacanșii noi, locuri de muncă noi”, a precizat Lupu. Localnicii spun că au încredere în candidatul Partidului Democrat la prezidențiale: „Eu cred că este o persoană destul de influentă și destul de serioasă și cred că ar face față la ceea ce a spus el... Cred că reformele sînt bine așteptate de către toți cetățenii, fiindcă se așteaptă ceva bine... Sînt binevenite reformele care le-a propus dumnealui, fiindcă noi așteptăm ceva schimbări în educație”. În cadrul întrevederilor, liderul PDM a discutat cu oamenii și despre reformele în învățămîntul superior și în medicină (11.10.2016); Marian Lupu, susținut de aleșii locali. Aproape fiecare al doilea primar din Republica Moldova vrea ca Marian Lupu să devină următorul șef al statului. Peste 400 de aleși locali din toată țara au semnat un apel comun în susținerea candidatului PDM la alegerile prezidențiale. Declarațiile

au fost făcute publice în cadrul unei întâlniri a lui Marian Lupu cu aleșii locali, la eveniment au mai fost prezenți președintele Parlamentului, Andrian Candu, premierul Pavel Filip și prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc. Primarii sînt convinși că Marian Lupu va asigura un echilibru viabil între instituțiile statului și autoritățile locale. Primarul orașului Edineț afirmă că: *„Mai mult din jumătate din primarii din Moldova au spus ”DA” unicului candidat constructiv în această campanie electorală. Este o persoană care promovează echilibrul, stabilitatea. Odată ajuns președinte al Republicii Moldova va asigura un dialog efectiv între instituțiile președintelui, Parlamentului”*. La rîndul său, candidatul PDM la șefia statului a declarat că în scurt timp, aleșii locali vor avea acces la mai multe fonduri de dezvoltare a localităților (12.10.2016); Ajutoarele sociale trebuie acordate șomerilor doar în schimbul unor servicii oferite de aceștia comunității. Propunerea vine din partea liderului Partidului Democrat, Marian Lupu. Candidatul PDM la funcția de șef de stat susține că, în prezent, multe indemnizații ajung la persoane care nu le merită, iar cei care într-adevăr au nevoie de ajutor le obțin cu înțîrziere. Liderul PDM a discutat despre reforma în domeniul asistenței sociale în cadrul unei întâlniri cu localnicii din satele Meleșeni și Sipoteni din raionul Călărași: *„Foarte multe ajutoare sociale ajung la leneși și bețivi. Ajutorul social este mai mare decît salariile celor care se chinuie și muncesc. Să-i obligăm pe toți cei care nu muncesc, dar primesc ajutoare sociale, să meargă și să facă lucruri publice, neplătite, în folosul comunității”*. Oamenii s-au interesat și despre acțiunile prioritare pe care le va întreprinde Marian Lupu în calitate de șef de stat. *„Da, întrebarea e bună, că iată dumneavoastră o să faceți inițiative, o să faceți proiecte de legi, iar cei din Parlament nu o să voteze. Dacă eu voi fi președinte, eu o să am o majoritate parlamentară, care o să susțină în continuare aceste legi”*, a declarat candidatul democraților. În cadrul vizitei în raionul Călărași, Marian Lupu a discutat și cu fermierii din regiune despre soluțiile privind majorarea Fondului de subvenționare a agriculturii (12.10.2016); Într-un comunicat, PDM susține că: *„Abandonul lui Năstase era previzibil, deoarece toate sondajele de opinie arată o creștere evidentă a candidatului Marian Lupu în preferințele electoratului... Sondajele arată că anume Lupu este candidatul cu șansele cele mai mari de a intra în turul doi în lupta cu reprezentantul socialiștilor I. Dodon... Motivul pentru care s-a ales formula unui candidat comun al PLDM, PPDA și PAS este legat de faptul că Marian Lupu a devenit pretendentul despre care oamenii consideră că are potențialul cel mai mare de a continua parcursul european al Republicii Moldova”* (13.10.2016); Marian Lupu s-a întîlnit cu locuitorii din raioanele Șoldănești și Telenești. Liderul PDM a dat asigurări că va lucra alături de Guvern și Parlament pentru a continua proiectele începute și pentru a dezvolta țara. În cadrul întîlnirilor din cele două raioane din nordul țării, candidatul PDM la funcția de președinte le-a vorbit oamenilor despre proiectele și reformele pe care le va implementa, printre ele se numără majorarea locurilor de muncă bine plătite, continuarea proiectelor de infrastructură, dar și susținerea familiilor sărace. Cineva din cei prezenți a declarat că: *„Eu am așteptarea că totuși, în Republica Moldova, anul două mii șaisprezece, o să ne aducă pentru toți un președinte pe care toți îl dorim, și acest președinte este Marian Lupu”*. În cadrul vizitei la Telenești, Marian Lupu a mers în mai multe farmacii din oraș pentru a se convinge dacă a intrat în vigoare ieftinirea cu 40 la sută a medicamentelor. Oamenii se bucură de costul mai mic al preparatelor și speră că schimbările în bine vor continua: *„Este foarte binevenită, pentru că de medicamente au nevoie atît cei în vîrstă, cît și cei tineri, și adică este foarte binevenită ieftinirea. Sîntem nespuse de bucuroși și sperăm că o să fie și alte schimbări și mai departe”*. În martie, Guvernul a aprobat un Plan de Acțiuni ce prevede ca prețul medicamentelor să fie mai accesibil. În aprilie, 1.200 de preparate s-au ieftinit cu pînă la 14 la sută (13.10.2016); Atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă bine plătite sînt două dintre prioritățile de bază ale candidatului PDM la prezidențiale, Marian Lupu. El promite că, din postura de șef al statului, va discuta direct cu investitorii străini, pentru a-i convinge să-și extindă afacerile în Moldova. Declarația a fost făcută în cadrul unei întîlniri cu locuitorii raionului Căușeni, acolo unde a fost instituită o subzonă Economică Liberă. Și localnicii sînt de părere că acest lucru va duce la dezvoltarea regiunii. Potrivit statisticilor oficiale, pînă acum, în Zonele Economice Libere au fost făcute investiții de peste 200 de milioane de dolari. *„Noi am decis și am votat, instituirea Zonei Economice Libere aici, la dumneavoastră. Pentru a crea condițiile necesare de infrastructură și fiscale, ca să fie atrăgătoare*

pentru investitori. Ca și șef de stat, viziunea și angajamentul meu este, nu doar prin Guvern, nu doar a da ordine, personal să discut cu investitorii, să-i atrag, să-i aduc în Moldova”, a menționat Marian Lupu. În prezent, cei mai mulți rezidenți ai Zonelor Economice Libere vin din țările Uniunii Europene, în special din Germania și Italia. Localnicii orașului Căușeni salută această inițiativă și speră ca raionul în care locuiesc să prospere: *„O idee foarte bună de a avea o Zonă Economică Liberă în orașul Căușeni, în primul rînd vom avea locuri de muncă. Vor veni investiții, infrastructura, să sperăm, să fie puțin schimbată... Chiar e foarte super dacă s-ar întîmpla așa ceva, fiindcă eu personal stau la birja muncii, stau fără muncă și aș fi de acord ca să aducem Europa la noi acasă”*. Pe teritoriul Zonelor Economice Libere lucrează peste 6.500 de angajați, care sînt remunerați lunar, în medie, cu 5.500 de lei. În cadrul turneului electoral din Căușeni, Marian Lupu a fost prezent și la redeschiderea grădiniței din satul Tocuz. *„Astăzi noi asistăm la o faptă împlinită, un proiect împlinit”*, a subliniat Marian Lupu. La finalul vizitei în raionul Căușeni, Marian Lupu a mers și la spitalul raional, acolo unde recent au fost renovate mai multe secții din fonduri europene (14.10.2016); *„Vînzarea terenurilor agricole străinilor nu trebuie să fie permisă. Asta deoarece piața funciară nu este suficient de dezvoltată, iar înstrăinarea pămînturilor ar fi păguboasă pentru actualii proprietari.”* Declarațiile aparțin candidatului PDM la funcția de șef al statului, Marian Lupu, care a avut o discuție cu mai mulți agenți economici și producători agricoli din raionul Florești. Marian Lupu afirmă că: *„Țăranii trebuie să fie ajutați să își valorifice terenurile, iar o soluție în acest caz ar fi dublarea subvențiilor din agricultură. Astfel, Republica Moldova va putea să-și consolideze statutul de țară agrară. Piața funciară din Republica Moldova este subdezvoltată, fiți de acord, este prost organizată, prețurile sînt mult mai mici decît prețurile de pe piețele funciare din regiune. Dacă deschidem, în aceste condiții, accesul la piața funciară și pentru cetățenii din alte țări, o să vină foarte rapid, cum s-a întîmplat și în alte țări”*. Unii producători agricoli, fiind intervievați, au declarat că: *„Sîntem împotriva de a primi legea de a se vinde pămîntul străinilor. Domnul Marian Lupu are perfectă dreptate și noi îi susținem ideea și sperăm că așa va fi”*. Candidatul democraților la funcția de președinte a vizitat și satul Băhrinești din raionul Florești. Localitatea a beneficiat, în ultimii ani, de mai multe proiecte de investiții cu bani europeni. Printre acestea se numără renovarea grădiniței și a casei cultură. Un localnic, fiind intervievat, a afirmat: *„Să deie Dumnezeu să facă măcar el ceva, că ceilalți nu au făcut nimic și să mai curățe țara de hoți”* (16.10.2016); Liderul Partidului "Demnitate și Adevăr", Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul allmoldova.com. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpînii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje. Vlad Plahotniuc a subliniat că Moldova trebuie condusă de un președinte proeuropean, el este sigur de faptul că Marian Lupu, care înregistrează o creștere constantă, va intra în turul doi al alegerilor prezidențiale (17.10.2016); Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, s-a întîlnit cu locuitorii raionului Cahul, în cadrul campaniei de promovare a candidatului PDM pentru prezidențiale, Marian Lupu. Prima întîlnire a ministrului a avut loc la o fabrică de vinuri din satul Slobozia Mare, unde a discutat cu administrația și angajații despre oportunitățile de dezvoltare a zonei de sud a țării. De asemenea, ministrul a vorbit și despre alegerile prezidențiale din 30 octombrie: *„Să fiți foarte atenți cu cine și pentru cine votați. Și dacă vedeți zi de zi investițiile care s-au făcut în fabrica asta, și nu doar în fabrica asta, e mulțumită la aceea că există o stabilitate în afaceri, în vînzări. Stabilitatea asta poate să o dea doar un candidat care tinde să aibă o relație bună cu UE. Vă îndemn să votați pentru candidatul PDM, Marian Lupu”* (17.10.2016) etc.

Candidatul din partea PPDA, Andrei Năstase, a obținut o conotație a reflectării accentuat negativă, prin intermediul subiectelor despre: Unul dintre apropiații lui Andrei Năstase o atacă din nou pe Maia Sandu. Portalul independent.md, al cărui proprietar este Alex Cozer, unul dintre activiștii Partidului „DA” al mafioților Țopa, a criticat programul electoral al liderului PAS. Săptămîna trecută, candidatul PAS a criticat dur Partidul „Demnitate și Adevăr”, acuzîndu-i pe liderii acestuia că: *„Dezbină societatea și provoacă certuri inutile în țară”*. Sandu a reacționat astfel

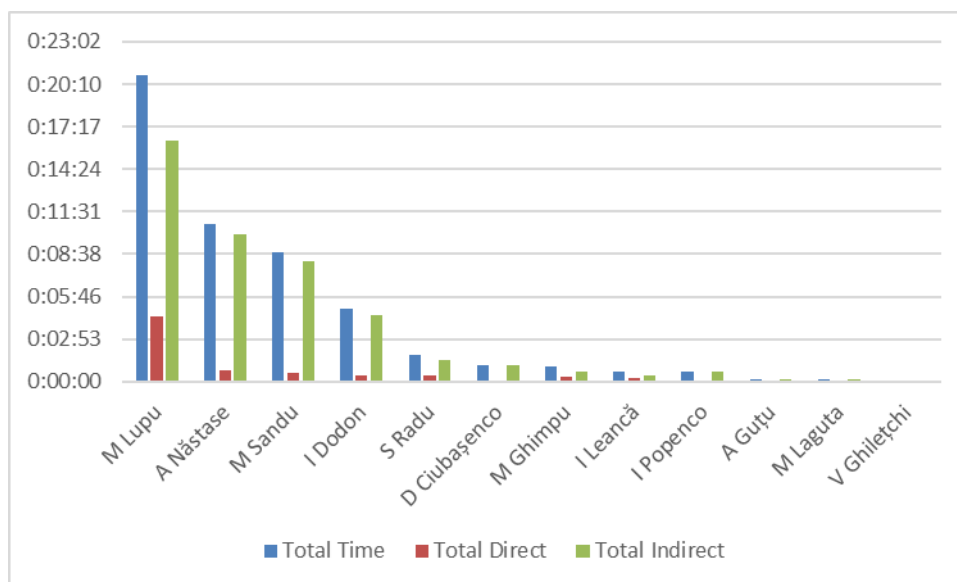
la un articol publicat de același portal de știri. Liderul PAS a scris că: „*Partidul său și-a respectat angajamentul de neagresiune asumat împreună cu Partidul „DA” și nu a adus învinuiri publice partenerilor, însă constată cu regret că nu toți fac același lucru*” (10.10.2016); Andrei Năstase, liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau mafioții Victor și Viorel Țopa, se va retrage din cursa electorală pînă la sfîrșitul săptămîinii. Potrivit portalului today.md, care citează surse din interiorul formațiunii, Năstase este constrîns de către un grup de parteneri externi, inclusiv din Uniunea Europeană, să cedeze în favoarea Maiei Sandu. Andrei Năstase a primit un mesaj în care i se cere să facă anunțul cel tîrziu pînă vineri. La mijloc ar sta legătura sa cu mafioții fugari Țopa și trecutul său dubios, care l-ar face vulnerabil în fața socialistului Igor Dodon, în cazul în care va ajunge în turul doi. Potrivit sursei, și condamnării penal Victor și Viorel Țopa sînt de acord ca Andrei Năstase să abandoneze cursa, și asta deoarece speră să obțină favoruri în cazul investigației penale în care sînt vizati, desfășurată de autoritățile din Germania. Potrivit jurnaliștilor de la today.md, deși este afectat de această solicitare, Năstase este gata să renunțe la cursa electorală. Motiv de îngrijorare pentru el este și un sondaj realizat de o fundație din Germania, care va fi publicat vineri. Rezultatele o plasează pe Maia Sandu cu mult în fața lui Andrei Năstase, iar liderul DA crede că studiul a fost trucat doar pentru a fi forțat să se retragă. Today.md mai scrie că, deși Năstase va anunța public susținerea pentru Sandu, el va face tot posibilul ca aceasta să piardă, pentru a le demonstra partenerilor externi că au comis o greșeală. Potrivit jurnaliștilor, Țopii îl vor susține tacit pe Dodon, cu care se vor înțelege mai ușor după alegeri, deși formal se vor plasa de partea liderului PAS. Andrei Năstase este finul de cununie al lui Victor Țopa, condamnat penal în Moldova. Despre mafiotul Victor Țopa jurnaliștii au scris că este implicat în contrabandă cu armament. În perioada în care a condus „Air Moldova International” SRL, Țopa a colaborat cu traficantul de arme Victor But. La fel, presa a scris despre implicarea lui Năstase în scheme dubioase de spălare a banilor, dar și despre legătura sa cu fostul ofițer anticorupție Mihail Gofman, implicat în furtul din sistemul bancar. Mai mult decît atît, Andrei Năstase a implicat-o și pe mama sa în afaceri murdare. Acesta transferată pe contul femeii sume impunătoare de bani, prin intermediul unei companii off-shore, fără ca ea să fie informată, cel puțin, despre aceste tranzacții (11.10.2016); „*Afară din Băcioi!*” cu acest mesaj a fost întîmpinat liderul PPDA, Andrei Năstase, unde a fost să-și prezinte programul electoral. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții Țopa, a fost huiduit și alungat din sală în cadrul unei întîlniri electorale în comuna Băcioi. Din imaginile trimise de un martor ocular pe adresa redacției, se vede cum oamenii scandează: „*Rușine!*” și „*Afară din Băcioi, rușinoșilor!*”. Nu este pentru prima dată cînd liderii PPDA sînt huiduiți. La sfîrșitul lunii august, Andrei Năstase a fost întîlnit cu critici la Moscova de către diaspora. Întîlnire cu scandal a avut loc la începutul lunii septembrie în satul Elizaveta, din municipiul Bălți, întrebările oamenilor despre milioanele lui Andrei Năstase i-au scos din fire pe susținători PPDA. La această întîlnire, Andrei Năstase s-a luat de un polițist în civil, care filma altercațiile, chiar dacă ofițerul s-a legitimat liderul partidului mafioților fugari Țopa l-a insultat și chiar la îmbrîncit (12.10.2016); Candidatul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții Victor și Viorel Țopa, a anunțat oficial că abandonează cursa electorală. El s-a retras în favoarea fostei colege de partid a lui Vlad Filat, Maia Sandu. Liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” a ales să anunțe oficial despre abandonarea competiției electorale în satul său de baștină – Mîndrești, Telenești. Conferința a fost organizată la Casa de Cultură, iar sala a fost pe jumătate goală. După ce și-a încheiat discursul, în care a adus critici la adresa guvernării, o femeie a încercat să-i adreseze o întrebare, însă Năstase a întrerupt-o. Deși declară că este pentru libertatea presei, Andrei Năstase, finul de cununie al mafiotului Victor Țopa, nu le-a permis jurnaliștilor să adreseze întrebări. Ulterior, Năstase a încercat să fugă de jurnaliști. Mai mult, activiștii Partidului „Demnitate și Adevăr” au încercat să intimideze echipa noastră de filmare. Ultimele sondaje de opinie arată că intenția de vot pentru Andrei Năstase este în scădere. La doar 41 de ani, Andrei Năstase are o avere estimată la 12 milioane și jumătate de lei și este proprietarul mai multor case și mașini de lux. Asta deși nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat. De asemenea, în presă au apărut dezvăluiri despre mai multe scheme de spălare de bani ale interlopului fugar Victor Țopa și rolul în acest scenariu al finului său, Andrei Năstase (15.10.2016); Liderul

Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, a abandonat cursa prezidențială din cauza creșterii constante a intenției de vot pentru președintele Partidului Democrat, Marian Lupu. De această părere este prim-vicepreședintele PDM, Vlad Plahotniuc, care a vorbit despre campania electorală într-un interviu pentru portalul *allmoldova.com*. Vlad Plahotniuc a declarat că Andrei Năstase este un om care își promovează obsesiile și nu vine cu soluții concrete și proiecte pentru țară. În opinia sa, retragerea lui Andrei Năstase din cursa electorală era previzibilă și logică, pentru că a văzut că nu mai are nici o șansă. Prim-vicepreședintele PDM a mai declarat că stăpînii lui Năstase s-au speriat că Marian Lupu crește în sondaje și l-au retras din cursă, pentru a nu pierde bani și că, pînă acum, proiectul Năstase a costat milioane de euro. Plahotniuc susține că este bine că acesta a fost scos, pentru a nu intoxica această cursă electorală (17.10.2016); Bani negri pentru campania electorală. Candidații la prezidențiale Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde au adus probe care demonstrează faptul că cei trei concurenți au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Democrații afirmă că Andrei Năstase, candidatul PPDA, în spatele căruia stau mafioții fugari Victor și Viorel Țopa, a falsificat raportul financiar. Potrivit PDM, la capitolul cheltuieli, concurentul a indicat cifra zero. Asta în condițiile în care Năstase organizează conferințe de presă și întâlniri cu alegătorii. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016) etc.

O prezentare negativă i-a revenit și Maiei Sandu, candidat din partea PAS, în cadrul subiectelor despre: „DA” o ia în șuturi pe Maia Sandu. Unul dintre apropiații lui Andrei Năstase o atacă din nou pe Maia Sandu. Portalul *independent.md*, al cărui proprietar este Alex Cozer, unul dintre activiștii Partidului „DA” al mafioților Țopa, a criticat programul electoral al liderului PAS. Același site a publicat mai multe sondaje de opinie în care arată că intenția de vot față de Maia Sandu este în scădere, în timp ce pentru Andrei Năstase crește. Maia Sandu este criticată că printre prioritățile sale nu se numără provocarea alegerilor anticipate și că nu menționează nicăieri numele lui Vlad Plahotniuc (10.10.2016); Liderul Partidului „DA”, al mafioților Țopa, regretă mult că va abandona cursa prezidențială. Deși nu pronunță numele Maiei Sandu, el o critică pentru faptul că, în timp ce liderii Partidului DA protestau, adunau semnături prin țară, mergînd prin noroi, liderul Partidului Acțiune și Solidaritate comunica prin intermediul rețelelor de socializare. Fiind invitatul unei emisiuni, Andrei Năstase a declarat: *„Este adevărat că toți au muncit, unii mai mult, mergînd prin noroi, acumulînd semnături, au ieșit la proteste, și-au riscat sănătatea, viața, luînd cu spray în ochi, cu bastoanele în cap, însă alții au stat mai mult pe rețelele de socializare. Să trecem peste acest moment și eu cred că vom trece, nu cu ușurință”*. Susținătorii lui Năstase, nemulțumiți de decizia acestuia, au explodat pe rețelele de socializare. Mulți spun că nu susțin candidatura Maiei Sandu și nu o vor vota. Un internaut scrie că este regretabil să ieși din cursă pe ultima sută de metri. *„Să o votez pe Sandu, care a făcut parte din clanul mafiot și a participat la jaful secolului?”* s-a întrebât acesta. *„Pentru Sandu nu aș vota nici în ruptul capului”*, a scris un alt susținător al Platformei DA, care sugerează că dacă închidem Facebook-ul și cîteva site-uri, nu mai auzim nimic de Maia Sandu. Un alt internaut de peste hotare spune că este împotriva candidaturii Maiei Sandu și crede că aceasta trebuie să citească mesajele celor din afară și să ia în calcul opiniile lor. Dezamăgiți că Năstase iese din cursă, susținătorii acestuia spun că nu vor mai merge la alegeri. Revoltați sînt și alți susținători, care spun că nu mai merg la vot pentru că nu mai au pe cine să voteze. Și invitații permanenți ai trustului „Jurnal TV” o critică pe Maia Sandu, pentru că a făcut parte din guvernarea anterioară. *„Maia Sandu a furat miliardul pentru ca apoi...”*, a menționat analistul politic Victor Ciobanu. Anterior, și fostul premier Ion Sturza spunea că Maia Sandu este candidatul Facebook-ului (14.10.2016); Președintele Partidului Popular European, Joseph Daul, și-a anunțat susținerea pentru Maia Sandu, candidat la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anterior, popular-europenii și-au oferit sprijinul și pentru liberal-democratul Vlad Filat, condamnat la nouă ani de închisoare pentru corupție. După anunțul făcut oficial pe pagina web a Partidului Popular European, presa a scris că liderul PAS ar putea dezamăgi la fel cum a făcut-o Filat. Analistii cred că fosta

subalternă a lui Filat va continua politica acestuia, în spatele căruia stă fostul președinte al țării Petru Lucinschi și, mai nou, mafioții Victor și Viorel Țopa. Comentatorii politici susțin că în cazul în care Maia Sandu va deveni președinte, primul decret pe care îl va semna va fi cel de grațiere a lui Vlad Filat, pe motiv că procesul fostului premier nu ar fi fost unul corect. Totodată, nu este exclus faptul că Sandu va fi nevoită să îi grațieze și pe mafioții Țopa, pentru susținerea oferită la prezidențiale (15.10.2016); Candidații la prezidențiale Igor Dodon, Andrei Năstase și Maia Sandu ascund adevăratele cheltuieli și venituri pentru campania electorală. Partidul Democrat a depus mai multe contestații la Comisia Electorală Centrală, unde au adus probe care demonstrează faptul că cei trei concurenți au falsificat primele rapoarte financiare prezentate la CEC. Printr-o contestație, PDM susține că liderul PAS, Maia Sandu, nu a declarat cheltuielile pentru instalarea mai multor panouri publicitare și că a ascuns banii folosiți pentru transport. Potrivit Codului Penal, falsificarea rapoartelor financiare în timpul campaniilor electorale sau finanțarea ilegală a concurenților se pedepsește cu pînă la 10 mii de lei sau cu închisoare de pînă la trei ani (18.10.2016); Candidatul la prezidențiale Maia Sandu a fost prinsă cu minciuna. Fostul ministru al Educației a fost acuzată, în cadrul unor dezbateri electorale, de consilierul municipal socialist Ion Ceban că ar fi permis închiderea Liceului Republican cu Profil Real din Capitală. Maia Sandu a negat însă acuzațiile, deși documentele demonstrează contrariul. Instituția a fost reorganizată în anul 2013, în perioada cînd Sandu era ministru al Educației. „*Uitați-vă în ce hal a ajuns. În 2012 avea și uși, și ferestre, și săli de studiu, și observator astronomic. Această clădire, care se află la 20 de metri de bulevardul Ștefan cel Mare, a fost lăsată să fie devastată în mod intenționat. Maia Sandu, să vă fie rușine! Iată dovada că mințiți încă o dată*”, a spus socialistul Ion Ceban. Maia Sandu: „*Fals, asta este fals. Nu este adevărat*”. Ion Ceban: „*Ce nu este adevărat?*” Maia Sandu: „*Eu nu eram la minister cînd această instituție a fost închisă. Nu, nu eram la minister*”. Procedura de lichidare a liceului a început în anul 2013, în urma unei decizii a Guvernului. Atunci, la inițiativa Ministerului Educației, condus de Maia Sandu, instituția de învățămînt a fost transmisă în gestiunea Primăriei Capitalei. Ulterior, în același an, Consiliul municipal Chișinău a decis comasarea liceului cu Gimnaziul nr. 5 din Chișinău (18.10.2016) etc.

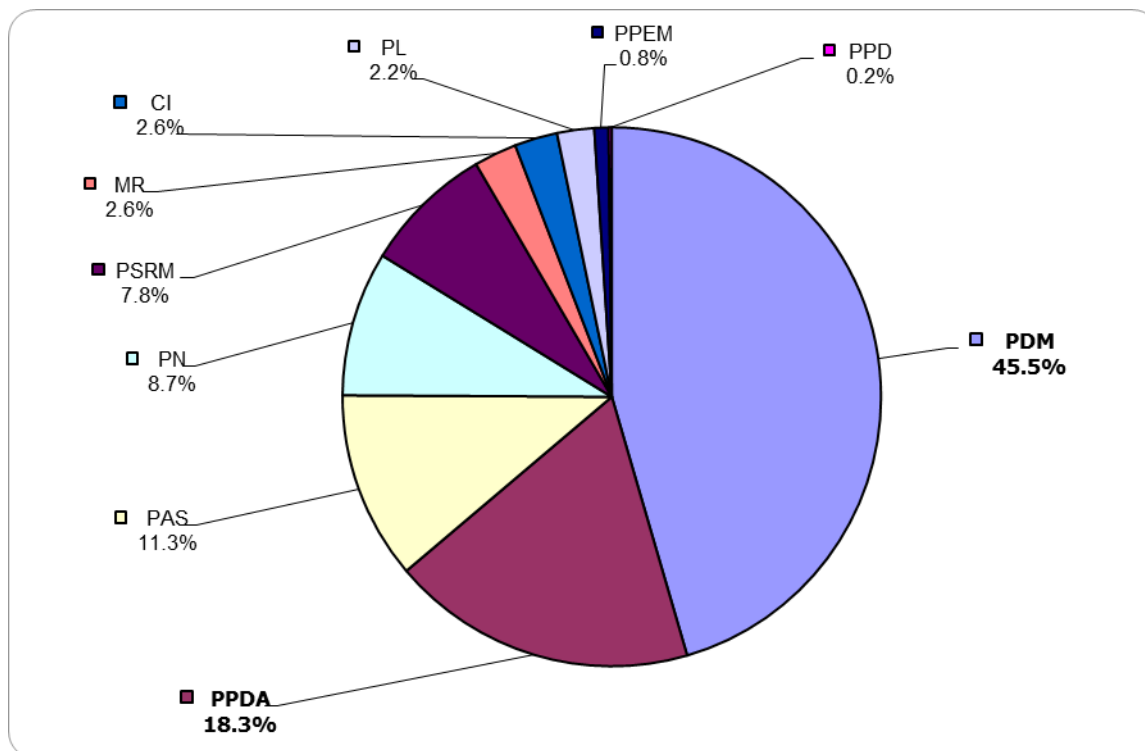
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:20:46	0:04:27	0:16:19
A Năstase	0:10:43	0:00:44	0:09:59
M Sandu	0:08:46	0:00:35	0:08:11

I Dodon	0:04:54	0:00:26	0:04:28
S Radu	0:01:51	0:00:25	0:01:26
D Ciubașenco	0:01:08	0:00:00	0:01:08
M Ghimpu	0:01:00	0:00:19	0:00:41
I Leancă	0:00:40	0:00:13	0:00:27
I Popenco	0:00:40	0:00:00	0:00:40
A Guțu	0:00:09	0:00:00	0:00:09
M Laguta	0:00:08	0:00:00	0:00:08
V Ghilețchi	0:00:02	0:00:00	0:00:02

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:



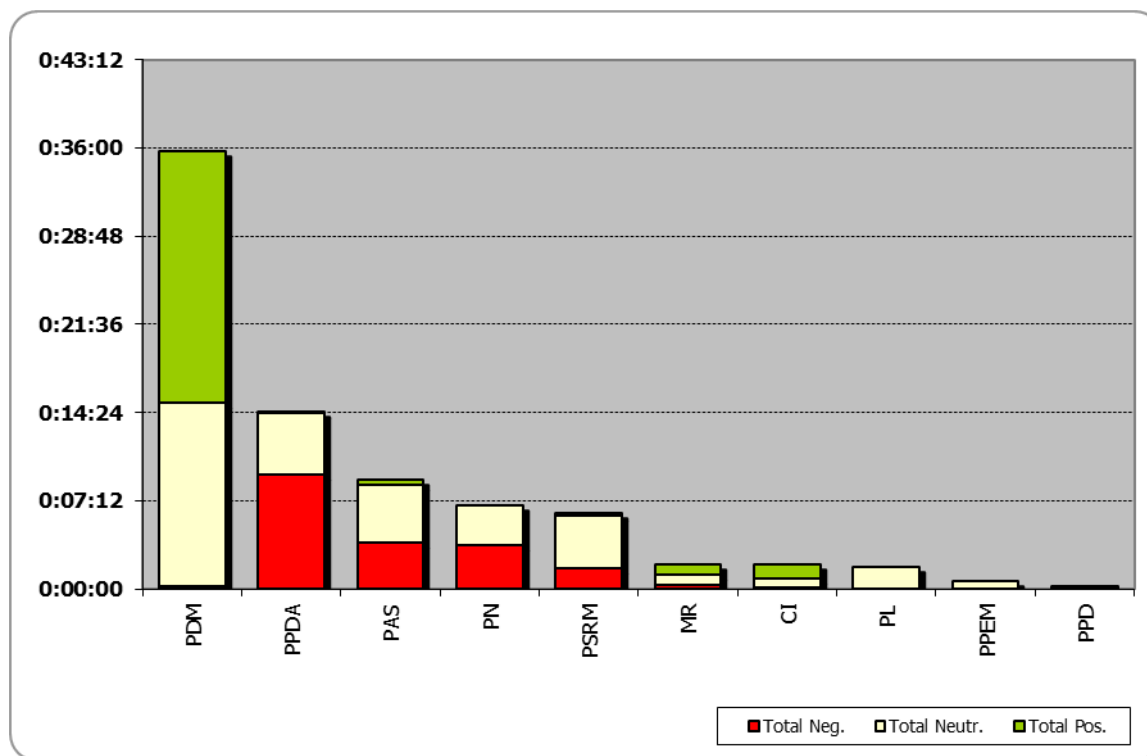
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, PDM a avut cea mai mare pondere – 45,5%, urmat de PPDA – cu 18,3% și PAS – cu 11,3%. PN a fost reflectat în volum de 8,7%, urmat de PSRM – cu 7,8%, iar MR și CI au acumulat același volum procentual de 2,6 la sută. PL a avut o prezență de 2,2%, PPEM – de 0,8%, iar PPD – de 0,2%.

Detaliiere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	35 min. 42 sec.	20 min. 33 sec.	14 min. 59 sec.	10 sec.
PPDA	14 min. 23 sec.	2 sec.	5 min. 2 sec.	9 min. 19 sec.
PAS	8 min. 51 sec.	25 sec.	4 min. 42 sec.	3 min. 44 sec.
PN	6 min. 49 sec.	0	3 min. 14 sec.	3 min. 35 sec.
PSRM	6 min. 8 sec.	9 sec.	4 min. 17 sec.	1 min. 42 sec.
MR	2 min. 1 sec.	54 sec.	49 sec.	18 sec.
CI	2 min. 1 sec.	1 min. 12 sec.	44 sec.	5 sec.
PL	1 min. 45 sec.	0	1 min. 45 sec.	0

PPEM	40 sec.	0	40 sec.	0
PPD	9 sec.	0	4 sec.	5 sec.

Conotația reflectării:



Subiecții politici PL și PPEM au fost prezentați doar în context neutru. PN și PPD au fost mediatizați în context neutru și negativ. PAS, PSRM, MR și CI au obținut o conotație a reflectării pozitivă, neutră și negativă. PPDA a fost reflectat accentuat negativ și, totodată, a fost reflectat și pozitiv, și neutru, iar PDM a avut o prestație accentuat pozitivă și, în același timp, a fost mediatizat și neutru, și negativ.

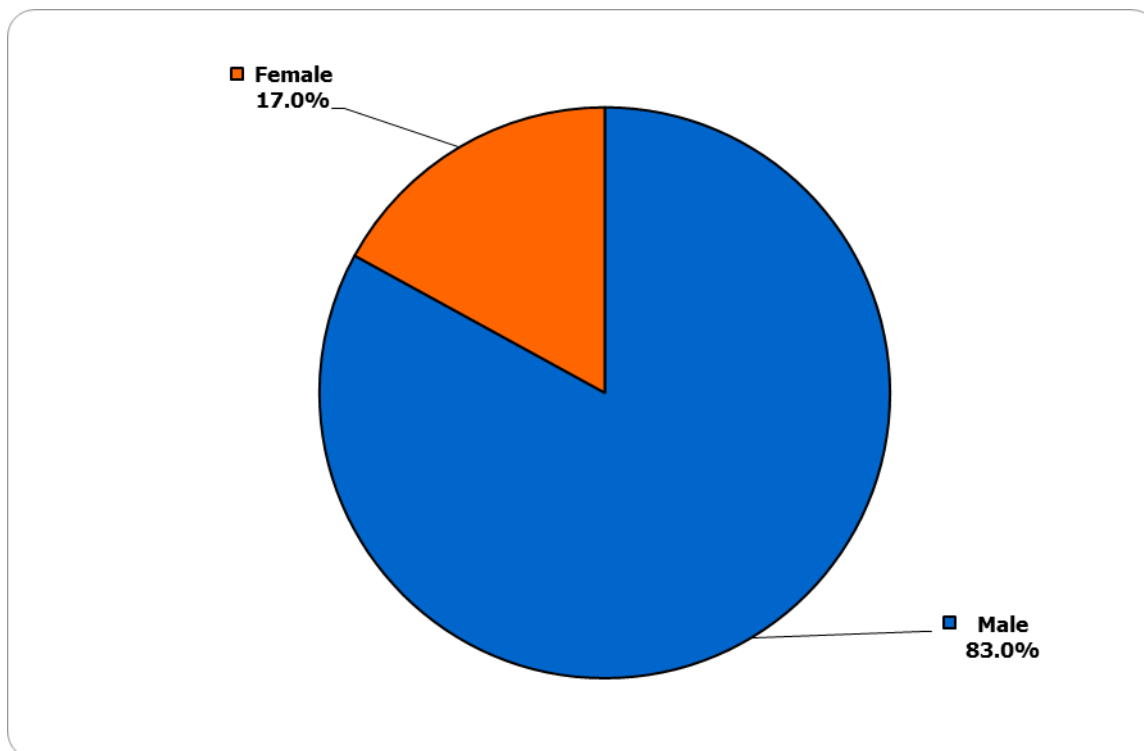
Totodată, conotația accentuat pozitivă pentru PDM se datorează și subiectelor despre: Asistența psihologică gratuită la Cahul. Aici a fost deschis un cabinet specializat care va ajuta victimele violenței să-și recapete încrederea în sine și să înceapă o viață nouă. Inițiativa este parte a campaniei „Familii ocrotite”, lansată de Fundația lui Vlad Plahotniuc „Edelweiss”. La eveniment a fost prezentă și deputatul PDM, Elena Bacalu, care a declarat: „*Salut inițiativa domnului Plahotniuc, anume a fundației Edelweiss. La Cahul cu adevărat simțim lipsa unui astfel de centru. Cunoscam cazuri de violență domestică, cazuri reale, cazuri destul de triste. Prin intermediul acestui centru nou vom avea posibilitatea să prevenim violența domestică în mai multe cazuri, în mai multe familii*”. Reporterul menționează că, de la începutul campaniei „Familii ocrotite”, lansată de fundația lui Vlad Plahotniuc „Edelweiss”, au fost deschise trei cabinete de consiliere psihologică și juridică. Două dintre ele activează în Drochia și Hîncești (10.10.2016); Partidul Democrat din Moldova pledează pentru alegeri corecte și pentru o campanie electorală civilizată din partea tuturor candidaților. Îndemnul a fost făcut de către deputatul democrat Sergiu Sîrbu, în cadrul unei întrevederi cu reprezentanții Misiunii OSCE, ce va monitoriza alegerile din 30 octombrie. „*Partidul Democrat își dorește ca alegerile prezidențiale să fie cât se poate de transparente, corecte, conform tuturor standardelor internaționale. Mizăm foarte mult pe experiența OSCE, ODIR, în monitorizarea acestor alegeri și sperăm ca toate recomandările lor să fie luate în calcul*”, a spus deputatul PDM, Sergiu Sîrbu (11.10.2016); Azilurile – salvarea bătrînilor. Sute de bătrîni din orașul Basarabeasca își trăiesc viața în singurătate, fără a avea un ajutor din partea rudelor sau a statului. Motivul este lipsa azilurilor în localitate, unde vîrstnicii ar putea primi îngrijirea și hrana necesară. Problema a fost sesizată de locuitorii orașului în cadrul unei întrevederi cu deputatul democrat

Demian Caraseni. „Este o problemă sensibilă. Trebuie să avem grijă de copiii orfani și de bătrâni, care, din păcate, au rămas singuri. Evident că responsabili sînt cei de la conducerea țării, deputații și alți funcționari. Nu din compasiune trebuie să-i ajutăm. Asta este obligația noastră”, a spus deputatul PDM, Demian Caraseni. Parlamentarul i-a asigurat pe oameni că în comun cu autoritățile locale va încerca să identifice fondurile necesare pentru a soluționa problema. Localnicii s-au arătat mulțumiți de recente reforme din medicină și progresele Guvernului înregistrate pe plan extern: „Doar împreună ne putem schimba viața, nimeni altcineva nu va face acest lucru. De asemenea, trebuie să colaborăm cu vecinii noștri, cu Rusia și cu Europa... Sîntem bucuroși de faptul că săptămîna trecută, Guvernul a luat decizia de a ieftini medicamentele de strictă necesitate cu 40 la sută” (11.10.2016); Vile și turismul, cheia succesului. Dezvoltarea viticulturii și a industriei vinului va atrage investiții și va duce la crearea noilor locuri de muncă în sudul țării. Acest proces va fi încurajat și de valorificarea patrimoniului istoric și cultural al zonei, susține ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, care s-a întîlnit cu locuitorii raionului Cahul, în cadrul campaniei de promovare a candidatului PDM pentru prezidențiale, Marian Lupu (17.10.2016); În cadrul unei vizite în satele Rădoia și Drăgănești din raionul Sîngerei, deputatul PDM, Valentina Stratan, i-a asigurat pe localnici că toate controalele asupra întreprinderilor vor fi strict monitorizate, pentru a nu fi admise abuzuri (18.10.2016) etc.

Nuanțarea negativă a PN s-a datorat subiectelor despre: Fostul procuror general interimar Andrei Pîntea a fost reținut de Procuratura Anticorupție, pentru depășirea atribuțiilor de serviciu. El este învinuit că a transferat ilegal în Federația Rusă dosarul așa-numitului hoț în lege Grigore Karamalak, alias Bulgaru. Bloggerul Veaceslav Balacci scrie că Bulgaru a fost ajutat în acest sens de primarul de Bălți, Renato Usatîi. Reporterul „Publika TV” menționează că: „În presă s-a scris de nenumărate rînduri despre prietenia dintre Karamalak și R.Usatîi (11.10.2016); Mesagerul lui Renato Usatîi, care a încercat să i-a o mărturie falsă de la Vitalie Proca, ucigașul moldovean plătit să-l împuște pe bancherul rus G. Gorbunțov, a fost prins de procurori și de polițiștii din Moldova, informația a fost confirmată de adjunctul șefului Inspectoratului General al Poliției, G. Cavcaliuc. Însuși Gorbunțov, refugiat la Londra, a declarat într-un interviu exclusiv pentru bloggerul V. Balacci că: „Omul lui Usatîi urma să transmită 600 de mii de dolari familiei lui Proca, în schimb interlopul trebuie să spună că nu Usatîi ar fi comandat asasinarea eșuată”. Gorbunțov susține că suspectul a acționat la comanda lui Renato Usatîi, aflat la cheremul mafiei (16.10.2016); Noi rețineri în dosarul Gorbunțov. Au fost reținute două persoane bănuite că au încercat să-l mituiască pe asasinul Vitalie Proca, pentru a-l determina să depună mărturii false. Bancherul Gorbunțov susține că tentativa de asasinare asupra sa și depozitiile false ale lui Proca au fost comandate de Renato Usatîi, liderul formațiunii PN. Gherman Gorbunțov, refugiat la Londra, a mai declarat într-un interviu exclusiv pentru bloggerul V. Balacci că: „Omul lui Usatîi urma să transmită 600 de mii de dolari familiei Proca, în schimb interlopul trebuia să spună că nu Usatîi ar fi comandat asasinarea eșuată”. La rîndul său, Renato Usatîi a confirmat că: „a avut recent o întîlnire la Moscova cu V. Malarciuc, reținut recent, despre care Gorbunțov a spus că este unul dintre intermediari. Usatîi ținea legătura cu acesta prin mesaje (18.10.2016) etc.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 83,0%, iar cota femeilor a fost de 17,0%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, la 11.10.2016 a fost difuzat un subiect avînd ca sursă investigațiile portalului *today.md* cu referire la ieșirea din cursa electorală a candidatului PPDA, A. Năstase. În cadrul subiectului se fac referiri la legăturile acestuia cu „mafioții Țopa”, cît și implicarea sa directă în mai multe scheme frauduloase de spălare de bani, în care a implicat-o și pe mama sa. Poziția lui A. Năstase nu a fost prezentată pentru a afirma sau infirma cele invocate în subiect. La 14.10.2016 a fost difuzat subiectul despre R. Usatîi, care îndeamnă susținătorii lui A. Năstase, după ieșirea acestuia din cursa electorală, să voteze pentru candidatul

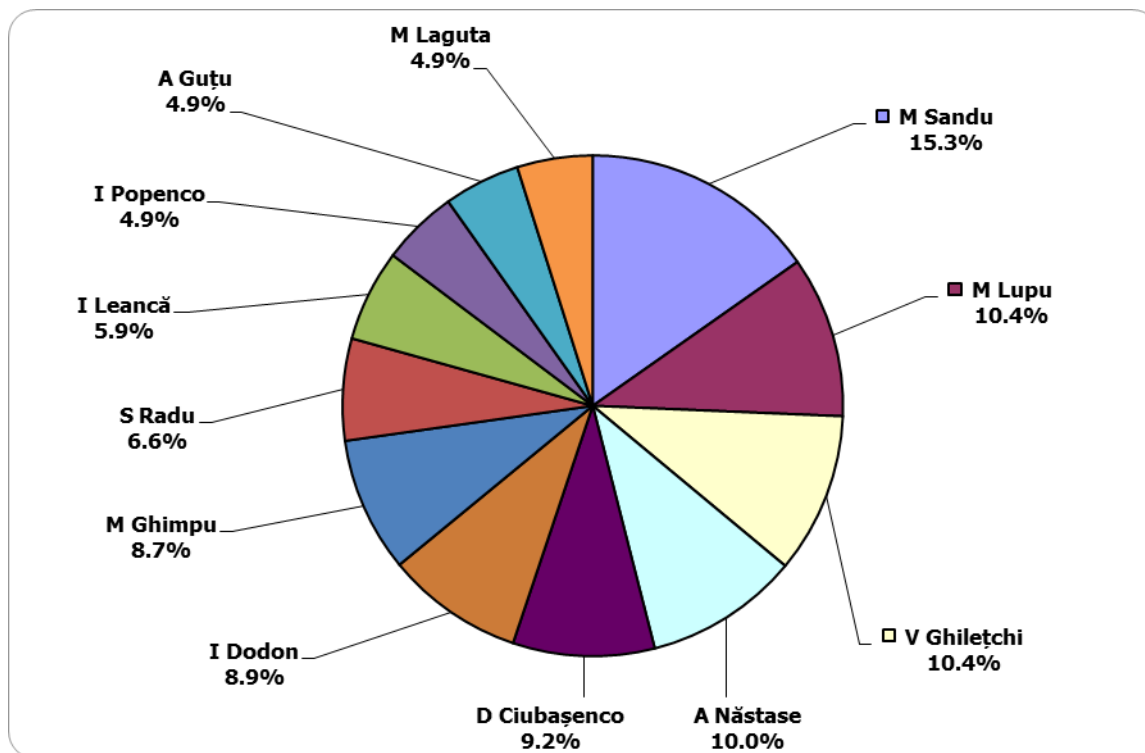
PN, D. Ciubașenco. Totodată, R. Usatîi îl acuză pe V. Plahotniuc că s-ar fi înțeles cu americanii ca să-l scoată pe A. Năstase din cursa electorală, pentru a o susține pe M. Sandu. Analistii consideră gestul lui R. Usatîi drept urmare a înțelegerii acestuia cu mafioții Țopa de a face o campanie ascunsă pentru D. Ciubașenco. Lipsește atât poziția lui R. Usatîi, cât și a lui Vlad Plahotniuc.

Tot la 14.10.2016 a fost difuzat un subiect despre acuzațiile aduse de către PDM în adresa candidatului PN, D. Ciubașenco, precum că acesta ar fi încălcat grav Codul Electoral. Astfel, democrații au depus la CEC o contestație cu privire la un spot electoral în care D. Ciubașenco apare alături de alegătorii care primesc donații din partea lui R. Usatîi, în valoare de jumătate de milion de lei. Potrivit PDM, spotul a fost difuzat înaintea începerii campaniei electorale. Poziția lui D. Ciubașenco sau a reprezentanților PN nu a fost prezentată pentru a afirma sau nega acuzațiile.

La 18.10.2016 a fost difuzat subiectul despre contestația PDM la CEC cu privire la candidații electorali M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase, care, potrivit PDM, au falsificat rapoartele financiare, nedeclarînd cheltuielile pentru organizarea conferințelor, achitarea transportului și arendarea sălilor pentru întâlnirea cu alegătorii. Pozițiile M. Sandu, I. Dodon și A. Năstase nu au fost prezentate.

TV 7

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

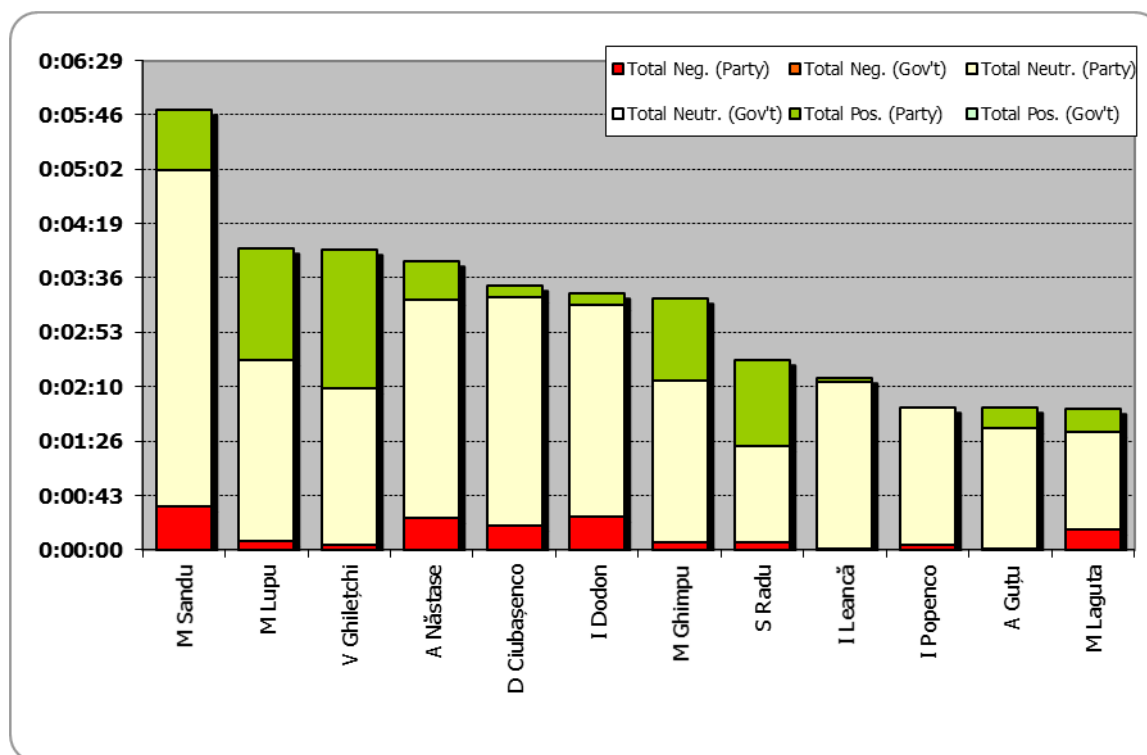


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, M. Sandu a fost reflectată în volum de 15,3%, fiind urmată de M. Lupu și V. Ghilețchi, care au acumulat același volum procentual de 10,4 la sută. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 10,0%, D. Ciubașenco – de 9,2%, I. Dodon – de 8,9%, iar M. Ghimpu – de 8,7%. S. Radu a avut o prezență de 6,6%, iar I. Leancă – de 5,9%. O prezență de 4,9% au avut-o candidații I. Popenco, A. Guțu și M. Laguta.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M Sandu, PAS	5 min. 50 sec.	48 sec.	4 min. 28 sec.	34 sec.
M Lupu, PDM	3 min. 59 sec.	1 min. 28 sec.	2 min. 24 sec.	7 sec.
V Ghilețchi, CI	3 min. 58 sec.	1 min. 50 sec.	2 min. 04 sec.	4 sec.
A Năstase, PPDA	3 min. 49 sec.	30 sec.	2 min. 54 sec.	25 sec.
D Ciubașenco, PN	3 min. 30 sec.	9 sec.	3 min. 02 sec.	19 sec.
I Dodon, PSRM	3 min. 24 sec.	9 sec.	2 min. 49 sec.	26 sec.
M Ghimpu, PL	3 min. 20 sec.	1 min. 06 sec.	2 min. 08 sec.	6 sec.
S Radu, CI	2 min. 31 sec.	1 min. 09 sec.	1 min. 16 sec.	6 sec.
I Leancă, PPEM	2 min. 16 sec.	3 sec.	2 min. 12 sec.	1 sec.
I Popenco, MR	1 min. 53 sec.	0	1 min. 49 sec.	4 sec.
A Guțu, PPD	1 min. 53 sec.	16 sec.	1 min. 36 sec.	1 sec.
M Laguta, CI	1 min. 52 sec.	18 sec.	1 min. 18 sec.	16 sec.

Conotația reflectării:



Candidații electorali M. Sandu, M. Ghimpu, V. Ghilețchi, A. Năstase, D. Ciubașenco, I. Dodon, M. Ghimpu, S. Radu, I. Leancă, A. Guțu și M. Laguta au fost prezentați în context neutru, pozitiv și negativ, iar candidatul MR la funcția de șef al statului a avut o prestație neutră și negativă.

Astfel, candidatul PAS pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie, Maia Sandu, a avut o prezență pozitivă în subiectul despre: Maia Sandu va fi unicul candidat la alegerile prezidențiale din partea PAS, PPDA și PLDM. Prezentatorul afirmă că despre această decizie a anunțat însăși M. Sandu, care, potrivit unui sondaj, are toate șansele pentru câștig în primul și în al doilea tur al alegerilor. Candidatul unic M. Sandu declară: „După datele sondajului, eu voi aduna cele mai multe voturi în primul și în al doilea tur. Am toate șansele să-l întrec pe candidatul socialiștilor. Bazându-se pe aceste date, reprezentanții celor 3 partide au hotărât să susțină candidatura mea la alegeri. Le mulțumesc colegilor de partid, colegilor din PLDM, colegilor din PPDA, lui Andrei Năstase, pentru înțelegere și curaj cu care împreună vom merge spre victorie. Trebuie să ai o mare iubire față de țară ca să i-ai așa decizie” (13.10.2016).

Conotația negativă pentru Maia Sandu s-a datorat subiectelor despre: Democrații au depus plîngere la CEC împotriva lui Igor Dodon și Maia Sandu. În motivarea contestației servește faptul că Maia Sandu, în calitate de candidat la funcția de Președinte al Moldovei, a desfășurat în or. Hîncești, pe data de 5 octombrie 2016, agitație electorală în fața bustului lui Mihai Eminescu. În replică, reprezentantul Maiei Sandu a afirmat: „Consider că contestația este nefondată și trebuie respinsă ca nefondată. Ea se bazează pe o interpretare absolut greșită și pozițiile articolelor din Codul Electoral. Restricția se referă la publicitatea electorală și folosirea în materialele publicității electorale, și aici se are în vedere bannere și pliante” (11.10.2016); Referitor la candidatura unică a Maiei Sandu la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Andrei Năstase scrie: „De ce holdingul de origine teroristă, cel care aparține dlui Plahotniuc, conducătorul furtului miliardului, pur și simplu a explodat din apariția informației a candidatului unic? Candidatul la funcția de președinte încă nu e președinte, președintele nu e procuror. Puțină răbdare. Și puțină liniște. De la extaz pînă la foc e doar un pas, el va fi, posibil, încă mai mare. Numai sîmbătă Karlik va afla cît este el de mic”. Tot referitor la aceasta, Igor Dodon declară: „Dacă Andrei Năstase se exclude, cedează, înseamnă că el este în înțelegere cu Plahotniuc, și americanii sînt pentru Maia Sandu. Maia e supărată pe Plahotniuc, pentru că nu a făcut-o prim-ministru în august, dar acum ce? O mare

eroină? este și o piesă la Carla's Dreams". Și liderul PN, Renato Usatîi, s-a expus asupra înaintării candidatului unic: „Maia să nu fie așa sigură, pentru că la noi, în Moldova, sondajele pot fi comandate, pe ele le fac câteva companii. Pot să le comande rușii, ucrainenii, americanii” (13.10.2016) etc.

Pozitiv a fost mediatizat și candidatul independent Valeriu Ghilețchi, prin intermediul subiectelor despre: Lansarea lui V. Ghilețchi în campania prezidențială. Candidatul la fotoliul de președinte a declarat: „Cîteva cuvinte despre simbolul pe care-l vedeți pe acest tablou. Pace în familie. Familia este un institut care reprezintă valoarea supremă. Pacea și unitatea familiei noastre are o mare importanță pentru prosperarea națiunii. Cînd în familie este totul aranjat, atunci și în țară este cum trebuie. De aceea, cu asta trebuie să începem, integritatea și unitatea familiei noastre, de la pacea în familie. Promit să lupt pentru a obține posibilitatea tinerilor de a-și realiza acasă dorințele și planurile. Consider că procesul de integrare europeană trebuie continuat. În politica externă voi pleda pentru o imagine bună a țării noastre în spațiul internațional. Pentru dezvoltarea relațiilor multilaterale și cu beneficii comune cu toate statele care sînt deschise colaborării cu Republica Moldova, consider prioritate relațiile cu România, Ucraina, SUA, Federația Rusă și statele din UE”. În cadrul subiectului, prezentatorul menționează că Ghilețchi a declarat că programul său se va baza pe crearea posibilităților pentru tineret. Candidatul a acordat atenție și integrității teritoriale a țării și relațiilor Moldovei cu alte state (10.10.2016); În cadrul emisiunii de dezbateri electorale, la întrebarea prezentatoarei Natalia Morari: „Candidatul Valeriu Ghilețchi este un candidat antioligarhic sau nu?” acesta a spus: „Candidatul Valeriu Ghilețchi nu este un candidat anti, candidatul Valeriu Ghilețchi este un candidat pro, cu valori și, în special, cu valori creștine. Sînt convinși că o țară puternică trebuie să fie o țară unită. O țară dezbinată nu are viitor” (18.10.2016) etc.

Candidatul PDM la funcția de șef al statului, Marian Lupu, a beneficiat de o prezentare pozitivă în subiectul din 17.10.2016, despre prezentarea platformei prezidențiale. Prezentatorul menționează că democratul subliniază printre obiectivele stabilite mărirea locurilor de muncă, atragerea investitorilor, lupta cu corupția și asigurarea conformității legislației. Marian Lupu a promis susținerea în viitor a proiectelor comune pentru modernizarea armatei naționale. Referitor la problema transnistreană, Lupu consideră că această întrebare poate fi rezolvată pe cale amiabilă, în formatul 5+2. Sarcina principală în cadrul dezvoltării vectorului extern, după spusele acestuia, rămîne integrarea în UE. Liderul PDM, la fel, a subliniat că, în calitate de președinte, intenționează să se concentreze spre dezvoltarea sferelor ca învățămîntul și ocrotirea sănătății: „Crearea unei comisii prezidențiale cu participarea specialiștilor din domeniul dreptului și statelor UE pentru monitorizarea instituțiilor de stat responsabile pentru lupta cu corupția și asigurarea standardelor de integritate a funcționarilor de rang înalt. Voi rămîne inamicul federalizării țării. Aceasta este cel mai mare pericol pentru țară și ideea existenței Republicii Moldova. Vreau ca împreună să facem tot posibilul, datorită unor acțiuni concrete, ca pe parcursul celor 4 ani de mandat să se poată da o declarație oficială din partea Republicii Moldova pentru integrarea în UE”.

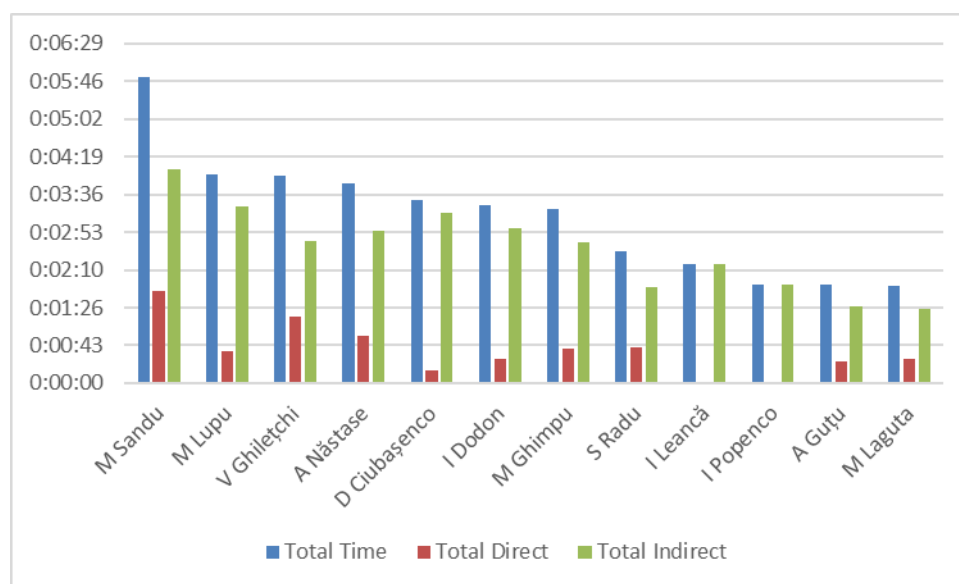
Nuanțat pozitiv a fost și Mihai Ghimpu, candidat la șefia statului din partea PL, în subiectul din 17.10.2016, despre promisiunile sale în cazul în care va ajunge în fotoliul de președinte al țării. Mihai Ghimpu promite că se va ocupa de problema întoarcerii miliardului furat. Candidatul din partea PL s-a adresat după ajutor către SUA. Ghimpu e încrezut că, dacă Moldova ar fi fost membrul UE și NATO, furturi asemănătoare nu ar fi avut loc. În cadrul unei conferințe de presă, acesta a promis elaborarea unui proiect de lege privind confiscarea averii, care ar permite confiscarea averii rudelor figuranților cauzei penale: „Voi cere procurorului general începerea urmăririi penale în privința tuturor figuranților în dosarul furtului miliardului, începînd cu membrii guvernării, prim-ministrului și membrii administrației BNM. Dacă Republica Moldova ar fi fost membrul NATO și UE, dar noi am avut această șansă în anul 2004, atunci miliardul nu ar fi fost furat. Eu îmi iau angajamentul nu numai să fac ordine în țară, dar și a pregăti unirea. Ceea ce nu li s-a primit să se ocupe guvernanților noștri, le va reuși reprezentanților României”.

Conotația pozitivă a reflectării pentru candidatul independent Silvia Radu s-a datorat subiectului din 10.10.2016, despre lansarea sa în campania prezidențială. În cadrul unui briefing,

aceasta și-a prezentat obiectivele sale: „Vom realiza împreună o campanie care se bazează pe unitatea și puterea cetățenilor, indiferent de apartenența lor etnică, socială sau politică. Când voi fi președinte, voi crea o platformă de comunicare între cetățeni și stat. Voi constitui un consiliu economic suprem și un consiliu suprem civic. Dezvoltarea și echitatea economică se bazează pe reguli clare și transparențe. Reformele trebuie să urmărească un scop, bunăstarea populației. Investițiile în capitalul uman al țării, măresc substanțial potențialul economic și social al viitorului”. Prezentatorul menționează: „În cazul alegerii sale în funcția de președinte, Silvia Radu promite țării că va ajuta la depășirea crizei economice și politice. Candidatul independent intenționează să facă un șir de reforme care vor depăși barierele birocratice și administrative și susținerea businessului mic și mijlociu. Totodată, aceasta promite de a da prioritate învățământului și intenționează să lupte pentru Moldova și să îndeplinească promisiunile sale”.

Candidatul PSRM, Igor Dodon, a avut o prezență negativă în cadrul subiectului din 11.10.2016, despre plângerea democraților depusă la CEC împotriva Maiei Sandu și Igor Dodon. Astfel, membrul CEC, Iurie Ciocan, dă citării: „În motivarea contestației se arată că dl Igor Dodon, candidat la președinte al Moldovei la 5 octombrie 2016 a luat cuvânt în PMAN vizavi de monumentul lui Ștefan cel Mare. La această manifestație au fost utilizate drapelele Republicii Moldova și PSRM”. În replică, reprezentantul lui Igor Dodon a declarat: „Aceasta a fost o conferință de presă și nu o publicitate electorală. În plângere sînt indicate portalurile de știri care au informat despre această conferință de presă”.

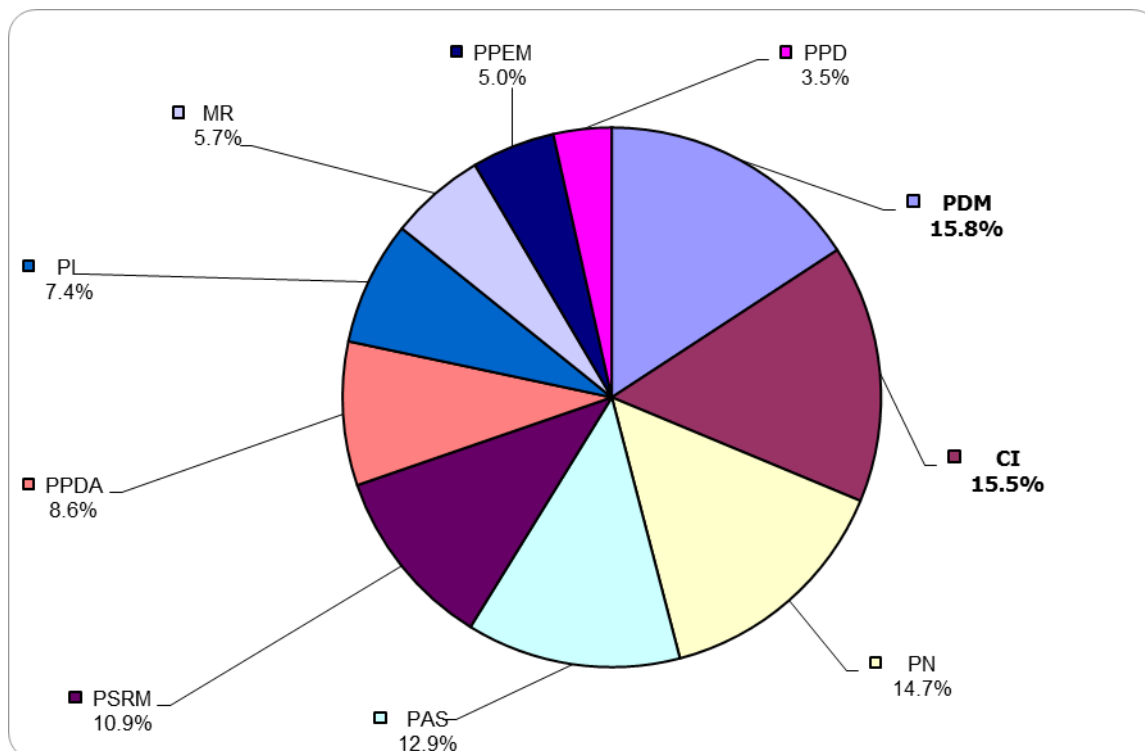
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:05:50	0:01:45	0:04:05
M Lupu	0:03:59	0:00:36	0:03:23
V Ghilețchi	0:03:58	0:01:16	0:02:42
A Năstase	0:03:49	0:00:54	0:02:55
D Ciubașenco	0:03:30	0:00:15	0:03:15
I Dodon	0:03:24	0:00:27	0:02:57
M Ghimpu	0:03:20	0:00:39	0:02:41
S Radu	0:02:31	0:00:41	0:01:50
I Leancă	0:02:16	0:00:00	0:02:16
I Popenco	0:01:53	0:00:00	0:01:53

A Guțu	0:01:53	0:00:25	0:01:28
M Laguta	0:01:52	0:00:27	0:01:25

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

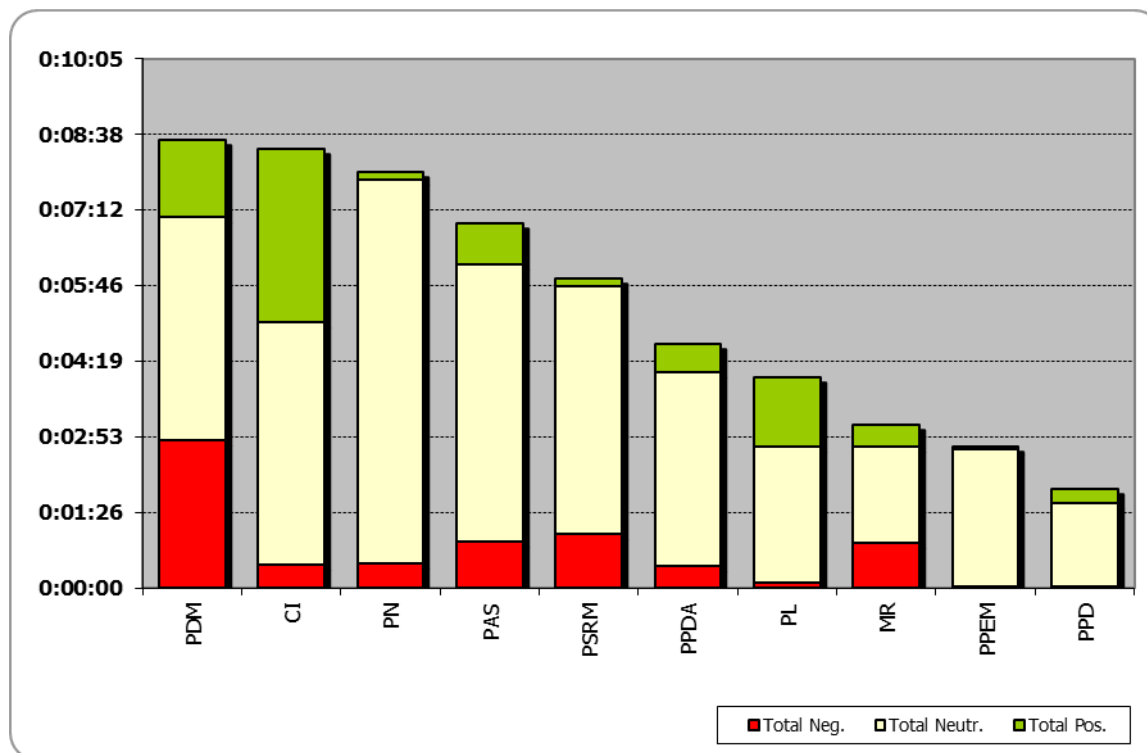


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, PDM a avut cea mai mare pondere de reflectare – 15,8%, fiind urmat de CI – cu 15,5%, PN – cu 14,7% și PAS – cu 12,9%. PSRM a fost mediatizat în volum de 10,9%, urmat de PPDA – cu 8,6%, PL – cu 7,4%, MR – cu 5,7%, PPEM – cu 5,0%, iar PPD – cu 3,5% la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	8 min. 32 sec.	1 min. 28 sec.	4 min. 16 sec.	2 min. 48 sec.
CI	8 min. 21 sec.	3 min. 17 sec.	4 min. 38 sec.	26 sec.
PN	7 min. 55 sec.	9 sec.	7 min. 18 sec.	28 sec.
PAS	6 min. 57 sec.	48 sec.	5 min. 16 sec.	53 sec.
PSRM	5 min. 54 sec.	9 sec.	4 min. 44 sec.	1 min. 01 sec.
PPDA	4 min. 39 sec.	32 sec.	3 min. 42 sec.	25 sec.
PL	4 min. 01 sec.	1 min. 19 sec.	2 min. 36 sec.	6 sec.
MR	3 min. 06 sec.	25 sec.	1 min. 49 sec.	52 sec.
PPEM	2 min. 42 sec.	3 sec.	2 min. 38 sec.	1 sec.
PPD	1 min. 53 sec.	16 sec.	1 min. 36 sec.	1 sec.

Conotația reflectării:



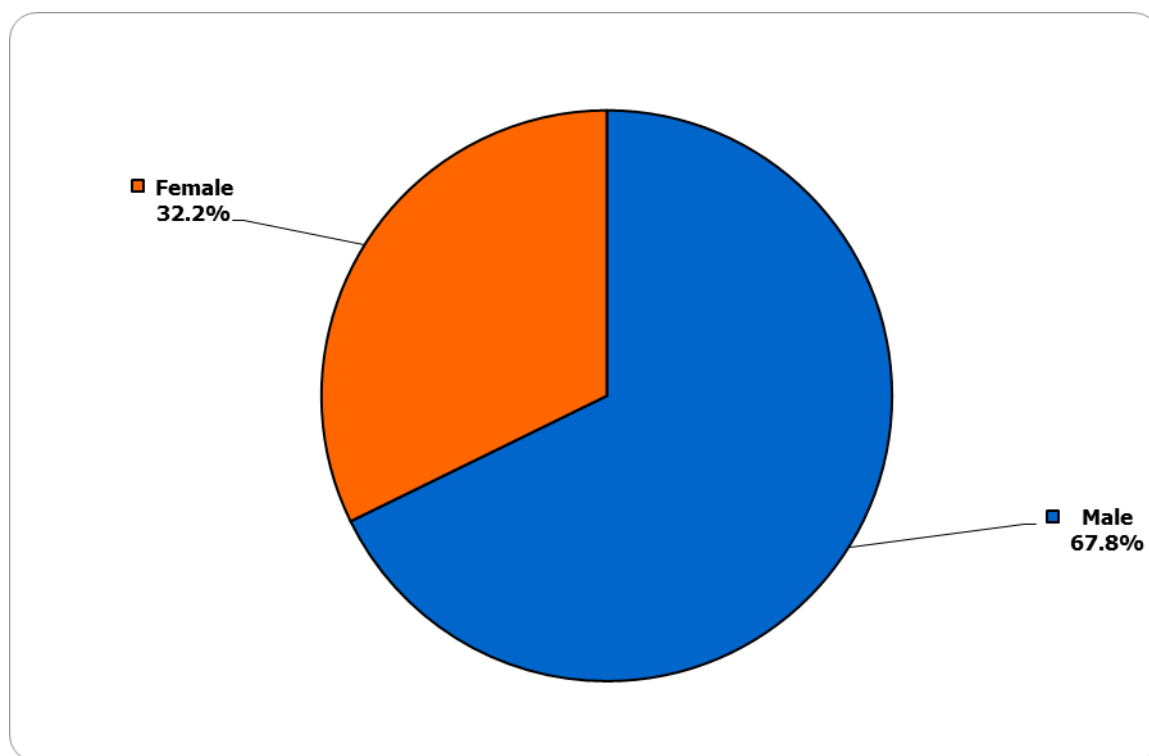
Subiecții politici PDM, CI, PN, PAS, PSRM, PPDA, PL, MR, PPEM și PPD au fost reflectați în context neutru, pozitiv și negativ.

Totodată, PDM a avut o prezență negativă și în cadrul subiectelor despre: Liderul PN, Renato Usatîi, fiind peste hotare, continuă să dezvăluie noi detalii ce au legătură cu Vlad Plahotniuc. Usatîi susține că lui i-a nimerit niște documente care mărturisesc despre faptul că în anul 2004, Vlad Plahotniuc nu deținea cetățenia Republicii Moldova, iar cu ajutorul acestor documente a obținut cetățenia Federației Ruse. Renato Usatîi intenționează să ceară de la Ministerul Tehnologiilor Informaționale confirmare oficială pe acest caz. Potrivit spuselor lui Usatîi, Vlad Plahotniuc a decis să se clarifice și cu Prim-vicerocurorul general Andre Pîntea, care mai devreme a fost reținut pentru depășirea atribuțiilor de serviciu în dosarul lui Grigore Caramalac. Cum a afirmat în declarația sa liderul PN, în anul 2009 Vlad Plahotniuc s-a adresat după ajutor șefului criminalității Caramalac, când Parlamentul a numit în funcție de procuror general pe Valeriu Zubco. După spusele lui Usatîi, Plahotniuc și Caramalac s-au întâlnit câteva ori într-un restaurant din Moscova în aeroportul Vnukovo și în diferite hoteluri. În cadrul reportajului, Renato Usatîi declară: „Uitați-vă cu atenție documentul. Dacă adeverința este adevărată, Plahotniuc nu a fost cetățean al Republicii Moldova. Cum a devenit cetățean al Moldovei, deputat în Parlament, vicepreședinte etc.?; Dacă „Registru” va spune că această adeverință Plahotniuc a desenat-o singur și a prezentat-o el personal, atunci înseamnă că împotriva lui Plahotniuc se poate de deschis o nouă cauză penală pe teritoriul Rusiei, pentru faptul că el, pentru a obține cetățenia rusă, pe cale de înșelăciune, a falsificat documentul. Urgent trebuie de luat legătura cu Caramalac din Moscova, pentru că este o problemă. Eu țin minte când 4 ore Plahotniuc a stat în fața lui Caramalac, i-a promis businessul cu cereale, tot ce vrea. Înțelegeți, eu când am văzut că acesta i-a promis, eu am înțeles că 30% din businessul său și aproape tot din sudul Moldovei legat de portul de la Giurgiulești, tot să fie predat lui Grișă” (13.10.2016); Referitor la candidatura unică a Maiei Sandu la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Andrei Năstase scrie pe o rețea de socializare: „De ce holdingul de origine teroristă ce îi aparține dlui Plahotniuc, conducătorul furtului miliardului, pur și simplu a explodat din apariția informației a candidatului unic? De ce așa e răsunător extazul

portalului lui Tănase? Și încă una: de ce scurgerea de informație a fost portalul dlui Șalaru? Ei au acționat în grabă criminală. Candidatul la funcția de președinte încă nu e președinte, iar președintele nu e procuror. Puțină răbdare. Și puțină liniște. De la extaz pînă la foc e doar un pas, el va fi, posibil, încă mai mare. Numai simbătă Karlik va afla cît este el de mic”. Totodată, este difuzată o secvență video cu Andrei Năstase și Maia Sandu, în cadrul căreia acesta spune: „Hai să ne vedem amîndoi, ca Plahotniuc să înțeleagă că unde e unul putere nu-i, iar unde sînt doi, puterile cresc. Plahotniuc nu uita, noi vrem încălțăminte din pielea ta, așa spunea Alex Cozer, noi îți trimitem acest frumos mesaj. Acum te vom conduce pe tine și pe alții în închisoare în cele mai legale temeuri, prin ajutorul unui procuror independent, curajos, care va putea strica sistemul” (13.10.2016); Procesul neechitabil în dosarul lui Vlad Filat continuă la Curtea de Apel. Despre asta a declarat avocatul ex-prim-ministrului Filat, după ce instanța a respins trei martori din partea apărării. Avocatul Igor Popa consideră că instanța intenționat grăbește derularea procesului. La sfîrșitul subiectului, prezentatoarea afirmă: „După spusele avocaților, la a doua parte a ședinței, procurorul a lipsit intenționat. Adriana Bețîșor situația nu a comentat-o. Vlad Filat vina nu și-o recunoaște. După spusele acestuia, cauza este contrafăcută la comanda prim-vicepreședintelui PDM, Vlad Plahotniuc (18.10.2016, la data de 19.10.2016 – subiect cu același conținut) etc.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

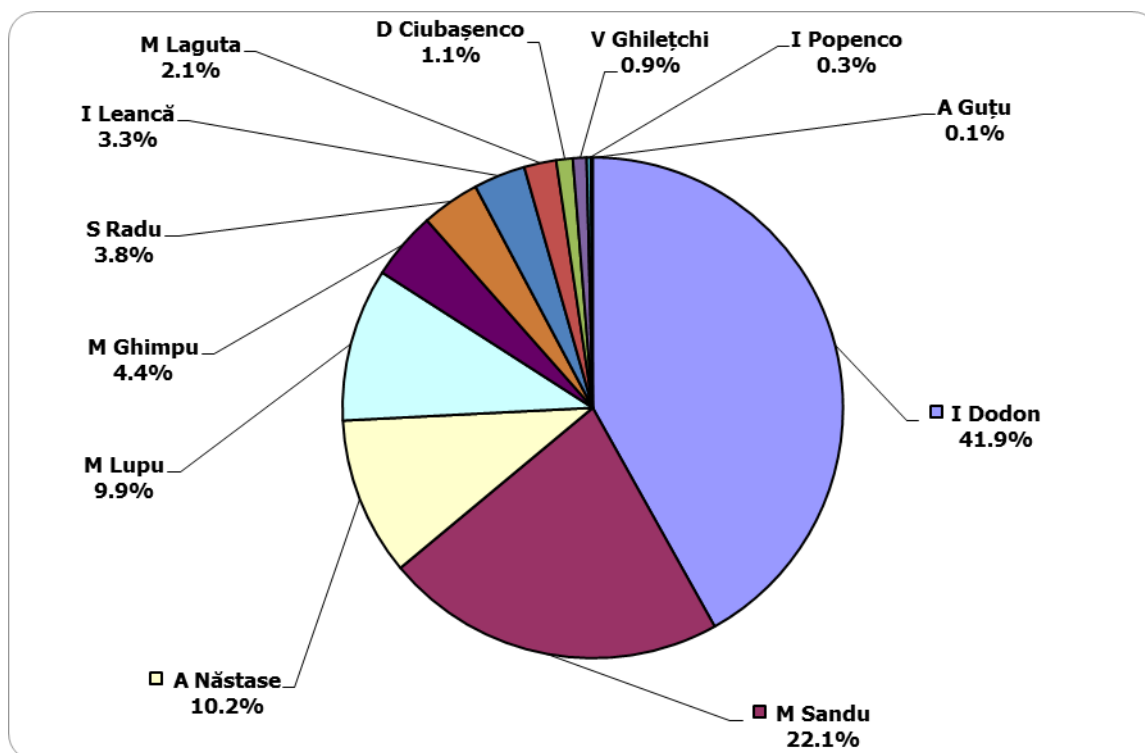


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 67,8%, iar cota femeilor a fost de 32,2%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la legislația electorală.

Accent TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

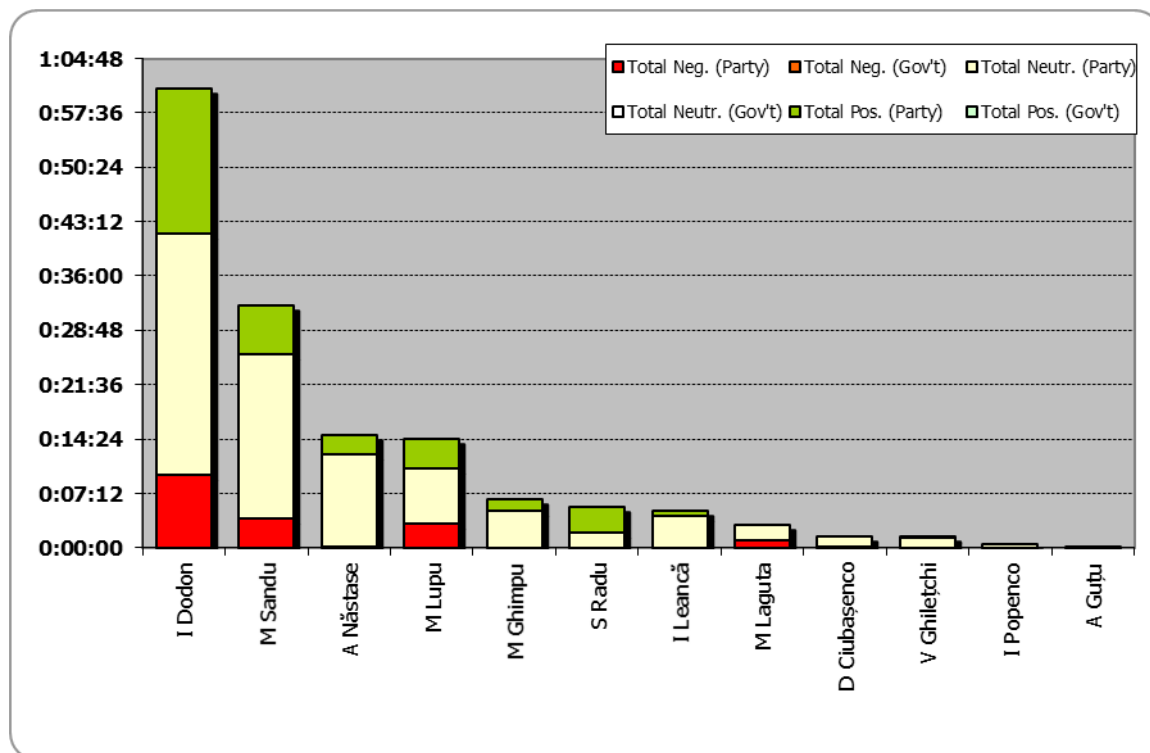


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 41,9%, fiind urmat de M. Sandu, cu 22,1%. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 10,2%, iar M. Lupu – de 9,9%. M. Ghimpu a fost prezentat în volum de 4,4%, S. Radu – de 3,8%, I. Leancă – de 3,3%, M. Laguta – de 2,1%, iar D. Ciubașenco a avut o prezență de 1,1%. Mai puțin de un procent au acumulat V. Ghilețchi, I. Popenco și A. Guțu.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I Dodon, PSRM	1 oră 00 min. 49 sec.	19 min. 16 sec.	31 min. 53 sec.	9 min. 40 sec.
M Sandu, PAS	32 min. 1 sec.	6 min. 20 sec.	21 min. 49 sec.	3 min. 52 sec.
A Năstase, PPDA	14 min. 51 sec.	2 min. 24 sec.	12 min. 16 sec.	11 sec.
M Lupu, PDM	14 min. 22 sec.	3 min. 50 sec.	7 min. 20 sec.	3 min. 12 sec.
M Ghimpu, PL	6 min. 22 sec.	1 min. 26 sec.	4 min. 56 sec.	0
S Radu, CI	5 min. 28 sec.	3 min. 33 sec.	1 min. 55 sec.	0
I Leancă, PPEM	4 min. 51 sec.	41 sec.	4 min. 10 sec.	0
M Laguta, CI	3 min. 1 sec.	0	2 min. 3 sec.	58 sec.
D Ciubașenco, PN	1 min. 33 sec.	0	1 min. 26 sec.	7 sec.
V Ghilețchi, CI	1 min. 17 sec.	3 sec.	1 min. 14 sec.	0
I Popenco, MR	24 sec.	0	24 sec.	0
A Guțu, PPD	10 sec.	0	10 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali I. Popenco și A. Guțu au avut o prezență doar neutră. În context pozitiv și neutru au fost mediatizați V. Ghilețchi, I. Leancă, S. Radu, M. Ghimpu. M. Laguta și D. Ciubașenco au fost mediatizați în context neutru și negativ. M. Lupu, A. Năstase, M. Sandu și I. Dodon au avut o prestație pozitivă, neutră și negativă.

Astfel, Marian Lupu a avut o reflectare pozitivă datorită subiectelor despre: Obiectivul numărul unu al candidatului Partidului Democrat, Marian Lupu. Astfel, obiectivul principal al lui M. Lupu este păstrarea și consolidarea vectorului european al țării noastre. Sincron M. Lupu: „Am demonstrat în mod clar, mai ales în ultima perioadă, că voi lupta pentru integrarea europeană a Republicii Moldova, singura cale pentru a rezolva problemele țării și ale cetățenilor noștri. Campania noastră pune cel mai mare accent pe vectorul european, pe care îl considerăm proiectul nostru național. Ceilalți candidați se ocupă de alte teme, de propriile ambiții, ceea ce desigur este dreptul lor” (13.10.2016); Candidatul democrat la funcția de președinte al țării, Marian Lupu, a prezentat platforma sa prezidențială, intitulată „Moldova Europeană – puternică și prosperă”. Potrivit acestuia, Moldova are șansele unui viitor mai bun doar alături de Bruxelles. În acest context, sînt puse declarațiile candidatului PDM: „Viziunea care stă la baza acestei platforme prezidențiale ale mele este integrarea europeană. Integrarea europeană – ca unica resursă pentru dezvoltarea și modernizarea țării; integrarea europeană – ca principala resursă pentru rezolvarea problemelor din Republica Moldova”. În continuare sînt prezentate declarațiile de susținere a candidatului PDM de Andrian Candu, președintele Parlamentului („Pentru a fi alături de președintele Partidului Democrat, domnul Marian Lupu, care îl vedem noi președintele Republicii Moldova, deoarece, în primul rînd, calitățile umane, calitățile profesionale, experiența în diverse domenii, în mod special în economie...”); de Pavel Filip, prim-ministrul Republicii Moldova („Preocuparea noastră principală este rezolvarea problemelor oamenilor, iar pentru aceasta e foarte important ca moldovenii să aleagă un președinte care să lucreze împreună cu Guvernul. E cu atît mai bine dacă acest președinte este de formațiune economică”), de Monica Babuc, ministrul Culturii („Suntem absolut siguri, cei de la echipa Partidului Democrat, că am lansat cel mai potrivit momentului candidat, un om care a știut în anii activității sale să administreze mai multe instituții ale statului, să acumuleze experiență de viață, dar și profesionistă”).

Candidatul PDM, Marian Lupu, la funcția de șef al statului, a fost mediatizat și în context negativ în subiectele despre: Șansele candidatului PDM la șefia statului, M. Lupu, de a câștiga alegerile prezidențiale. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că analistul politic Igor Boțan a declarat, în cadrul emisiunii „Прилюдно”, că *„Marian Lupu are șanse reale de a trece în cel de-al doilea tur al alegerilor prezidențiale, însă toate acestea datorită resurselor financiare deținute de Partidul Democrat, însă victoria nu va fi de partea lui din motiv că cetățenii sînt deja sătui de promisiunile pe care le-a tot lansat în ultimii șapte ani”*. De asemenea, acesta consideră că *„ratingul candidatului Partidului Democrat, Marian Lupu, în cursa prezidențială a atins punctul culminant, însă acesta cote mai mari nu va înregistra. Cetățenii Republicii Moldova nu sînt atît de ușor de mințit cu promisiuni și munți de aur după aderare la Uniunea Europeană”*. În acest context, sînt prezentate afirmațiile lui I. Boțan: *„Dle Lupu, unde este miliardul de dolari, investițiile din fiecare an? Unde este majorarea pensiilor în fiecare an cu 25%, și nu doar 25%, iar după indexarea la inflație? Unde este traseul Chișinău-București, Chișinău-Kiev? Oamenii de la calea ferată nu sînt plătiți, ei protestează. Acestea au fost promisiunile dvs. Acum spuneți că ascultați, auziți și rezolvați. Ce rezolvați? Ați avut deja șapte ani pentru aceasta”* (10.10.2016); Igor Dodon, candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova, a declarat că este gata *„să-l pună la punct pe candidatul PDM”*: *„Sunt gata să-l pun la punct pe Lupu oriunde: la TV, în stradă, în piață, în vreun sat sau în vreo școală închisă sub guvernarea lui oligarhică. Ce spune domnul Lupu de o dezbatere publică în vreun spațiu deschis, cu prezența presei și a cetățenilor? Sau se teme de cetățeni? O să-i rog pe oamenii prezenți să nu-l fluiere pe candidatul oligarhilor, așa cum îl fluieră în fiecare raion și sat unde apare. Promit debateri civilizate, pe subiecte concrete, pe probleme actuale. Voi scoate la suprafață toate nelegiuirile și gafele acestei guvernări euro unioniste”* (13.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Igor Dodon, candidat la funcția de președinte, a răspuns la acuzațiile făcute de V. Plahotniuc, precum că acesta este un pericol pentru Moldova. Astfel, I. Dodon a afirmat: *„Plahotniuc coordonatorul a ieșit la rampă pe ultima sută de metri ai campaniei și face agitație electorală. Înțeleg că îl promovează pe Lupu, înțeleg că o protejează pe Maia Sandu, pentru care a făcut înțelegere cu americanii. Și îl asigur că președinte nu va deveni nici PDM-istul Lupu, nici membra din guvernele AIE, votată de el, Maia Sandu. Ambii sînt compromiși în guvernarea oligarhică. De această dată poporul va decide, nu Plahotniuc. Dacă el va falsifica în favoarea protejărilor Lupu și Sandu, va avea de înfruntat furia poporului”* (18.10.2016); Andrei Năstase a declarat că dacă pe M. Lupu, candidatul PDM, *„îl avem în turul II, să știți că este fraudă, este fraudă masivă. Noi mergem prin satele noastre, noi vedem ce spun oamenii, vedem ce spun pedagogii, care sînt aduși cu forța să stea la ședințele lui Lupu. Vedem ce spun medicii, vedem ce spun agricultorii. Toți sînt nemulțumiți de această guvernare și de acest candidat al oligarhiei”*. La fel, în cadrul subiectului sînt puse pe post și declarațiile lui Dumitru Ciubașenco, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PN: *„Într-un sat ne-au spus să venim la întâlnirea cu Lupu și ne-au pus trei condiții: să vă spălați, să fiți trezi și să nu puneți întrebări!”* (18.10.2016); Politologul Valeriu Ostalep a declarat că, în pofida eforturilor depuse de cei de la guvernare de a-l înainta pe candidatul Marian Lupu la funcția de președinte, cetățenii moldoveni vor prefera o politică care într-adevăr însuflă oamenilor speranță pentru un viitor mai bun: *„Lupu va pierde în fața lui Dodon, și acest lucru este evident, indiferent de resursa administrativă, financiară și politică pe care o are. Vedem că lucrurile stau prost în cazul lui Marian Lupu”* (18.10.2016).

I. Dodon a avut o prestație accentuat pozitivă în subiectele despre: Reprezentanții Partidului Comuniștilor din raionul Dubăsari îl vor susține la alegerile prezidențiale pe candidatul socialiștilor Igor Dodon. În acest context, sînt prezentate declarațiile unui susținător: *„Stimați dubăsăreni, eu tot sînt membru al partidului condus de Voronin, din 1961. Eu am 82 de ani, dar încă nu mă dau bătut nici azi, și treaba este că noi o să vorbim cu oamenii să-l voteze pe Dodon, să fie 71%, așa cum a fost Voronin în 2001. Dacă vei avea putere să faci ceea ce ai promis, eu am să fiu cel mai mare activist din partea matală. Îți doresc să fii sănătos și să ai putere să faci ceea ce ai spus”*; *„Așteptăm de la noul președinte, pe care degrabă o să-l alegem, să simțim într-adevăr că avem președinte. Cum a fost odată chiar și cu Uniunea Sovietică, era un președinte, ia uitați-vă cum*

Putin îi cheamă pe toți și îi întreabă: „Ce-ai făcut? Cum ai făcut?”. Se dă o dare de seamă. Dar la noi ce-i? Noi președinte nu avem. La noi, el numai își face stagiul să iasă la pensie, să primească pensie prezidențială”. La rîndul său, Igor Dodon, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova, a declarat următoarele: „În anii precedenți, cînd eram în relații bune cu Rusia, practic toate mărfurile de aici din piață, zilnic veneau cîteva furi, cîteva camioane mari, care încărcau și plecau în Rusia. Acum nu a fost nimeni să cumpere și oamenii nu au unde vinde produsele. De aceea, unul din primii pași pe care trebuie să-l facă următorul președinte, și eu voi face acest lucru, vom restabili relațiile cu Federația Rusă”. La finele subiectului, jurnalista subliniază: „Și pentru că este un adept și promotor al valorilor creștine, Igor Dodon a ținut să aducă în dar bisericii „Sf. Arhanghel Mihail” din Dubăsarii Vechi o icoană cu 12 sfinți canonizați, dar și un suport financiar pentru reconstrucția lăcașului. **Reamintim că Igor Dodon se regăsește cu cifra 8 în buletinul de vot.** Alegerile prezidențiale vor avea loc la 30 octombrie curent” (10.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); I. Dodon, invitat a unui concurs umoristic. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că la îndemnul invitatului special al evenimentului, candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, în final a trecut și echipa din Bender („Eu înțeleg că Chișinăul cîștigă, că au totul sub control aici, acasă, ei sînt bravo, dar vă rog foarte mult, nu știu dacă regulile permit acest lucru. Consider că echipa din Bender este demnă de final. Comrat, Bender, Chișinău, noi mereu am fost, sîntem și vom fi împreună. Vă mulțumesc foarte mult”) (10.10.2016); I. Dodon, în vizită la o fabrică. Astfel, jurnalista afirmă că, „fiind implicat în campania electorală, candidatul la Președinție este singurul care le-a ascultat păsul angajaților uneia dintre cele mai mari întreprinderi de stat. De o deosebită atenție s-au bucurat în special persoanele social-vulnerabile”. În acest context, sînt prezentate pe post declarațiile candidatului PSRM: „Hai să ne înțelegem cu rușii să ne deschidă piața. Și credeți-mă, se deschide piața, aici o să crească economia, pentru că pe asta se bazează locurile de muncă, salariile apar. De ce? Atunci cînd cineva cumpără produsul sau iată dacă la voi ar fi cereri de vreo două ori la produsele voastre, și salariile ar avea de unde să se majoreze. De asta depinde, de cumpărători. Dar pentru asta trebuie să vedem cine poate să cumpere. Este piața internă, cum este la bomboane, protejăm piața, nu permitem la cei de import pe care putem să producem noi”. În cadrul subiectului se menționează că I. Dodon s-a întîlnit și cu persoanele social-vulnerabile: „Tot ce au făcut ei cu ajutorul social este un dezastru complet. Anterior, au existat 13 categorii, pe care statul le-a ajutat. Și acum acest sistem, dacă aveți un televizor sau o bicicletă, atunci nu mai primești ajutor social și se primește că cel care are nevoie de ea, nu o primește. Acest sistem trebuie anulat și noi îl vom anula. Este necesar să ne întoarcem la sistemul din trecut”. Sincron: „Eu cred în Igor Nicolaevici” (11.10.2016); Un nou sondaj privind situația politică din țară. Rezultatele prezentate de Intellect Group arată că „șansele lui Igor Dodon să devină președinte cresc de la o zi la alta. Astfel, dacă duminică viitoare cetățenii Republicii Moldova ar trebui să aleagă președintele, principalul favorit la cursa prezidențială ar fi Igor Dodon, ce ar lua 33,5%. Respondenții consideră că campania electorală inițiată de PSRM, ce îl are drept candidat la fotoliul de șef de stat pe Igor Dodon, este cea care se bucură de o popularitate deosebită și e cea mai puternică și activă”. În acest sens, sînt prezentate declarațiile directorului companiei Intellect Group, Ian Lisnevschi, care declară, în cadrul unei conferințe de presă, că „PSRM e capabil să mențină relațiile dintre Rusia și Uniunea Europeană și, indiferent de situație, găsește punctele de legătură între cele două țări”. De asemenea, în cadrul subiectului se menționează că Igor Dodon este cotate cu cele mai înalte rezultate (12.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Sondaj realizat de Centrul de Cercetare Sociologică. În cadrul subiectului se afirmă că „toate sondajele realizate în ultima perioadă au arătat și arată un favorit clar. Este vorba despre Igor Dodon, candidatul desemnat din partea Partidului Socialiștilor” (12.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Liderul PSRM a prezentat programul de dezvoltare a economiei. În cadrul subiectului, prezentatoarea susține că „după o analiză amplă a situației economice dezastruoase din țara noastră, candidatul la funcția de președinte Igor Dodon, în comun cu cei mai buni experți la ora actuală în sistemul financiar-bancar, au elaborat un proiect ce ar ridica Moldova din genunchi. În ceea ce ține de aspectul îmbunătățirii situației economice, liderul PSRM a făcut referire la stabilirea relației economice cu

Uniunea Europeană în baza comerțului asimetric, dar și ieftinirea resurselor energetice”. Urmează declarațiile lui I. Dodon: „Atunci când vorbim despre o economie puternică, noi ne propunem ca obiective de bază cinci puncte: anularea tuturor legilor care impun cetățenii să achite miliardul furat de cei de la guvernare, revenirea produselor autohtone pe piața rusă, în regim de liber schimb. În acest sens, noi propunem negocieri trilaterale: Republica Moldova-Uniunea Europeană-Federația Rusă”. În continuarea jurnalista mai afirmă că „nici sfera echității sociale nu a fost omisă de Igor Dodon. Printre prioritățile acestuia este modificarea modului de utilizare a asigurărilor obligatorii în medicină, astfel cetățenii moldoveni să poată beneficia de mai multe servicii prestate, iar în domeniul educațional urmează a fi anulat examenul de Bacalaureat pentru absolvenții liceelor”. În acest sens, sînt prezentate pe post declarații ale candidatului PSRM la funcția de șef al statului: „În fiecare localitate, statul are funcția sa socială. Trebuie să asigure școală, grădiniță, un punct medical cît de mic și primărie obligator în fiecare sat. Noi sîntem și eu voi fi categoric împotriva majorării vîrstei de pensionare, pe care vor să o implementeze unii din actuala guvernare. Eu nu voi admite și voi bloca reforma administrativ-teritorială a acestei guvernări, prin care vrea să introducă înapoi județele și să lichideze primăriile care au mai puțin de 5000 de locuitori”. La finele subiectului jurnalista spune că „la elaborarea proiectului de dezvoltare socioeconomică au participat președintele fracțiunii PSRM, Zinaida Greceanîi, considerată unul dintre cei mai buni prim-miniștri din ultimii 25 de ani, Elena Gorelova, ex-vice ministrul Economiei, deputatul socialist Vladimir Golovatiuc, specialist în sistemul financiar-bancar, Mihail Poisic, expert în sectorul real al economiei, și candidatul la funcția de președinte Igor Dodon. **Liderul socialiștilor se află sub cifra opt în buletinele de vot în alegerile prezidențiale din 30 octombrie**” (13.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Candidatul la funcția de președinte, Igor Dodon, s-a întîlnit cu locuitorii din Ceadâr-Lunga și Taraclia. În cadrul întîlnirii, acesta a declarat: „Am susținut deschis și continui să o fac, eu sînt pentru federalizarea statului. Eu cred că nu există nici o altă opțiune. Trebuie să acordăm statut egal subiecților federației pentru Găgăuzia, Transnistria. Alte modalități nu vor fi... Ei doresc să se întoarcă înapoi la sistemul județean, care a fost pînă în 2001, și doresc să lichideze primăriile, unde sînt mai puțin de 5000 de locuitori. Poziția mea este absolut categorică. Sînt împotriva realizării acestor reforme, deoarece în acest caz se dovedește că zonele mici, cum ar fi Taraclia, Basarabeasca, pur și simplu vor dispărea. Raionul Taraclia trebuie păstrat, aceasta este singura zonă în care locuiesc bulgari. Moldova este o țară multietnică. Noi am trăit mereu împreună, am avut relații de prietenie. Bulgarii, găgăuzii, moldovenii, ucrainenii, rușii, chiar și o parte a românilor. Asume acest aspect trebuie bine înțeles, în ciuda faptului că sîntem reprezentanți ai diferitor etnii, noi trebuie să ne iubim țara. Toți sîntem cetățeni ai Republicii Moldova. Iată de ce cînd vorbim despre identitatea moldovenească, ea cuprinde nu doar grupul etnic, ci și identitatea națională” (13.10.2016); De hramul Chișinăului, candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, le-a urat chișinăuienilor pace și o capitală mai îngrijită: „Dispoziție bună, chișinăuienilor. Merită un oraș mai frumos. Știu că astăzi fiecare vor sărbători în familia lor. Eu de dimineață am venit aici, la Catedrală, după care merg în mai multe sate, orașe. Acum merg la Procovca, în Dondușeni. În Briceni astăzi e hram, în Vatra e hram, așa că Doamne-ajută și cu sărbătoarea de azi” (14.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Comuniștii din raionul Ocnîța îndeamnă cetățenii să voteze pentru Igor Dodon. Primarul satului Bîrnova din raionul Ocnîța, Valeriu Scutelnic, susține: „Igor Nicolaevici este un prieten al satului Bîrnova. Noi am avut și niște șotii cînd mai lucram prin organele de interne și vreau să vă spun că toată vremea prietenește și cu mine, și cu satul, și sînt și rezultate”. Urmează declarațiile lui Ion Tomai, ex-președinte de raion și ex-deputat PCRM: „Hai să-l susținem pe domnul Dodon, ca peste o lună să-l felicităm împreună cu toții și să ne mîndrim, să-i dorim succese și mari realizări”. Un alt cetățean spune: „Noi sperăm că după alegerile prezidențiale, dacă se va alege omul în care noi avem nădejde, în Igor Nicolaevici, cu tot colectivul care este, ceva o să se schimbe”. La finele subiectului jurnalista subliniază că „în pofida viziunilor politice, tot mai mulți conaționali de-ai noștri își exprimă susținerea în favoarea candidatului Igor Dodon. **Socialistul este cotate cu cifra 8 în buletinul de vot**” (15.10.2016, reluare la 16.10.2016); Locuitorii orașelului Vatra au sărbătorit hramul orașului. În cadrul subiectului se menționează că „prezent la eveniment, candidatul la

funcția de Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, pe lângă mesajul de felicitare, le-a oferit localnicilor o sărbătoare de neuitat”. Un locuitor al orașul Vatra afirmă: „Mă simt foarte bine. Mulțumesc domnului Igor Dodon pentru prezența și pentru toate pozițiile lui” (15.10.2016, reluare la 16.10.2016); Igor Dodon, în vizită la Combinatul de carton, la o companie de vânzare și de servicii a automobilelor din orașul Chișinău. Igor Dodon, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova: „De ce au nevoie producătorii noștri pentru economia reală? În primul rând, trebuie create condiții normale de muncă, acest lucru implică și sarcini fiscale. În al doilea rând, trebuie protejată piața internă, producătorii locali, deoarece acum, din păcate, aceștia sînt împînziți de mărfurile din alte țări, importurile distrug piața locală” (17.10.2016); „Stabilirea relațiilor de prietenie cu Federația Rusă și protejarea Ortodoxiei”. Acesta este cel de-al treilea obiectiv al programului de dezvoltare al țării, enunțat astăzi de candidatul la funcția de președinte Igor Dodon. Liderul socialist a specificat că, odată ajuns președinte, va insista asupra semnării unui acord bilateral, în urma căruia vechimea în muncă obținută de conaționalii noștri care muncesc în Federația Rusă, la reîntoarcerea în țară, să fie luate în calcul în achitarea pensiilor (Noi de sute de ani am avut relații bune, prietenești cu Federația Rusă. Noi de sute de ani avem aceeași credință ortodoxă. De aceea, eu sînt ferm convins că marea majoritate a cetățenilor Republicii Moldova, 70-80%, sînt pentru relații bune cu Federația Rusă. Vom face tot posibilul pentru a reveni pe piața Federației Ruse cu produsele noastre autohtone moldovenești. Eu vă promit că în funcția de președinte voi reuși să restabilim drepturile migranților noștri în Federația Rusă”). În cadrul subiectului se mai menționează că Igor Dodon a specificat că legislația actuală care promovează valorile europene ce sînt îndreptate împotriva familiilor ortodoxe, va fi anulată („Un alt element important al platformei noastre electorale și unii îmi spun prin raioane că nici la un candidat acest obiectiv nu este inclus, este vorba de păstrarea Bisericii noastre, a tradițiilor noastre, a credinței noastre ortodoxe. De aceea, cînd se lovește în Biserică, atunci cînd se profanează valorile noastre tradiționale, se lovește în statalitate”) (18.10.2016); Anularea patentelor, începînd cu 1 ianuarie 2017, va pune capăt activităților mai multor întreprinderi mici, care nu vor supraviețui în aceste condiții. Acesta a fost subiectul principal discutat la întîlnirea candidatului pentru funcția de președinte Igor Dodon cu locuitorii din orașele Leova și Cahul: „Dumneavoastră știți că eu am luptat pentru asta, anul trecut împreună am schimbat legea oleacă. Anul acesta, pînă la Anul Nou, voi face tot posibilul ca legea să fie aprobată, ca patenta să continue. Patentele trebuie să rămînă, pentru că-s 20 de mii de oameni care nu au unde lucra în altă parte. Patentele trebuie să rămînă, și nu aparatul de casă... Avem nevoie să restabilim acele întreprinderi care au lucrat, dar este necesar ca acestea să aibă o piață. În Europa, produsele noastre nu se cumpără. Revenirea pe piața rusă înseamnă noi locuri de muncă, venituri din construcții, drumuri etc.” (19.10.2016).

De asemenea, I. Dodon, a obținut o conotație a reflectării negative în subiectele despre: Declarațiile făcute de candidatul PPEM la funcția de președinte, I. Leancă, cu privire la candidatul PSRM, I. Dodon. Astfel, I. Leancă declară următoarele: „Răul absolut pentru Moldova are un nume, și acela este Igor Dodon. Fac această afirmație deoarece el promovează o soluție care va duce Moldova spre colaps. Promite cetățenilor salvarea din partea Rusiei, dar Rusia abia se descurcă să-și hrănească propriii cetățeni. În același timp, vrea să șteargă cu buretele progresele noastre făcute în privința apropierei cu Vestul. Am realizat reforme grele și acum el vrea să le distrugă”. Tot în cadrul subiectului dat se menționează că Ion Sturza l-a „acuzat pe Dodon că ar fi fost finanțat de Kremlin și că ar fi o candidatură agreată de democratul Vladimir Plahotniuc”. În acest sens este citat mesajul lui I. Sturza scris pe o rețea de socializare: „Ambasadorii „țărilor partenere” s-au resemnat și ei. Se calculează doar scenariile în care umilința să fie cît mai mică. Cică, Dodon va fi izolat la Președinție, fără partid, instrumente și adepți, iar ortacii lui vor trece la solda PD. Zilnic primește nu numai sacul cu bani, dar și instrucțiuni precise din Rusia” (15.10.2016, reluare la 16.10.2016); M. Sandu susține că doar un singur candidat are cele mai mari șanse ca să acceadă în turul doi și să-l învingă pe Igor Dodon, „pe candidatul socialiștilor, de asemenea sprijinit de Plahotniuc” (13.10.2016, reluare 15.10.2016 și 16.10.2016); M. Lupu îl somează pe candidatul PSRM la funcția de șef al statului la o emisiune televizată: „Voi participa la

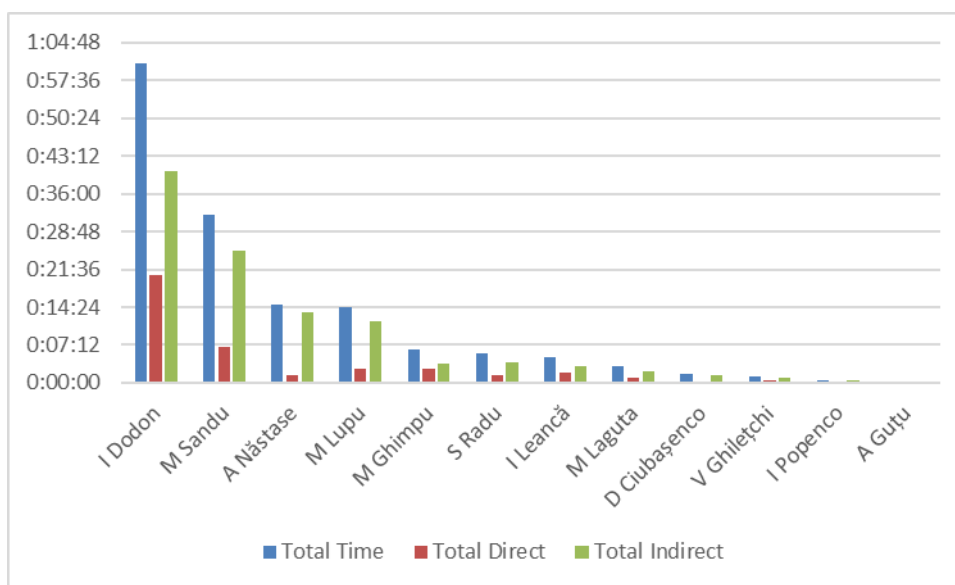
dezbaterei numai dacă mă voi confrunta direct, în cadrul lor, cu candidatul antieuropean Igor Dodon. Și îl somez public să nu evite aceste confruntări, să nu se ascundă în spatele dezbatelor cu candidații comozi pentru dînsul, care nu au șanse să ajungă în turul doi. Exponentul planului antieuropean și al proiectului de federalizare este, în mod evident, candidatul Partidului Socialiștilor” (13.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); În cadrul emisiunii „Прилюдно” de la postul „Accent TV”, politologul Valerii Ostalep a declarat că: „Acum, partenerii noștri americani nu trebuie să admită nici într-un caz apariția lui Dodon în fruntea țării. Alte figuri politice pe ei nu-i interesează. Noi nu jucăm dame, de aceea spunem lucrurilor pe nume. Vedeți, ei deja s-au obișnuit să aibă o atitudine față de Moldova, ca față de o colonie, încît nu vor să renunțe la acest lucru. De aceea, pentru ei este o chestiune de principiu: să nu-l admită pe Dodon la guvernare” (17.10.2016); Vladimir Plahotniuc, vicepreședintele PDM, a declarat că I. Dodon „este un pericol real pentru Republica Moldova și un om care insistă în ambițiile lui greșite și dăunătoare. Vedeți cîți oameni a reușit să amăgească anii aceștia să creadă într-o iluzorie de dezvoltare a Moldovei, cea legată de Uniunea Vamală. Iar partidele de pe dreapta au făcut greșeala să nu-l ia în serios. Și iată așa a crescut el, iar acum efortul să fie oprit e mult mai mare” (18.10.2016).

De o conotație pozitivă a beneficiat și Maia Sandu, în subiectele despre: Intențiile posibile ale candidatului PAS. În cazul în care Maia Sandu va obține victoria în cadrul alegerilor prezidențiale, aceasta intenționează să lupte împotriva corupției și să implementeze reforma în instituțiile responsabile de combatere a acestui flagel („Reformarea instituțiilor responsabile de lupta împotriva corupției este prima prioritate pe agenda mea în calitate de președinte al Republicii Moldova. În calitate de președinte al Republicii Moldova voi numi în funcție de procuror general doar o persoană integră, profesionistă și care are calitățile necesare să pornească reforma adevărată a Procuraturii. Dacă nu vom găsi o astfel de persoană în țară, o vom căuta și sînt sigură că o vom găsi peste hotare”) (10.10.2016); M. Sandu, candidatul comun din partea PAS, PPDA și PLDM. Sincron: Maia Sandu: „De curînd am primit rezultatele sondajului realizat cu sprijin financiar din partea fundației Konrad Adenauer. Datele sondajului arată că eu voi acumula cele mai multe voturi în primul tur și am cele mai multe șanse pentru a-l învinge pe candidatul socialiștilor în turul doi... Îi mulțumesc colegului Andrei Năstase pentru înțelepciunea și curajul de a merge împreună spre victorie, este nevoie de foarte multă dragoste de țară pentru a lua o asemenea decizie. Platforma „Demnitate și Adevăr” are un rol important în consolidarea mișcării antioligarhice și în trezirea spiritului cetățenesc în Republica Moldova. Eforturile dvs. vor da izbîndă, aveți cuvîntul meu” (13.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Plahotniuc a spus că dacă Sandu reușește să ajungă în cel de-al doilea tur, ea va fi politicianul pe care acesta îl va susține. Vladimir Plahotniuc, vicepreședintele PDM: „Maia Sandu cred că este corect direcționată, spune ce gîndește, chiar dacă o dă în bară de multe ori și o duc șmecherii de nas, o folosesc în războaiele lor, cel puțin pare sinceră și nu am văzut să promoveze idei dăunătoare interesului național. Poate nu ar fi un președinte bun, dar nu cred că s-ar apuca să distrugă țara. Indiferent de situație, rămîn la ideea că Republica Moldova trebuie condusă de un președinte proeuropean” (18.10.2016).

Maia Sandu a obținut o conotație negativă în subiectele despre: Declarațiile deputatului Vlad Batrîncea cu referire la afirmațiile făcute anterior de M. Sandu cu privire la candidatul PSRM. Conform acesteia, I. Dodon este sprijinit de V. Plahotniuc. În replică, deputatul PSRM, Vlad Batrîncea, a spus: „Nu uitați! Maia Sandu este candidatul secret al lui Plahotniuc, convenit la întîlnirea de la Washington cu americanii. Se știe că dacă Maia Sandu ar deveni președinte, ea cu siguranță ar face alianță cu Plahotniuc, de dragul integrării europene și ar primi binecuvîntarea lui Plahotniuc, iar ea îl va accepta ca prim-ministru. Au fost și sînt ambii din aceeași echipă. Să-și pună cenușă pe cap, pentru că a fost membră în trei guverne oligarhice, cu votul lui Plahotniuc” (13.10.2016, reluare la 15.10.2016 și 16.10.2016); Valeriu Ostalep este de părerea că o persoană care a fost în trecut candidat pentru fotoliul de premier al forțelor de putere nu va putea sau nu va

dori să se dezică de cei care au încercat să o propulseze la una dintre cele mai înalte funcții de stat: „Eu aș dori să le reamintesc telespectatorilor că, acum un an și jumătate, Maia Sandu a acceptat să fie candidatul la funcția de premier anume din partea persoanelor cărora în prezent le declară război. Ea era gata să fie premierul acestei guvernări, dacă a uitat cineva acest lucru”. În acest context, jurnalista afirmă că „Maia Sandu a fost și membră a trei Cabinete de Miniștri învestite de actuala guvernare, iar susținerea proiectelor de lege privind concesionarea Aeroportului a fost „momentul său de glorie” în calitate de ministru din Guvernul Leancă, pe care după trei ani, puțini care-l pot uita” (18.10.2016); Igor Dodon, candidat la funcția de președinte, răspunde la declarațiile făcute de V. Plahotniuc, precum că acesta este un pericol pentru Moldova. Astfel, I. Dodon a declarat: „Plahotniuc coordonatorul a ieșit la rampă pe ultima sută de metri ai campaniei și face agitație electorală. Înțeleg că îl promovează pe Lupu, înțeleg că o protejează pe Maia Sandu, pentru care a făcut înțelegere cu americanii. Și îl asigur că președinte nu va deveni nici PDM-istul Lupu, nici membra din Guvernele AIE, votată de el, Maia Sandu. Ambii sînt compromiși în guvernarea oligarhică. De această dată, poporul va decide, nu Plahotniuc. Dacă el va falsifica în favoarea protejaților Lupu și Sandu, va avea de înfruntat furia poporului” (18.10.2016); Politologul Valeriu Ostalep este de părerea că liderul PPDA, Andrei Năstase, a greșit atunci cînd a ieșit din cursa prezidențială în favoarea candidatului Maia Sandu: „Este evident că Maia Sandu nu este lider, nu este politician, nu are autoritate morală și este nimeni în țara noastră. Ea este promovată artificial cu produse politice modificate genetic” (18.10.2016); Ilia Chisilev, analist politic este convins că „în cazul în care cetățenii Republicii Moldova își doresc încă un președinte incapabil să vină cu decizii radicale și concrete, ei pot vota cu siguranță pentru Maia Sandu”. Aceste susține: „Cred că Maia Sandu, în calitate de președinte, ar fi probabil la fel de liniștit și discret, așa cum a fost Nicolae Timofti. Acest lucru ar oferi o garanție că nu vom trece prin șocuri, schimbări fundamentale în situația actuală din Republica Moldova. Și toate, probabil, ar fi continuat” (19.10.2016).

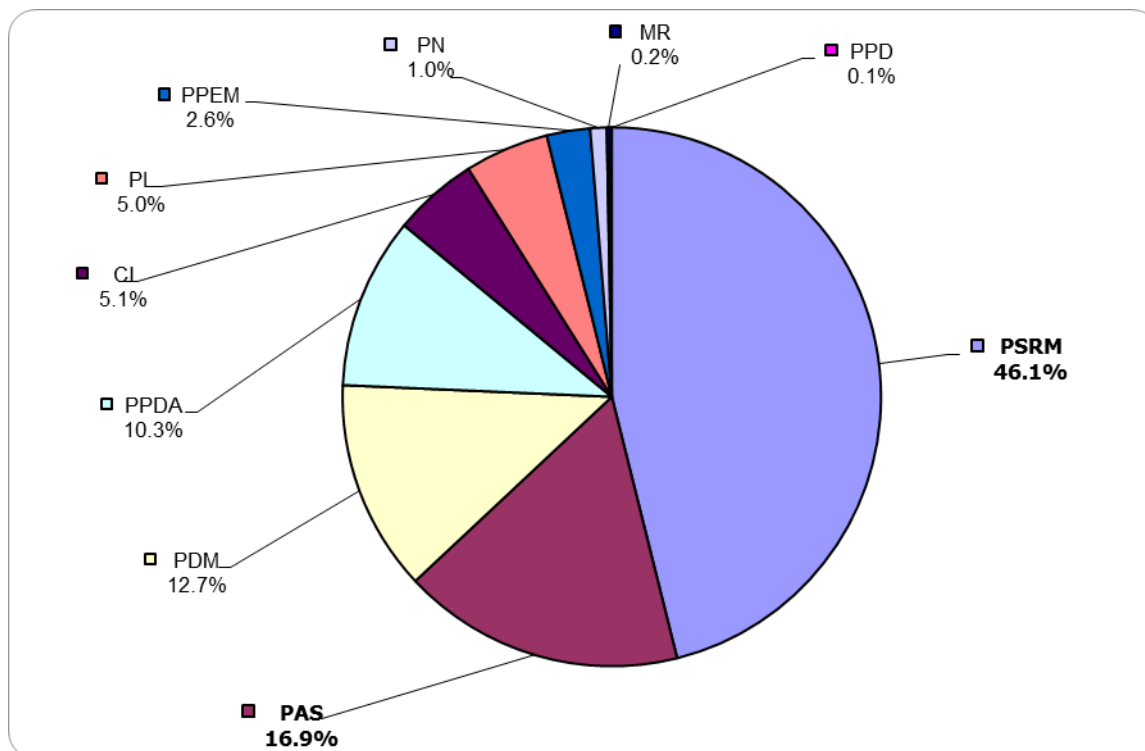
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	1:00:49	0:20:35	0:40:14
M Sandu	0:32:01	0:06:52	0:25:09
A Năstase	0:14:51	0:01:30	0:13:21

M Lupu	0:14:22	0:02:42	0:11:40
M Ghimpu	0:06:22	0:02:44	0:03:38
S Radu	0:05:28	0:01:32	0:03:56
I Leancă	0:04:51	0:01:48	0:03:03
M Laguta	0:03:01	0:00:51	0:02:10
D Ciubașenco	0:01:33	0:00:11	0:01:22
V Ghilețchi	0:01:17	0:00:23	0:00:54
I Popenco	0:00:24	0:00:00	0:00:24
A Guțu	0:00:10	0:00:00	0:00:10

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

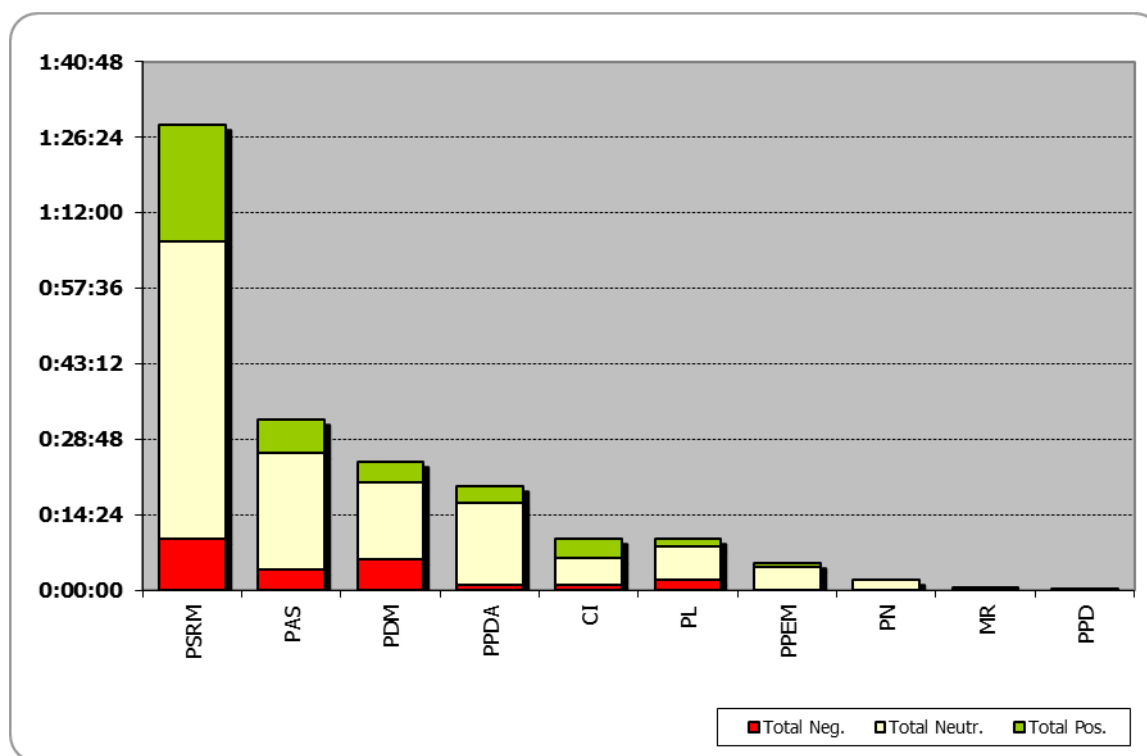


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, partea dominantă a reflectării, de 46,1%, a acumulat PSRM, fiind urmat de PAS – cu 16,9%, PDM – cu 12,7% și PPDA – cu 10,3%. Cu un volum procentual apropiat au fost mediatizați CI – 5,1 la sută și, respectiv, PL – 5,0 la sută, urmați de PPEM – cu 2,6 la sută și PN – cu 1,0 la sută. Mai puțin de un procent au acumulat MR și PPD.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	1 oră 28 min. 43 sec.	22 min. 15 sec.	56 min. 48 sec.	9 min. 40 sec.
PAS	32 min. 34 sec.	6 min. 20 sec.	22 min. 22 sec.	3 min. 52 sec.
PDM	24 min. 23 sec.	3 min. 50 sec.	14 min. 40 sec.	5 min. 53 sec.
PPDA	19 min. 49 sec.	3 min. 5 sec.	15 min. 43 sec.	1 min. 1 sec.
CI	9 min. 46 sec.	3 min. 36 sec.	5 min. 12 sec.	58 sec.
PL	9 min. 43 sec.	1 min. 26 sec.	6 min. 21 sec.	1 min. 56 sec.
PPEM	5 min. 1 sec.	41 sec.	4 min. 20 sec.	0
PN	1 min. 54 sec.	0	1 min. 47 sec.	7 sec.
MR	24 sec.	0	24 sec.	0
PPD	10 sec.	0	10 sec.	0

Conotația reflectării:



Subiecții politici PPD și MR au fost reflectați neutru, iar PN – în context neutru și negativ. În context pozitiv, neutru și negativ au fost mediatizați subiecții politici PL, CI, PPDA, PDM, PAS și PSRM. PPEM a avut o prestație atât pozitivă, cât și negativă.

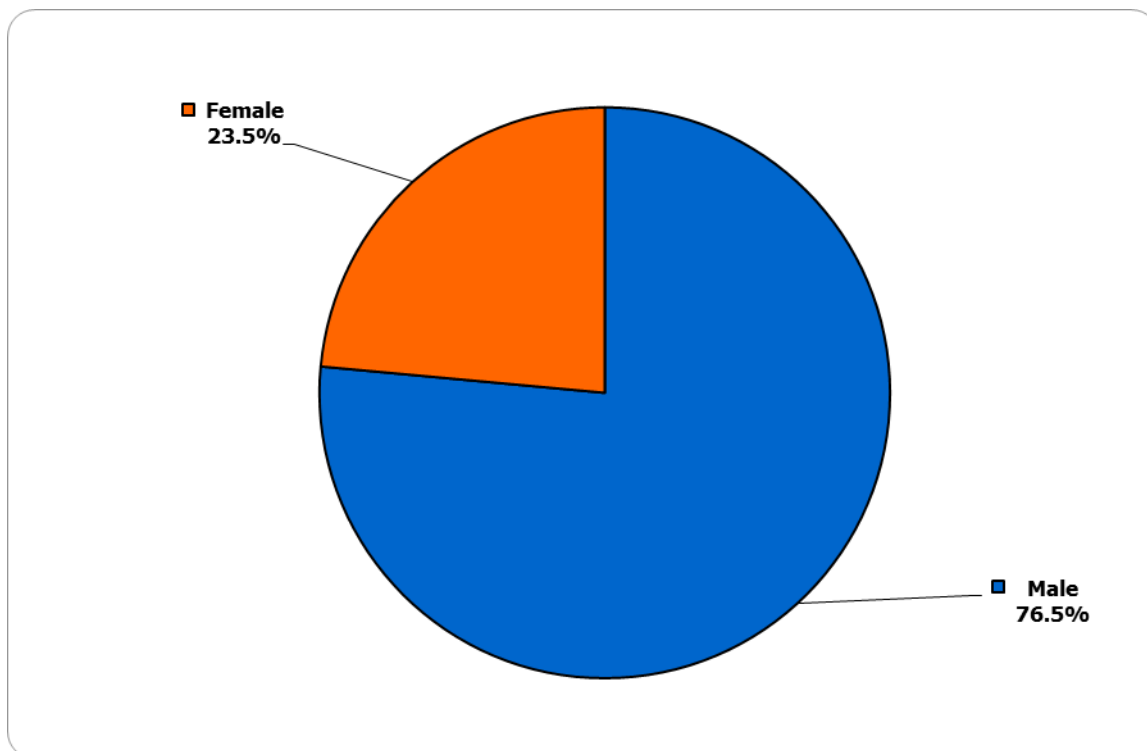
Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

PDM a fost reflectat în context negativ și în subiectele despre: Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe „Apollo”, în cadrul unei conferință de presă, „îl acuză pe oligarhul Vladimir Plahotniuc că ar îngropa intenționat televiziunea digitală terestră din Moldova”. Astfel, Vasile Năstase declară: „Plahotniuc nu vrea ca Republica Moldova să treacă la televiziunea digitală. Iată asta e motivul pentru care un monopolist nu permite celorlalți, și iată el obstrucționează hotărârile de Guvern, acordurile internaționale. Deci, am rămas de rîsul curcilor. Republica Moldova din cele 104 țări a rămas codașa codașilor, dacă au trecut și transnistrenii la televiziune digitală. Acest individ, de fapt, pune bețe în roate propriilor cetățeni, la

milioane de consumatori de programe să nu vadă o imagine frumoasă, un sunet deslușit și așa mai departe, pentru că el are interese politice, pentru că el are interesul să zoiască concurenții politici... Emisia propriu-zisă a celor 14 televiziuni, care deja fac parte din primul multiplex, nu se vrea acest lucru, pentru că populația Republicii Moldova va avea acces și la alte posturi de televiziune. În cazul în care ar fi pornit primul multiplex, atunci încă 14 posturi ar putea fi privite din toate colțurile Republicii Moldova” (10.10.2016).

PSRM a fost reflectat în context pozitiv și în subiectele despre: Grădinița nr. 164 din sectorul Buiucani, mun. Chișinău. În cadrul subiectului se menționează că aceasta a revenit la balanța primăriei municipale „datorită insistenței de care au dat dovadă consilierii PSRM”. Ion Ceban, președinte PSRM, CMC: „Noi am insistat, vorbesc de socialiști, ca această grădiniță să fie întoarsă. Erau examinate și multe alte variante, cum ar fi să fie vîndută unor agenți economici, dar noi stăm pe poziții foarte clare. Nici o instituție cu caracter public, în special cel educațional, nu poate și nu trebuie să fie înstrăinată din patrimoniul municipalității”. Jurnalista menționează că „propunerea socialiștilor a fost votată unanim de către consilierii din celelalte fracțiuni. Aceștia au reușit să convingă întreaga municipalitate pentru ca instituția de învățămînt să fie reîntoarsă” (11.10.2016, reluare la 15.10.2016); Dezbaterile publice pentru păstrarea Cinematografului „Gaudeamus”. În urma desfășurării dezbaterilor publice, consilierii municipali ai fracțiunii socialiștilor, împreună cu membrii societății civile, au enunțat mai multe propuneri vizavi de posibilitatea păstrării și utilizării în continuare a Cinematografului „Gaudeamus”. Alexandr Odintov, consilier municipal PSRM, CMC: „Au fost enunțate mai multe propuneri: organizarea evenimentelor culturale din contul bugetului municipal Chișinău. Direcția Cultură ar putea organiza evenimente culturale în sediul Gaudeamus, dacă prețul arendei ar fi scăzut de proprietar. A fost propusă schimbarea locației construcției blocurilor locative multietajate sau procurarea cinematografului de către municipalitate”. Jurnalista mai afirmă că socialiștii nu vor permite trecerea acestui proiect în comisia de profil și nici nu vor vota în cadrul ședinței Consiliului Municipal Chișinău pentru aceasta (12.10.2016); De ziua capitalei, reprezentanții Partidului Socialiștilor au adus un omagiu primarului care a făcut istorie, Karl Schmidt. Ion Ceban, președinte PSRM, CMC: „Vreau să doresc chișinăuienilor mulți ani înainte și orașul odată și-odată să-și întoarcă faima de oraș din piatră albă, așa cum îl cunoaștem și îl cunoaște toată lumea. Eu am foarte mulți prieteni care vin de peste hotare și își pun mâinile-n cap cînd văd ce s-a întîmplat cu orașul în ultimii cîțiva ani” (14.10.2016); Locatarii unor blocuri din capitală au ieșit la protest, fiind nemulțumiți de faptul că pe fostul teren de joacă pentru copii, o companie dorește să construiască un bloc de locuit. La protestul locatarilor s-au alăturat și reprezentanții PSRM, care au specificat că autorizația pentru demararea lucrărilor de construcție nu mai este valabilă. Vladimir Odnostalko, deputat PSRM: „Lipsește prezența oricărei autorizații pentru inițierea lucrărilor de construcție, începînd cu autorizația care nu există și care este expirată. Inițial, aceasta a fost prelungită cu încălcarea legislației în vigoare și noi am înaintat o plîngere. Gardul este instalat ilegal, nu există nici o permisiune pentru construcția acestuia. Săptămîna trecută au început să instaleze rețele sub pretextul unei construcții. Noi, împreună cu locatarii, le-am îngropat” (19.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 76,5%, iar cota femeilor a fost de 23,5%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

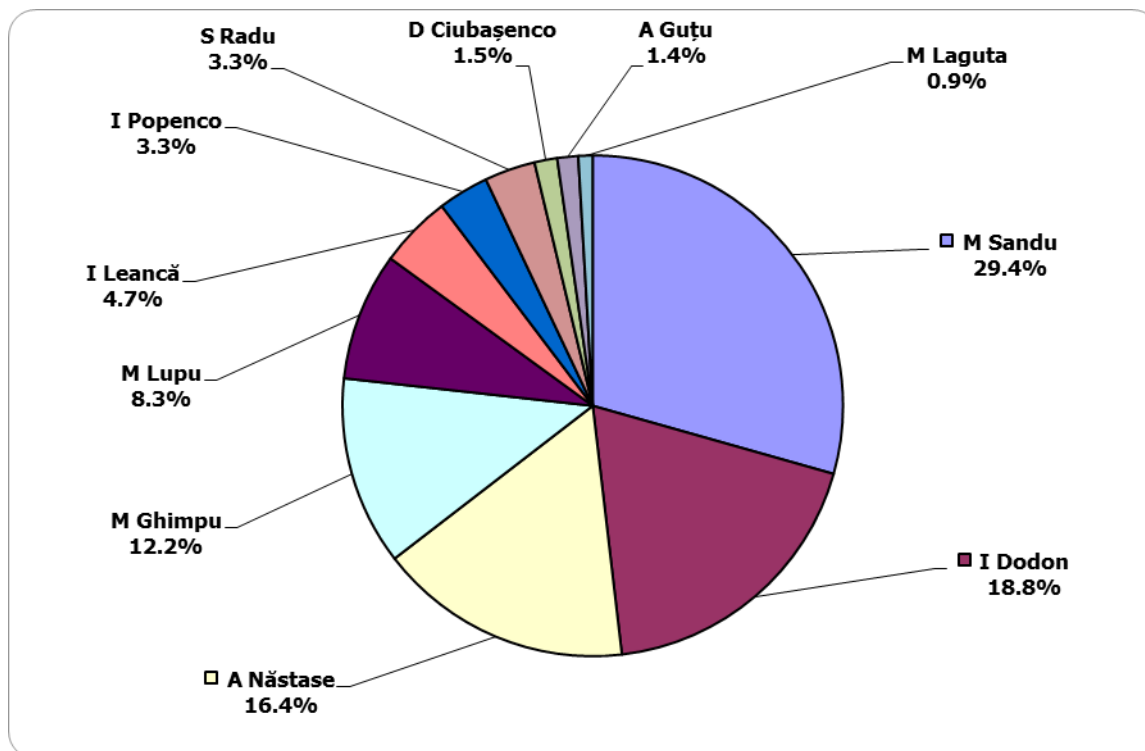
- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curenților de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PSRM și candidatul acestuia, I. Dodon, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, la 10.10.2016 a fost difuzat subiectul despre declarațiile făcute de către A. Năstase în cadrul unei conferințe de presă cu referire la trecerea la televiziunea digitală. A. Năstase aduce acuzații la adresa lui V. Plahotniuc că ar fi tergiversat intenționat trecerea țării noastre la televiziune digitală, pentru a limita accesul populației la alte televiziuni: „...Plahotniuc nu vrea ca Moldova să treacă la televiziunea digitală. Iată motivul pentru care un monopolist nu permite și celorlalți și iată că el obstrucționează hotărârile de Guvern, acordurile internaționale, și iată că noi am rămas de rîsul curcilor. Din cele 104 țări numai Republica Moldova a rămas codașă. Acest individ pune bețe în roate propriilor cetățeni, la milioane de cetățeni, să nu vadă o imagine frumoasă, un sunet deslușit și așa mai departe. Pentru că el are interese politice, pentru că el are interesul să

zoiască concurenții electorali...”. Poziția lui V. Plahotniuc nu a fost prezentată în cadrul subiectului.

La 18.10.2016 a fost difuzat un subiect despre conferința de presă organizată de A. Năstase și M. Sandu, în cadrul căreia A. Năstase a declarat că: *„Dacă îl avem în turul II pe Lupu, să știți că este fraudă, fraudă masivă. Noi mergem prin satele noastre, vedem ce spun oamenii, ce spun pedagogii, care sînt aduși cu forța să stea la ședințele lui Lupu. Vedem ce spun medicii, vedem ce spun agricultorii. Toți sînt nemulțumiți de această guvernare și de acest candidat al oligarhiei”*. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția lui M. Lupu sau a reprezentanților PDM referitor la cele invocate de A. Năstase.

PRO TV CHIȘINĂU

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

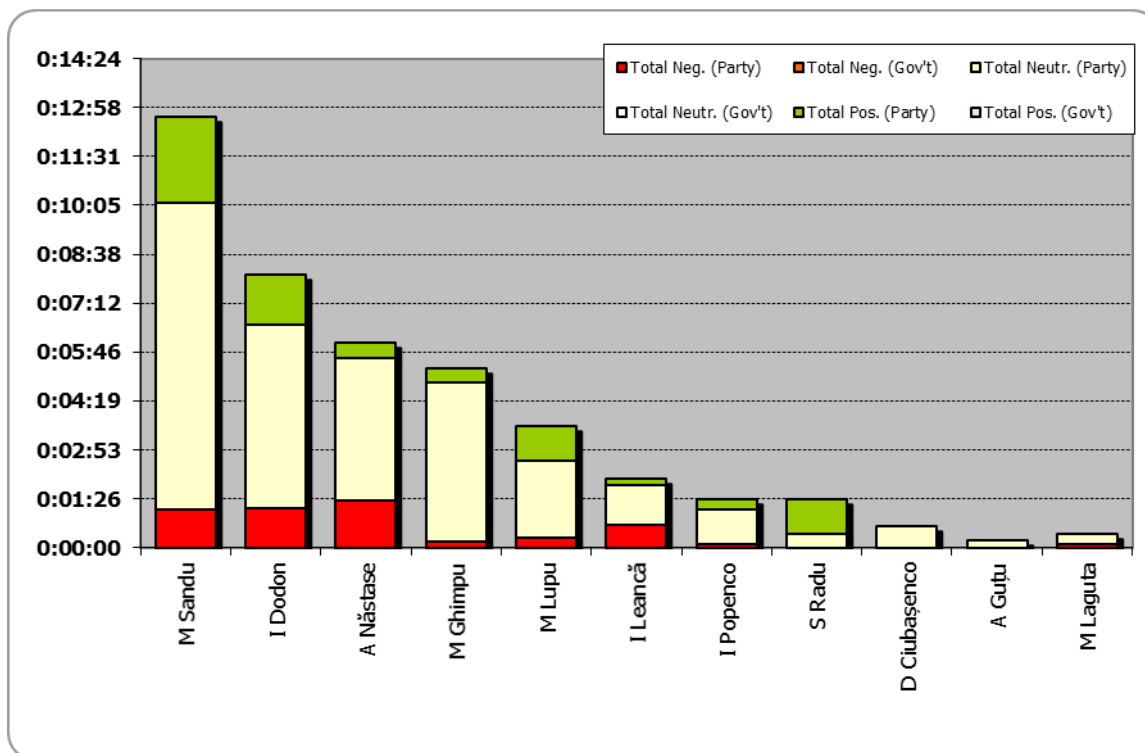


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, M. Sandu a avut o prezență de 29,4%, fiind urmată de I. Dodon – cu 18,8%, A. Năstase – cu 16,4% și M. Ghimpu – cu 12,2%. M. Lupu a fost mediatizat în volum de 8,3%, urmat de I. Leancă, cu 4,7%, iar I. Popenco și S. Radu au acumulat același volum procentual de 3,3 la sută. Candidatul PN, D. Ciubașenco, a fost reflectat în volum de 1,5%, A. Guțu – 1,4%, iar M. Laguta – 0,9%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M Sandu, PAS	12 min. 41 sec.	02 min. 32 sec.	09 sec. 02 sec.	01 min. 07sec.
I Dodon, PSRM	08 min. 03 sec.	01 min. 29 sec.	05 min. 25 sec.	01 min. 09 sec.
A Năstase, PPDA	06 min. 03 sec.	29 sec.	04 min. 10 sec.	01 min. 24 sec.
M Ghimpu, PL	05 min. 16 sec.	24 sec.	04 min. 42 sec.	10 sec.
M Lupu, PDM	03 min. 34 sec.	01 min. 01 sec.	02 min. 15 sec.	18 sec.
I Leancă, PPEM	02 min. 01 sec.	11 sec.	01 min. 10 sec.	40 sec.
I Popenco, MR	01 min. 25 sec.	18 sec.	01 min.	07 sec.
S Radu, CI	01 min. 25 sec.	01 min. 01 sec.	24 sec.	0
D Ciubașenco, PN	38 sec.	0	38 sec.	0
A Guțu, PPD	12 sec.	0	12 sec.	0
M Laguta, CI	24 sec.	0	18 sec.	06 sec.
V Pavlicenco, CI	0	0	0	0
R Mihăieș, CI	0	0	0	0
I Dron, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali M. Sandu, I. Dodon, A. Năstase, M. Ghimpu, M. Lupu, I. Leancă și I. Popenco au fost mediatizați în context neutru, negativ și pozitiv. S. Radu a avut o prezență pozitivă și neutră, iar M. Laguta – neutră și negativă. În context doar neutru au fost reflectați D. Ciubașenco și A. Guțu.

Astfel, candidatul PAS pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie, Maia Sandu, a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectelor despre: Maia Sandu ar urma să fie candidatul comun la prezidențiale din partea PAS, PPDA și PLDM. Astăzi, ea a anunțat că rezultatele ultimului sondaj realizat la comanda celor trei partide arată că are mai multe șanse decât Andrei Năstase să ajungă în turul doi și să îl învingă pe Igor Dodon. O decizie finală va fi luată în următoarele zile de către consiliile politice PLDM și DA: „Datele sondajului arată că eu voi acumula cele mai multe voturi în primul tur și am cele mai multe șanse pentru a-l învinge pe candidatul socialiștilor în turul doi, sprijinit de Plahotniuc... Și vă promitem să mergem împreună că să reușim!” a spus Maia Sandu (13.10.2016); Liderul PPDA a anunțat astăzi că Maia Sandu va reprezenta partidul său, PAS-ul și PLDM-ul la prezidențiale. După zile întregi de chibzuiri, zvonuri și ezitări, Andrei Năstase a făcut anunțul tocmai la Telenești, de unde este originar, chiar de ziua mamei sale. Împreună cu acesta a venit și proaspătul candidat unic, Maia Sandu, care i-a mulțumit lui Năstase și a adus un buchet de flori mamei sale. „Vreau să vă promit că noi o să construim o altfel de clasă politică, care să lupte cu idei, care să lupte corect și civilizată. Să pornim adevărata luptă împotriva corupției. Să-l punem pe șeful corupției la închisoare, care a subordonat instituțiile statului. Numele lui este Plahotniuc”, a spus Sandu. Liderul PAS a fost desemnat de către cele trei partide drept candidat unic, după ce ultimele sondaje au arătat că anume Maia Sandu are cele mai mari șanse să se bată cu Igor Dodon în turul doi (15.10.2016); Între Maia Sandu și Igor Dodon ar alege-o pe Maia Sandu, sugerează vicepreședintele PD, Vlad Plahotniuc, într-un interviu pentru allmoldova.com. Vicepreședintele PD o laudă pe Maia Sandu, care, în opinia lui, este corect direcționată (17.10.2016); Într-o săptămână, Maia Sandu a urcat două poziții, cel puțin asta arată cifrele unor sondaje realizate de Intellect Grup. „Retragerea dlui Năstase din cursa electorală, la nivel de declarații i-a permis dnei Maia Sandu să

urce pe poziția trei, la cel mai activ candidat electoral”, a declarat Ian Lisnevschi, director Intellect Group (19.10.2016) etc.

Conotația negativă pentru Maia Sandu s-a datorat subiectelor despre: Referitor la anunțarea candidatului unic – Maia Sandu, Igor Dodon a declarat: Andrei Năstase a căzut într-o capcană, iar Maia Sandu nu are nici o șansă. „Eu lui Andrei i-am spus lucrul ăsta în ochi. Andrei, Plahotniuc s-a înțeles cu americanii să te scoată din cursă și s-o înainteze pe Maia. El nu a fost membru al Guvernului Leancă, care a semnat tot, el nu a stat în Consiliul de conducere a AIE 2 sau 3, alături de Plahotniuc, dar ea a stat cu Plahotniuc. S-a supărat că nu a făcut-o prim-ministru în august și acum e mare eroină” (13.10.2016); Candidatul PL, Mihai Ghimpu, o acuză pe Maia Sandu că, în timp ce era membră a Guvernului Leancă, aceasta ar fi știut că garanția de stat va ajunge datorie publică, însă nu a întreprins nimic: „Doamna Maia Sandu știa și tot Guvernul Leancă că vor fi transformați în credit de valoare, ceea ce înseamnă că cetățenii vor întoarce acești bani”. În replică, Maia Sandu i-a sugerat candidatului PL, Mihai Ghimpu, să-l întrebe pe fostul guvernator BNM, Dorin Drăguțanu, unde a dispărut miliardul, dat fiind faptul că el a fost numit de PL, atunci când partidele au împărțit instituțiile statului (17.10.2016); O nouă rundă de dezbateri la Pro TV. Victor Lutenco, reprezentant PPEM, a declarat referitor la candidatura Maiei Sandu: „Iată Maia Sandu, chipul ăsta sfânt de unde apare? Cu programul de guvernare susținut de către comuniștii lui Gaburici?!” (18.10.2016).

Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, Igor Dodon, a avut o prezență pozitivă în subiectele despre: După ce a spus că va interzice unionismul și va introduce disciplina Istoria Moldovenească în școli, Igor Dodon anunță alte reforme în învățământ. Astfel, dacă va ajunge președinte, candidatul socialiștilor promite că va anula obligativitatea examenelor de bacalaureat. „Consider că bacalaureatul trebuie să fie opțional, pentru ca toți să poată să aprobească școala medie, liceul și mai departe, să hotărască ce să facă. Care este problema?! De aceea că cuiva i-a plăcut că hai să ne batem joc de copii? Sîntem tare deștepte sau deștepți, unii sau unele. Iată eu aș vrea ei să se ducă să dea bacalaureatul”, a declarat Dodon. Socialistul susține că bacalaureatul doar îi stresează pe elevi. El spune că vrea ca în fiecare sat să fie o școală, o grădiniță și un punct medical și promite că va ridica pensiile, dar și salariile profesorilor: „Aceasta este funcția socială a statului. Statul trebuie să garanteze acest lucru. În caz contrar, lichidăm toate satele, apoi raioanele și ce facem? O să trăim toți în Chișinău?”. Igor Dodon promite că va iniția anularea legii prin care miliardul furat a fost pus pe umerii cetățenilor (13.10.2016); Igor Dodon s-a lăudat că are trecere la ruși și că a obținut anterior, pentru câteva companii din Autonomia Găgăuză, dreptul de export în Rusia. Dacă ajunge președinte, socialistul promite relații bune cu Moscova, fără de care Moldova nu ar avea viitor, susține el. Din funcția de șef de stat, Dodon susține că va exclude disciplina „educație sexuală” din școli și va anula înregistrarea minorităților sexuale: „Voi întreprinde toate măsurile necesare pentru a anula legislația ce permite înregistrarea minorităților sexuale în Moldova. Sînt categoric împotriva introducerii în curriculumul școlar a educației sexuale și a altor valori care nu ne sînt proprii. Nouă, moldovenilor, nu ne trebuie aceste lucruri, țineți-le la voi în Europa, în alte țări, distrugeți acolo familiile”. Pe lângă familia tradițională și ortodoxie, candidatul socialiștilor a promis că va restabili relațiile cu Moscova: „Eu sînt ferm convins că voi putea și voi fi acceptat ca partener pentru rezolvarea problemelor. Guvernarea nu va putea reuși să rezolve, ei promit și nu fac nimic. –Care este secretul relației bune cu Rusia? – Fiecare are secretul său” (18.10.2016); Potrivit studiului făcut public de Intellect Grup, dacă alegerile prezidențiale ar avea loc duminică viitoare, Igor Dodon ar acumula cele mai multe voturi și s-ar duela în turul doi cu Maia Sandu. Potrivit studiului, Igor Dodon ar acumula puțin peste 30 la sută (19.10.2016).

Printr-o conotație negativă, Igor Dodon a fost mediatizat în cadrul subiectelor despre: Între Maia Sandu și Igor Dodon ar alege-o pe Maia Sandu, sugerează vicepreședintele PD, Vlad Plahotniuc, într-un interviu pentru allmoldova.com. Mai mult, Plahotniuc îl amenință cu proteste pe Igor Dodon, dacă acesta va ajunge președinte și va abandona cursul european al țării: „Între Maia

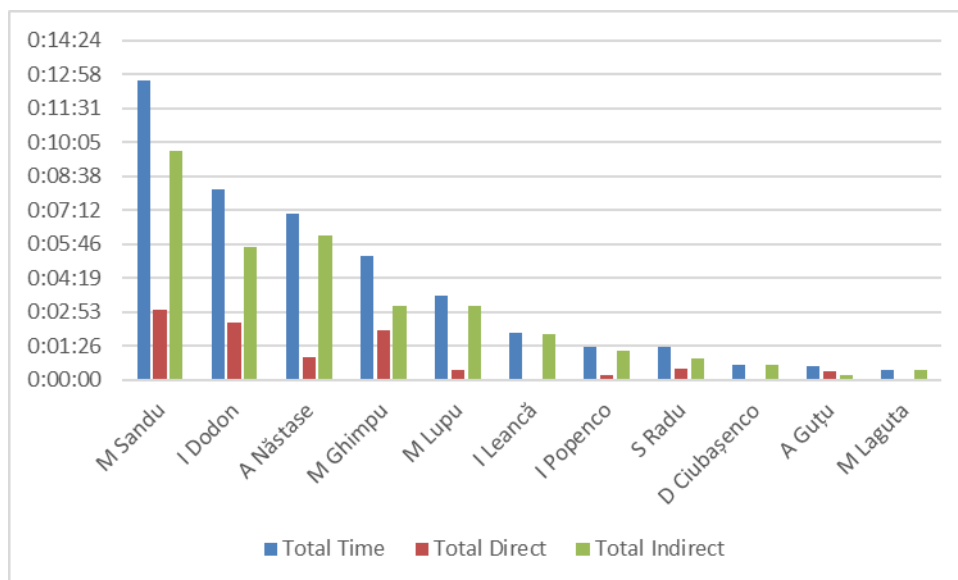
Sandu și Igor Dodon, îl aleg pe Marian Lupu, desigur. Dacă e însă să comparăm cei doi candidați, Dodon este un pericol real pentru Republica Moldova și un om care insistă în ambițiile lui greșite și dăunătoare. El nu e pericol pentru mine sau PDM, noi i-am făcut față fără probleme pînă acum, dar el are o capacitate extraordinară de manipulare și ar putea din postura de președinte să pună țara pe o cale extrem de periculoasă". Plahotniuc crede că Moldova trebuie condusă de un președinte proeuropean, iar dacă Igor Dodon va încerca să schimbe cursul, atunci va vedea ce înseamnă proteste adevărate (17.10.2016); PDM, PCRM, PSRM se tem de votul studenților la scrutinul din 30 octombrie. Cel puțin asta crede Maia Sandu, care i-a acuzat astăzi că nu doresc să modifice legea astfel ca tinerii să-și poată exprima opțiunea la orice secție de votare: „*Domnule Dodon, vă este frică de studenți?*” (17.10.2016) etc.

Andrei Năstase a obținut o nuanțare negativă datorită difuzării subiectelor despre: După Marian Lupu, a pățit-o și Andrei Năstase. Liderul DA a fost luat la trei parale de un grup de cetățeni la o întâlnire la Băcioi. Platforma DA susține totuși că cei care l-au huiduit pe Năstase sînt niște provocatori puși la cale de către democrați. Incidentul ar fi avut loc la o întâlnire cu locuitorii din Băcioi. Din imaginile video publicate pe facebook se vede cum mai mulți oameni indignați îl iau în răspăr pe Andrei Năstase, care stătea în fața lor. „*Cu ce scop ați făcut partid și al cui interes îl veți apăra? Și cînd nepoții mei, poliști, au fost bătuți și singur nu ai putut ține în frîu mîna ceea de oameni ca să nu se bată. Cum poți să fii președinte?*” i s-a adresat un locuitor al satului. Mai tîrziu însă, platforma DA a emis un comunicat în care susține că întâlnirea a fost perturbată de un grup de provocatori ai democraților (12.10.2016); Mihai Ghimpu și Andrei Năstase s-au confruntat la emisiunea „Eu vreau să fiu președinte”. Mihai Ghimpu s-a adresat lui Andrei Năstase cu replica: „*Dl Năstase nici nu a observat cum șefii lui, Țopii, l-au exclus din cursa electorală. Au făcut o înțelegere cu Plahotniuc, s-au împăcat și de azi înainte Năstase nu mai este. Persoana Țopilor vorbește aici de parcă ar fi sănătos la minte*”. Andrei Năstase, la rîndul său, i-a replicat: „*Nu vi se pare că faceți o profanare a celui mai sfînt ideal a cîtorva generații, a fratelui d-voastră. Eu l-am cunoscut pe dl Gheorghe Ghimpu*”. Replica lui Ghimpu pentru Năstase: „*Lasă că nici nu meriți la talpa lui! Lasă-l pe fratele meu în pace. Ai dus gazete lui Voronin și lui Dodon, și lui Țopa, și lui Plahotniuc. Eu te știu de mic foarte bine, taci mai bine. Dacă tăceai, filosof rămîneai*”. Victor Lutenco, reprezentant PPEM, și-a expus și el poziția: „*Avem doi lupi în această competiție, unul e Marian Lupu, iar altul e Andrei Năstase, îmbrăcat în blană de oiță, care se prezintă ca un eventual salvator, dar, de fapt, nu este. Năstase este, pur și simplu, jocul lui Dodon*” (18.10.2016) etc.

Marian Lupu, candidat din partea PDM la prezidențialele din 30 octombrie, a beneficiat de o conotație a reflectării pozitive în subiectele despre: Într-o conferință de presă, candidatul PD, Marian Lupu, a declarat ca Igor Dodon este singurul contracandidat real. Acesta a mai declarat: „*Mă voi concentra la concurentul real, dar și oponentul cel mai periculos pentru aceste alegeri prezidențiale*”. Dacă va ajunge președinte, Lupu își propune să lupte cu corupția, să obțină reîntregirea țării, să ridice nivelul educației și să atragă investiții străine. Lupu și-a prezentat astăzi platforma, avîndu-i alături pe colegii săi de partid – Monica Babuc, Andrian Candu și Pavel Filip. Deși anterior premierul a anunțat că nu se va implica în campania electorală, acesta a menționat: „*Este firesc să fiu alături de Dvs., pentru că sîntem alături din aceeași echipă*”. Marian Lupu a fost primul candidat înscris în cursa electorală după ce, în doar 24 de ore, a reușit să colecteze 29 de mii de semnături în favoarea sa (17.10.2016); Pro TV a dat startul dezbaterilor electorale. Din cei trei candidați invitați la emisiunea „Eu vreau să fiu președinte” a venit doar Maia Sandu. În locul candidatului PDM, Marian Lupu, a venit democratul Sergiu Sîrbu. În cadrul emisiunii, Sergiu Sîrbu a declarat: „*Doar Marian Lupu, cu experiența sa, alături de o echipă profesionistă din Parlament, din Guvern, va putea să continue reformele care au fost realizate și să scoată țara din mocirla adusă de foștii colegi pînă în anul 2015*”. La întrebarea de ce Marian Lupu nu a acceptat invitația la emisiune, acesta a reiterat: „*Domnul Lupu este la întâlnire cu alegătorii, cu sute și sute de alegători, la mii de întâlniri. Ochi în ochi. În turul doi are șansa să ajungă doar un singur candidat cu*

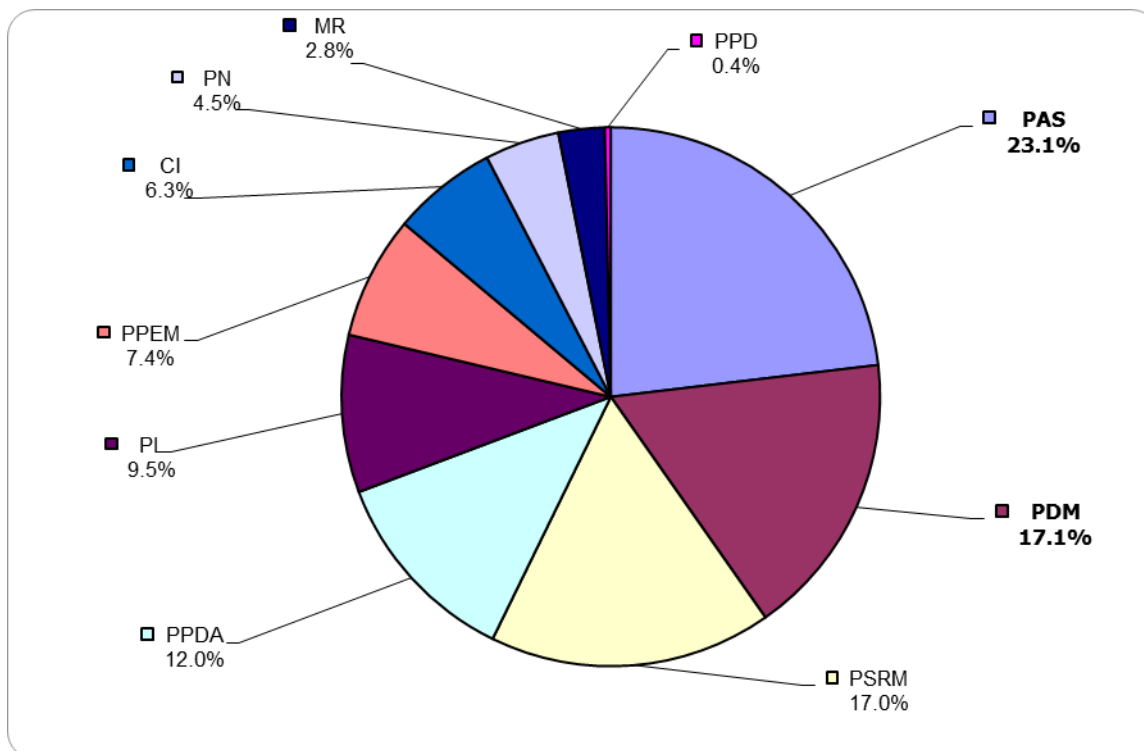
adevărat proeuropean, și acest candidat este anume Marian Lupu”. Maia Sandu l-a întrebat pe Sîrbu ce concret a făcut Marian Lupu în cei 15-20 de ani, în afară de faptul că l-a adus pe Plahotniuc în politică. În replică, Sergiu Sîrbu a declarat: „*Marian Lupu a făcut foarte multe lucruri!*” (17.10.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:12:41	0:02:59	0:09:42
I Dodon	0:08:06	0:02:26	0:05:40
A Năstase	0:07:05	0:00:58	0:06:07
M Ghimpu	0:05:16	0:02:07	0:03:09
M Lupu	0:03:34	0:00:26	0:03:08
I Leancă	0:02:01	0:00:04	0:01:57
I Popenco	0:01:25	0:00:11	0:01:14
S Radu	0:01:25	0:00:29	0:00:56
D Ciubașenco	0:00:38	0:00:00	0:00:38
A Guțu	0:00:35	0:00:22	0:00:13
M Laguta	0:00:24	0:00:00	0:00:24
V Pavlicenco	0:00:00	0:00:00	0:00:00
R Mihăieș	0:00:00	0:00:00	0:00:00
I Dron	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

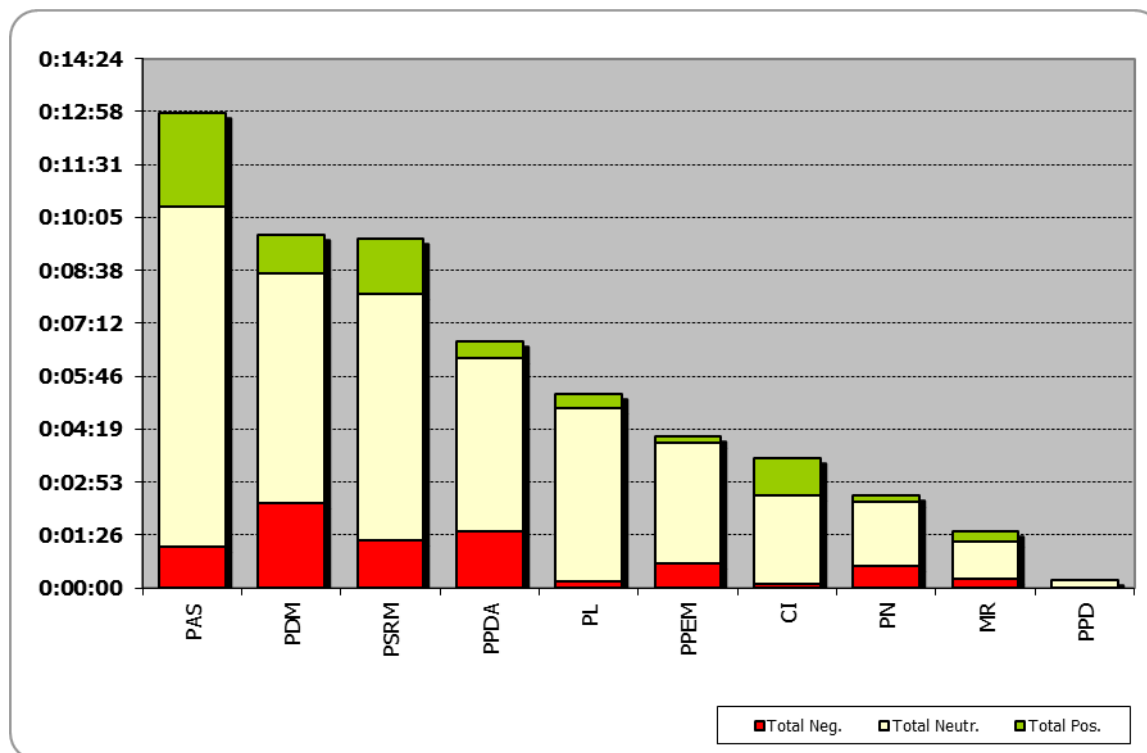


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, PAS a avut o pondere de 23,1%, urmat de PDM, cu 17,1%, și PSRM – cu 17,0%. PPDA a fost mediatizat cu un volum procentual de 12,0 la sută, fiind urmat de PL – cu 9,5% și PPEM – cu 7,4%. Candidații independenți au avut o prezență de 6,3%, fiind urmați de PN– cu 4,5%, MR – cu 2,8% și PPD – cu 0,4%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PAS	12 min. 55 sec.	02 min. 32sec.	09 min. 16 sec.	01 min. 07 sec.
PDM	09 min. 35 sec.	01 min. 01 sec.	06 min. 15 sec.	02 min. 19 sec.
PSRM	09 min. 29 sec.	01 min. 29 sec.	06 min. 43 sec.	01 min. 17 sec.
PPDA	06 min. 43. sec.	29 sec.	04 min. 41 sec.	01 min. 33 sec.
PL	05 min. 17 sec.	24 sec.	04 min. 43 sec.	10 sec.
PPEM	04 min. 08 sec.	11 sec.	03 min. 17 sec.	40 sec.
CI	03 min. 31 sec.	01 min.01 sec.	02 min. 24 sec.	06 sec.
PN	02 min. 30 sec.	09 sec.	01 min. 45 sec.	36 sec.
MR	01 min. 33 sec.	18 sec.	01 min. 01 sec.	14 sec.
PPD	12 sec.	0	12 sec.	0

Conotația reflectării:



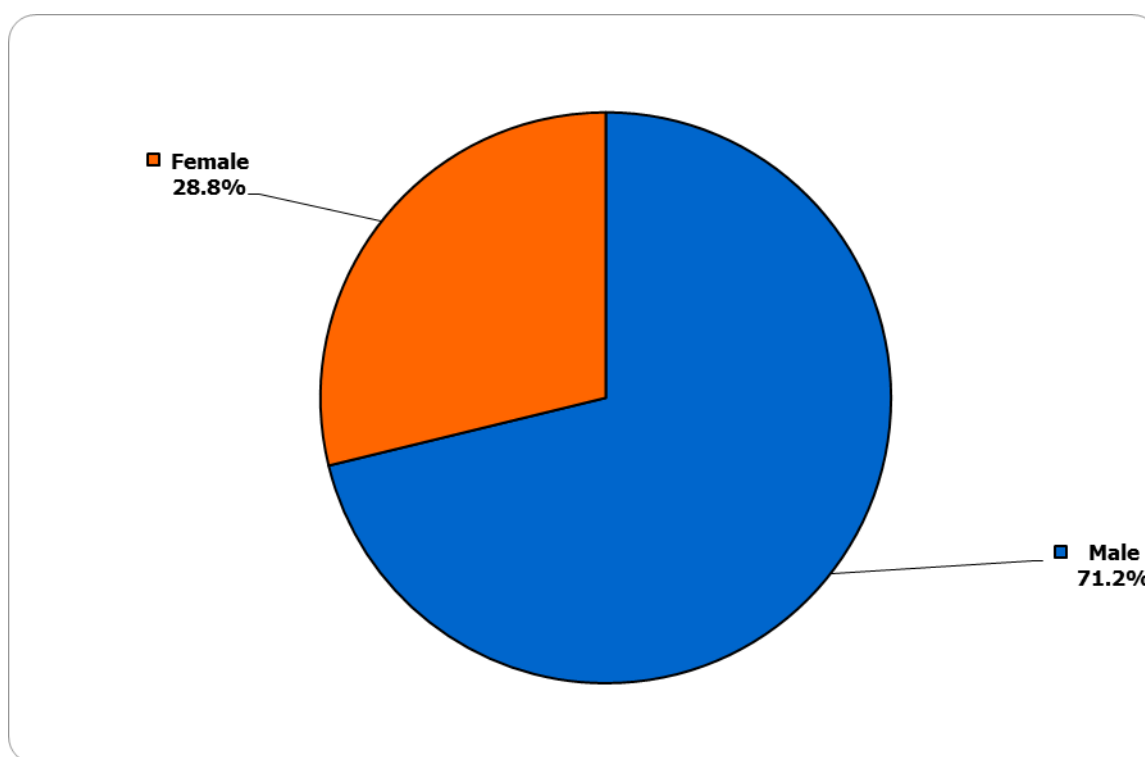
Subiecții politici PAS, PDM, PSRM, PPDA, PL, PPEM, CI, PN și MR au fost mediatizați în context: pozitiv, neutru și negativ. PPD a fost mediatizat doar neutru.

Totodată, PDM a fost nuanțat negativ și în cadrul subiectelor despre: Liderul DA a fost luat la trei parale de un grup de cetățeni la o întâlnire la Băcioi. Platforma DA susține totuși că cei care l-au huiduit pe Năstase sînt niște provocatori puși la cale de către democrați. Incidentul ar fi avut loc la o întâlnire cu locuitorii din Băcioi. Mai tîrziu însă, platforma DA a emis un comunicat în care susține că întâlnirea a fost perturbată de un grup de provocatori ai democraților (12.10.2016); Acum un an, țara noastră era zguduită de cea mai răsunătoare reținere din istorie. Fost premier, lider al Partidului Liberal Democrat din Moldova, deputat în Parlament, Vlad Filat, a fost băgat după gratii. Filat se declară nevinovat și îl acuză pe democratul Vlad Plahotniuc că i-a fabricat dosarul. Filat s-a plîns pe condițiile deplorabile de detenție și de faptul că procesul său este orchestrat de Vlad Plahotniuc, acuzații pe care democratul nu le-a comentat pînă acum, deși a oferit, între timp, mai multe interviuri (15.10.2016); Pro TV a dat startul dezbaterilor electorale. Din cei trei candidați invitați la emisiunea „Eu vreau să fiu președinte” a venit doar Maia Sandu. În locul candidatului PDM, Marian Lupu, a venit democratul Sergiu Sîrbu, menționînd că Marian Lupu nu a putut fi prezent pe motiv că e la întâlnire „cu sute și sute de alegători”. În replică, Maia Sandu l-a întrebat pe acesta: „Mă întreb în care țară mergeți la întâlniri, dacă spuneți că cetățenii vă sprijină, pentru că acolo unde ajung eu, oamenii nu văd lucrurile pe care spuneți d-voastră aici. Voi faceți politică la cele 7 posturi de televiziune pe care le finanțați din banii pe care i-ați furat de la oameni. Iată ce faceți voi!”. Sîrbu vine cu replică: „Puțin probabil să deveniți președinte al Republicii Moldova, dar spuneți-mi pe cine veți grația prima dată, pe Vladimir Plahotniuc, că v-a adus în politică, sau pe Victor Țopa, care acum vă susține?”. Maia Sandu: „O să numesc în funcție un procuror general care vă va pune pe toți la pușcărie! Lîngă Filat trebuie să stați și voi toți. Asta voi face eu! N-o să grațiez pe nimeni!” (17.10.2016); PDM, PCR, PSRM se tem de votul studenților la scrutinul din 30 octombrie. Cel puțin asta crede Maia Sandu, care i-a acuzat astăzi că nu doresc să modifice legea astfel ca tinerii să-și poată exprima opțiunea la orice secție de votare. Potrivit candidatului PAS, fracțiunile acestor partide au refuzat includerea pe ordinea de zi a Parlamentului a unui proiect de

lege înaintat de Valeriu Ghilețchi, care le-ar fi permis tinerilor să voteze în localitatea în care își fac studiile, nu doar în locul în care au viza de reședință: „*Putem înțelege de ce PDM face asta, pentru că vor să-și consolideze oligarhia, dar de ce socialiștii, care se declară de opoziție, nu vor să le dea șansa tinerilor să voteze*” (17.10.2016); Maia Sandu susține că Vlad Plahotniuc este un criminal și un mafiot ordinar, iar locul lui e la pușcărie. Asta după ce ieri democratul sugera că ar susține-o în turul doi: „*Plahotniuc este cel mai detestat om din Moldova – oamenii știu asta și el știe asta. Probabil, trăiește o dramă personală în legătură cu acest lucru, însă nu-l voi compătimi. Criminalii trebuie să plătească pentru ceea ce au făcut. Plahotniuc este doar un mafiot ordinar, care încearcă să facă pe sofisticatul. Nimic mai mult. Și locul lui este la pușcărie, nu la conducerea țării*”. Totodată, Maia Sandu mai afirmă că prin laudele sale, democratul a încercat să o compromită (18.10.2016) etc.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

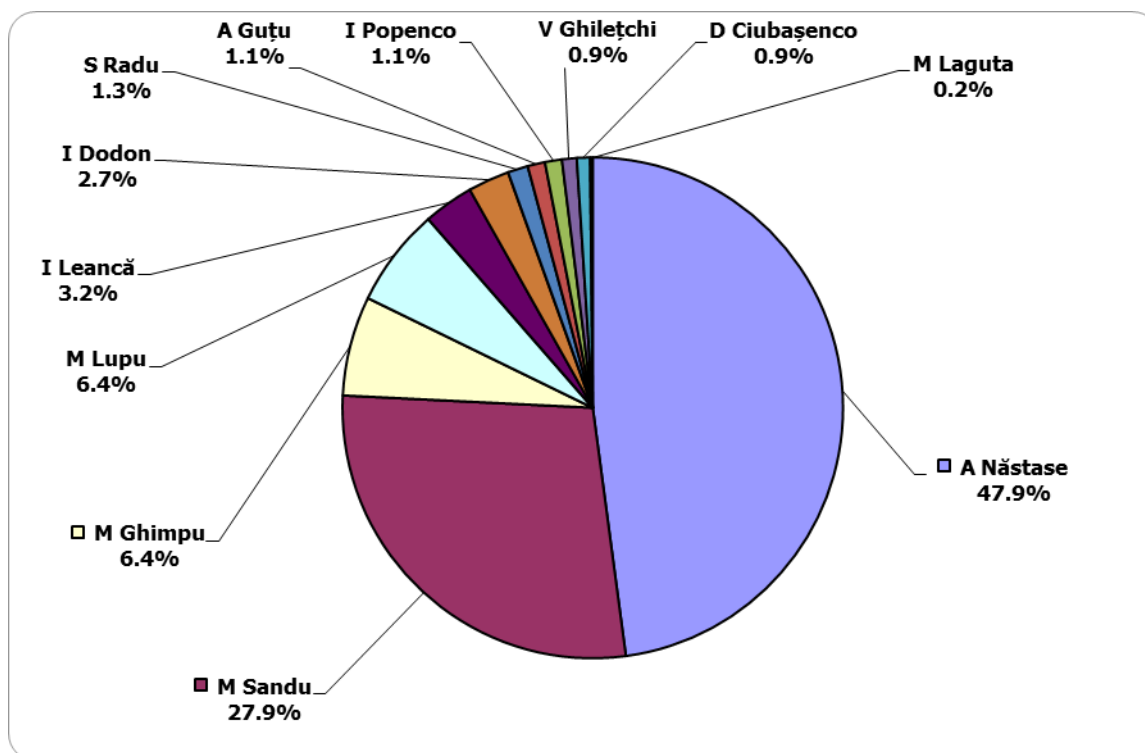


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 71,2%, iar cota femeilor a fost de 28,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „*Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare*” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „*Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curenților de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial*”. Astfel, se atestă un dezechilibru între candidatul

PAS la funcția de președinte al Republicii Moldova, M. Sandu, cu ceilalți candidați electorali.

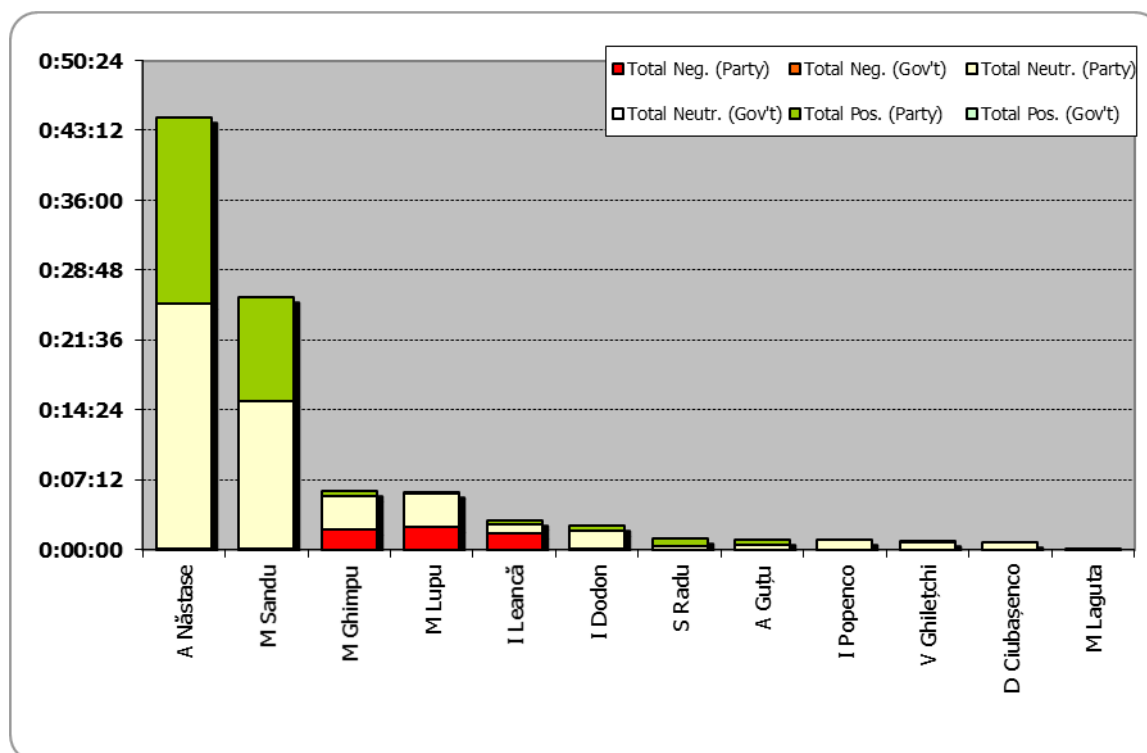
Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, A. Năstase a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 47,9%, fiind urmat de M. Sandu, cu 27,9%. M. Ghimpu și M. Lupu au acumulat același volum procentual de 6,4 la sută. I. Leancă a fost prezentat în volum de 3,2%, I. Dodon – de 2,7%, iar S. Radu – de 1,3%. Cu un volum procentual de 1,1 la sută fiecare au fost mediatizate A. Guțu și I. Popenco. V. Ghilețchi și D. Ciubașenco, de asemenea, au acumulat același volum procentual de 0,9 la sută, iar M. Laguta a avut o prezență de 0,2 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
A. Năstase, PPDA	44 min. 32 sec.	19 min. 09 sec.	25 min. 15 sec.	8 sec.
M. Sandu, PAS	25 min. 57 sec.	10 min. 36 sec.	15 min. 18 sec.	3 sec.
M. Ghimpu, PL	5 min. 59 sec.	28 sec.	3 min. 24 sec.	2 min. 07 sec.
M. Lupu, PDM	5 min. 55 sec.	7 sec.	3 min. 29 sec.	2 min. 19 sec.
I. Leancă, PPEM	3 min. 01 sec.	22 sec.	59 sec.	1 min. 40 sec.
I. Dodon, PSRM	2 min. 29 sec.	34 sec.	1 min. 50 sec.	5 sec.
S. Radu, CI	1 min. 13 sec.	51 sec.	22 sec.	0
A. Guțu, PPD	1 min. 03 sec.	30 sec.	33 sec.	0
I. Popenco, MR	1 min. 01 sec.	0	1 min. 01 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	53 sec.	11 sec.	42 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	48 sec.	0	48 sec.	0
M. Laguta, CI	9 sec.	0	9 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali I. Popenco, D. Ciubașenco și M. Laguta au fost prezentați doar în context neutru. În context neutru și pozitiv au fost mediatizați S. Radu, A. Guțu și V. Ghilețchi. M. Ghimpu, M. Lupu, I. Leancă și M. Sandu au fost reflectați în context neutru, pozitiv și negativ. Este de menționat că A. Năstase a fost mediatizat în context neutru, negativ, dar și evident pozitiv.

Astfel, candidatul PPDA, Andrei Năstase, a avut o prestație evident pozitivă în subiectele despre: Întîlnirile reprezentanților PPDA cu locuitorii din satele Rădoaia, Pepeni și Prepelița, raionul Sîngerei. În subiect se menționează că oamenii s-au săturat de fărădelegile din țară și vor un trai decent acasă. În acest sens sînt prezentate declarațiile candidatului PPDA la funcția de șef al statului, A. Năstase, care menționează că miliardul furat din bănci poate fi restituit, fără a fi pus pe umerii cetățenilor: „Cînd vezi bandiții ăștia că pun pe umerii oamenilor miliardele furate, pe care le-au furat ei, și noi încă douăzeci și cinci de ani trebuie să întoarcem în cazmaua statului, ce trebuie să facem noi? Să faci, potrivit legii, un referendum, să faci o scrisorică către instituțiile internaționale de investigație, către guvernele statelor lumii, că atunci cînd instituțiile moldovenești nu vor să investigheze, să investigheze ei, să găsească miliardele și să le aducă acasă, iar cei care se fac vinovați să fie închiși”. O locuitoare din Prepelița se arată mulțumită de acțiunile lui A. Năstase și a reprezentanților PPDA: „Îmi pare bine că din neamul nostru, alde Andrei Năstase, domnul Slusari, sînt niște personalități care s-au ridicat, care vor trezirea neamului, care vor să facă bine pentru țară” (10.10.2016); Mesaj emoționant pentru diasporă din partea liderului Platformei „Demnitate și Adevăr”. Într-o înregistrare postată pe o pagină de socializare, Andrei Năstase le-a vorbit moldovenilor stabiliți în străinătate despre depopularea satelor, despre frumusețea locurilor de baștină, menționînd că își propune să-i aducă acasă pe cei plecați în căutarea unei vieți mai bune: „Acum însă pentru ce am hotărît să intru în direct să vă arăt, mai ales pentru cei din diasporă, pentru ce mă bat. Mă bat ca să vă aduc acasă. Să vă aduc acasă, la fel cum vreau să-i aduc acasă pe cei trei copii ai mei, pe soția mea, așa cum vreau să-i am pe toți grămadă, pe mama mea, așa cum voi vă doriți să fiți împreună cu rudele, cu părinții, frații, surorile voastre” (10.10.2016); Liderul PPDA, Andrei Năstase, a avut o întîlnire cu studenții de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Candidatul PPDA a declarat că „primul lucru pe care trebuie să-l facă un președinte este să se ocupe în mod direct de recuperarea miliardului sau neadmiterea, întoarcerea miliardului să fie pus pe umerii cetățenilor. Instituțiile Republicii

Moldova trebuie eliberate. Și un președinte al poporului trebuie să aibă grijă să scoată din captivitate procurorul general”. Urmează declarațiile făcute de un student prezent la eveniment: „De la întâlnirea cu domnul Năstase am înțeles că este un entuziasm, o amploare, care vine de la dl Năstase și s-o transmis în susținătorii Platformei, în susținătorii partidului de a schimba ceva direct, serios, în țară. Adică el este un candidat real care poate să pretindă la postul de președinte al țării. Are experiență politică și profesională și este un om capabil, și o dârzenie de a schimba vectorul în direcția cuvenită!” (11.10.2016); Liderul PPDA despre oferta propusă PAS, cu privire la desemnarea candidatului unic la alegerile din 30 octombrie. Andrei Năstase vine cu următoarele declarații: „Eu sînt cel mai fericit om în această republică, eu am fost cel care a inițiat procedura de declanșare a unui referendum republican cu privire la modificarea Constituției. Uite că astăzi toți cetățenii au dreptul de a alege un președinte direct. Și eu mă pot limita la aceasta, mă pot mulțumi cu această chestiune frumoasă din cariera mea politică. Dar nu, eu voi continua, voi lupta pînă la urmă să-mi salvez țara, împreună cu colegii mei, cu cei de la PPDA, pînă nu o vom scoate din această oligarhie criminală și pînă nu o vom pune pe făgașul normalității... Nu permitem ca în turul doi, care este sigur că pe lângă Dodon să acceadă candidatul PDM, care este candidatul acestei grupări criminale controlată de Plahotniuc. Aceasta ar fi o catastrofă”. „...Nu a rămas foarte mult timp pînă cînd vom avea o decizie statutară, luată de cele două partide sau trei care au intrat în discuție. Îndemn pe această cale toți susținătorii PPDA, ai mei personali, că am foarte multă lume în țară și în străinătate care și-au pus speranța în mine... Eu nu cedez, indiferent ce voi fi, că voi rămîne în stradă sau voi fi într-un jilț de președinte sau de candidat la Președinție, eu continui să mă bat pentru această țară, pentru drepturile cetățenilor, a copiilor noștri, pentru viitorul acestei țări. Voi face tot posibilul, și veți vedea că am proiecte destul de serioase, de pe orice palieră. Am proiecte politice serioase pentru țara aceasta și pentru viitorul copiilor noștri. Nu pot admite ca cineva să-și fi bătut joc 25 de ani de această țară, și încă 25 de ani noi să suportăm bătaia de joc, să întoarcem miliardele furate de hoși. Pe cînd, în mod normal, ar trebui să se producă o anchetă, vedeți eforturile mele pentru ancheta internațională, voi continua și sînt sigur că vom ajunge într-o zi cînd țara noastră va fi liberă de mafie și de crimă organizată” (12.10.2016); A. Năstase a declarat că Platforma „Demnitate și Adevăr” va rămîne fidelă cauzei naționale și va lupta în continuare pentru scoaterea din captivitate a instituțiilor statului. De asemenea, acesta a subliniat că prima rețută care trebuie cîștigată este Președinția, adăugînd că nu este vorba despre politică, ci despre istorie. Într-o adresare postată pe o rețea de socializare, Andrei Năstase afirmă că PPDA nu se va opri din luptă pînă cînd „nu va scăpa țara de oligarhul Vladimir Plahotniuc”: „Lupta continuă pînă la victoria finală, iar biruința noastră va însemna căderea acestui regim mafiot, corupt și cleptocrat, construit și alimentat de delapidatorul miliardelor Plahotniuc... Toate minciunile și nelegiuirile acestui regim detestat de popor se vor sparge ca bulele de săpun de zidul Demnității și al Adevărului pe care îl construim împreună! ...Poporul nostru, țara noastră, merită o viață mai bună, cei în vîrstă – să aibă o bătrînețe decentă, cei tinerii – un loc de muncă și posibilități de afirmare, copiii – să-și trăiască visele alături de părinți, nu prin skype, facebook sau alte rețele sofisticate. Nu ne vom abate din drumul pe care am pornit. Vom rămîne uniți și fideli cauzei, pînă la urmă. Victoria va fi de partea noastră, pentru că de partea noastră este Adevărul! Noi nu facem politică. Noi facem istorie!” (12.10.2016); PAS, PPDA și PLDM despre intenția de a desemna un candidat unic la alegerile prezidențiale. În acest sens, M. Sandu îi mulțumește lui A. Năstase pentru înțelepciunea și curajul de a merge împreună spre victorie. La rîndul său, liderul PPDA afirmă că este nevoie de foarte multă dragoste de țară pentru a lua asemenea decizie: „PPDA are un rol important în consolidarea mișcării antioligarhice și în trezirea spiritului în Republica Moldova. Eforturile dumneavoastră vor avea izbîndă, aveți cuvîntul meu” (13.10.2016); Președintele Partidului Platforma DA a declarat, în cadrul emisiunii „Cabinetul din umbră”, că nu regretă faptul că a hotărît să o susțină pe Maia Sandu la alegerile prezidențiale: „Cel mai important ce va însemna această retragere pentru viitorul acestei țări, pentru destinul nostru al cetățenilor... Trăiesc sau nu trăiesc speranța că gestul meu este unul benefic. În condițiile care răspunsul PAS-ului a fost care a fost, sigur că noi conștientizăm că plecarea cu doi candidați în această cursă este una păguboasă. În momentul în care va trebui să mă retrag, pentru că pun în

capăt și altceva, fie la o minte bolnavă ca a lui Plahotniuc mă pomenesc că mâine o scoate pe Maia Sandu din alegeri... Dragostea de țară. Cineva a fost menajat, cineva a fost mitraliat. Acum tare mă tem că mitraliera nu se întoarce în altă parte. Dar cert este că Plahotniuc nu m-a vrut în acest scrutin. Așa s-a întâmplat, am ales interesul țării mai presus, și cred că nu am greșit. Știți ce s-a făcut în perioada exact când s-au făcut aceste sondaje? Plahotniuc a cheltuit câteva milioane din miliardele furate de la cetățenii noștri pentru a publica acele pliante porcoase în adresa mea. Și le ducea exact în teritoriile unde erau colecții de informații. Când merg eu, când merge Maia Sandu. Eu cred că Plahotniuc are aceeași strategie să-l scoată în turul II pe Marian Lupu, iar acolo să ne sperie iarăși cu tancurile rusești... Cu riscul de a supăra pe cineva, dar în Republica Moldova nu a existat o platformă mai frumoasă ca Platforma „Demnitate și Adevăr”, o demonstrează faptele platformei, reușitele platformei”. În cadrul subiectului se mai menționează analiștii politici invitați la talk-show au salutat gestul lui Andrei Năstase. Ion Terguță: „Gestul lui Andrei este unul absolut extraordinar pentru politica moldovenească, nu a mai existat unul ca ăsta”. Octavian Țicu: „Gestul lui Andrei este nobil. Este foarte complicat să înțeleg acuma raționamentele Maiei și ale lui Andrei, care, trebuie să recunoaștem, că a meritat mai mult ca alt candidat să meargă în această cursă și s-a privat de foarte multe avantaje pe viitor, care vor urma și în eventualitatea unui tur doi, și în eventualitatea unui câștig a candidatului puterii” (14.10.2016); Mama candidatului PPDA, A. Năstase, și-a sărbătorit ziua de naștere. Cu această ocazie, acesta i-a cântat La Mulți Ani: „Mulți ani trăiască, Mulți ani trăiască, La mulți ani! Mulți ani trăiască, Mulți ani trăiască, La mulți ani! La mulți ani și pentru toate mamele noastre! La mulți ani pentru toate mamele din această țară și din această lume”. În subiect se menționează că în fața consătenilor și susținătorilor Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase a vorbit despre motivele care au stat la baza deciziei de a o susține pe Maia Sandu la prezidențiale: „Am decis că este mai bine pentru țară, mai bine pentru fiecare dintre noi, mai bine pentru copiii noștri, ca alături de noi să mai existe, să mai fie un partener de încredere. Acest partener este Partidul „Acțiune și Solidaritate”. Nu am găsit în alte partide parteneriate. Nimeni, absolut nimeni pe lumea asta nu mi-a influențat nici opinia mea, nici opinia colegilor mei. Nimeni. Și nici un interes ascuns decât interesul țării. Dragostea noastră mare față de țară și față de oamenii acestei țări. Decizia pe care a luat-o Platforma „Demnitate și Adevăr” este una elaborată, este una gândită, este una trecută prin prisma interesului național, prin prisma interesului fiecăruia dintre noi... Când am mers în străinătate și am vorbit cu oamenii care au fost fruntașii mișcărilor de rezistență, am vorbit cu... care îl știe o lume întreagă, laureat al Premiului Nobel, și mi-a spus: „Iată așa consider că trebuie să faci, gîndești bine”. Am vorbit cu... care-l știți foarte bine. A fost liderul Mișcării de Rezistență din Țările Baltice. Mi-a spus la fel: „Ai o judecată bună. Mergi înainte!” Marele rău trebuie strivit de întreaga țară, trebuie să consolidăm împreună întreaga țară dacă vrem să reușim să scăpăm de acest mare rău – regimul Plahotniuc și candidatul său la prezidențiale, Lupu... Sîntem obligați să scăpăm, astăzi, Președinția din mâinile criminalului. Toată lumea spunea: „Avem nevoie de unitate”. Cred că gestul Platformei „Demnitate și Adevăr” anume asta spune. Prin unitate vom doborî regimul criminal care batjocorește o țară. Avem obligația ca, după ce câștigăm prezidențialele, să ne concentrăm pe acest Parlament, să-l eliberăm din mîna Diavolului, din mîna criminalului Plahotniuc” (15.10.2016); Susținătorii lui Andrei Năstase și membrii Platformei DA despre decizia luată cu privire la candidatul unic desemnat. În cadrul subiectului se menționează că unii locuitori din satul Mîndrești, raionul Florești, au recunoscut că le este greu să accepte gestul liderului mișcării protestatare de a ieși din cursa prezidențială, dar susțin că vor fi solidari cu el și pe 30 octombrie vor vota pentru Maia Sandu. În acest sens sînt prezentate declarațiile de susținere ale unor localnici: „Vă spun drept că decizia lui Andrei Năstase majoritatea am primit-o cu lacrimi, dacă ați observat. Nu plîngeau numai femeile, dar plîngeau și bărbații”; „Am socotit că dl Andrei Năstase a scos o hotărîre corectă. Și numai dna Maia Sandu o să fie președintele țării. Socotim din situația în care noi azi trăim. Numai ieșirea din situație, numai cu Maia Sandu”; „El a înțeles că numai prin unitate putem ajunge la izbîndă. Deci, o decizie corectă, și noi îl susținem, și-l vom susține în viitor, și vom vota pentru Maia Sandu”. De asemenea, în cadru s-a expus Liviu Vovc, membru PPDA („Scopul nostru de bază a fost scoaterea din captivitate a țării și susținem cu toții decizia lui Andrei Năstase, pentru

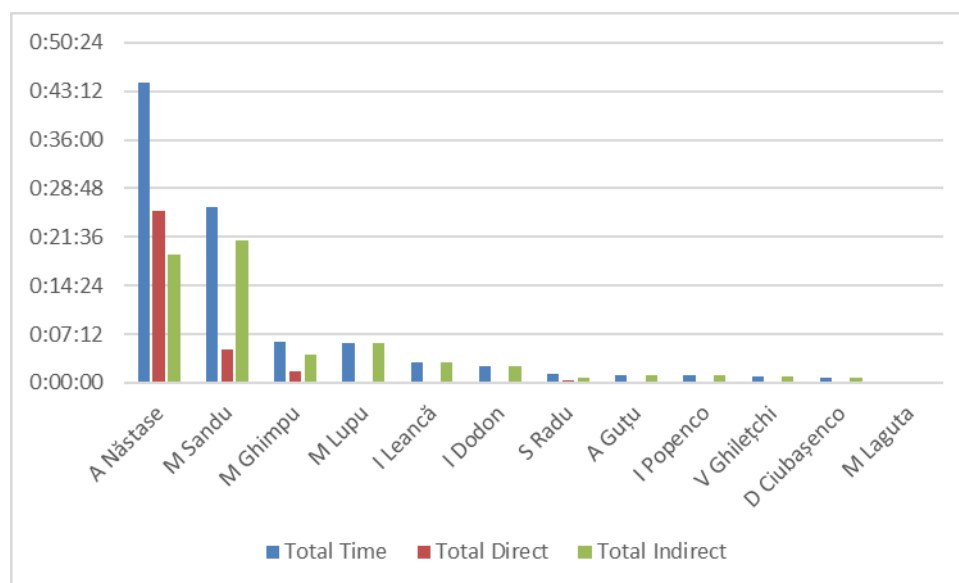
că este o decizie comună. Împreună dorim să întoarcem țara înapoi, și sîntem siguri că doar uniți sîntem o forță, și cît mai mulți vom fi, cu atît mai repede vom reuși”) și mama lui Andrei Năstase („Iaca mă bucur că au făcut decizie bună, o susțin pe Maia Sandu, și împreună vor căpăta victorie, vor face pentru nărod, pentru țară, pentru toți vor face bine”) (15.10.2016); Joseph Daul, într-un mesaj, își exprimă respectul pentru liderul PPDA și pentru decizia acestuia de a se retrage din cursă. Înaltul oficial european spune că Năstase a arătat că interesele țării sînt deasupra ambițiilor politice personale (15.10.2016); Mai mulți analiști politici și jurnaliști declară că gestul lui Andrei Năstase de a o susține pe Maia Sandu în calitate de candidat unic în cursa prezidențială este unul demn de apreciat. Cornelia Cozonac, jurnalist: „Eu apreciez foarte mult gestul lui Andrei Năstase, este un gest de politician matur, chiar dacă el are o experiență mică, asta înseamnă foarte mult. Și eu cred că societatea mai departe se va coagula în jurul Platformei DA și în jurul Maiei Sandu, care deja trebuie susținută și promovată, încît să cîștige acest scrutin electoral”. Analistul politic Oazu Nantoi: „Trebuie să ne dăm bine seama că atît Maia Sandu va trebui să se sprijine de societate, dar și societatea va trebui să urce la alt nivel de implicare în procesul politic decît am avut pînă acum. Să nu uităm că PL este un cadavru politic, dreapta este dezgolită, să nu uităm că mlaștina este centrul, care se numește Partidul Democrat, care numai democrat nu este. Sînt probleme foarte grave” (16.10.2016); Întrebat dacă în spatele deciziei sale de retragere din cursa prezidențială se află vreun acord secret, Andrei Năstase a negat asemenea informații. Politicianul afirmă că nu există nici un fel de aranjamente sau partajări de funcții: „Îmi respect cuvîntul și sînt sigur că și doamna Sandu și-l respectă. Am insistat pe punctele prioritare din programul meu, atîta timp cît programul meu cuprindea revendicările populare, cuprindea reforma reală în justiție, legea cu privire la lustrare, cuprindea alegerile parlamentare anticipate, întărirea instituției prezidențiale, atît pe plan intern, cît și extern, toate astea au fost preluate și se regăsesc și în programul Maiei Sandu. Toate astea au fost ce ne-a legat, și nu promisiuni de funcții sau favoruri, care ar sta în spate și nu s-ar vedea” (18.10.2016); Maia Sandu și Andrei Năstase au mers într-o vizită la Piața Centrală din capitală, unde au discutat cu oamenii. Andrei Năstase: „Cînd spunem că luăm țara la Pas, cu Demnitate și Adevăr, o facem cu picioarele pe pămînt, și nu cățarați pe billboarduri scumpe. Eu și Maia Sandu rămînem printre oameni, iar cînd mergem prin Piața Centrală din Chișinău, ca să auzim cu adevărat ce spune lumea, o facem fără bodyguarzi, fără înscenări cu public adus cu forța. Zilele acestea, Moldova a simțit cum frontul antioligarhic devine, pe zi ce trece, din ce în ce mai puternic, avînd ca fundament mișcarea protestatară. Zidurile oligarhilor se dărîmă, cu fiecare voce care vine în susținerea candidatului nostru comun la alegerile prezidențiale – Maia Sandu” (19.10.2016).

De o conotație pozitivă a beneficiat și candidatul PAS la funcția de șef al statului, Maia Sandu, în subiectele despre: Președintele Partidului Platforma DA a declarat, în cadrul emisiunii „Cabinetul din umbră”, că nu regretă faptul că a hotărît să o susțină pe Maia Sandu la alegerile prezidențiale: „Cel mai important ce va însemna această retragere pentru viitorul acestei țări, pentru destinul nostru al cetățenilor... Trăiesc sau nu trăiesc speranța că gestul meu este unul benefic. În condițiile care răspunsul PAS-ului a fost care a fost, sigur că noi conștientizăm că plecarea cu doi candidați în această cursă este una păguboasă. În momentul în care va trebui să mă retrag, pentru că pun în capăt și altceva, fie la o minte bolnavă ca a lui Plahotniuc mă pomenesc că mîine o scoate pe Maia Sandu din alegeri” (14.10.2016); Calde felicitări aduse mamei lui A. Năstase, cu ocazia sărbătoririi zilei de naștere. Candidatul PAS a venit cu un mesaj de felicitare: „Bună ziua. Vă mulțumesc frumos pentru că mă primiți așa călduros. Vreau să o felicit pe doamna Ana Năstase cu ziua de naștere, pentru că înțeleg că este ziua dumneaei. Vreau să-i urez sănătate și rezistență, și vreau să vă fac o promisiune aici. Vreau să vă promit că noi o să construim o altfel de clasă politică. O clasă politică care să lupte cu idei, care să lupte corect și civilizat, fără ca să atenteze la imaginea și la liniștea mamelor noastre. La liniștea mamelor noastre pot să atenteze doar politicieni lași... Oamenii peste tot își doresc același lucru pe care ni-l dorim și noi: să răsturnăm acest sistem oligarhic, să pornim adevărata luptă împotriva corupției, să-l punem pe șeful corupției la închisoare în următoarele cîteva luni. Deci, numele lui e Plahotniuc, pentru cei care nu înțeleg din prima. Vreau să vă asigur, cu toată responsabilitatea, că

eforturile dvs. vor avea izbîndă. Asta este promisiunea mea și acest lucru se va întîmpla, dacă noi cu toții facem o echipă. Promit să revin aici peste jumătate de an sau peste un an, să-mi cereți socoteală pentru lucrurile pe care le-am făcut sau nu le-am făcut”. În același rînd, A. Năstase a declarat că a luat o decizie corectă de a o susține pe M. Sandu: „Am decis că este mai bine pentru țară, mai bine pentru fiecare dintre noi, mai bine pentru copiii noștri, ca alături de noi să mai existe, să mai fie un partener de încredere. Acest partener este Partidul „Acțiune și Solidaritate”. Nu am găsit în alte partide parteneriate. Nimeni, absolut nimeni pe lumea asta nu mi-a influențat nici opinia mea, nici opinia colegilor mei. Nimeni. Și nici un interes ascuns decît interesul țării. Dragostea noastră mare față de țară și față de oamenii acestei țări. Decizia pe care a luat-o Platforma „Demnitate și Adevăr” este una elaborată, este una gîndită, este una trecută prin prisma interesului național, prin prisma interesului fiecăruia dintre noi... Cînd am mers în străinătate și am vorbit cu oamenii care au fost fruntașii mișcărilor de rezistență, am vorbit cu... care îl știe o lume întreagă, laureat al Premiului Nobel, și mi-a spus: „Iată așa consider că trebuie să faci, gîndești bine”. Am vorbit cu... care-l știți foarte bine. A fost liderul Mișcării de Rezistență din Țările Baltice. Mi-a spus la fel: „Ai o judecată bună. Mergi înainte!” Marele rău trebuie strivit de întreaga țară, trebuie să consolidăm împreună întreaga țară dacă vrem să reușim să scăpăm de acest mare rău – regimul Plahotniuc și candidatul său la prezidențiale, Lupu... Sîntem obligați să scăpăm, astăzi, Președinția din mîinile criminalului. Toată lumea spunea: „Avem nevoie de unitate”. Cred că gestul Platformei „Demnitate și Adevăr” anume asta spune. Prin unitate vom doborî regimul criminal care batjocorește o țară. Avem obligația ca, după ce cîștigăm prezidențialele, să ne concentrăm pe acest Parlament, să-l eliberăm din mîna Diavolului, din mîna criminalului Plahotniuc”. La finele subiectului, jurnalista afirmă că și Partidul Liberal Democrat a anunțat că susține desemnarea Maiei Sandu în calitate de candidat unic pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie (15.10.2016); Susținătorii lui Andrei Năstase și membrii Platformei DA au declarat că vor vota candidatul PAS la funcția de șef al statului – M. Sandu (15.10.2016); În comunicatul semnat de Joseph Daul se menționează că apreciază decizia PLDM și PPDA de a sprijini în mod oficial pe Maia Sandu la prezidențiale (15.10.2016); M. Sandu și A. Năstase s-a întîlnit cu studenții de la Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”. Maia Sandu le-a promis tinerilor că, dacă va ajunge președintele țării, va acorda o importanță deosebită sistemului educațional prin majorări de salarii și modernizarea instituțiilor de învățămînt la toate nivelurile: „Înțeleg foarte bine că atîta timp cît salariile sînt mici în educație, atîta timp nu vom putea reține în educație suficienți tineri cu potențial ca dvs. Statul trebuie să-și asume această responsabilitate astăzi, că dacă nu, atunci vom ajunge într-o situație cînd nu vom avea profesori. Astăzi trebuie să se schimbe lucrurile, astăzi trebuie să se transmită un mesaj clar că salariile în educație se schimbă. Asta este o promisiune care o fac, și o fac cu toată responsabilitatea”. Totodată, liderul PPDA, Andrei Năstase, le-a spus studenților că o susține pe Maia Sandu la prezidențiale și crede că împreună vor putea schimba lucrurile în Republica Moldova: „Toate eforturile noastre sînt orientate spre a face Republica Moldova o țară în care vrei să trăiești, să te simți om. Avem nevoie încă de un pas și o demnitate și adevăr, iaca aveți un PAS și Demnitatea și Adevăr. Sîntem siguri că împreună putem face o forță puternică” (17.10.2016); Candidatul comun al PPDA, PAS și PLDM la prezidențiale cere Parlamentului să opereze modificări legislative care i-ar scuti pe studenți de necesitatea deplasării în localitățile de baștină pentru a vota pe 30 octombrie. Maia Sandu crede că tinerii nu pot fi îngrădiți să-și exprime opțiunile electorale acolo unde își fac studiile și condamnă acțiunile deputaților din PD, PCRM și PSRM, care s-au opus introducerii pe ordinea de zi a Legislativului a unei inițiative ce ar fi soluționat această problemă. Maia Sandu: „O majoritate ad-hoc, democrato-comunisto-socialistă, nu a dorit să accepte în punerea de zi a proiectului de lege, inițiată de dl Ghilețchi, care le-ar fi permis studenților să voteze în localitatea în care își fac studiile. Putem înțelege de ce PDM face asta, pentru că ei vor să-și consolideze oligarhia. Dar de ce socialiștii, care se cred de opoziție, nu vor să le dea șansă tinerilor să voteze. Dle Dodon, vă este frică de studenți?”. În aceste condiții, Maia Sandu a lansat un apel către Parlament, cerînd să opereze de urgență modificări în legislație (17.10.2016); Un grup de deputați din primul Parlament, semnatori ai Declarației de Independență a Republicii Moldova, și-au anunțat public susținerea față de

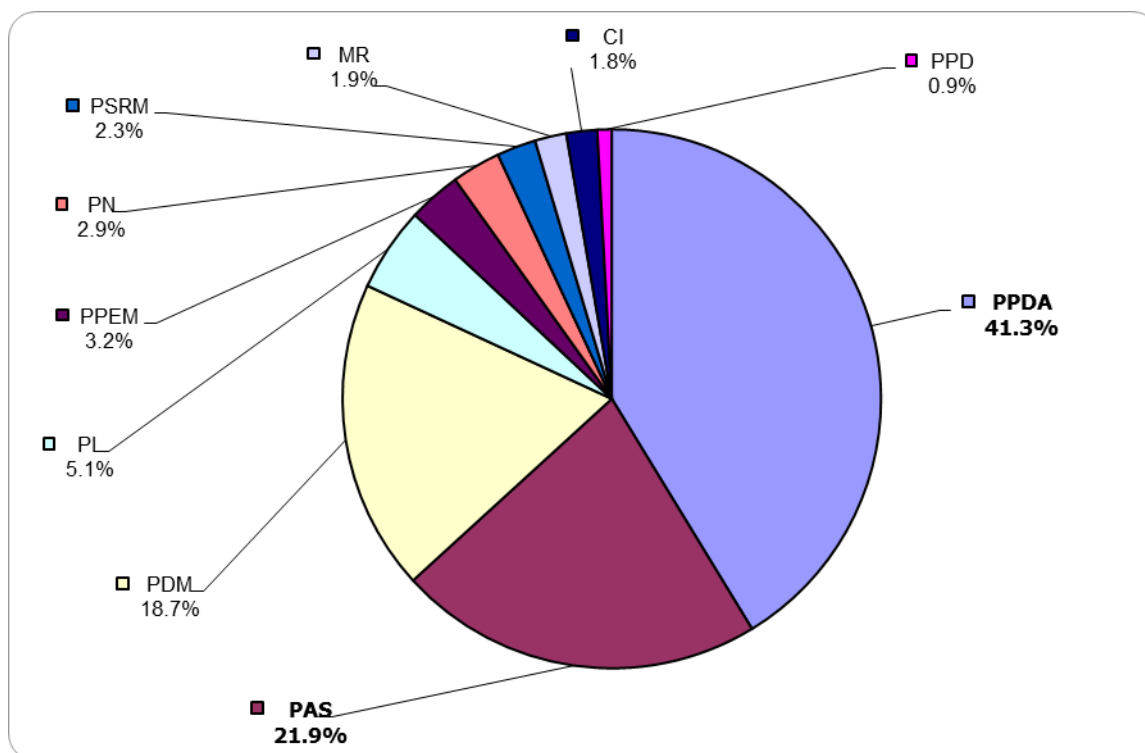
candidatul comun Maia Sandu la alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Foștii parlamentari sînt convinși că Maia Sandu este singurul candidat de partea poporului care nu va fi influențat de nimeni. Ei au lansat și o declarație, prin care îndeamnă mai mulți pretendenți la fotoliul de șef al statului să se retragă din cursa electorală în favoarea liderului PAS. Valentin Dolganiuc, deputat în primul Parlament: „*Deputatul comun Maia Sandu nu mai reprezintă un partid politic, ci un grup de partide, ci voința fermă a tuturor cetățenilor onești de a scoate instituțiile statului din captivitate și de a pune legea dreaptă în capul mesei*”. Vasile Șoimu: „*Pentru mine o zi foarte plăcută, în ziua cînd Andrei Năstase a cedat în favoarea Maiei Sandu. Andrei Năstase în acea zi a obținut prima victorie în acest scrutin. Eu o consider pe Maia Sandu bărbat politic, bărbat puternic în Republica Moldova. Noi punem cuvîntul, noi vom lupta pentru ea. Asta e ultima șansă să schimbăm lucrurile în Republica Moldova*”. Vasile Zgardan: „*Este un singur candidat, să fie clar, aceasta este Maia Sandu, aceasta este reprezentantul poporului. Ea a fost susținută de PPDA, dar aceasta este mișcarea poporului, și este unica care exprimă dorințele poporului*”. Valentin Dolganiuc: „*Insistăm ca acei candidați care se declară proeuropeni și unionști să se retragă din cursa electorală și să facă front comun cu Maia Sandu, pentru a învinge mercenarul Moscovei, Igor Dodon. Mă adresez și lui Mihai Ghimpu, și acestui Lupu, pe care nimeni nu-l crede că el este european*” (19.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
A Năstase	0:44:32	0:25:33	0:18:59
M Sandu	0:25:57	0:04:55	0:21:02
M Ghimpu	0:05:59	0:01:45	0:04:14
M Lupu	0:05:55	0:00:00	0:05:55
I Leancă	0:03:01	0:00:00	0:03:01
I Dodon	0:02:29	0:00:00	0:02:29
S Radu	0:01:13	0:00:26	0:00:47
A Guțu	0:01:03	0:00:00	0:01:03
I Popenco	0:01:01	0:00:00	0:01:01
V Ghilețchi	0:00:53	0:00:00	0:00:53
D Ciubașenco	0:00:48	0:00:00	0:00:48
M Laguta	0:00:09	0:00:00	0:00:09

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

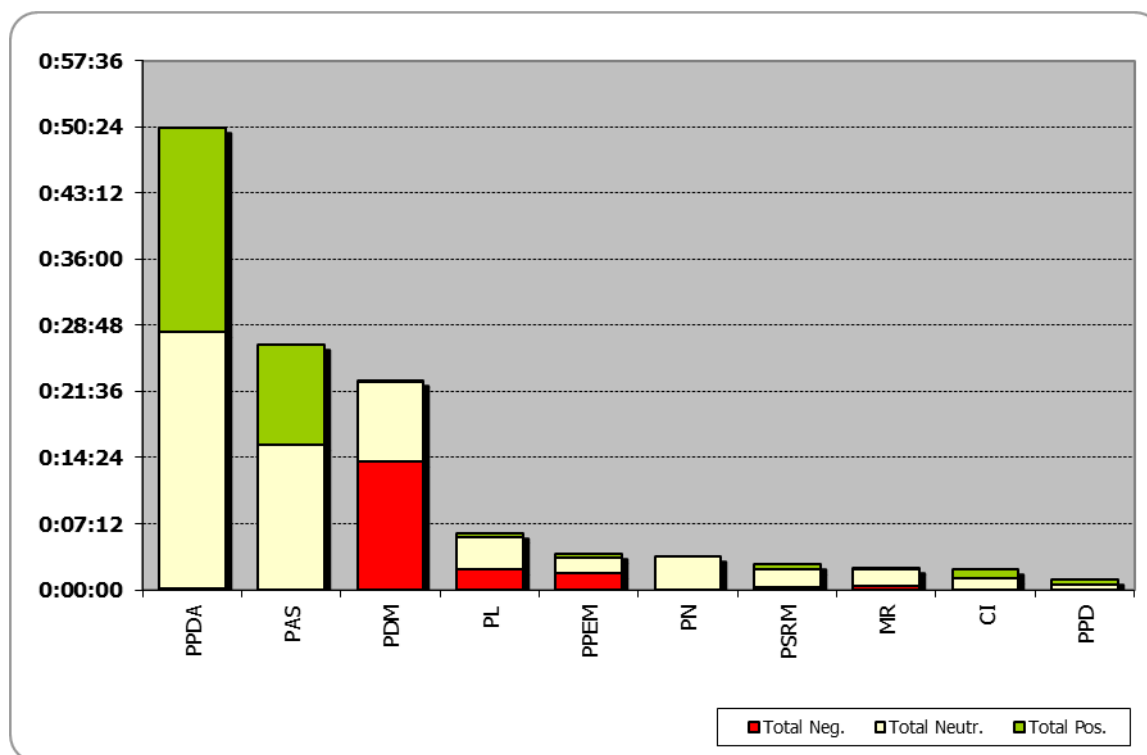


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, partea dominantă a reflectării, de 41,3%, a acumulat PPDA, fiind urmat de PAS – cu 21,9% și PDM – cu 18,7%. PL a avut o prezență de 5,1%, urmat de PPEM – cu 3,2%, PN – cu 2,9% și PSRM – cu 2,3%. MR a fost mediatizat în volum de 1,9%, urmat de CI– cu 1,8% și PPD – cu 0,9 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PPDA	50 min. 13 sec.	22 min. 11 sec.	27 min. 54 sec.	8 sec.
PAS	26 min. 41 sec.	10 min. 58 sec.	15 min. 40 sec.	3 sec.
PDM	22 min. 43 sec.	7 sec.	8 min. 34 sec.	14 min. 02 sec.
PL	6 min. 09 sec.	28 sec.	3 min. 31 sec.	2 min. 10 sec.
PPEM	3 min. 51 sec.	22 sec.	1 min. 43 sec.	1 min. 46 sec.
PN	3 min. 34 sec.	0	3 min. 34 sec.	0
PSRM	2 min. 51 sec.	34 sec.	1 min. 57 sec.	20 sec.
MR	2 min. 18 sec.	1 sec.	1 min. 54 sec.	23 sec.
CI	2 min. 15 sec.	1 min. 02 sec.	1 min. 13 sec.	0
PPD	1 min. 03 sec.	30 sec.	33 sec.	0

Conotația reflectării:



Subiecții politici CI și PPD au beneficiat de o conotație a reflectării atât pozitivă, cât și neutră, iar PN doar neutră MR, PSRM, PPEM, PL și PAS au fost mediatizați în context neutru, negativ și pozitiv. Este de specificat că PPDA a fost prezentat neutru, negativ, precum și evident pozitiv, iar PDM a fost mediatizat în context neutru, pozitiv și accentuat negativ.

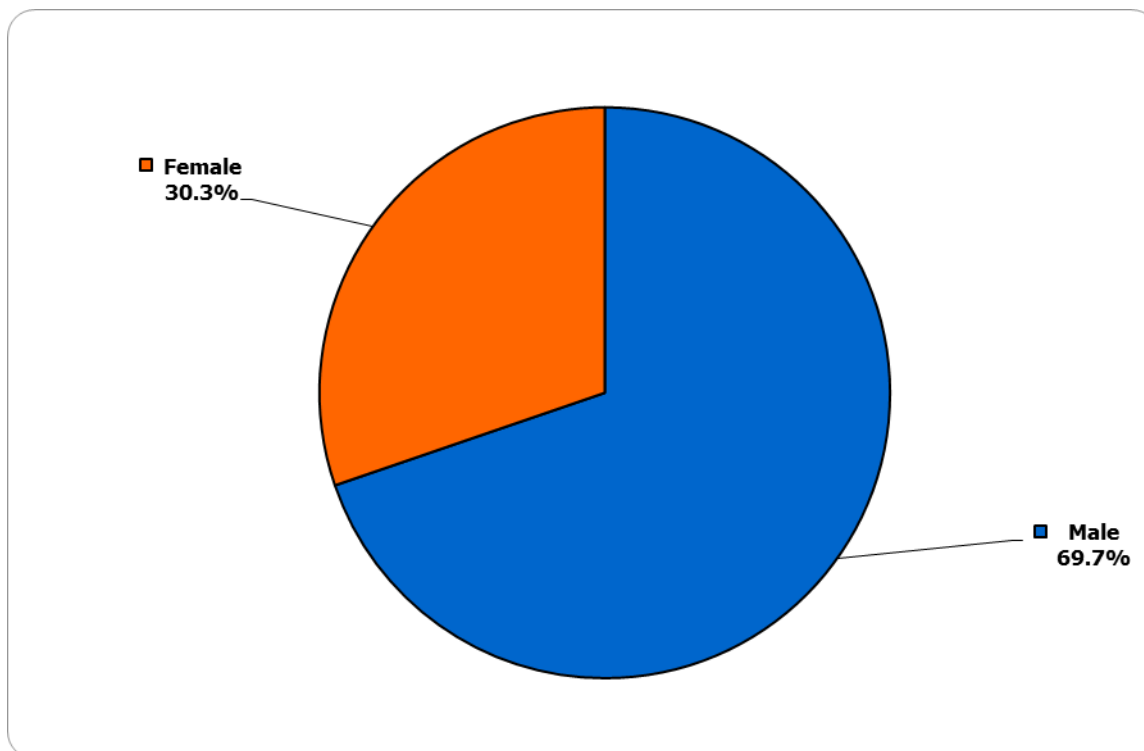
Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

PDM a fost mediatizat în context negativ datorită subiectelor despre: Declarațiile făcute de reprezentanții Asociației pentru Dezvoltarea Culturii și Protecției Drepturilor de Autor și Conexe "Apollo". Astfel, potrivit acestora, „autoritățile tergiversează implementarea televiziunii digitale terestre și asta pentru că prim-vicepreședintele Partidului Democrat, Vladimir Plahotniuc, care ar deține monopolul în audiovizual, nu este interesat de această reformă”. Urmează declarațiile lui Vasile Năstase: „Plahotniuc deține 85 % din monopolul televiziunii din Republica Moldova, și el este unicul neinteresat în implementarea digitalizării televiziunii. Pentru că, în cazul acesta, și alte posturi de televiziune care nu au acoperire națională, datorită digitalizării, vor avea acoperire națională. Dar el obstrucționează hotărârile de Guvern, acordurile internaționale, deci am rămas de rîsul curcilor” (10.10.2016); Deputatul PDM, V. Buliga, s-a întâlnit cu locuitorii satului Bașcalia, raionul Basarabeasca. În cadrul subiectului se menționează că întâlnirea dată s-a terminat cu scandal. Astfel, „mai mulți participanți la întrunire i-au reproșat parlamentarului că evită să aducă explicații despre fraudă bancară și a chemat profesorii la discuții din contul orelor de muncă. După ce a încercat să se justifice, Valentina Buliga nu și-a putut stăpîni emoțiile și a izbucnit în plîns. Între timp, cîțiva locuitori din Orhei spun că au fost împiedicați să participe la o întrevvedere cu Marian Lupu, tocmai pentru a evita întrebările incomode”. Urmează declarațiile unui cetățean prezent la întâlnire: „Dacă ați furat banii aceștia, cum o să aibă 2000 de lei pensie, dacă ați furat miliardul. Aceste lacrimi sînt false”. În subiect se mai menționează că un alt incident a avut loc la Orhei. De această dată, a fost blocat accesul unui grup de locuitori la o întâlnire cu Marian Lupu. Cel care s-a împotrivit ca oamenii să intre în sală a fost chiar președintele raionului Orhei (11.10.2016); A. Năstase despre desemnarea candidatului unic din partea PPDA, PAS și PLDM: „Dacă cumva este și părerea lui Plahotniuc că a scăpat de mine cumva, este într-o gravă, gravă eroare. Nu, nu a scăpat, pînă nu îl duc la pușcărie nu scapă, și nici toți ortacii lui... Nu permitem ca

în turul doi, care este sigur că pe lângă Dodon să acceadă candidatul PDM, care este candidatul acestei grupări criminale controlată de Plahotniuc. Aceasta ar fi o catastrofă” (12.10.2016); Apropiati de-ai deputatului PD, Constantin Țuțu, ar fi fost reținuți în Italia. Membrii grupării bănuite de contrabandă ar fi transportat ilegal țigări și anabolizante în țări din Uniunea Europeană. În cadrul subiectului, jurnalista vine cu mențiunea precum că „deputatul PD s-a aflat în centrul mai multor scandaluri. În aprilie 2012, el a fost implicat într-o reglare de conturi cu focuri de armă lângă un restaurant din apropiere de Orhei, în urma căreia a murit un bărbat. Țuțu a părăsit locul infracțiunii și a fost anunțat în urmărire. După ce persoana care l-ar fi omorât pe bărbat s-a predat, ceilalți trei suspecți, inclusiv Țuțu, au fost scoși de sub urmărire penală pentru omor, fiind, în schimb, cercetați penal pentru huliganism. Recent, deputatul PD a fost achitat de judecătorii de la Orhei” (12.10.2016); Întîlnirea candidatului Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr” pentru funcția de șef al statului, Andrei Năstase, cu locuitorii satului Băcioi, municipiul Chișinău, a fost perturbată de mai mulți indivizi în stare de ebrietate. Aproximativ 30 de bărbați îmbrăcați în trening și cu glugile pe cap au intrat în sala unde avea loc reuniunea și au provocat scandal. În subiect se menționează că potrivit localnicilor, indivizii s-au adunat mai întîi la sediul PD din Băcioi, apoi au dat buzna în încăperea unde avea loc întîlnirea. Oamenii spun că mulți dintre ei nu sînt din localitate: „Eu cred că, probabil, sînt aduși de Constantin Țuțu. Noi cîți localnici sîntem aici, nu-i cunoaștem pe nici unul, probabil sînt străini. Special, probabil, a fost organizat să strice întîlnirea dată” (12.10.2016); Într-o adresare postată pe o rețea de socializare, Andrei Năstase afirmă că PPDA nu se va opri din luptă pînă cînd „nu va scăpa țara de oligarhul Vladimir Plahotniuc”: „Lupta continuă pînă la victoria finală, iar biruința noastră va însemna căderea acestui regim mafiot, corupt și cleptocrat, construit și alimentat de delapidatorul miliardelor Plahotniuc... Toate minciunile și nelegiuirile acestui regim detestat de popor se vor sparge ca bulele de săpun de zidul Demnității și al Adevărului pe care îl construim împreună!” (12.10.2016); Într-o înregistrare video plasată pe o rețea de socializare apar M. Sandu și A. Năstase, care afirmă că vor rămîne uniți și îl atenționează pe prim-vicepreședintele PD că va ajunge la pușcărie: „Plahotniuc, nu uita, vrem papuci din pielea ta. Îți trimitem mesajul acesta frumos. Te ducem pe tine, îi ducem și pe restul la pușcărie cît se poate de legal” (13.10.2016); Autoritățile de la Chișinău sînt îndemnate să se abțină de la intimidarea politicienilor, activiștilor civici și a tuturor celor care vor să depună mărturii împotriva oligarhului Vladimir Plahotniuc. Asta se arată într-o rezoluție adoptată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, în care se menționează despre implicarea prim-vicepreședintelui PD în scheme de spălare de bani. Reporterul citează: „Martori-cheie precum Victor și Viorel Țopa, Veaceslav Platon, care și-au exprimat public dorința de a depune mărturii despre implicarea magnatului Plahotniuc în spălări de bani și operațiunile financiare ilegale, au fost supuși unor persecuții politice”. În subiect se spune că A. Năstase a anunțat că „victimele atacurilor raider, Victor Țopa și Viorel Țopa, deposezați de Plahotniuc de acțiunile de la Banca de Economii, vor depune mărturii în cadrul investigațiilor lansate de serviciile federale americane” (13.10.2016); Președintele Partidului Platforma DA a declarat, în cadrul emisiunii „Cabinetul din umbră”, că nu regretă faptul că a hotărît să o susțină pe Maia Sandu la alegerile prezidențiale: „Cel mai important ce va însemna această retragere pentru viitorul acestei țări, pentru destinul nostru al cetățenilor... Trăiesc sau nu trăiesc speranța că gestul meu este unul benefic. În condițiile care răspunsul PAS-ului a fost care a fost, sigur că noi conștientizăm că plecarea cu doi candidați în această cursă este una păguboasă. În momentul în care va trebui să mă retrag, pentru că pun în capăt și altceva, fie la o minte bolnavă ca a lui Plahotniuc mă pomenesc că mîine o scoate pe Maia Sandu din alegeri... Dragostea de țară. Cineva a fost menajat, cineva a fost mitraliat. Acum tare mă tem că mitraliera nu se întoarce în altă parte. Dar cert este că Plahotniuc nu m-a vrut în acest scrutin. Așa s-a întîmplat, am ales interesul țării mai presus, și cred că nu am greșit. Știți ce s-a făcut în perioada exact cînd s-au făcut aceste sondaje? Plahotniuc a cheltuit cîteva milioane din miliardele furate de la cetățenii noștri pentru a publica acele pliante porcoase în adresa mea. Și le ducea exact în teritoriile unde erau colectorii de informații. Cînd merg eu, cînd merge Maia Sandu. Eu cred că Plahotniuc are aceeași strategie să-l scoată în turul II pe Marian Lupu, iar acolo să ne sperie iarăși cu tancurile rusești... Cu riscul de a supăra pe cineva, dar în Republica Moldova nu a

existat o platformă mai frumoasă ca Platforma „Demnitate și Adevăr”, o demonstrează faptele platformei, reușitele platformei” (14.10.2016); Se împlinește un an de la încătușarea fostului premier Vladimir Filat. La 15 octombrie 2015, Filat a fost lipsit de imunitate și reținut de ofițerii Centrului Național Anticorupție, fiind bănuțit de trafic de influență și corupere pasivă în dosarul fraudelor de la Banca de Economii. Fostul premier se declară nevinovat și spune că este victima unei răfuiei puse la cale de oligarhul Vladimir Plahotniuc, acuzații ce nu au fost comentate (15.10.2016); Candidatul PD la prezidențiale, Marian Lupu, a fost fluierat de oamenii din orașul Căușeni. Astfel, sînt difuzate cîteva secvențe: „Rușine! Rușine! Hoții la pușcărie! Lupu la dubă!”; „Hoții la pușcărie!” și „Partidul Democrat – cel mai corupt partid din Moldova!” (16.10.2016); Liderul Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr” susține că a fost sunat din Ucraina și chemat să dea depoziții în calitate de martor. Năstase spune că, astfel, Vladimir Plahotniuc ar încerca să-l determine să reintre în cursa prezidențială, pentru a fragmenta voturile electoratului antioligarhic, și a atrage alegători de partea candidatului propus de PD. Andrei Năstase: „Da, spuneți-mi, vă rog, știți cîtă lume este condamnată de regimul Plahotniuc fără nici un fel de motive. Bine, știu că unora le-a luat businessul, știu foarte bine, dar mie ce ar trebuie să-mi ia. El, probabil, așa înțelege că mă poate forța să mă întorc în cursă” (17.10.2016); Mai mulți locuitori ai comunei Step-Soci, raionul Orhei, spun că au găsit în poartă o solicitare care ar fi semnată de primarul Mihail Băcioi, în care li se cere să-l voteze pe liderul PD, Marian Lupu, iar ceilalți concurenți electorali sînt blamați. În acest sens sînt prezentate afirmațiile unor localnici: „Ne îndeamnă să-l votăm toți pe dl Marian Lupu, fiindcă spune că dl Marian Lupu a făcut lucruri frumoase în Step-Soci. Eu cred că dumnealui a primit careva indicații de la PDM, că din satul Step-Soci să fie voturi mai multe pentru dl Lupu, ca să cîștige alegerile prezidențiale. Vrea să manipuleze lumea din sat să aibă voturi în favoarea lui Marian Lupu, iar noi, agitatorii, să nu avem credință în sat”; „Nu-l ascultați pe Mihail Băcioi, primarul satului Step-Soci este un laș și un trădător de țară. El a luat bani de la PDM și acum îi nevoit să apere interesul lui PDM și interesul lui. El socoate că cu hîrțile acestea murdare cetățenii o să-l susție pe el și pe PDM, nicidecum, să ție minte”; „Cu ce soviste mai vrea el încă la Președinție. Dar mie mi-ar fi rușine să mă duc să mă arăt în fața poporului, că el e fugărit din satul cela, din orașul cela, din satul cela, și încă se mai duce și mai are nas, și încă vrea președinte. Dar mie mi-ar fi rușine, m-aș duce și aș vîrî nasul într-un loc și nu aș mai ieși în fața poporului”; „Noi nu-l credem, de ce? Pentru că spune că a făcut tot Lupu. Cum, om bun, dacă cu doi ani în urmă era din PLDM și atunci spunea că PLDM ne dă ceea, ne dă ceea, acuma spune asta. Trebuie să fii măcar puțin treaz la minte ca să spui așa prostii” (18.10.2016); Liderul Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, la o emisiune a unui portal de știri, a spus că Vladimir Plahotniuc nu o vrea pe șefa PAS, Maia Sandu, în fotoliul de președinte al Republicii Moldova, pentru că știe că victoria candidatului unic al forțelor antioligarhice înseamnă închisoare pentru el. Andrei Năstase: „Nu o vrea Plahotniuc pe Maia Sandu pentru că știe ce urmează după asta. Și apoi Maia Sandu nu este singură, este alături de ea Platforma DA. Alături de ea mai este cineva care s-a retras din cursă, dacă putem spune așa. Vom face corp comun și vom face o Președinție serioasă, o Președinție scoasă din captivitate, o Președinție care să unească întreaga societate” (18.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



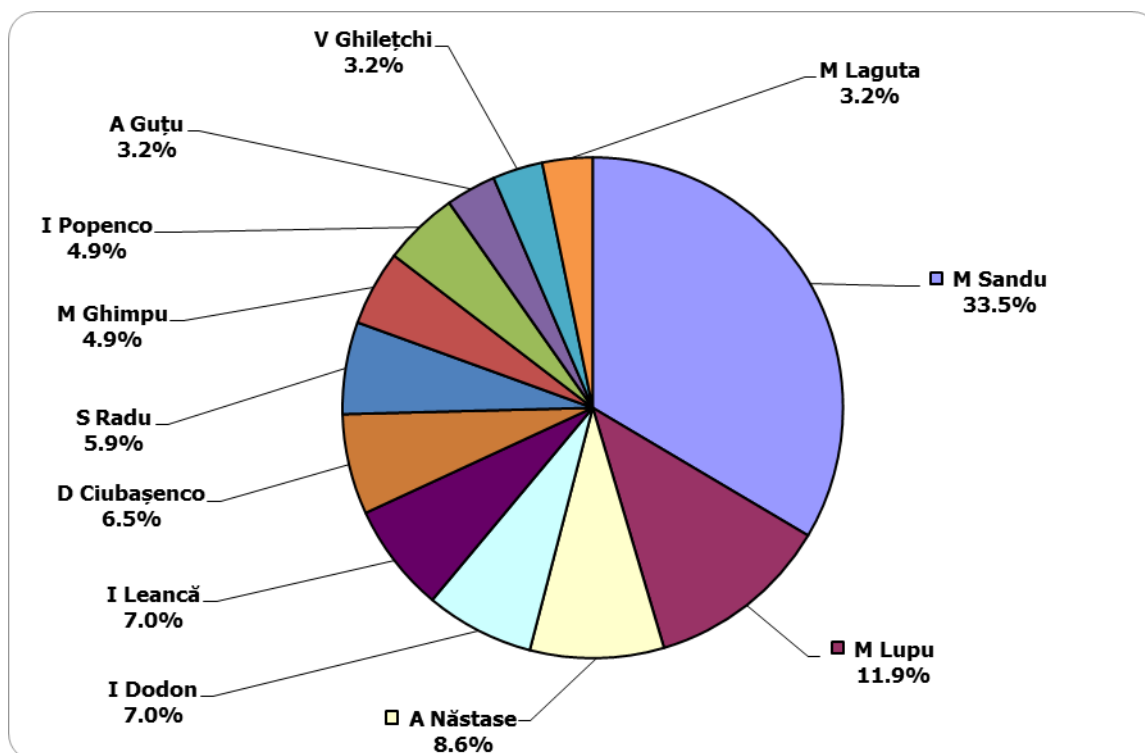
În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 69,7%, iar cota femeilor a fost de 30,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PPDA și candidatul acestuia, A. Năstase, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici.

N 4

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

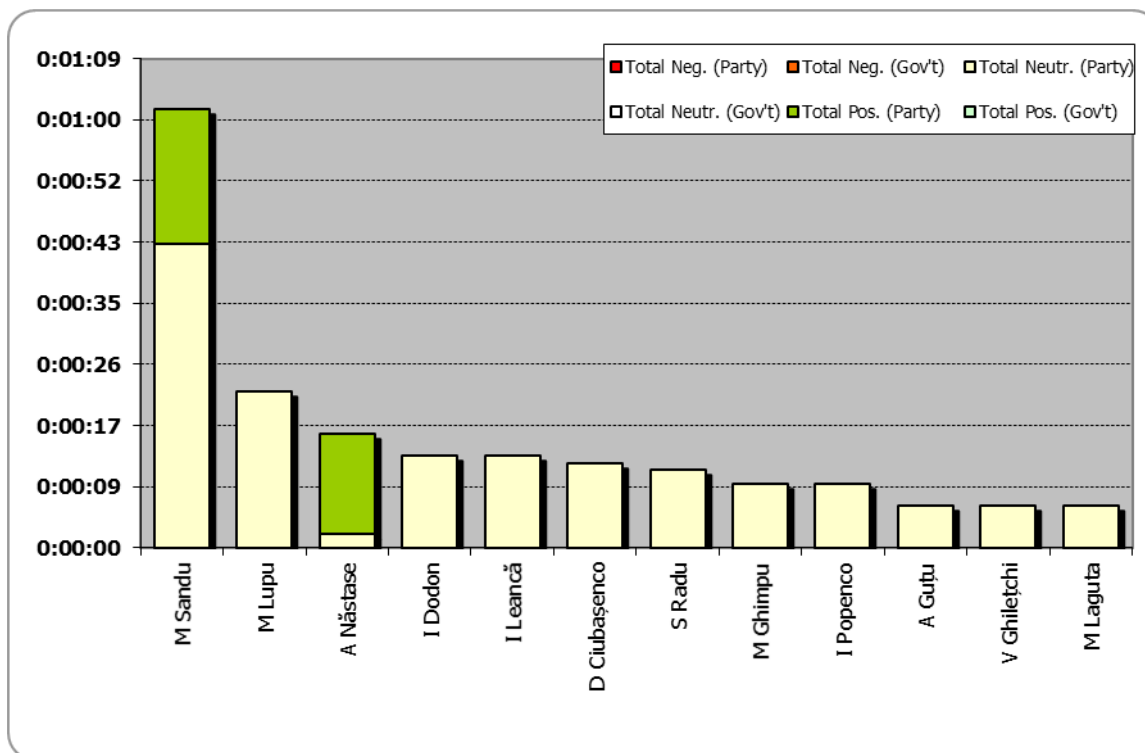


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, M. Sandu a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 33,5%, fiind urmată de M. Lupu, cu 11,9%, și A. Năstase, cu 8,6%. I. Leancă și I. Dodon au acumulat același volum procentual de 7,0 la sută. D. Ciubașenco a fost prezentat în volum de 6,5%, S. Radu – de 5,9%, iar M. Ghimpu și I. Popenco au beneficiat de un volum identic de reflectare – 4,9%. De un volum procentual identic de 3,2 la sută au beneficiat și A. Guțu, V. Ghilețchi și, respectiv, M. Laguta.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Sandu, PAS	1 min. 02 sec.	19 sec.	43 sec.	0
M. Lupu, PDM	22 sec.	0	22 sec.	0
A. Năstase, PPDA	16 sec.	14 sec.	2 sec.	0
I. Dodon, PSRM	13 sec.	0	13 sec.	0
I. Leancă, PPEM	13 sec.	0	13 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	12 sec.	0	12 sec.	0
S. Radu, CI	11 sec.	0	11 sec.	0
M. Ghimpu, PL	9 sec.	0	9 sec.	0
I. Popenco, MR	9 sec.	0	9 sec.	0
A. Guțu, PPD	6 sec.	0	6 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	6 sec.	0	6 sec.	0
M. Laguta, CI	6 sec.	0	6 sec.	0

Conotația reflectării:

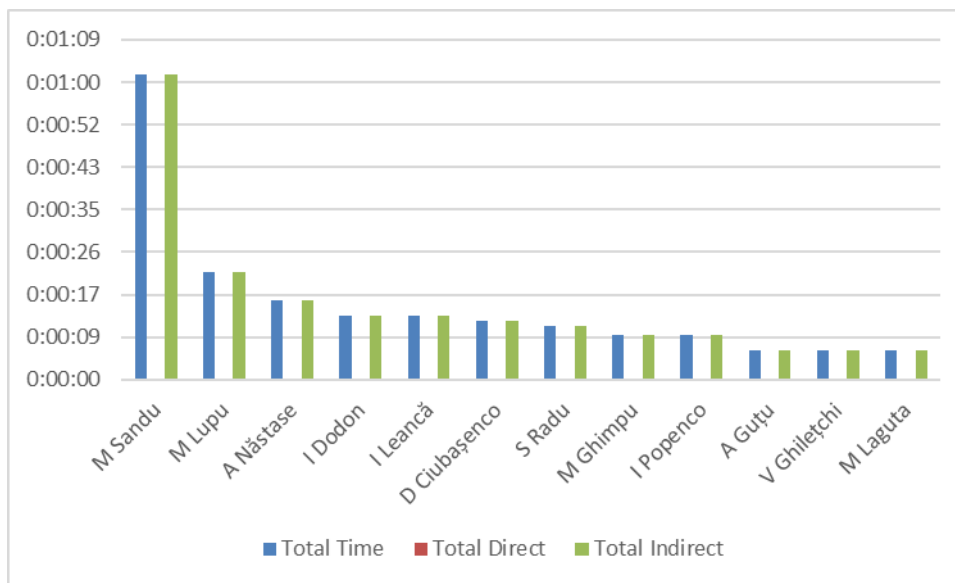


Conotația reflectării candidaților electorali M. Lupu, I. Dodon, I. Leancă, D. Ciubașenco, S. Radu, M. Ghimpu, I. Popenco, A. Guțu, V. Ghilețchi și M. Laguta a fost doar neutră. M. Sandu și A. Năstase au beneficiat de o conotație a reflectării atât neutră, cât și pozitivă.

Candidatul la Președinție, Maia Sandu, a fost reflectată în context pozitiv în subiectul despre decizia PPDA de a o sprijini în campania electorală. Jurnalista afirmă că M. Sandu a anunțat că datele ultimului sondaj realizat de către o fundație internațională și credibilă o creditează pe ea cu șanse mai mari de a accede în turul doi al alegerilor prezidențiale și în baza acestor cercetări sociologice s-a decis ca M. Sandu să fie sprijinită de către PPDA și PLDM (13.10.2016).

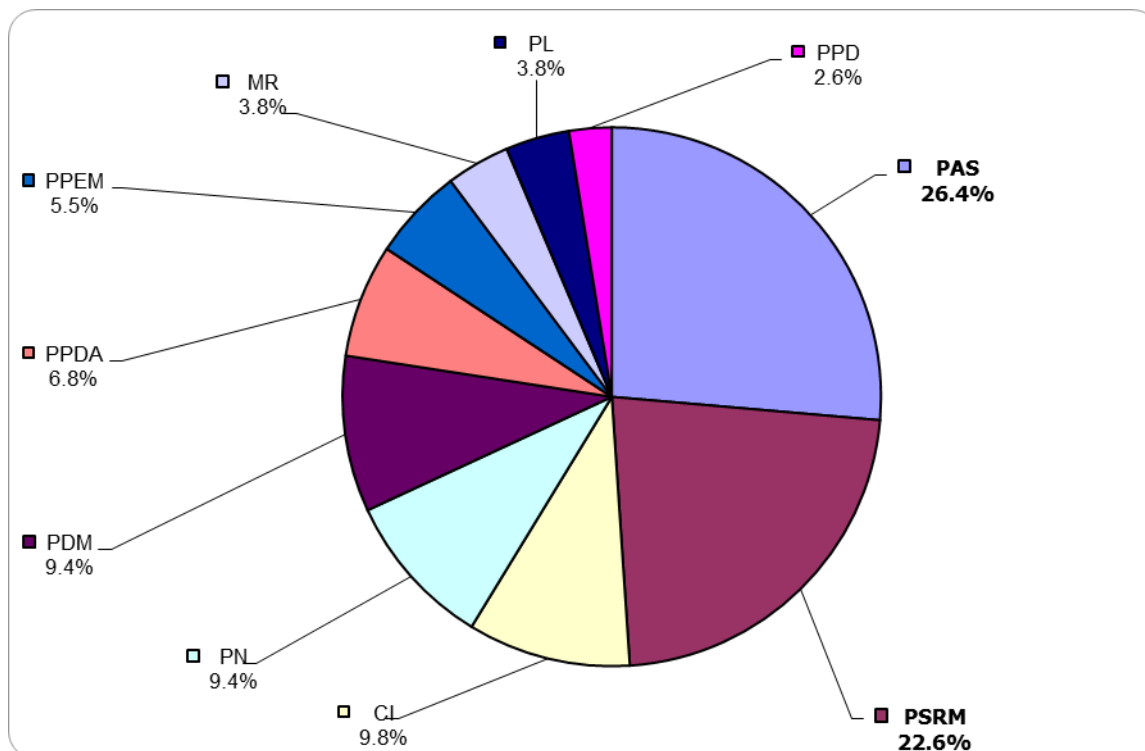
Andrei Năstase a obținut o conotație pozitivă în subiectul despre decizia PPDA de a o sprijini în campania electorală pe candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu. Astfel, pentru decizia luată, M. Sandu îi mulțumește lui A. Năstase pentru înțelepciunea și curajul de a merge împreună spre victorie (13.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:01:02	0:00:00	0:01:02
M Lupu	0:00:22	0:00:00	0:00:22
A Năstase	0:00:16	0:00:00	0:00:16
I Dodon	0:00:13	0:00:00	0:00:13
I Leancă	0:00:13	0:00:00	0:00:13
D Ciubașenco	0:00:12	0:00:00	0:00:12
S Radu	0:00:11	0:00:00	0:00:11
M Ghimpu	0:00:09	0:00:00	0:00:09
I Popenco	0:00:09	0:00:00	0:00:09
A Guțu	0:00:06	0:00:00	0:00:06
V Ghilețchi	0:00:06	0:00:00	0:00:06
M Laguta	0:00:06	0:00:00	0:00:06

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

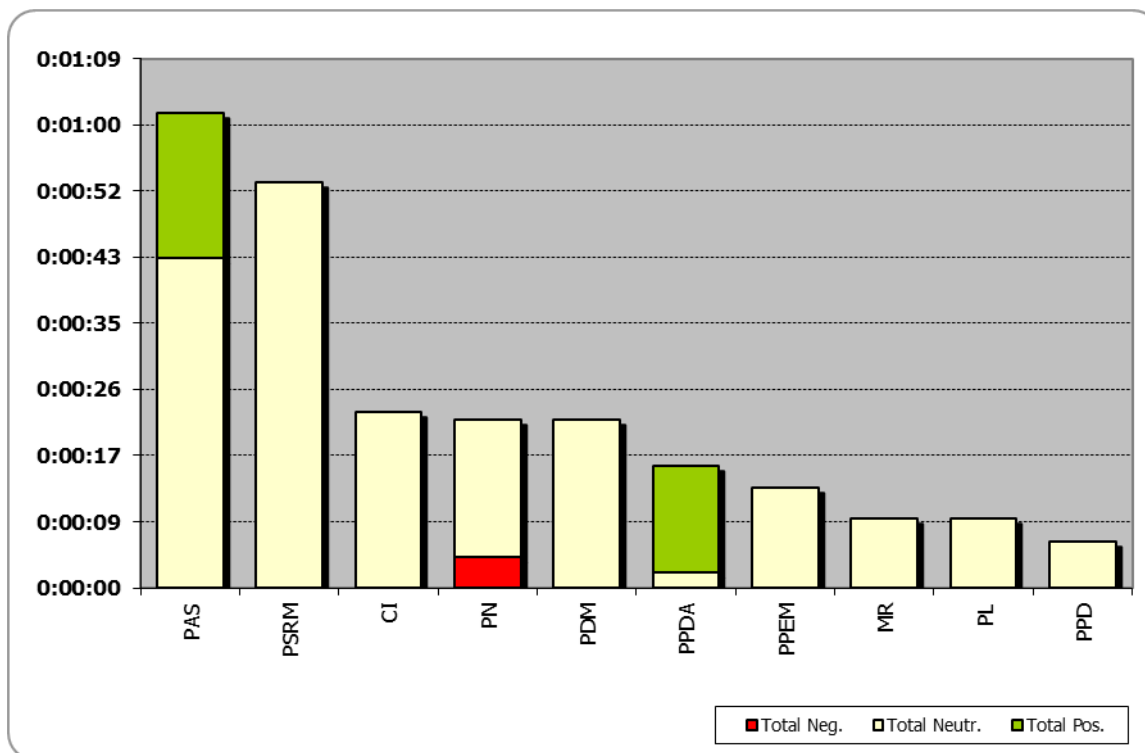


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, PAS a avut o prezență de 26,4%, fiind urmat de PSRM – cu 22,6% și CI – cu 9,8%. Cu un volum procentual identic au evoluat PN și PDM – 9,4%, urmați de PPDA – 6,8% și PPEM – 5,5%. De o egalitate procentuală de 3,8 la sută au beneficiat MR și PL, urmați de PPD, cu 2,6 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PAS	1 min. 02 sec.	19 sec.	43 sec.	0
PSRM	53 sec.	0	53 sec.	0
CI	23 sec.	0	23 sec.	0
PN	22 sec.	0	18 sec.	4 sec.
PDM	22 sec.	0	22 sec.	0
PPDA	16 sec.	14 sec.	2 sec.	0
PPEM	13 sec.	0	13 sec.	0
MR	9 sec.	0	9 sec.	0
PL	9 sec.	0	9 sec.	0
PPD	6 sec.	0	6 sec.	0

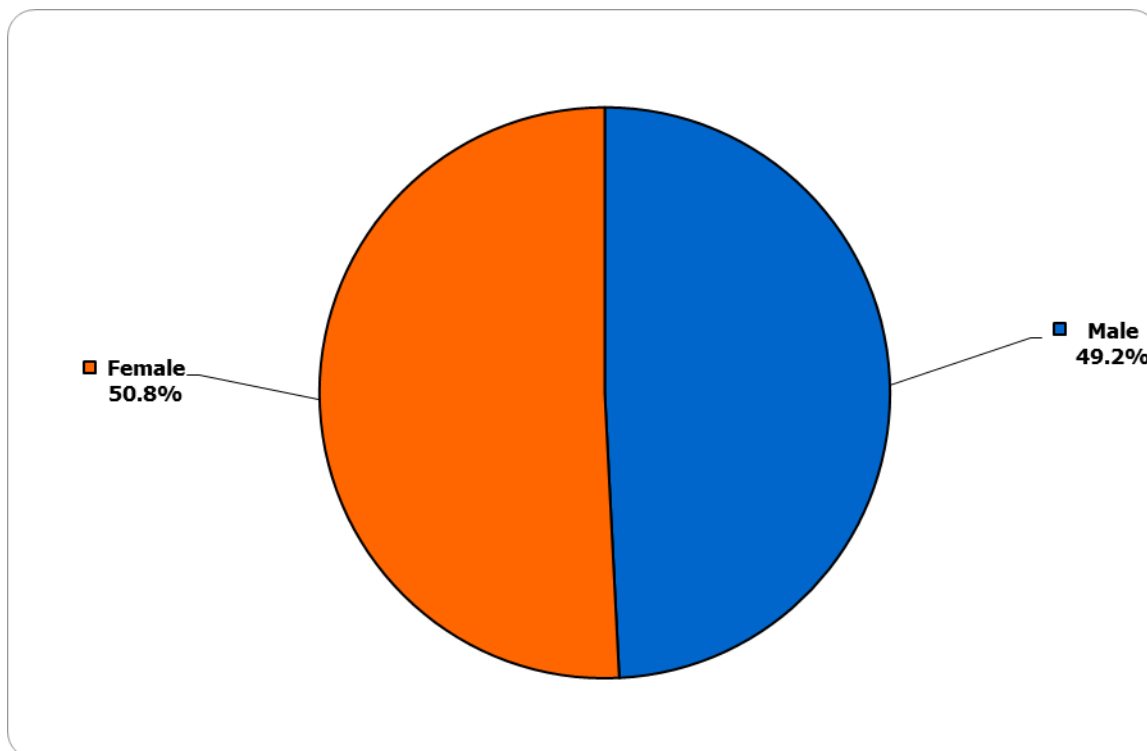
Conotația reflectării:



Subiecții politici PSRM, CI, PDM, PPEM, MR, PL și PPD au fost mediatizați doar în context neutru. PPDA și PAS au beneficiat de un context atât neutru, cât și pozitiv, iar PN – de un context negativ și neutru.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

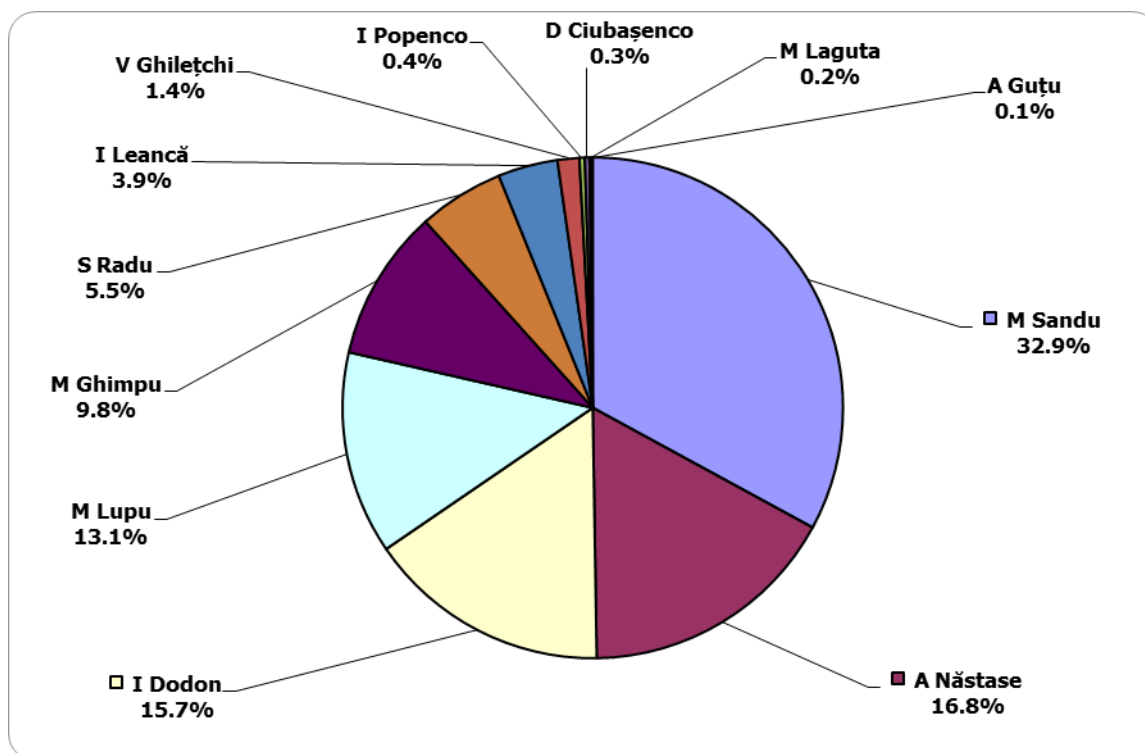


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost cea dominantă – 50,8%, iar cota bărbaților a fost de 49,2%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale, deși rezultatele monitorizării au atestat că M. Sandu a obținut cea mai mare pondere de reflectare – 33,5%, ceea ce constituie 1 min. 02 sec. din volumul total de timp acordat.

Realitatea TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

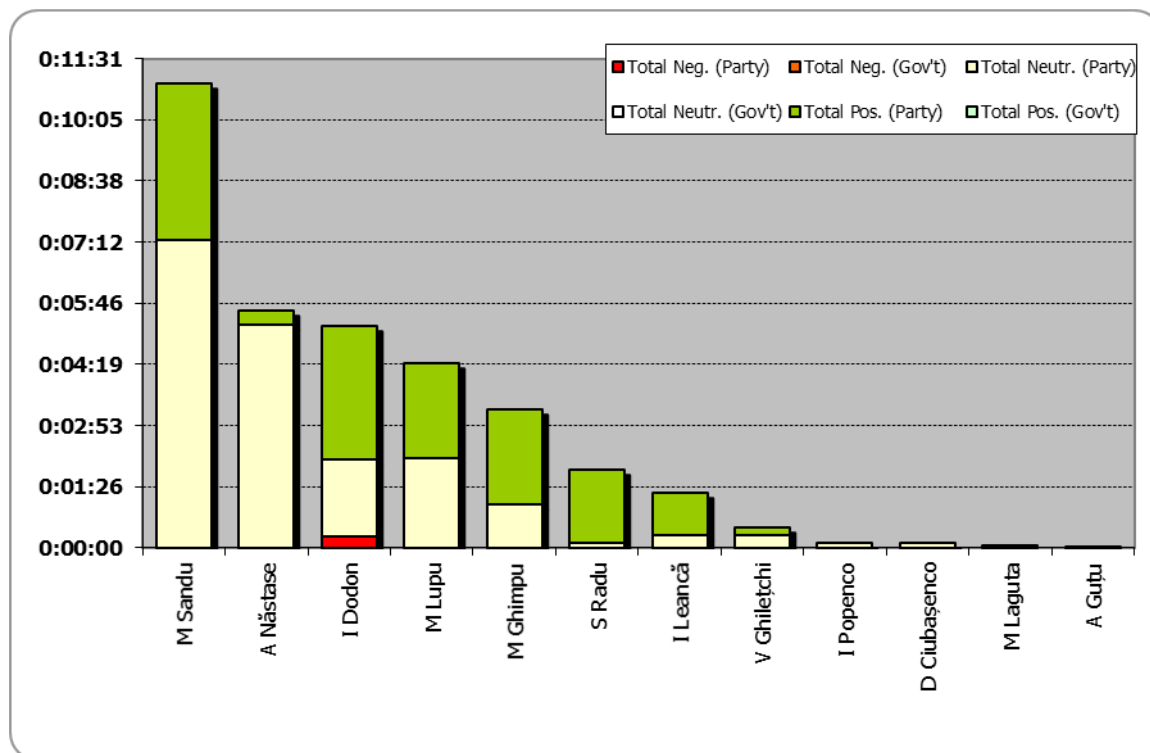


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, partea dominantă a reflectării a avut-o M. Sandu, obținind 32,9%, fiind urmată de A. Năstase – cu 16,8%, I. Dodon – cu 15,7% și M. Lupu – cu 13,1%. M. Ghimpu a avut o prezență de 9,8%, urmat de S. Radu – cu 5,5%, I. Leancă – cu 3,9% și V. Ghilețchi – cu 1,4%. Mai puțin de un procent au obținut I. Popenco, D. Ciubașenco, M. Laguta și A. Guțu.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M .Sandu, PAS	10 min. 56 sec.	3 min. 42 sec.	7 min.14 sec.	0
A. Năstase, PPDA	5 min. 35 sec.	20 sec.	5 min. 15 sec.	0
I .Dodon, PSRM	5 min. 13 sec.	3 min. 8 sec.	1 min. 50 sec.	15 sec.
M .Lupu, PDM	4 min. 21 sec.	2 min. 14 sec.	2 min. 7 sec.	0
M .Ghimpu, PL	3 min. 15 sec.	2 min. 13 sec.	1 min. 2 sec.	0
S. Radu, CI	1 min.50 sec.	1 min. 44 sec.	6 sec.	0
I .Leancă, PPEM	1 min. 17 sec.	59 sec.	18 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	28 sec.	10 sec.	18 sec.	0
I. Popenco, MR	7 sec.	0	7 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	6 sec.	0	6 sec.	0
M. Laguta, CI	3 sec.	0	3 sec.	0
A .Guțu, PPD	1 sec.	0	1 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali I. Popenco, D. Ciubașenco, M. Laguta și A. Guțu a avut o conotație a reflectării doar neutră. În context atât neutru, cât și pozitiv au fost mediatizați candidații V. Ghilețchi, I. Leancă, S. Radu, M. Ghimpu, M. Lupu, A. Năstase și M. Sandu. Pozitiv, neutru și negativ a fost mediatizat candidatul PSRM, I. Dodon.

Astfel, Silvia Radu a fost prezentată în context pozitiv datorită subiectelor despre: Lansare sa în campania electorală. Candidatul independent la funcția de președinte al Republicii Moldova, S. Radu, a declarat următoarele: „Voi crea o platformă de comunicare între cetățeni și stat, voi constitui un consiliu economic suprem și un consiliu suprem civic pe lângă Președintele Republicii Moldova. Voi crea reforme economice pentru dezvoltarea țării în beneficiul cetățenilor, voi contribui la promovarea politicilor care vor crea locuri de muncă, vor genera, atrage capital și investiții și vor promova antreprenoriatul inovativ. Voi elimina barierele birocratice și administrative. Sînt convinsă că rolul Președintelui și misiunea Președintelui Republicii Moldova trebuie să fie alta de cît cea pe care o avem astăzi. Vom realiza împreună o campanie care se bazează pe unitatea și puterea cetățenilor” (10.10.2016).

De o conotație pozitivă a beneficiat Maia Sandu, în subiectele despre: Prioritățile pe care la va îndeplini în cazul în care va fi aleasă președinte al Republicii Moldova: „În calitate de Președinte al Republicii Moldova voi numi în funcție de procuror general doar o persoană integră, profesionistă și care are calitățile necesare să pornească reforma adevărată a Procuraturii. Voi respinge orice candidatură propusă de CSP, indiferent dacă este vorba de prima nominalizare, a doua sau chiar a zecea. În cazul în care dacă persoana va avea probleme de integritate sau vor exista semnale și informații de mimare a concursului sau în procesul de selectare vor fi comise ilegalități. Dacă nu vom găsi o astfel de persoană în țară o vom căuta și sînt sigură că o vom găsi peste hotare” (10.10.2016); Rezultatele unui sondaj. În cadrul subiectului se menționează că șansele Maiei Sandu să devină candidat unic cresc cu fiecare zi. Liderul PAS susține că „Datele sondajului arată că eu voi acumula cele mai multe voturi în primul tur și am cele mai multe șanse pentru a-l învinge pe candidatul PSRM în turul II. Pe baza acestor date, reprezentanții celor 3 partide au discutat sprijinirea candidaturii mele la funcția de președinte” (13.10.2016, reluare la 14.10.2016); M. Sandu este candidatul unic al PLDM, PPDA, și PAS pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie. Anunțul a fost făcut de liderul PPDA în cadrul unei conferințe de presă, susținută

în satul Mîndrești, r-nul Telenеști. A. Năstase a declarat că PAS merită această susținere: „*Am decis împreună cu PPDA ca în acest scrutin pe care, în primul rînd, noi cei din Platformă, prin acumularea celor 400 de mii de semnături, am adus acest drept. Am decis că este mai bine pentru țară, mai bine pentru fiecare dintre noi, mai bine pentru copiii noștri ca alături de noi să fie un partener de încredere. Acest partener este PAS*”. M. Sandu, la rîndul său, afirmă următoarele: „*Vreau să vă promit că noi o să construim o altfel de clasă politică. A. Năstase și cei de la PPDA deja au demonstrat că sînt altfel de politicieni*” (16.10.2016); M. Sandu insistă pe votarea de urgență a legii care să permită celor care își fac studiile să voteze acolo unde învață (17.10.2016).

Andrei Năstase a fost reflectat pozitiv în subiectul despre: M. Sandu îi mulțumește candidatului PPDA că a avut curajul de a o susține în campania prezidențială (13.10.2016, reluare la 14.10.2016).

Candidatul PDM la funcția de șef al statului, Marian Lupu, a obținut o conotație pozitivă datorită subiectelor despre: Afirmările PDM, care consideră că M. Lupu a devenit „*candidatul care, după părerea oamenilor, are mai multe șanse de a duce Moldova spre vectorul european și de a rezolva problemele oamenilor*” (13.10.2016, reluare la 14.10.2016); M. Lupu și-a prezentat programul electoral. Liderul PDM a spus că programul este format din solicitările cetățenilor Republicii Moldova: „*Ca și președinte de țară voi urma interesul național, care rezidă în faptul că Acordul de Asociere cu UE oferă Republicii Moldova deplină libertate să mențină relații de comerț liber cu partenerii din CSI cu partenerii din Est. La fel este important de a rămîne în continuare libera circulație, mă refer la regim fără vize. Nu am fost și nu voi fi părtaș al unui alt proiect geostrategic*” (17.10.2016).

Igor Dodon a avut o prestație pozitivă în subiectele despre: Programul său electoral. Liderul socialiștilor pledează pentru anularea legilor pe care Guvernul și-a asumat responsabilitatea, comerț simetric cu Federația Rusă și cel asimetric cu Uniunea Europeană, protejarea pieței interne și producătorului autohton, dar și obținerea unor resurse energetice ieftine. La fel, în cadrul subiectului se menționează că I. Dodon se opune majorării vârstei de pensionare, reformei administrative, cere asigurare obligatorie în medicină, iar Bacalaureatul să fie opțional (13.10.2016); I. Dodon și-a prezentat ultima parte a programului electoral. Președintele PSRM susține că va face tot posibilul de a reveni pe piața Federației Ruse: „*Voi face tot posibilul de a reveni pe piața Federației Ruse cu produsele noastre autohtone moldovenești. Al doilea obiectiv este rezolvarea problemelor migraților. Noi avem zeci de mii de migrați care au deporturi și se găsesc acum în Republica Moldova, noi avem sute de mii de migrați care nu pot veni acasă de frică că vor avea interdicție de a reveni în Federația Rusă. În calitate de președinte, voi întreprinde toate măsurile necesare pentru a anula legislația ce permite înregistrarea minorităților sexuale în Republica Moldova. Sînt categoric împotriva introducerii în curriculumul școlar a educației sexuale și a altor valori care nu ne sînt proprii. Nouă, moldovenilor, nu ne trebuie aceste lucruri*” (18.10.2016).

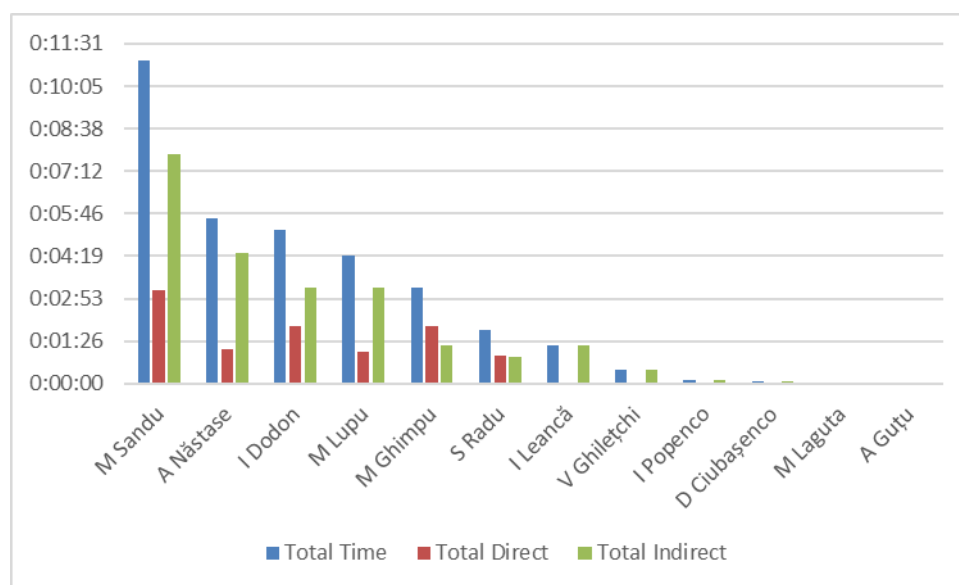
Liderul PSRM, Igor Dodon, a fost mediatizat negativ în subiectele despre: Candidatul PPEM la funcția de șef al statului, Iu. Leancă, afirmă că „*liderul PSRM va duce țara pe un drum închis, fără viitor, în cazul în care ar câștiga, de aceea voi face tot posibilul pentru a-l opri*” (16.10.2016); V. Plahotniuc este de părerea că țara trebuie să fie condusă de un președinte proeuropean. Cu referire la candidatul PSRM la funcția de șef, acesta a declarat: „*Problema e la Dodon, el e un tip periculos tocmai pentru că e extrem de ambițios și insistent pe ideile lui, care, în actualul caz, sînt idei total deplasate, care cu siguranță nu vizează interesul național*” (17.10.2016).

Candidatul PPEM, Iurie Leancă, a fost reflectat pozitiv în subiectele despre: Răspunsul dat președintelui PPE, Joseph Daul, cu privire la recomandare acestuia de a se retrage din campania electorală. Candidatul PPEM susține că nu se va retrage din cursa electorală: „*Continui cursa pentru Președinția Moldovei. Atîta timp cît știu că pot face lucruri bune pentru țara mea, pentru poporul meu, voi depune toate eforturile și toată energia mea*”. Liderul PPEM susține că deține experiența și cunoștințele necesare pentru a schimba spre bine lucrurile în Republica Moldova și a continua drumul spre Vest: „*Pot fi Președintele de care Moldova are nevoie. Candidații de pe*

dreapta rămași în cursa prezidențială mai au încă multe de învățat pentru a putea conduce țara” (16.10.2016).

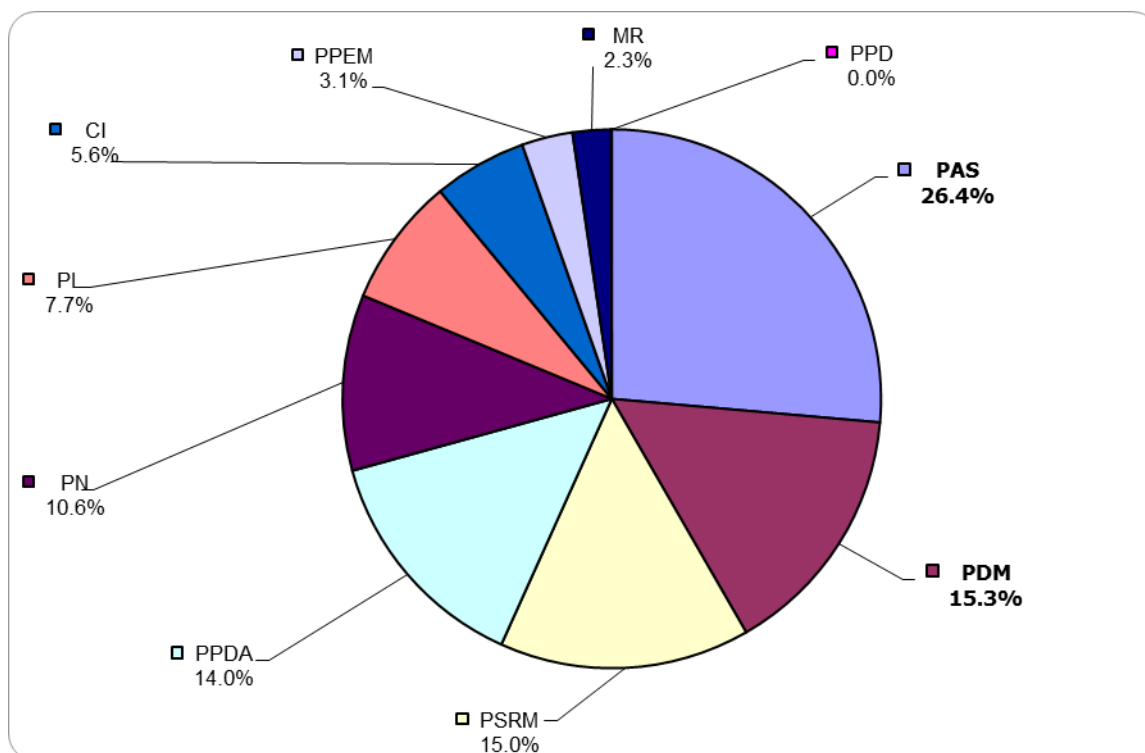
Mihai Ghimpu, obținut o conotație a reflectării pozitive datorită subiectelor despre: Promisiunile electorale făcute de M Ghimpu. Liderul PL planifică să se adreseze SUA cu rugămintea de a găsi cine a furat miliardul, după ce va deveni președinte: „*Eu azi sînt doar deputat, președintele PL, care este la guvernare, dar nu sînt într-o funcție oficială ca să fac acest demers. De aceea promit că în cazul în care voi fi ales, voi înainta acest demers către SUA. Transferul de 9,5 miliarde primite de la BNM și încă cîteva miliarde care erau pe contul acestor bănci au fost transferate în dolari, deci s-a făcut schimb, și legea aceasta a SUA spune că dacă într-un fel de tranzacții, de spălare de bani, de furturi, terorism este folosit dolarul, ei au dreptul pe tot globul pămîntesc să ancheteze acest subiect*”. În cadrul subiectului se mai menționează că M. Ghimpu lucrează la un proiect de lege care să permită confiscarea averii de la rudele celor care au comis crime: „*Vor fi luați banii de la toți unde a ajuns acest miliard. Care 100, care 200 de milioane, care 300, soție, copii, mamă, prieteni, de la toți*” (17.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:10:56	0:03:09	0:07:47
A Năstase	0:05:35	0:01:09	0:04:26
I Dodon	0:05:13	0:01:58	0:03:15
M Lupu	0:04:21	0:01:05	0:03:16
M Ghimpu	0:03:15	0:01:56	0:01:19
S Radu	0:01:50	0:00:56	0:00:54
I Leancă	0:01:17	0:00:00	0:01:17
V Ghilețchi	0:00:28	0:00:00	0:00:28
I Popenco	0:00:07	0:00:00	0:00:07
D Ciubașenco	0:00:06	0:00:00	0:00:06
M Laguta	0:00:03	0:00:00	0:00:03
A Guțu	0:00:01	0:00:00	0:00:01

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

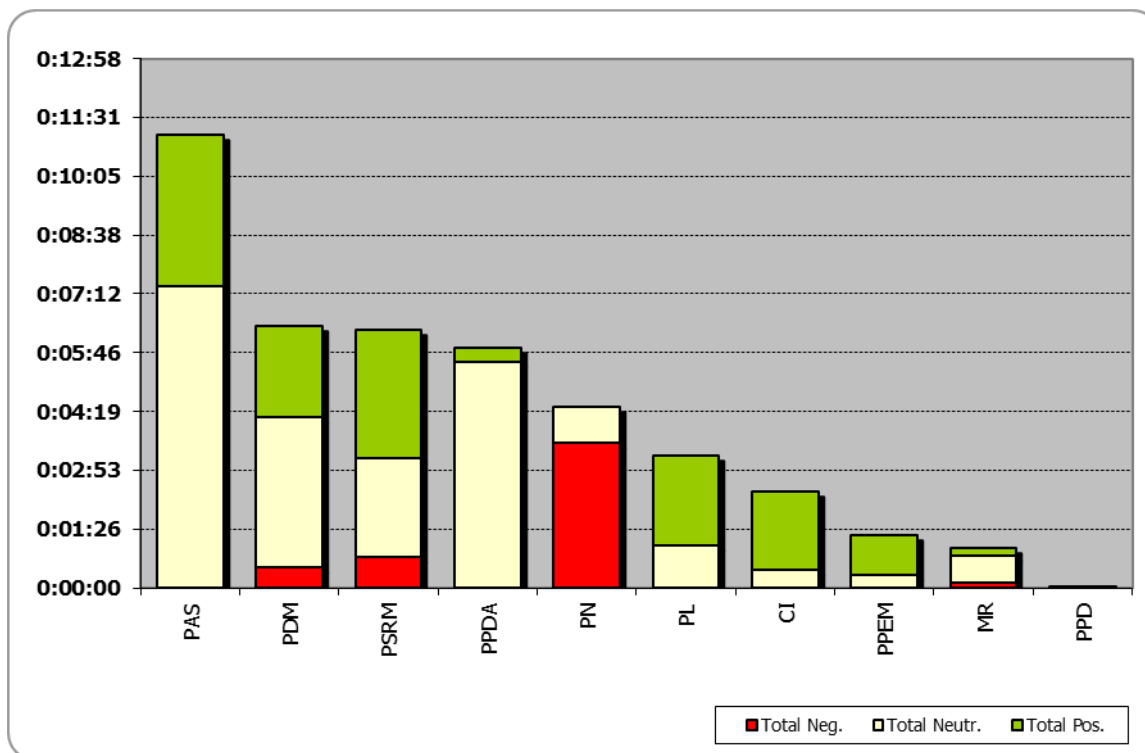


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, partea dominantă a reflectării, de 26,4%, a acumulat PAS, fiind urmat de PDM – cu 15,3%, PSRM – cu 15,0% și PPDA – cu 14,0%. PN a avut o prezență de 10,6%, iar PL – de 7,7%, urmat de CI – cu 5,6%. PPEM a fost mediatizat în volum de 3,1%, urmat de MR, care a obținut 2,3 la sută din volumul total al reflectării.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PAS	11min. 5 sec.	3 min. 42 sec.	7 min. 23 sec.	0
PDM	6 min.25 sec.	2 min. 14 sec.	3 min.41 sec.	30 sec.
PSRM	6 min.19 sec.	3 min.8 sec.	2 min. 26 sec.	45 sec.
PPDA	5 min. 52 sec.	20 sec.	5 min. 32 sec.	0
PN	4 min. 26 sec.	0	53 sec.	3 min. 33 sec.
PL	3 min. 15 sec.	2 min. 13 sec.	1 min. 2 sec.	0
CI	2 min. 21 sec.	1 min. 54 sec.	27 sec.	0
PPEM	1 min. 17 sec.	59 sec.	18 sec.	0
MR	58 sec.	11 sec.	40 sec.	7 sec.
PPD	1 sec.	0	1 sec.	0

Conotația reflectării:

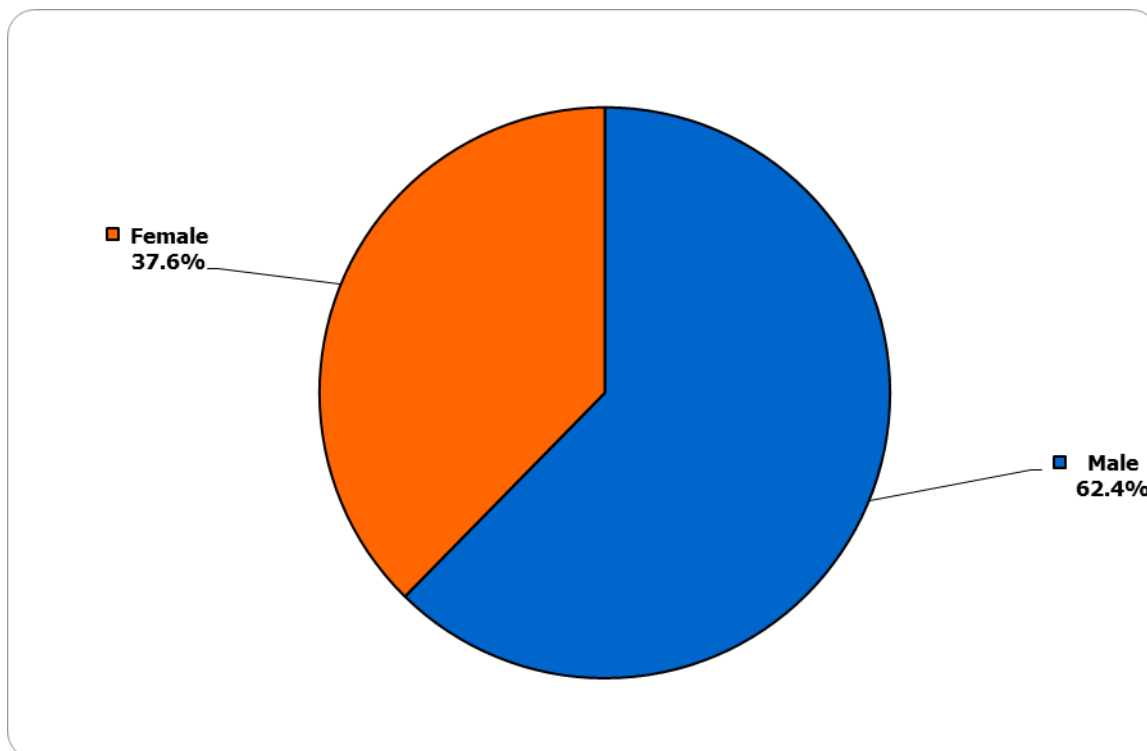


PAS, PPDA, PL, CI și PPEM au fost prezentați în context atât neutru, cât și pozitiv. În context neutru, negativ și pozitiv au fost mediatizați subiecții politici MR, PSRM și PDM. PPD a fost reflectat doar în context neutru, iar PN a fost reflectat accentuat negativ, dar și neutru.

Astfel, PN a fost reflectat accentuat negativ în subiectele despre: Fostul președinte UniversalBank, Gherman Gorbunțov, a fost intervievat de bloggerul V Balacci. Bancherul a declarat că în martie 2012, în Londra, moartea lui a fost comandată de R. Usatîi, după care din spusele lui Gorbunțov tânărul politician urma să-i transmită asasinului 600 de mii de dolari pentru a nu divulga numele celui care a comandat asasinatul (17.10.2016); Noi detalii în cazul asasinatului omului de afaceri Gherman Gorbunțov. Procuratura a depistat 5 complici pe acest caz. Gherman Gorbunțov a declarat că în martie 2012, la Londra asasinatul a fost comandat de Renato Usatîi, după care tânărul politician a încercat să-i transmită asasinului 600 de mii de euro pentru a tăinu numele comanditarului. Astfel, Gherman Gorbunțov susține: „*Domnule Renato, cred că este puțin probabil ca cetățeanul Valeri Grigorievici Malarciuc, anul nașterii 1983, să transmită 600 de mii de dolari lui Vitalie Proca. Îi va reuși acest lucru doar dacă se va afla în apropierea lui, adică atunci când va fi vecin de celulă cu Proca. Puțin probabil să reușiți să vă demonstrați nevinovăția*” (18.10.2016).

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

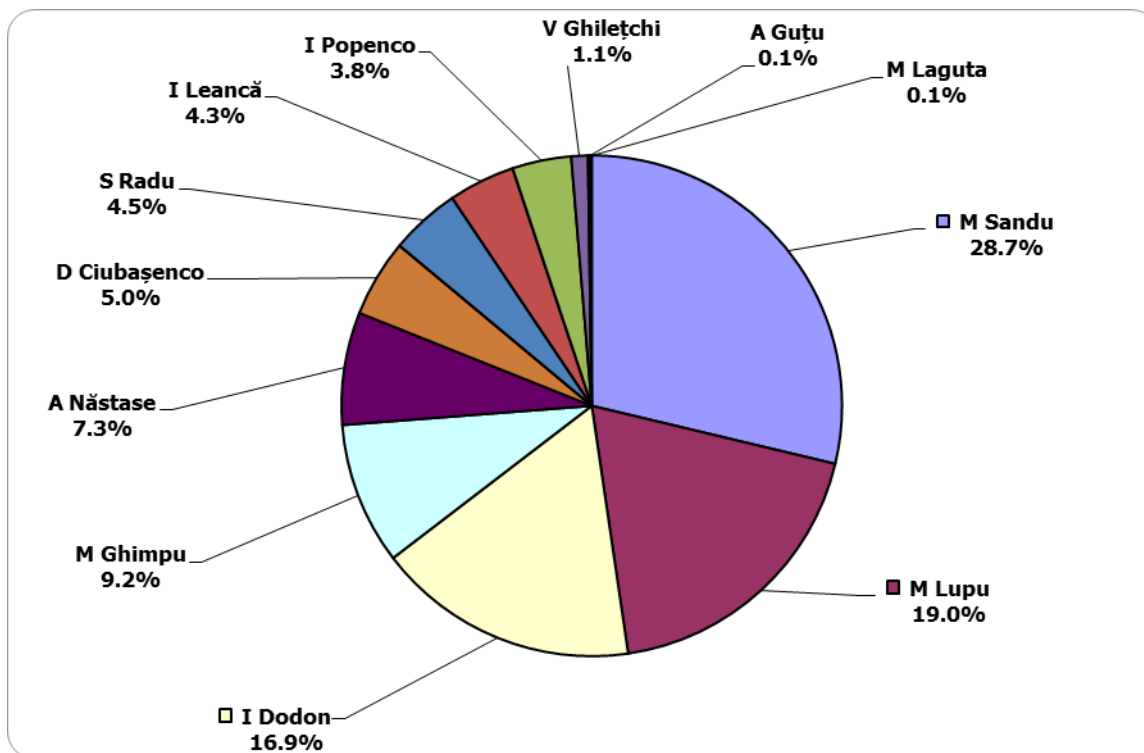


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 62,4%, iar cota femeilor a fost de 37,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curenților de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PAS și candidatul acestuia, M. Sandu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici.

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

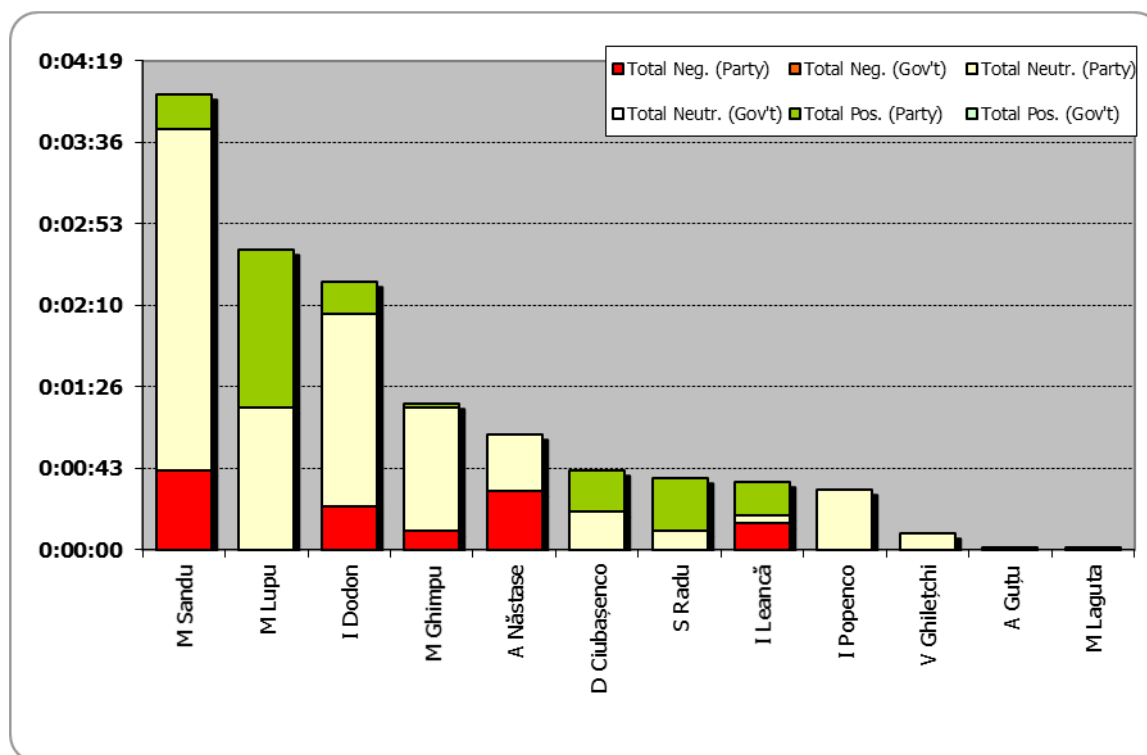


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, partea dominantă a reflectări, de 28,7%, a obținut-o M. Sandu, fiind urmat de M. Lupu, cu – 19,0%. I. Dodon a fost mediatizat în volum de 16,9%, M. Ghimpu – de 9,2%, A. Năstase – de 7,3%, iar D. Ciubașenco – de 5,0%. Cu aproximativ același volum procentual au fost reflectați S. Radu și I. Leancă – 4,5 la sută și, respectiv, 4,3 la sută, urmați de I. Popenco –cu 3,8% și V. Ghilețchi – cu 1,1%. A. Guțu și M. Laguta au acumulat mai puțin de un procent al mediatizării.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Sandu, PAS	4 min. 1 sec.	18 sec.	3 min. 1 sec.	42 sec.
M. Lupu, PDM	2 min. 39 sec.	1 min. 24 sec.	1 min. 15 sec.	0
I. Dodon, PSRM	2 min. 22 sec.	17 sec.	1 min. 42 sec.	23 sec.
M. Ghimpu, PL	1 min. 17 sec.	2 sec.	1 min. 5 sec.	10 sec.
A. Năstase, PPDA	1 min. 1 sec.	0	30 sec.	31 sec.
D. Ciubașenco, PN	42 sec.	22 sec.	20 sec.	0
S. Radu, CI	38 sec.	28 sec.	10 sec.	0
I. Leancă, PPEM	36 sec.	18 sec.	4 sec.	14 sec.
I. Popenco, MR	32 sec.	0	32 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	9 sec.	0	9 sec.	0
A. Guțu, PPD	1 sec.	0	1 sec.	0
M. Laguta, CI	1 sec.	0	1 sec.	0

Conotația reflectării:



În context doar neutru au fost reflectați candidații electorali I. Popenco, V. Ghilețchi, A. Guțu și M. Laguta. D. Ciubașenco, M. Lupu și S. Radu au fost mediatizați atât în context neutru, cât și pozitiv. A. Năstase a fost mediatizat în context negativ și neutru, iar M. Sandu, I. Dodon, M. Ghimpu și I. Leancă au avut o prezență pozitivă, neutră și negativă.

Astfel, Maia Sandu a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectelor despre: În cadrul campaniei electorale, Maia Sandu a ținut o conferință de presă, iar mesajul său a fost unul clasic pentru cursa electorală. Candidatul la Președinție a promis că dacă va fi aleasă în fruntea statului nu va permite numirea la funcția de procuror general a unei persoane care are probleme de autoritate și integritate (10.10.2016); Maia Sandu, liderul PAS, a declarat: „Datele sondajului arată că eu voi acumula cele mai multe voturi în primul tur și am cele mai multe șanse pentru a-l învinge pe candidatul socialiștilor în turul II. Pe baza acestor date, reprezentanții celor trei partide au discutat sprijinirea candidaturii mele la funcția de președinte. În următoarele câteva zile, partidele vor convoca cvorurile executive pentru a lua o decizie finală” (13.10.2016); PLR a anunțat oficial că o susține pe Maia Sandu în calitate de candidat unic al forțelor proeuropene la alegerile prezidențiale (18.10.2016) etc.

Conotația negativă pentru Maia Sandu s-a datorat subiectelor despre: Mihai Ghimpu a criticat liderul PAS, Maia Sandu, pentru implicare în mașinașiile bancare: „Dna Maia Sandu și toți membrii conducerii, în frunte cu Iurie Leancă, știau că acești bani, care au fost furați, vor fi transferate în hîrtii, iar aceasta înseamnă că banii furați vor trebui întorși de cetățenii Moldovei” (17.10.2016); PDM o suspectează pe Maia Sandu că nu a declarat cheltuielile pentru transport și plata pentru publicitatea de exterior (18.10.2016) etc.

Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, Igor Dodon, a avut o prezență pozitivă în subiectul din 18.10.2016, despre promisiunile sale de a soluționa problema imigranților moldoveni aflați în Rusia. Dodon promite că dacă va deveni președinte, va lua toate măsurile necesare pentru anularea legislației ce garantează drepturile minorităților sexuale în Moldova. Totodată, acesta a declarat că: „Și cu dl Lupu și cu dna Sandu sînt gata să particip la dezbateri. Pe rînd, fiecare va primi ceea ce merită!”.

Printr-o conotație negativă, Igor Dodon a fost mediatizat în cadrul subiectului din 18.10.2016: PDM îl suspectează de ascunderea cheltuielilor în campania electorală. Conform

datelor PDM, care a postat un comunicat pe site-ul său oficial, liderul PSRM, Igor Dodon, nu a indicat cheltuielile pentru arendarea sălii în care au avut loc întâlniri cu alegătorii la Moscova. La aceste întâlniri au fost invitați și interpreți, iar onorariul lor, conform PDM, nu a fost indicat.

Marian Lupu, candidat din partea PDM la prezidențialele din 30 octombrie, a beneficiat de o conotație a reflectării pozitive în subiectele despre: Liderul PDM și-a asumat responsabilitatea de a susține toate deciziile ce vor duce la modernizarea procesului de învățământ și la reducerea numărului celor care refuză învățământul în școli, gimnazii și licee. Aceste asigurări Marian Lupu le-a enunțat în cadrul vizitei la Orhei: *„O societate educată este o societate puternică, de aceea avem nevoie de un proces modern de învățământ, în care oamenii trebuie să primească salarii decente, unde trebuie să fie dezvoltată infrastructura învățământului și pregătiți profesorii”* (10.10.2016); Marian Lupu, liderul PDM, și-a prezentat platforma prezidențială, centrată pe potențialul uman, economia națională, funcționarea și întărirea statului. Conform spuselor candidatului, ea este axată pe dezvoltarea unei țări puternice și prospere: *„Toate acțiunile mi le propun să le desfășor împreună cu colegii din Guvern și Parlament, și toate acestea în contextul vectorului european al Republicii Moldova”*. A doua sferă pe care Marian Lupu a promis să o dezvolte vizează economia națională. În acest sens, conform spuselor candidatului, autoritățile trebuie să se concentreze pe atragerea masivă a investițiilor, crearea și dezvoltarea industriei, agriculturii și noilor locuri de muncă. Al treilea mare obiectiv pe care l-a prezentat Lupu este funcționarea și consolidarea statului, iar sarcinile primordiale trebuie să fie eradicarea corupției. În enumerarea priorităților, Marian Lupu nu a spus cum anume are de gând să realizeze aceste sarcini. Candidatul democraților și-a prezentat prioritățile împreună cu colegii de partid, șeful Guvernului – Pavel Filip, și spicherul Parlamentului – Andrian Candu (17.10.2016) etc.

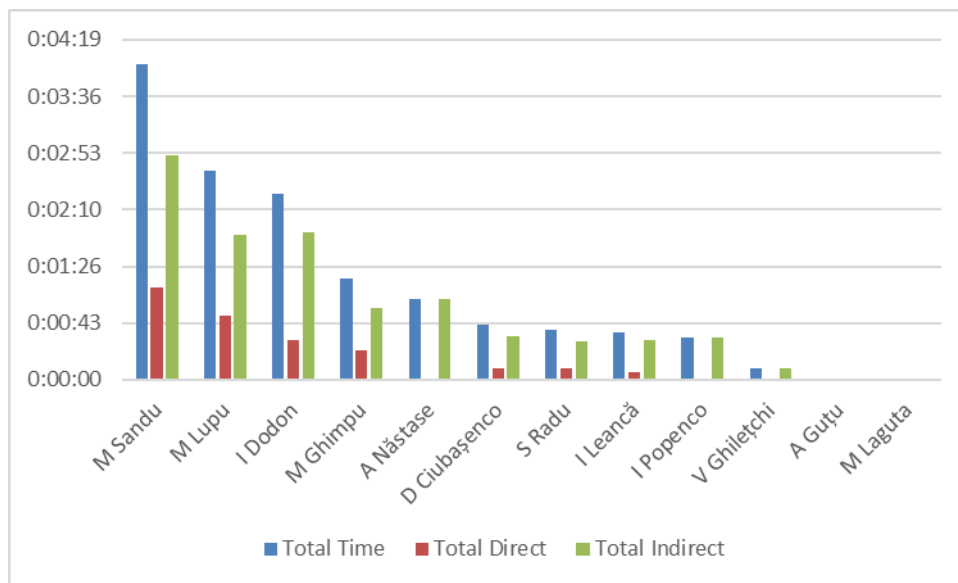
Candidatul PPDA, Andrei Năstase, a avut o prezență negativă în subiectele despre: Referitor la cedarea lui Andrei Năstase în favoarea Maiei Sandu, Igor Dodon a declarat: *„Andrei Năstase, care dă dovada de lipsă de caracter, uită că noi împreună am strâns zeci, sute de mii de oameni în Piață. Noi am mers când a fost frig prin centrul Chișinăului, iar cineva stătea în birou și era foarte deșteaptă pe facebook. Acum el refuză? Da cum o să le explici oamenilor ceia?”*. PDM a declarat că retragerea lui Andrei Năstase este direct legată de evoluția pozitivă a candidatului PDM – *„a conștientizat că nu mai are șanse în cursa electorală”* (13.10.2016); PDM îl suspectează pe fostul candidat la prezidențiale, Andrei Năstase, de ascunderea cheltuielilor în campania electorală. Conform datelor PDM, Andrei Năstase, în general, a indicat în declarație că nu a cheltuit nimic (18.10.2016) etc.

Dumitru Ciubașenco, candidat din partea PN, a fost nuanțat pozitiv în cadrul subiectului din 17.10.2016, despre întâlnirea sa cu electoratul în satul Cupcini, raionul Edineț. Acesta a propus reducerea numărului de deputați: de la 101 la 71 sau chiar până la 51: *„Noi ne propunem elaborarea unei noi Constituții, în care să fie prevăzută interzicerea ocupării unei funcții în stat de către persoanele ce dețin cetățenie străină”*.

Candidatul independent Silvia Radu a avut o prezență pozitivă în subiectul din 10.10.2016, despre lansarea sa în campania prezidențială. Evenimentul a avut loc în fața Reședinței de Stat, unde Radu a declarat că va iniția reforme economice și va promova politici sociale, în care locul central va fi ocupat de familie. De asemenea, aceasta a dat asigurări că anume ea poate deveni viitorul președinte al Moldovei: *„Astăzi îmi inițiez campania pentru a câștiga alegerile prezidențiale din Republica Moldova”*. Silvia Radu este înregistrată sub numărul 9 în buletinul de vot, iar campania sa are loc sub sloganul *„Silvia Radu – Președintele tău independent”*.

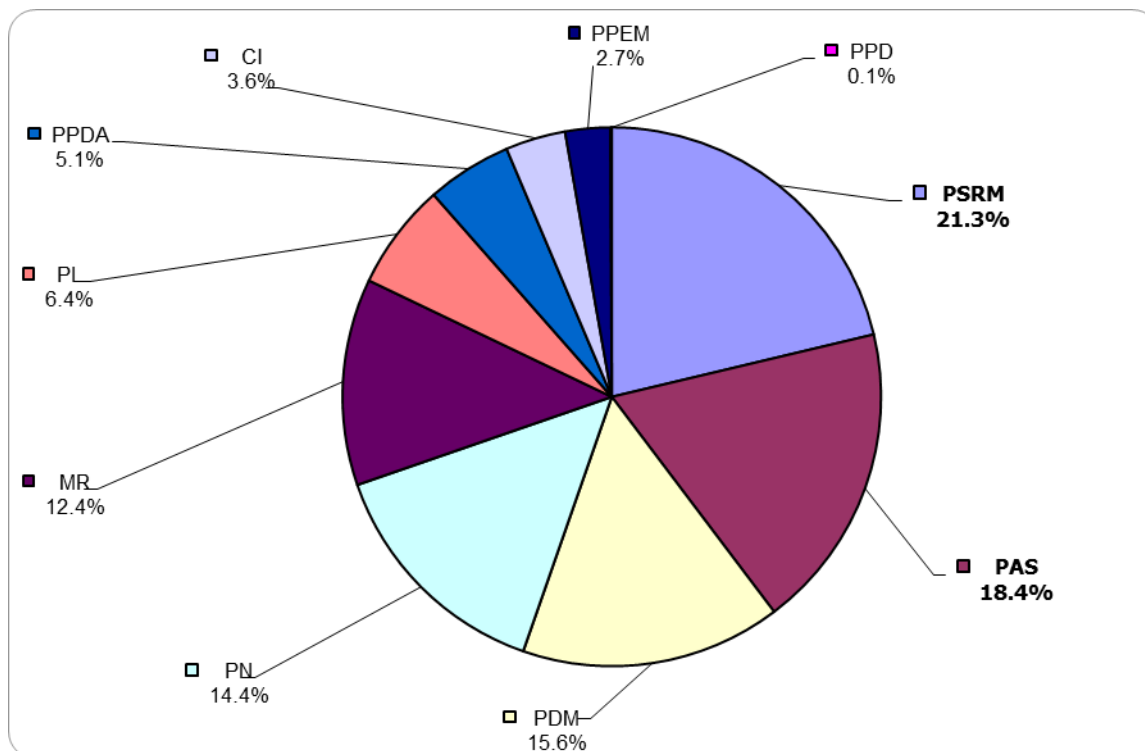
Candidatul din partea PPEM, Iurie Leancă, a fost nuanțat pozitiv prin subiectul din 10.10.2016, despre lansarea unui spot electoral, în care acesta apare într-o sală de sport și îndeamnă tinerii să ducă un mod de viață sănătos și, bineînțeles, să voteze pentru candidatura sa. Iurie Leancă: *„Îi îndemn să-mi urmeze exemplul, să vină la sală, să facă jogging și să ducă un mod de viață sănătos!”*.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Tim Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:04:01	0:01:10	0:02:51
M Lupu	0:02:39	0:00:49	0:01:50
I Dodon	0:02:22	0:00:30	0:01:52
M Ghimpu	0:01:17	0:00:22	0:00:55
A Năstase	0:01:01	0:00:00	0:01:01
D Ciubașenco	0:00:42	0:00:09	0:00:33
S Radu	0:00:38	0:00:09	0:00:29
I Leancă	0:00:36	0:00:06	0:00:30
I Popenco	0:00:32	0:00:00	0:00:32
V Ghilețchi	0:00:09	0:00:00	0:00:09
A Guțu	0:00:01	0:00:00	0:00:01
M Laguta	0:00:01	0:00:00	0:00:01

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

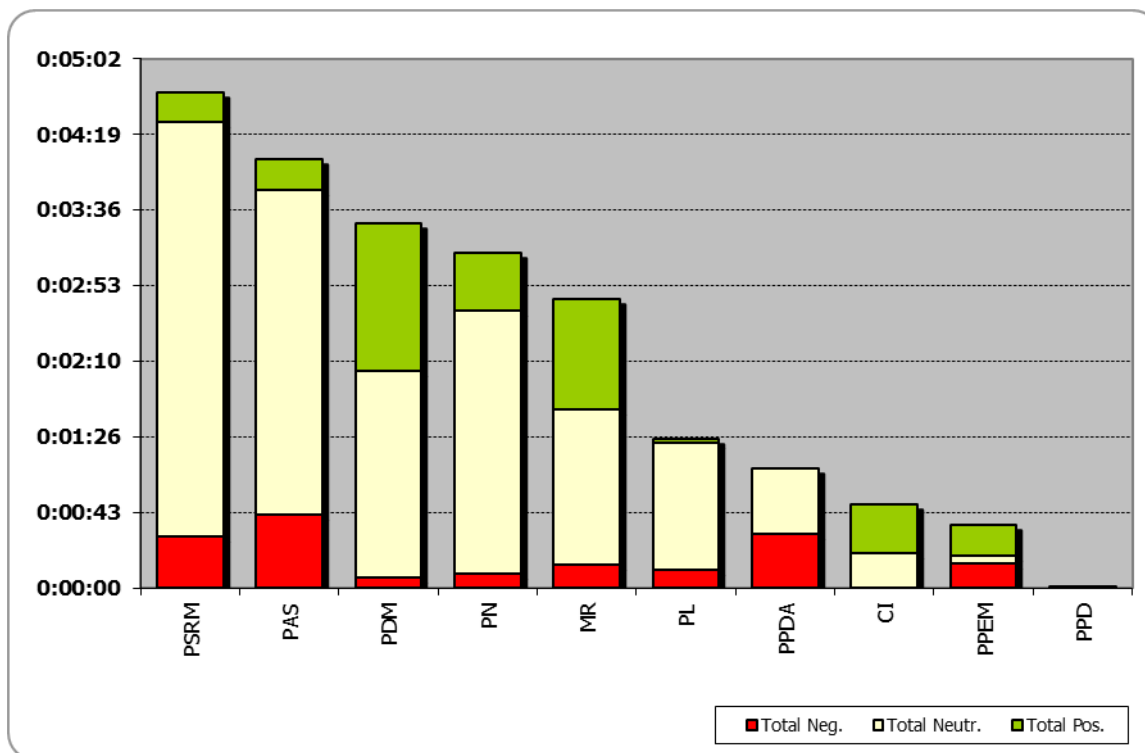


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, PSRM a fost mediatizat în volum de 21,3%, urmat de PAS – cu 18,4%, și PDM – cu 15,6%. PN a fost reflectat în volum de 14,4%, MR – de 12,4%, iar PL – de 6,4%. PPDA a obținut 5,1%, urmat de CI, care au acumulat 3,6%, PPEM – 2,7%, iar PPD a acumulat mai puțin de un procent.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	4 min. 43 sec.	17 sec.	3 min. 57 sec.	29 sec.
PAS	4 min. 5 sec.	18 sec.	3 min. 5 sec.	42 sec.
PDM	3 min. 28 sec.	1 min. 24 sec.	1 min. 58 sec.	6 sec.
PN	3 min. 11 sec.	33 sec.	2 min. 30 sec.	8 sec.
MR	2 min. 45 sec.	1 min. 3 sec.	1 min. 29 sec.	13 sec.
PL	1 min. 25 sec.	2 sec.	1 min. 13 sec.	10 sec.
PPDA	1 min. 8 sec.	0	37 sec.	31 sec.
CI	48 sec.	28 sec.	20 sec.	0
PPEM	36 sec.	18 sec.	4 sec.	14 sec.
PPD	1 sec.	0	1 sec.	0

Conotația reflectării:

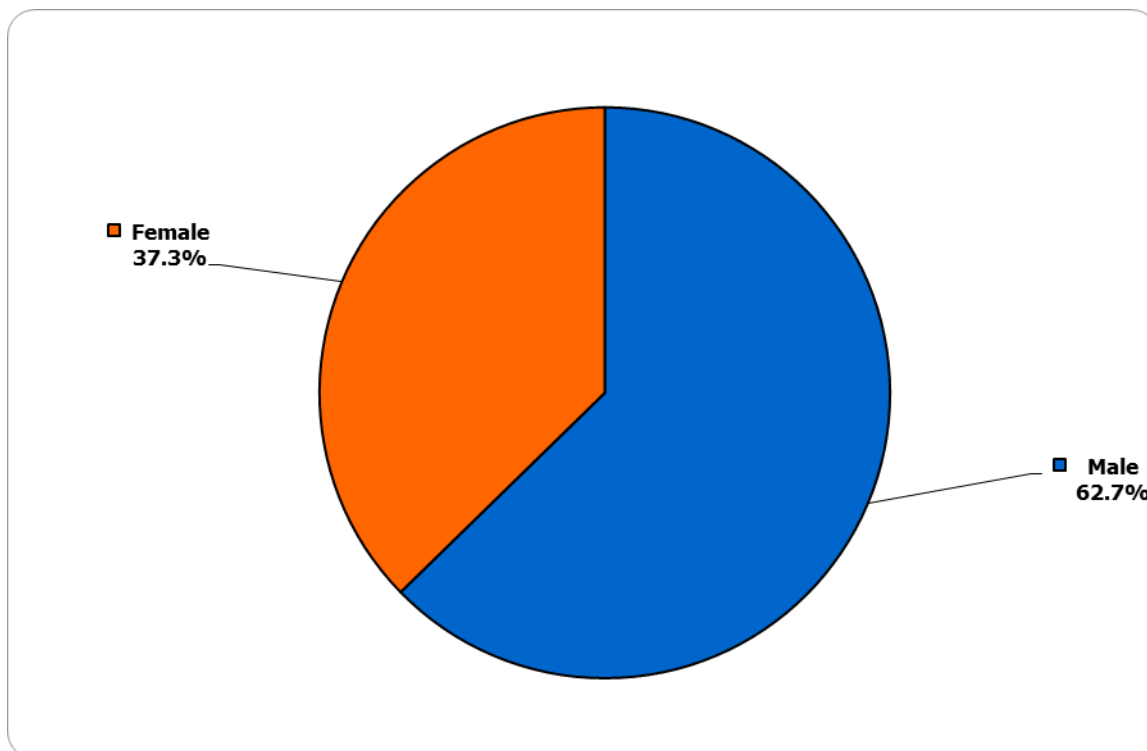


Subiecții politici PSRM, PAS, PDM, PN, MR, PL și PPEM au fost mediatizați în context neutru, pozitiv, negativ. PPDA a avut o prezență atât neutră, cât și negativă, iar CI a avut o prestație neutră și pozitivă. PPD a fost reflectat doar în conotație neutră.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Totodată, PN a obținut o conotație a reflectării pozitivă în cadrul subiectului din 19.10.2016, despre declarațiile lui Renato Usatîi referitor la dosarul omului de afaceri Gherman Gorbunțov. Acesta susține că este martor „*într-un dosar care ar putea face să explodeze în aer politica moldovenească*”. Într-o răsunătoare transmisiune online, liderul Partidului Nostru a amintit că pe parcursul ultimului an, nu o singură dată a vorbit despre cooperarea sa strânsă cu structurile de ordine a mai multor țări pe marginea acestui subiect: „*Eu vă promit vouă să duc pînă la capăt și să depun maxime eforturi ca adevărul, într-un timp cît mai scurt, să iasă la iveală*”.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

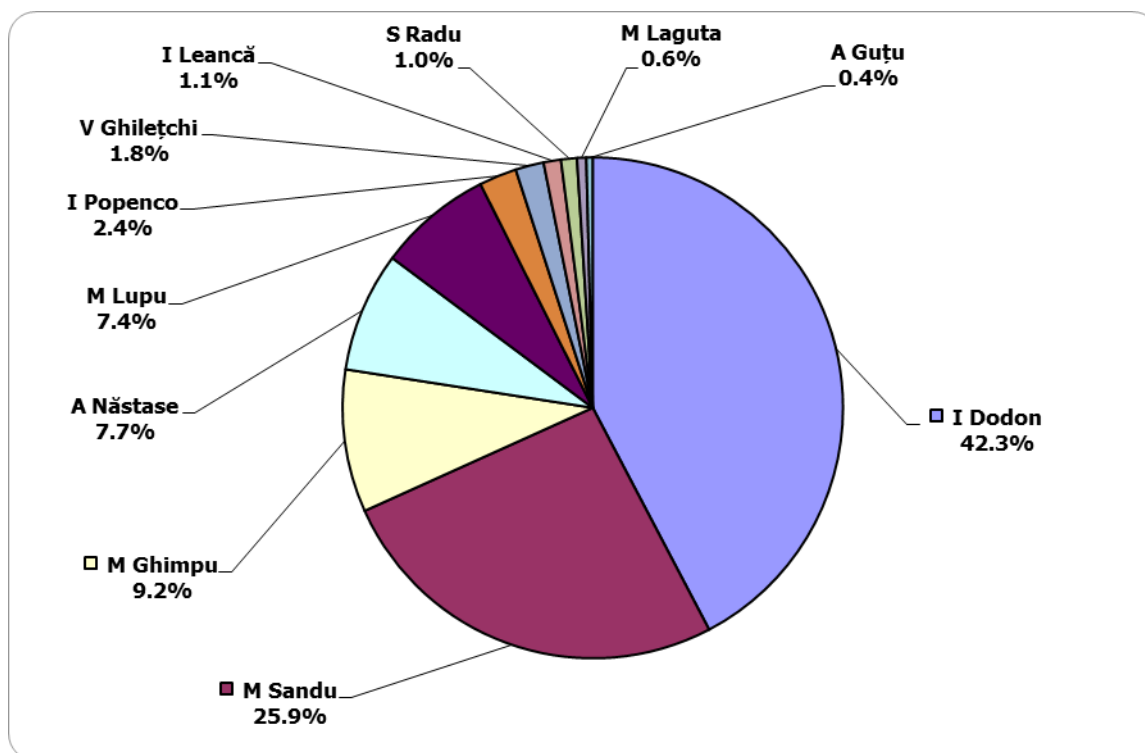


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 62,7%, iar cota femeilor a fost de 37,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curenților de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu, cu ceilalți candidați electorali.

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

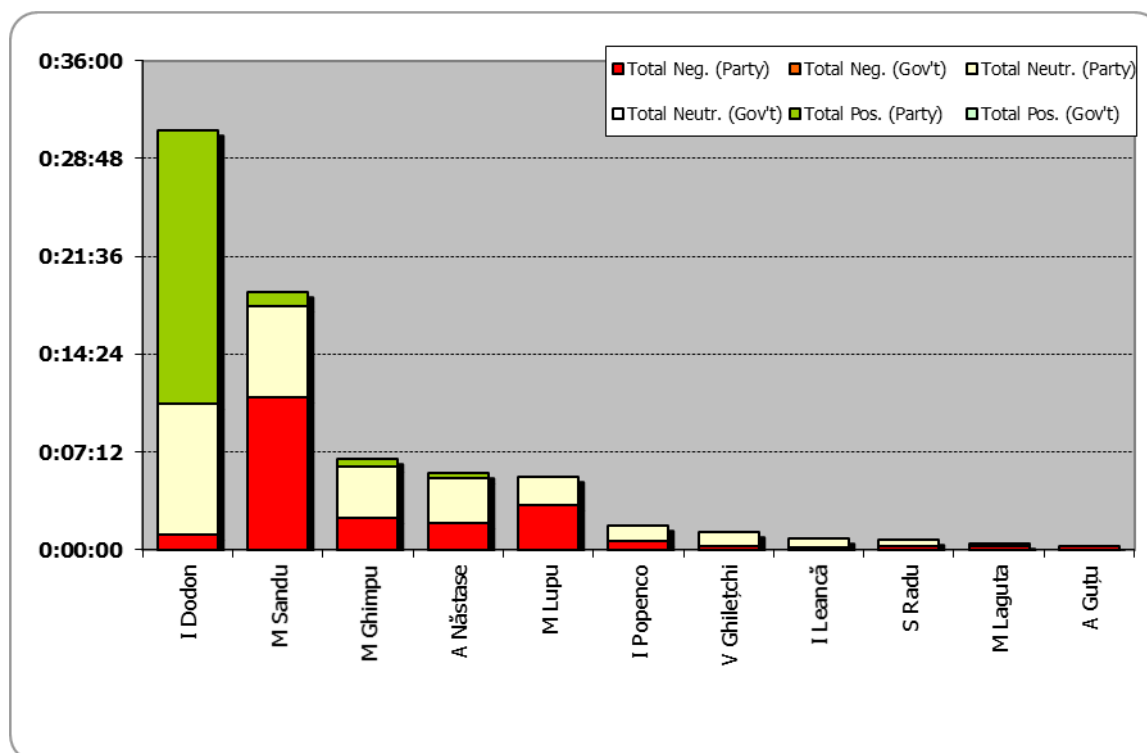


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 42,3%, fiind urmat de M. Sandu – cu 25,9%, M. Ghimpu – cu 9,2%, A. Năstase – cu 7,7%, iar M. Lupu a acumulat 7,4 la sută. O prezență de 2,4% a obținut-o I. Popenco, fiind urmată de V. Ghilețchi – cu 1,8%, I. Leancă – cu 1,1% și S. Radu – cu 1,0%. Mai puțin de un procent au acumulat M. Laguta și A. Guțu.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	30 min. 51 sec.	20 min. 05 sec.	9 min. 42 sec.	1 min. 04 sec.
M. Sandu, PAS	18 min. 55 sec.	59 sec.	6 min. 41 sec.	11 min. 15 sec.
M. Ghimpu, PL	6 min. 43 sec.	34 sec.	3 min. 50 sec.	2 min. 19 sec.
A. Năstase, PPDA	5 min. 39 sec.	25 sec.	3 min. 18 sec.	1 min. 56 sec.
M. Lupu, PDM	5 min. 23 sec.	0	2 min. 7 sec.	3 min. 16 sec.
I. Popenco, MR	1 min. 46 sec.	0	1 min. 9 sec.	37 sec.
V. Ghilețchi, CI	1 min. 20 sec.	0	1 min. 2 sec.	18 sec.
I. Leancă, PPEM	49 sec.	0	41 sec.	8 sec.
S. Radu, CI	45 sec.	0	27 sec.	18 sec.
M. Laguta, CI	26 sec.	8 sec.	0	18 sec.
A. Guțu, PPD	18 min.	0	0	18 sec.
D. Ciubașenco, PN	0	0	0	0

Conotația reflectării:



În context neutru și negativ au fost reflectați candidații electorali M. Lupu, I. Popenco, V. Ghilețchi, I. Leancă și S. Radu. M. Laguta a fost mediatizată în context atât pozitiv, cât și negativ, iar A. Guțu doar în context neutru. De o reflectare pozitivă, neutră și negativă au beneficiat A. Năstase și M. Ghimpu. Este de menționat că M. Sandu a fost mediatizată accentuat negativ și, totodată, în context pozitiv și neutru, iar I. Dodon – accentuat pozitiv și, în același timp, în context neutru și negativ.

Astfel, Igor Dodon a avut o prestație pozitivă în subiectele despre: Rezultatele sondajelor realizate de Asociația Sociologilor și Demografilor, Magenta, CBS-AXA, Intellect-Group. Astfel, jurnalista menționează că „sondajele realizate în ultima lună arată un favorit clar la alegerile prezidențiale, este vorba de liderul PSRM, I. Dodon”. De asemenea, aceasta mai afirmă că „analizii constată că Igor Dodon rămâne candidatul cu cele mai mari șanse de a învinge la alegerile prezidențiale, avînd un rezultat mai mult decît dublu, față de ceilalți trei concurenți luați separat” (10.09.2016); Problemele cu care se confruntă locuitorii satelor Coșnița și Dorotcaia din raionul Dubăsari. Jurnalista susține că populația raionului Dubăsari suferă și acum din cauza conflictului transnistrean, iar soluționarea problemei punctelor de control de la hotarul administrativ le-ar ușura viața semnificativ. Oamenii își doresc la cîrma țării un președinte energic și competent: „Pe noi ne deranjează, în primul rînd, vămile. Asta-i cea mai mare problemă a noastră. Ne pare foarte bine că domnul Dodon ne-a explicat destul de bine cum vede el soluționarea acestei probleme”; „Eu am fost tractorist 30 de ani. Stau pămînturile nelucrate, livezi nelucrate și toți promit că vor face ceva. Acum, vrem să vedem ce-a face Dodon. Trebuie să fie Moldova. Nu vreau unire cu România, ci cu Transnistria. Să fie Moldova întreagă”. Jurnalista afirmă că „diferendul transnistrean și soluționarea acestuia este o prioritate pentru Partidul Socialiștilor. Igor Dodon i-a încurajat pe oamenii din stînga Nistrului și le-a promis că va face totul pentru ca acest conflict înghețat să fie soluționat”. Candidatul PSRM la șefia statului, I. Dodon, spune: „Zeci de persoane s-au apropiat și mi-au spus că au încredere, că, în cazul victoriei noastre, vom putea reintegra țara, rezolva problema transnistreană. Noi avem o poziție foarte clară în acest sens. Considerăm că trebuie să dăm Transnistriei un statut special în componența Republicii Moldova. De aceea, trebuie să facem tot posibilul, să începem cît mai urgent posibil să rezolvăm probleme social-economice. Vămile care nu permit cetățenilor să meargă chiar la rude sau să desfășoare activități

comerciale... toate aceste subiecte se regăsesc în platforma noastră electorală și sînt ferm convins că le vom putea rezolva”. În subiect se subliniază că „la întîlnirea cu președintele PSRM au participat și zeci de membri ai Partidului Comuniștilor. Ei și-au exprimat disponibilitatea de a-l susține pe Igor Dodon la alegerile prezidențiale, în pofida faptului că președintele Partidului Comuniștilor, Vladimir Voronin, a anunțat că PCRM va boicota alegerile”. Sunt prezentate mesaje de susținere a unor cetățeni: „Eu sînt membru al Partidului Comuniștilor, am bilet, am tot. Așa și o să fiu și mai departe membru al partidului, dar o să votez pentru acest om, care astăzi ne-a prezentat programul electoral. Domnul Voronin e bătrîn, el deja trebuie să meargă la odihnă și să-i dea voie la unul tînăr. Membrii PCRM, vă rog să ne unim toți!"; „Eu sînt comunist de 36 de ani și socot că unicul candidat care poate schimba lucrurile este Igor Dodon, fiindcă dumnealui este un băiat tînăr, cu studii și cunoștințe. Eu socot că dînsul este viitorul acestei republici". La finele subiectului, jurnalista afirmă: „Oamenii au subliniat că Igor Dodon este singurul candidat din cursa electorală, care ar putea scoate țara din impas. Locuitorii raionului Dubăsari s-au arătat interesați de programul liderului Partidului Socialiștilor și i-au adresat întrebări”. (10.09.2016); Candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării I. Dodon a vizitat o fabrică de textile din Chișinău, unde a dat asigurări că miliardul furat va fi întors de către hoți: „Ultimii 7 ani își bat joc cu totul de noi, parcă i-a crezut lumea, au vrut ceva schimbări. Dar uite ce fac ei? Uitați-vă ce au făcut cu miliardul, uitați-vă ce fac cu compensațiile sociale, uitați-vă ce fac cu tarifele. Unul din primul lucru pe care o sa-l fac, o să anulez legislația, ca miliardul să fie întors de hoți, nu de oamenii simpli”. În contextul celor spuse de candidatul PSRM, au fost prezentate afirmațiile unei femei: „Dacă i s-ar primi lui domnul Dodon, să facă să nu întoarcem datoria, atunci e bravo” (11.10.2016); Sondaj realizat de Intellect Grup. Cu referire la sondajul dat, jurnalista vine cu următoarele mențiuni: „Potrivit unui sondaj sociologic, prezentat de compania Intellect Grup, dacă alegerile prezidențiale ar avea loc duminica viitoare, Igor Dodon ar întruni aproape 34 la sută dintre voturile alegătorilor cu opțiune electorală. Rezultatele cercetării mai arată că liderul PSRM este considerat cel mai activ candidat din cursa pentru prezidențiale, iar campania promovată de acesta este cea mai atractivă. De asemenea, în opinia cetățenilor, PSRM ar putea cel mai bine să rezolve problemele stringente ale țării. Potrivit studiului prezentat de compania Intellect Group, locul întâi în topul celor mai activi candidați pentru funcția de președinte îi revine liderului PSRM. Președintele socialiștilor nu doar că a rămas pe primul loc în topul preferințelor electoratului, ci a și crescut în sondaje. Astfel, dacă duminica viitoare ar fi organizate alegeri prezidențiale, peste 33 la sută dintre cetățeni ar vota pentru Igor Dodon... O altă constatare a sociologilor ține de capacitățile candidaților pentru funcția de președinte al țării. Oamenii îl văd pe Igor Dodon ca pe un diplomat, care ar putea asigura un echilibru în relațiile cu Uniunea Europeană și Federația Rusă” (12.10.2016, reluare la 16.10.2016); I. Dodon a avut o întîlnire cu locuitorii orașului Ceadîr-Lunga. Astfel, conform spuselor jurnalistei, locuitorii din Găgăuzia își doresc condiții mai bune de trai și de muncă, salarii mai mari și transparență în activitatea instituțiilor de drept. Aceștia au anunțat „că îl vor susține masiv” pe I. Dodon în campania electorală: „Igor Nicolaevici, trebuie să ia în mîini puterea și este foarte important că alegerile sînt directe. Eu cred că Igor Nicolaevici o să cîștige, pentru că el este de-al nostru”. Ulterior urmează declarațiile lui I. Dodon: „Noi promovăm valorile pentru care găgăuzii au votat mereu. Noi pledăm pentru păstrarea statalității, neutralității, și identității moldovenești. Noi pledăm pentru o economie puternică și pentru echitate socială și pentru prietenia cu Rusia, dar și pentru Ortodoxie” (12.10.2016); „Economie puternică și dreptate socială” – unul din obiectivele din programul electoral al candidatului PSRM. Astfel, anularea legii prin care miliardele de lei furate din sistemul bancar au fost puse pe umerii poporului, reluarea exporturilor pe piața rusă și reducerea tarifelor pentru gazul natural, sînt cîteva dintre prioritățile trasate de I. Dodon. Liderul socialiștilor a prezentat și cîteva angajamente „în calitate de președinte al țării”: „Anularea tuturor legilor care impun cetățenii să achite miliardul furat de cei de la guvernare. Revenirea produselor autohtone pe piața rusă în regim de liber schimb. Resursele energetice mai ieftine și prețurile să fie foarte clar cum se creează”. De asemenea, el a subliniat că va „lupta pentru ca în fiecare localitate din țară să funcționeze toate instituțiile de importanță socială, inclusiv școala și punctul medical”: „Noi considerăm că este necesar de garantat și de

majorat numărul de servicii care intră în această poliță de asigurare medicală. Trebuie să introducem principiul cumulativ: o parte din plățile pe care le achităm să se acumuleze pe contul fiecărei persoane fizice, pentru ca atunci când va avea nevoie de o operație mai complicată să poată să utilizeze acești bani”. Igor Dodon a declarat că și domeniul educației necesită schimbări: „Noi considerăm că bacalaureatul nu trebuie să fie obligatoriu, trebuie să fie opțional. Părinții, împreună cu tinerii, să hotărască dacă au nevoie de BAC sau să revenim la examenele de admitere în instituțiile superioare de învățământ”. La sfârșitul subiectului, reporterul precizează că „potrivit celui mai recent sondaj sociologic, prezentat de compania Intellect Grup, dacă alegerile prezidențiale ar avea loc duminică viitoare, Igor Dodon ar întruni aproape 34 la sută dintre voturile alegătorilor cu opțiune electorală. Rezultatele cercetării mai arată că liderul PSRM este considerat cel mai activ candidat din cursa pentru prezidențiale, iar campania promovată de acesta este cea mai atractivă. De asemenea, în opinia cetățenilor, PSRM ar putea cel mai bine să rezolve problemele stringente ale țării” (13.10.2016, reluare la 16.10.2016); Partidul Socialiștilor va iniția un proces național de verificare a listelor de alegători. Acțiunea are scopul de a preveni eventualele fraude electorale și falsificări, în cadrul scrutinului din 30 octombrie. Astfel, candidatul PSRM i-a îndemnat pe concurenții electorali și pe cetățeni să se implice activ în acest proces și să sesizeze orice neregulă. De asemenea, el a menționat că, în ziua alegerilor prezidențiale, PSRM va asigura prezența a 10 mii de observatori în toate secțiile de votare. Acțiunea de verificare a listelor alegătorilor va avea loc în zilele de 15 și 16 octombrie: „Să identificăm totuși persoanele suplimentare, inclusiv acelea care nu sînt în viață, care sînt incluse în listele electorale”. Totodată, jurnalista spune că „președintele PSRM a făcut un apel către toți concurenții electorali, prin care i-a îndemnat să-și consolideze eforturile în lupta împotriva eventualelor fraude electorale: „Propun consultări la nivel de conducere a partidelor, la nivel de organizații teritoriale, la nivel de fiecare secții de votare să avem o colaborare în identificarea unui mecanism comun de preîntîmpinare și identificare a posibilelor fraude. Dacă noi vom fi împreună, pentru că avem un interes comun, ca PD-ul să nu falsifice, ca guvernarea să nu falsifice. Dacă vom acționa împreună la secțiile de votare, atunci ei nu vor avea nici o șansă să fraudeze”. În subiect se mai menționează că „Igor Dodon a informat și despre deschiderea de către PSRM a unei linii fierbinți, unde pot fi sesizate abaterile de la legislația electorală, precum și cele ce țin de corectitudinea întocmirii listelor de alegători. Partidul Socialiștilor își asumă să acorde asistența juridică necesară în astfel de cazuri” (13.10.2016); Candidatul PSRM la funcția de președinte al țării a avut o întâlnire cu locuitorii raionului Taraclia, unde a discutat despre problemele cu care se confruntă oamenii. Astfel, jurnalista menționează că unii localnici declară că au toată încrederea în liderul PSRM și că acesta este unicul candidat demn pentru funcția de președinte al țării. În cadru se expun susținătorii candidatului PSRM: „Dacă tot am venit aici, desigur că o să votez pentru Igor Dodon. El este unicul candidat care ne înțelege problemele”; „Moldova are nevoie de un președinte care se va gîndi la popor, și exact așa este Igor Dodon. De aceea, am venit aici ca să-l susținem”; „Am speranțe legate de liderul nostru și de viitorul Moldovei. Dodon este pentru noi viitorul”. La întâlnirea cu alegătorii, Dodon a declarat că susține ideea oferirii r. Taraclia a statutului de „Teritoriu Cultural al Bulgarei”: „Ei doresc să se întoarcă înapoi la sistemul județean, și doresc să elimine primăriile localităților cu mai puțin de cinci mii de locuitori. Poziția mea este absolut negativă. Sînt împotriva acestor reforme, deoarece în urma acestora, micile raioane, precum Taraclia, Basarabeasca și altele, vor dispărea. Taraclia trebuie păstrată. Este singurul raion în care sînt concentrați mai mulți bulgari. Noi am votat în plenul Parlamentului și legea care presupune conferirea unui statut deosebit pentru Taraclia. De aceea, voi face totul să blochez această reformă” (14.10.2016); Membri și simpatizanții PCRM refuză să boicoteze alegerile prezidențiale, așa cum le cere conducerea, după ce la Dubăsari alegătorii comuniști au declarat că-l vor susține pe Igor Dodon la scrutinul din 30 octombrie. În subiect se menționează că aceeași poveste se repetă și în raionul Ocnița, după o serie de întâlniri electorale din raion, mai mulți primari comuniști și simpatizanți ai PCRM au anunțat că vor merge la alegeri și îl vor vota pe Igor Dodon. În cadru se expun simpatizați al candidatului PSRM: „Eu sînt membru al Partidului Comuniștilor, am bilet, am tot. Așa și o să fiu și mai departe membru al partidului, dar o să votez pentru acest om, care astăzi ne-a prezentat

programul electoral. Domnul Voronin e bătrîn, el deja trebuie să meargă la odihnă și să-i dea voie la unul tînăr. Membrii PCRM, vă rog, să ne unim toți!"; „Eu sînt comunist de 36 de ani și socot că unicul candidat care poate schimba lucrurile este Igor Dodon, fiindcă dumnealui este un băiat tînăr, cu studii și cunoștințe. Eu socot că dînsul este viitorul acestei republici" (14.10.2016); Chișinău sărbătorește hramul și marchează 580 de ani de la prima atestare documentară. Prezent la liturghia divină, la Catedrala „Nașterea Domnului”, I. Dodon a declarat: „Arată foarte urît orașul nostru la 580 de ani, mai rău ca 10-12 ani în urmă. Eu cred că ceea ce pot să le urez locuitorilor municipiului Chișinău este să scape mai repede de rîia și ciurma asta din conducerea Primăriei. Și noi o să facem tot posibilul ca lucrul acesta să se întîmple. În rest, dispoziție bună chișinăuienilor, merită un oraș mai frumos” (14.10.2016); Candidatul la funcția de șef al statului din partea fracțiunii PSRM, Igor Dodon, a participat la o întîlnire cu locuitorii raioanelor Glodeni și Rîșcani. În subiect se menționează că „locuitorii din Glodeni s-au plîns că fabrica de zahăr recent a fost închisă, astfel, foarte mulți au rămas fără locuri de muncă”, iar Igor Dodon a afirmat că problemele pot fi rezolvate: „Problema locurilor de muncă se poate de rezolvat doar dacă fabrica va începe din nou să funcționeze. Pentru ca fabrica să-și înceapă activitatea, trebuie să deschidem piața externă. În Europa nimeni nu ne așteaptă cu zahărul nostru” (17.10.2015); Obiectivele din programul electoral. Candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon, a declarat că Moldova are nevoie de relații bune cu Uniunea Europeană, dar fără Federația Rusă Republica Moldova nu poate exista. El a menționat că își dorește un parteneriat strategic cu Federația Rusă în domeniile economic, social și politic. Liderul PSRM a menționat că, în calitate de șef al statului, va efectua prima vizită oficială la Moscova, pentru a încerca să remedieze relațiile cu Federația Rusă și să redeschidă piața acestei țări pentru exportatorii moldoveni: „După alegerile prezidențiale, voi face tot posibilul pentru a reveni pe piață Federației Ruse cu produsele noastre autohtone moldovenești. Acest lucru este posibil. Pe parcursul ultimului an jumate în opoziție, am reușit să redeschid piața rusă pentru cîteva zeci de întreprinderi. Din Găgăuzia, practic, toți pot să exporte acum în Rusia. Acesta este primul obiectiv în relațiile cu Federația Rusă. Al doilea obiectiv este rezolvarea problemelor migranților. Vom semna un acord bilateral pentru ca toate plățile sociale, toată vechimea în muncă a persoanelor care lucrează în Federația Rusă atunci cînd vor reveni acasă să se ia în calcul, atunci cînd vor ieși la pensii”. Igor Dodon a mai subliniat că va lupta pentru păstrarea valorilor familiei tradiționale și protejarea religiei ortodoxe: „Credința noastră ortodoxă este temelia pe care stă Republica Moldova. Este baza statalității. Atunci cînd se lovește în Biserică, atunci cînd se profanează valorile noastre tradiționale, se lovește în statalitate, se lovește în viitorul Republicii Moldova. De aceea, în calitate de președinte, voi întreprinde toate măsurile necesare pentru a anula legislația ce permite înregistrarea minorităților sexuale în Republica Moldova. Sînt categoric împotriva introducerii în curriculumul școlar a educației sexuale și a altor valori care nu ne sînt proprii”. La finele subiectului, jurnalista afirmă că toate sondajele sociologice prezentate pînă acum arată că Igor Dodon este favoritul clar al prezidențialelor și că este personalitatea politică în care moldovenii au cea mai mare încredere (18.10.2016).

Igor Dodon a fost prezentat negativ în subiectele despre: Declarațiile lui Ion Sturza făcute la adresa lui I. Dodon. Se face trimitere la un mesaj plasat de Ion Sturza pe o rețea de socializare: „Dodon este un proiect nici măcar al Rusiei, ci al Kremlinului personal. Este născut în laboratoarele GRU. Nu că ar fi o noutate acest fenomen pentru Republica Moldova. Așa procedează și alte state în țările de la linia de demarcare geostrategică, implică serviciile speciale. Doar că unele o fac mai voalat, prin misiuni diplomatice, ONG-uri” (10.10.2016); V. Plahotniuc a declarat, într-un interviu, că „Dodon e un tip periculos, tocmai pentru că e extrem de ambițios și insistent pe ideile lui, care, în actualul caz, sînt idei total deplasate, care, cu siguranță, nu vizează interesul național” (18.10.2016).

De o conotație pozitivă a beneficiat Maia Sandu, în subiectul despre intenția candidatului PPDA, A. Năstase, de a se retrage din cursa electorală în favoarea liderului PAS; Prim-vicepreședintele PDM, V. Plahotniuc, a declarat, într-un interviu, că o va susține pe M. Sandu, dacă va trebui să facă o alegere între ea și Igor Dodon (18.10.2016).

Candidatul PAS, Maia Sandu, a fost reflectată negativ în subiectele despre: Candidații independenți la funcția de președinte al statului i-au dat replică liderului PAS, Maia Sandu. Aceasta din urmă a spus anterior că Valeriu Ghilețchi, Silvia Radu, Maia Laguta și Ana Guțu sînt candidați „căpusă” a actualei guvernări și au fost înregistrați în cursa electorală doar pentru a fura voturile de la ceilalți. Într-o postare pe o rețea de socializare, Silvia Radu a scris că prin acuzația care i-a adus-o, Maia Sandu încearcă să-și mărească șansele electorale. Mai mult, S. Radu a menționat că Maia Sandu vorbește de duble standarde, în timp ce ea însăși făcea parte din Guvern cînd s-a produs fraudă bancară. La rîndul său, Valeriu Ghilețchi s-a arătat surprins de acuzațiile aduse de fosta sa colegă de partid. Pe o rețea de socializare, Ghilețchi menționează că Maia Sandu aduce învinuiri fără probe, iar ea însăși a avut carențe la prezentarea dosarului la CEC. Ghilețchi susține că atît dosarul lui, cît și cel a Maiei Sandu au fost examinate de același raportor (10.10.2016); Sondajul realizat de Intellect-Group. În cadrul subiectului se menționează că sociologii s-au confruntat cu foarte multe cazuri cînd subiecții sondajului nici nu știau cine este M. Sandu. „Mai mult, realizatorii sondajelor se confruntă cu situații comice, cînd oamenii consideră că Maia Sandu ar fi un bărbat. De asemenea, experții constată că foarte multă lume nu și-o imaginează pe Maia Sandu în funcția de președinte al țării, nu în zadar, în ultimele săptămîni ea pierde constant poziții în sondajele de opinie serioase. Unul din motive ar fi, potrivit analiștilor, anii de activitate în echipa premierului V. Filat, demis și condamnat pentru acte de corupție. Atunci ea nu-și închipuia dezvoltarea Moldovei decît cu Filat, Leancă și toată echipa PLDM (este difuzată secvența video în care Maia Sandu, făcînd parte din echipa PLDM, declară: „Partidul Liberal din Moldova a stat ferm pe poziții în pofida tuturor presiunilor și supărărilor”). Încă un motiv pentru care Maia Sandu nu se bucură de simpatia alegătorilor, spun experții, ar fi războiul care l-a declarat ea școlilor din sate și elevilor care susțin BAC-ul, atunci cînd a ocupat funcția de ministru al Educației. Reforma Maiei Sandu continuă și astăzi, iar despre consecințele ei vorbesc atît părinții dezamăgiți, cît și profesorii curajoși. În plus, mediul analitic o suspectează pe președinta PAS că ar face jocul oligarhului V. Plahotniuc în campania electorală, pentru a-l anihila pe un alt candidat pe segmentul de dreapta, A. Năstase. Suspiciunile că Maia Sandu ar fi o marionetă în mîinile oligarhilor, transformată din ministru în candidat la prezidențiale îi secătuiește și mai mult din electorat, constată politologii, iar presiunile care se fac în ultima perioadă asupra lui Andrei Năstase, pentru a-l determina să părăsească lupta electorală în favoarea Maiei Sandu, vin să alimenteze zvonurile, potrivit cărora, acesta este un proiect bine gîndit în laboratoarele politice ale lui Vlad Plahotniuc”. Igor Dodon a comentat pe o rețea de socializare că ar vrea să ajungă să candideze în turul doi cu Andrei Năstase: „Andrei Năstase merită să candideze și să reprezinte dreapta politică. Mai ales că este al doilea candidat, ca rating. Și are în spate zeci și zeci de mii de oameni reali, care au obținut prin efort dreptul de a-și înainta propriul candidat. Este o mare nedreptate și va fi un mare neadevăr dacă el va fi forțat „democratic” să cedeze în fața unei carieriste, care a slujit în toate guvernele din 2008 pînă în 2015. În timp ce Andrei protesta, Maia își admira unghiile la ședințele de Guvern. Dacă Năstase va ceda, înseamnă că Plahotniuc, prin americani, prin Maia Sandu, l-a trimis în knockout și pe Andrei, și întreaga platformă DA, cu toți adepții ei. Și asta va fi o mare pierdere pentru cauza noastră comună” (12.10.2016); Candidatul PPDA la funcția de șef al statului, A. Năstase, are intenția de a-și retrage candidatura din cursa electorală în favoarea M. Sandu. În subiect se menționează că membrii PPDA nu sînt de acord cu decizia lui Andrei Năstase să-i cedeze locul Maiei Sandu la alegerile prezidențiale. În opinia lor, președintele PAS nu are nici o șansă de a cîștiga alegerile, iar abandonarea cursei de către liderul PPDA este o alegere greșită. Într-o conversație telefonică, vicepreședintele PPDA, Alexandru Slusari, a „criticat ideea” lui A. Năstase de a sprijini candidatura Maiei Sandu pentru alegerile din 30 octombrie și consideră că liderul PPDA este cel mai bun candidat pentru funcția de președinte: „Noi rămînem la părerea că Andrei Năstase ar fi fost mai bun candidat, dar, din păcate, toate ofertele noastre au fost respinse și dna Maia s-a bazat doar pe sondaje. Lucru după noi greșit, dar a fost insistența dumneaei și în situația în care noi mai departe nu puteam merge, că am ajuns la un impas... noi am luat această decizie”. De asemenea, un alt membru al formațiunii PPDA, Stanislav Pavlovshi, susține că ieșirea lui Andrei Năstase din cursă „va dezamăgi electoratul PPDA, mai mult

el consideră că liderul PAS nu s-a manifestat în nici un fel în această campanie, iar asumarea unei astfel de decizii din partea PPDA ar fi una incorectă” (este de specificat că cuvintele „va dezamăgi electoratul PPDA” și „nu s-a manifestat în nici un fel în această campanie”, utilizate de jurnalista postului de televiziune „NTV Moldova” nu se regăsesc în declarațiile făcute de Stanislav Pavlovshi): „Dacă Andrei Năstase ar ieși din această cursă prezidențială, asta ar însemna că el cedează, și asta ar fi incorect. Noi trebuie să mergem înainte și să îndeplinim promisiunile date acestui popor. Și încă un lucru de spus, probabilitatea dnei Maia Sandu să acceadă la funcția de președinte, din punctul meu de vedere, probabilitatea aceasta este foarte scăzută” (13.10.2016); Despre discuțiile purtate în cadrul emisiunii „Главный вопрос”. În subiect se menționează că „candidatul Partidului Acțiune și Solidaritate pentru funcția de președinte al țării, Maia Sandu, este un proiect occidental și a fost lansat pentru a consolida influența Statelor Unite ale Americii și Uniunii Europene asupra Republicii Moldova. De această părere sînt mai mulți analiști politici, potrivit cărora, printr-un președinte care poate fi controlat și manipulat, Occidentul va reuși să controleze guvernarea de la Chișinău”. Vitalii Andrievschi, invitat al emisiunii, susține: „Este un proiect creat pe loc gol, deoarece era un loc gol, unde era prezent electoratul protestatar și nimeni care, pînă atunci, nu s-a ocupat de acest lucru. Ce fel de politician va fi, este greu de spus, deoarece nu cunoaștem istoria ei de credit, ca să spunem: da, iată, ea a lucrat în Ministerul Economiei și s-a manifestat ca un bun economist. Nimeni nu spune însă că ea s-a manifestat ca un bun economist”. În aceleași context se expune și Iurie Roșca, invitat al emisiunii: „Maia Sandu nu a investit nici un ban, deoarece pentru ea lucrează toată mașinăria occidentală din Republica Moldova, toată rețeaua ei de influență, începînd cu ambasadorul Statelor Unite ale Americii și toți diplomații occidentali. Ea nu are nevoie de bani. Banii circulă prin Fondul Soros. Banii vin prin diferite instituții străine și organizații neguvernamentale, care vor face publicitate prin diferite instituții media, radio, televiziune. Hop! și este președinte. Totuși, este nevoie de o astfel de găoace, de o astfel de păpușă, deoarece poate fi manipulată. Ea nu are nici o legătură cu țara aceasta” (13.10.2016). În cadrul unei conferințe de presă, candidatul PL la prezidențiale, Mihai Ghimpu, a declarat că: „De la bun început, doamna Maia Sandu a știut că banii furăți vor fi transformați în hîrtii de valoare. Fiți atenți și ascultați punctul 3 al Hotărîrii Guvernului nr. 938 din 13 noiembrie 2014, care a fost votat de doamna Maia Sandu. Garanția de stat va fi substituită cu valori mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor în termen de pînă la 4 luni, din data în care produce efecte juridice garanția. Doamna Maia Sandu și toți membrii Guvernului de atunci, în frunte cu Leancă, știau că va fi transformat în hîrtie de valoare, ceea ce înseamnă că vor întoarce cetățenii” (17.10.2016); Candidatul pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie Maia Sandu a fost prinsă cu minciuna. Fostul ministru al Educației a fost acuzată, în cadrul unor dezbateri electorale, de consilierul municipal socialist Ion Ceban că ar fi votat pentru concesionarea Aeroportului. În acest sens, este prezentată o secvență video în care ex-premierul Iu. Leancă pune la vot concesionarea Aeroportului. Urmează replica reportului, care susține: „aceste imagini prezintă dovezi clare, care nu mint. Fostul ministru al Educației nu s-a împotrivit mișmașurilor Guvernului. Exact în aceeași perioadă, miniștri controlați de oligarhi, printre care și Maia Sandu, au acoperit o altă afacere dubioasă. Este vorba despre Banca de Economii, care a fost transmisă pe mîinile milionarului Ilan Șor” (18.10.2016); Maia Sandu ar putea fi vizată într-un dosar penal, pentru abuz de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu. Asta după ce Procuratura municipiului Chișinău a reactivat procesul în cazul licitației privind achiziția camerelor de supraveghere pentru examenele de bacalaureat. În subiect se menționează că potrivit informațiilor din dosar, Ministerul Educației urma să procure camere de supraveghere în valoare de 7 milioane de lei, însă, în realitate, au fost cumpărate camere la un preț mult mai mic și necalitative (18.10.2016); V. Plahotniuc o va susține pe M. Sandu dacă aceasta va accede în turul II. În cadrul subiectului se menționează că oamenii spun că Maia Sandu se bucură de sprijinul lui Plahotniuc, pentru că, timp de aproape patru ani, a făcut parte din aceeași guvernare cu Plahotniuc, aflîndu-se la conducerea Ministerului Educației. Sînt prezentate interviuri date de către unii trecători: „Ea tot a fost la conducere, ea a fost ministru și nu a mai făcut nimic”; „A schilodit copiii. Nu s-a ocupat de profesori, ca să le asigure condiții pentru perfecționare. S-a luat de copii și atît!”; „Noi trebuie un gospodar să avem. Dar nu Maia

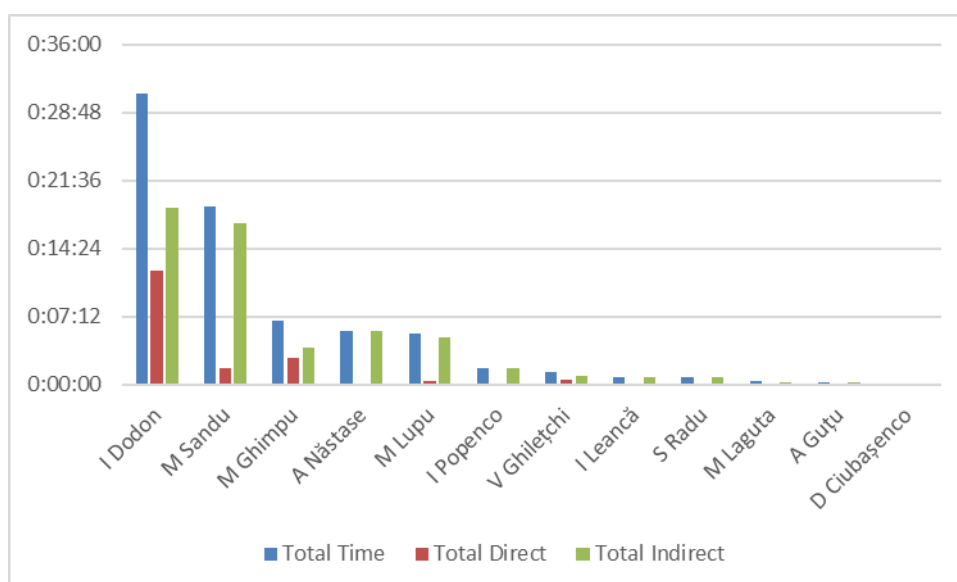
Sandu”; „Eu cred că ea nu va face față! Noi avem nevoie de un conducător mult mai serios, capabil, care să fie economist, să lucreze, să îmbunătățească viața noastră, măcar a bătrînilor”. Tot în cadrul subiectului se mai menționează că liderul socialiștilor l-a avertizat pe liderul PDM că dacă el va falsifica alegerile în favoarea protejaților Lupu și Sandu, va avea de înfruntat furia poporului (18.10.2016); Candidatul PL pentru funcția de președinte al țării o atacă pe Maia Sandu în cadrul întâlnirilor cu alegătorii. Mihai Ghimpu o acuză pe aceasta că a ascuns de societate informații legate de furtul miliardului: „Și acum a venit Maia. Maia – mare luptătoare. Maia Sandu, care vă place dvs., a fost membră a Guvernului Filat și Leancă cînd s-a furat miliardul, și nu a zis nici o vorbușoară absolut, nici una. Acum spune că trebuie să întorcă miliardul hoșii, cei care l-au furat, dar nu spune numele hoșilor, fiindcă e fostul ei șef, Filat, și îi e rușine. Nici pe Șor nu-l numește, că-i tot din banda lui Filat” (19.10.2016).

A. Năstase a fost mediatizat negativ în subiectele despre: Intenția candidatului PPDA, A. Năstase, de a se retrage din cursa electorală. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că „experții consideră că retragerea din cursa electorală a lui Andrei Năstase în favoarea Maiei Sandu va pune cruce pe cariera politică a liderului „DA””. În acest sens sînt prezentate pe post secvențe video din cadrul emisiunii „MegaFon”, în cadrul căruia Zurab Todua declară că: „Năstase își face rău doar sie. De aceea și durează atît de mult timp înaintarea unui candidat unic. De aceea și așteaptă sondajele și poate fi înțeles. Jumătate de an în urmă, era puțin cunoscut, ca om politic. Acum este un candidat pentru funcția de președinte și de ce ar renunța în favoarea cuiva?”. De asemenea, Valeriu Ostalep susține: „Eu sînt cam sceptic că asta se va întîmpla, dar dacă se va întîmpla... felicitări încă a doi politicieni în ghilimele, care vor dispărea de pe arena politică și, în general, eu cred că dacă el va face acest pas, el poate să-și încheie activitatea politică”. În acest context, moderatorul emisiunii Iurie Roșca afirmă următoarele: „Săracul Andrei Năstase, abia s-a pornit la drum și deja iese din cursă”. La sfîrșitul subiectului, jurnalista specifică: „A. Năstase este finul de cununie al omului de afaceri Victor Țopa, condamnat în Republica Moldova la 10 ani de închisoare pentru șantaj” (11.10.2016); Intenția lui A. Năstase de a se retrage din cursa electorală. Jurnalista menționează că în cadrul emisiunii „Главный вопрос”, experții susțin că SUA și țările Uniunii Europene se implică activ în campania electorală din 30 octombrie, prin intermediul misiunilor diplomatice acreditate în țara noastră. Acestea fac presiuni asupra candidatului Platformei „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, pentru a-l determina să se retragă din cursa prezidențială în favoarea Maiei Sandu. Iurie Roșca, unul din invitații emisiunii, susține: „Dacă Andrei renunță, înseamnă că această echipă are puncte slabe. Trebuie să luăm în calcul că domnii Țopa se află într-o situație deloc bună. Ei se află în Germania. Trebuie să luăm în calcul influența externă a Ambasadei Statelor Unite. Și, dacă el a renunțat, înseamnă că a fost rugat să renunțe, înseamnă că există un punct slab, ce l-a determinat să se retragă. Eu sînt sigur că Andrei și echipa lui înțelege că acest lucru este sfîrșitul pentru ei, înțeleg că nu pot să nu renunțe și o fac chiar dacă nu vor”. La sfîrșitul reportajului, reporterul vine cu mențiunea că Andrei Năstase este finul de cununie al omului de afaceri Victor Țopa, condamnat în Republica Moldova la 10 ani de închisoare pentru șantaj (13.10.2016).

În context negativ a fost mediatizat și Marian Lupu, în subiectele despre: Intenția candidatului PDM la funcția de șef al statului, M. Lupu, de a participa la o emisiune televizată de dezbateri electorale cu I. Dodon. Astfel, jurnalista afirmă că „războiul dintre Lupu și Dodon a început din primele zile ale campaniei electorale, cînd candidatul democrat a declarat, într-un interviu, că Igor Dodon este inamicul numărul unu al guvernării și că va lupta în alegeri doar cu Dodon”. Cu referire la acceptarea lui M. Lupu de a participa la o emisiune de dezbateri televizată, I. Dodon a declarat următoarele: „Marian Ilici, eu sper că noi o să avem posibilitate într-o dezbatere electorală să discutăm detaliat. Numai să nu te ascunzi. Eu știu că poate să-ți dea indicație de la partid să nu mergi cu Dodon la dezbateri, dar eu public te invit: „Hai să discutăm!”. Atunci cînd în Parlament te pupai cu Ghimpu, atunci cînd votai pentru deschiderea oficiului NATO la Chișinău, atunci cînd apărăi unioniștii. Iată despre ce trebuie să discutăm... În sfîrșit, domnul Lupu s-a trezit sau l-au trezit și a văzut invitația mea la dezbateri, lansată încă săptămîna trecută. Sînt gata să-l pun la punct pe Lupu oriunde: la TV, în stradă, în piață, în vreun sat sau în vreo școală închisă sub

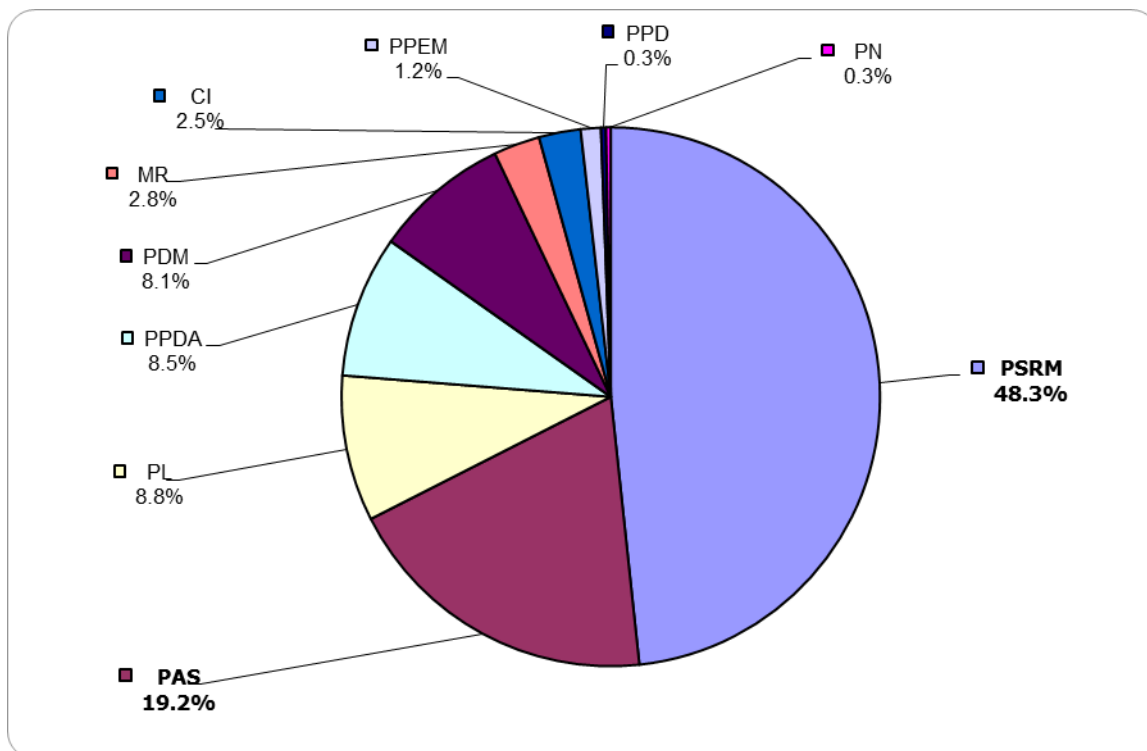
guvernarea lui oligarhică... Ce spune domnul Lupu de o dezbatere publică, în vreun spațiu deschis, cu prezența presei și a cetățenilor? Sau se teme de cetățeni? O să-i rog pe oamenii prezenți să nu-l fluier pe candidatul oligarhilor, așa cum îl fluieră în fiecare raion și sat unde apare. Promit dezbateri civilizate, pe subiecte concrete, pe probleme actuale”. Jurnalista afirmă că Dodon „promite să scoată în evidență toate nelegiuirile guvernării, să indice vinovații și să demonstreze că, din punct de vedere moral, Marian Lupu, ca exponent al acestei guvernări, este ultimul politician care poate să ceară votul cetățenilor” (14.10.2016); Întîlnirile lui M. Lupu cu electoratul. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că Marian Lupu este cel mai huiduit candidat la funcția de șef al statului. Rețelele de socializare sînt deldora de imagini în care liderul PD este întîmpinat cu ostilitate de către alegători. Sînt inserate imagini de la toate întîlnirile lui Marian Lupu cu alegătorii. Aici oamenii îl fluieră, îi aruncă cuvinte de ocară și se arată nemulțumiți de vizita acestuia (17.10.2016); Liderul socialiștilor l-a avertizat pe liderul PDM că dacă el va falsifica alegerile în favoarea protejaților Lupu și Sandu, va avea de înfruntat furia poporului. Dacă nu va ceda în fața mea, ca președinte al țării, va simți furia poporului. Dacă nu va ține seama de alegerea și voința cetățenilor, va fi luat pe sus de popor (18.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:30:51	0:12:05	0:18:46
M Sandu	0:18:55	0:01:47	0:17:08
M Ghimpu	0:06:43	0:02:52	0:03:51
A Năstase	0:05:39	0:00:00	0:05:39
M Lupu	0:05:23	0:00:24	0:04:59
I Popenco	0:01:46	0:00:00	0:01:46
V Ghilețchi	0:01:20	0:00:28	0:00:52
I Leancă	0:00:49	0:00:04	0:00:45
S Radu	0:00:45	0:00:00	0:00:45
M Laguta	0:00:26	0:00:08	0:00:18
A Guțu	0:00:18	0:00:00	0:00:18
D Ciubașenco	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

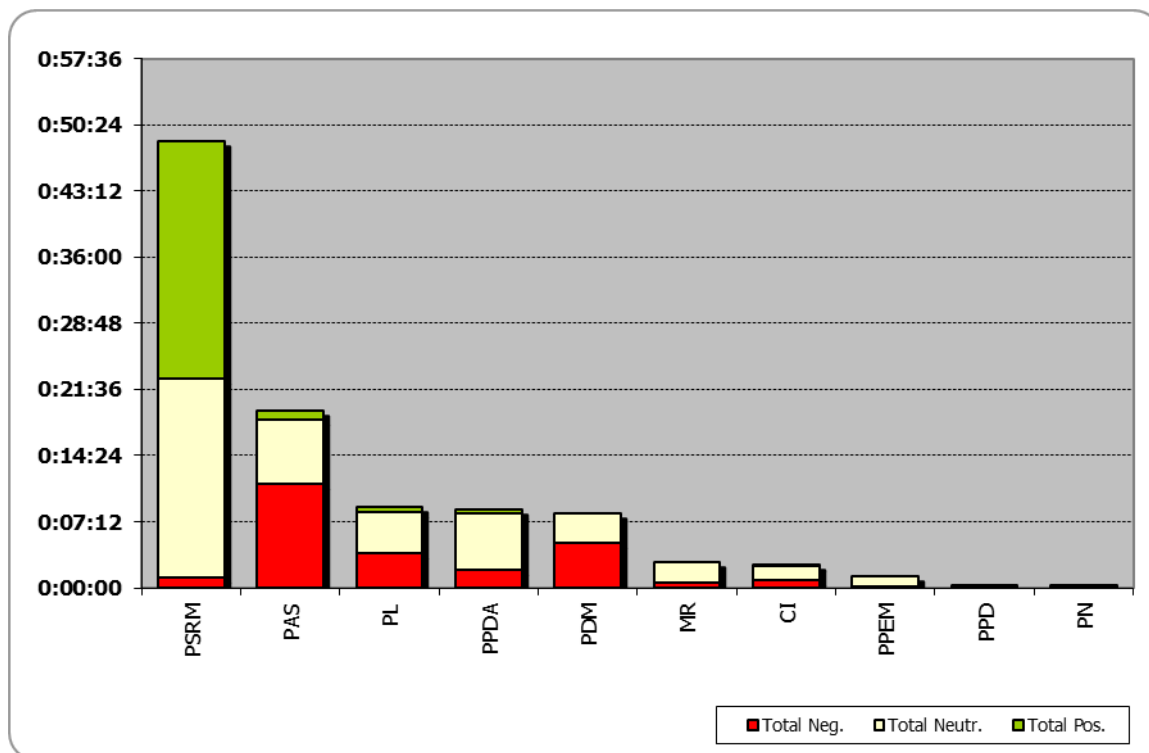


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, partea dominantă a reflectării, de 48,3%, a acumulat PSRM, fiind urmat de PAS – cu 19,2%, PL – cu 8,8% și PPDA – cu 8,5%. PDM a avut o prezență de 8,1%, iar MR – de 2,8%, urmat de CI – cu 2,5%, PPEM – cu 1,2%. PPD și PN au obținut mai puțin de un procent al reflectării.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	48 min. 33 sec.	25 min. 47 sec.	21 min. 42 sec.	1 min. 4 sec.
PAS	19 min. 18 sec.	59 sec.	7 min. 4 sec.	11 min. 15 sec.
PL	8 min. 48 sec.	34 sec.	4 min. 26 sec.	3 min. 48 sec.
PPDA	8 min. 34 sec.	25 sec.	6 min. 8 sec.	2 min. 1 sec.
PDM	8 min. 10 sec.	0	3 min. 19 sec.	4 min. 51 sec.
MR	2 min. 48 sec.	0	2 min. 11 sec.	37 sec.
CI	2 min. 31 sec.	8 sec.	1 min. 29 sec.	54 sec.
PPEM	1 min. 13 sec.	0	1 min. 5 sec.	8 sec.
PPD	18 sec.	0	0	18 sec.
PN	17 sec.	0	17 sec.	0

Conotația reflectării:

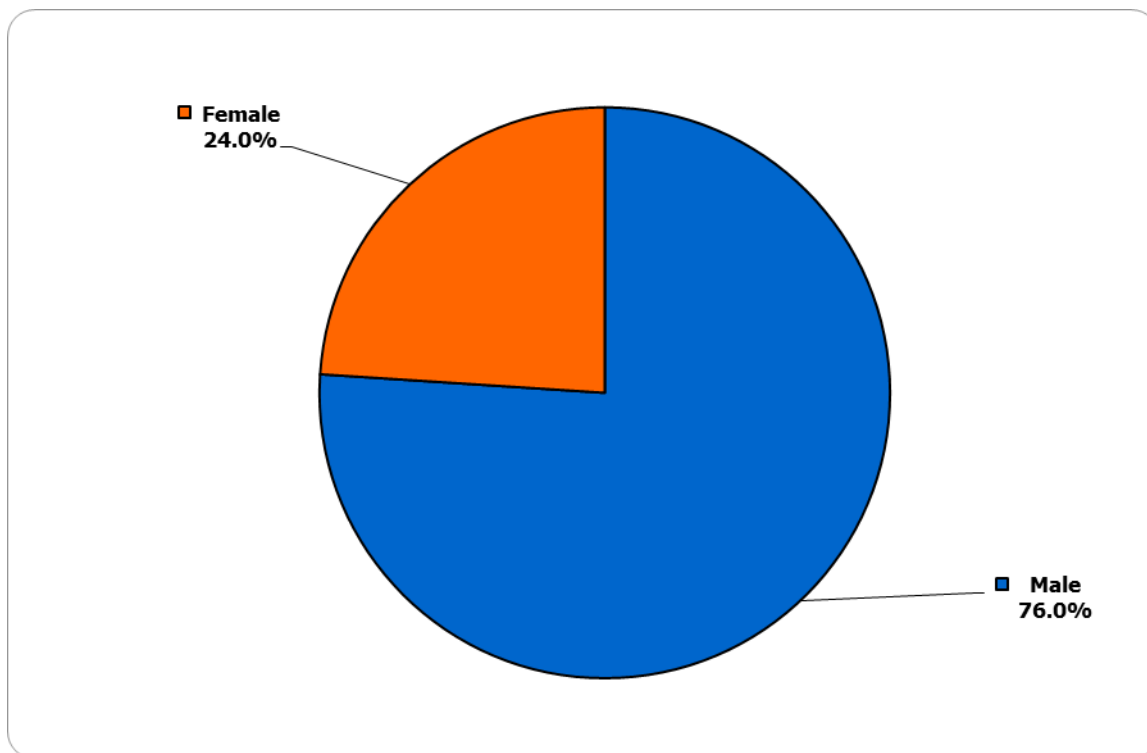


Subiecții politici PDM, MR, PPEM și PN au fost mediatizați în context neutru și negativ. PPD a fost nuanțat neutru, iar PL, PPDA și CI au fost mediatizați în context neutru, pozitiv și negativ. Este de menționat că PSRM a avut o prestație accentuat pozitivă și, totodată, a fost reflectat și în context negativ și neutru, iar PAS – accentuat negativ și, în același timp, în context pozitiv și neutru.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

PSRM a obținut o mediatizare negativă datorită subiectului despre: Grădinița numărul 164 din Capitală a fost recuperată de către municipalitate. Președintele fracțiunii PSRM în CMC, Ion Ceban, a declarat: „Noi am insistat în Consiliul Municipal ca această grădiniță să fie întoarsă. Erau examinate și multe alte variante, cum ar fi să fie vîndută unor agenți economici, dar noi stăm pe poziții clare: nici o instituție cu caracter public, în special cel educațional, nu poate și nu trebuie înstrăinată din patrimoniul municipalității” (11.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

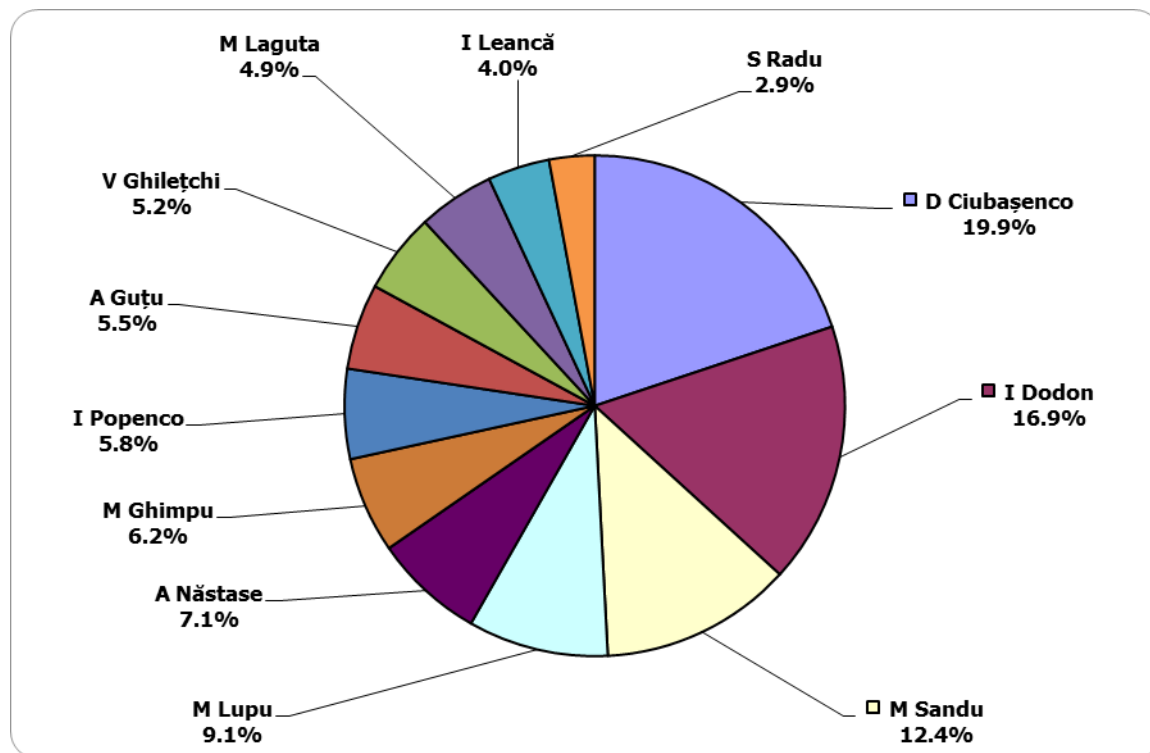


În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 76,0%, iar cota femeilor a fost de 24,0%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PSRM și candidatul acestuia, I. Dodon, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PSRM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

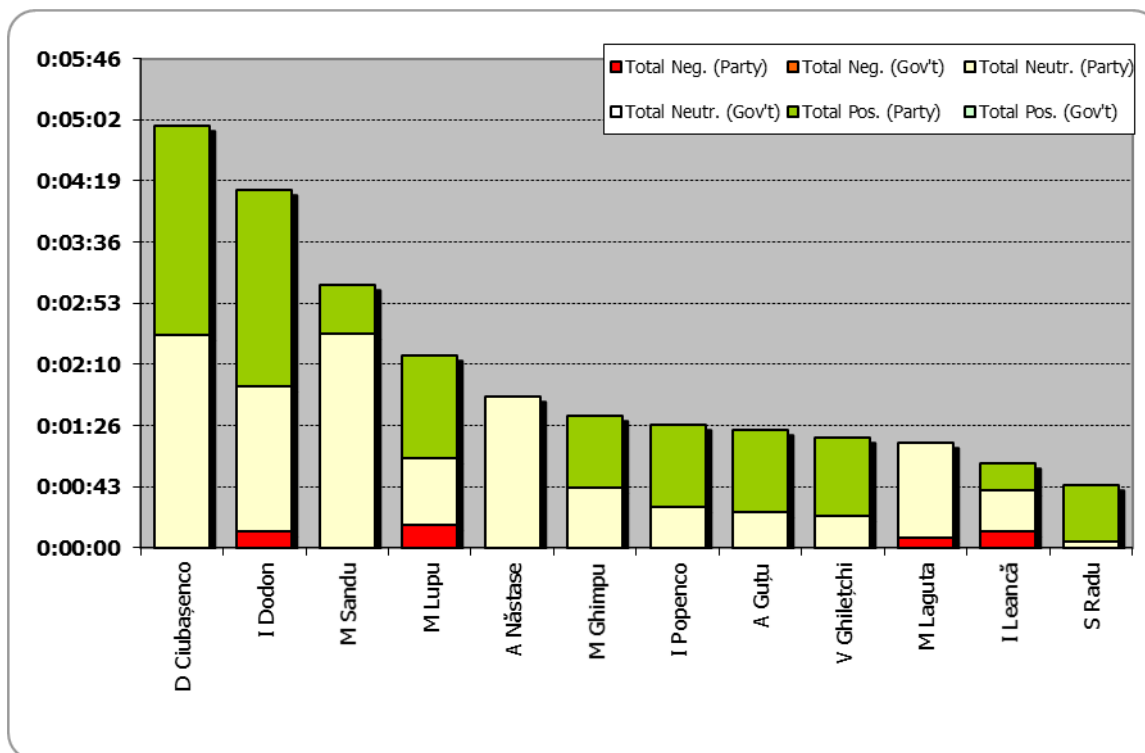


În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, D. Ciubașenco a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 19,9%, fiind urmat de I. Dodon, cu 16,9%. M. Sandu a acumulat 12,4%, iar M. Lupu – 9,1%, urmat de A. Năstase – cu 7,1% și M. Ghimpu – cu 6,2%. Cu aproximativ același volum procentual au evoluat I. Popenco – 5,8 la sută, A. Guțu – 5,5 la sută și V. Ghilețchi – 5,2 la sută. M. Laguta a avut o prezență de 4,9%, urmată de I. Leancă – cu 4,0% și S. Radu – cu 2,9%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
D Ciubașenco, PN	4 min. 58 sec.	2 min. 28 sec.	2 min. 30 sec.	0
I Dodon, PSRM	4 min. 13 sec.	2 min. 19 sec.	1 min. 42 sec.	12 sec.
M Sandu, PAS	3 min. 6 sec.	35 sec.	2 min. 31 sec.	0
M Lupu, PD	2 min. 16 sec.	1 min. 13 sec.	47 sec.	16 sec.
A Năstase, PPDA	1 min. 47 sec.	0	1 min. 47 sec.	0
M Ghimpu, PL	1 min. 33 sec.	51 sec.	42 sec.	0
I Popenco, MR	1 min. 27 sec.	58 sec.	29 sec.	0
A Guțu, PPD	1 min. 23 sec.	58 sec.	25 sec.	0
V Ghilețchi, CI	1 min. 18 sec.	56 sec.	22 sec.	0
M Laguta, CI	1 min. 14 sec.	0	1 min. 7 sec.	7 sec.
I Leancă, PPEM	1 min. 00 sec.	19 sec.	29 sec.	12 sec.
S Radu, CI	44 sec.	40 sec.	4 sec.	0

Conotația reflectării:



Candidații electorali D. Ciubașenco, M. Sandu, M. Ghimpu, I. Popenco, A. Guțu, V. Ghilețchi și S. Radu au fost reflectați atât pozitiv, cât și neutru. A. Năstase a fost reflectat doar neutru, iar M. Laguta – în context neutru și negativ. În context pozitiv, neutru și negativ au fost mediatizați I. Leancă, M. Lupu și I. Dodon.

Astfel, Dumitru Ciubașenco a fost reflectat pozitiv în subiectele despre: Întâlnirea cu locuitorii raionului Cantemir. În cadrul subiectului se menționează că D. Ciubașenco, candidatul PN la funcția de Președinte al Republicii Moldova, a vorbit despre necesitatea de a întoarce poporului miliardul furat și de a restabili economia țării. De asemenea, el a declarat că la putere trebuie să vină adevărați patrioți, care vor putea restabili statul moldovenesc (10.10.2016); Candidatul PN s-a întâlnit cu alegătorii din orașul Drochia. În cadrul întâlnirii, D. Ciubașenco a vorbit despre „*cum să ne opunem falsificării la alegerile prezidențiale din 30 octombrie*” și a îndemnat alegătorii să nu refuze pachetele cu produse alimentare, specificând însă că aceștia trebuie să voteze așa cum le dictează inima și conștiința: „*Chiar dacă vor încerca să falsifice alegerile, nu le va reuși, pentru că noi ne vom mobiliza la maximum*” (12.10.2016); Dumitru Ciubașenco, într-o vizită la Fabrica de mobilă din Chișinău. În cadrul întâlnirii, candidatul PN a declarat că un președinte trebuie să aibă propuneri mai extinse, sugerând că va propune o nouă Constituție (13.10.2016); Candidatul PN la funcția de șef al statului a participat la hramul orașului Vulcănești. Cu această ocazie, Ciubașenco i-a felicitat pe locuitorii orașului cu prilejul sărbătorii: „*Vă doresc multă sănătate și bunăstare în familie. Găgăuzia, sînt niște patrioți! Găgăuzia este fundamentul de bază a Republicii Moldova*” (14.10.2016); D. Ciubașenco s-a întâlnit cu alegătorii din satul Cupcini. Acesta, a declarat că dacă va fi ales președinte al țării, va dizolva Parlamentul și va adopta o nouă Constituție (18.10.2016); În cadrul subiectului din 19.10.2016 se menționează că după alegeri anticipate, PN va veni cu inițiativa de a promova o nouă Constituție, care va prevede ridicarea imunității: „*În noua constituție, noi propunem ridicarea imunității, în primul rînd funcționarilor care au așa imunitate, începînd cu președintele, deputații Parlamentului, judecătorilor*”. Ciubașenco a mai menționat că deputații și judecătorii care respectă legea nu au nevoie de imunitate (19.10.2016).

Candidatul Independent Valeriu Ghilețchi a fost mediatizat pozitiv în subiectele despre: Prezentarea programului electoral. Valeriu Ghilețchi s-a lansat cu sloganul „Pace, Unitate, Bunăstare”. Acesta a declarat că programul său include 10 puncte esențiale, care prevede că fiecare

cetățean să fie egal în fața legii, indiferent de apartenența socială și etnică sau religie; familia trebuie să rămână baza societății; tinerii trebuie să aibă posibilitatea să-și valorifice potențialul lor în țară. Totodată, V. Ghilețchi a mai declarat că printre obiectivele viitorului președinte trebuie să fie restabilirea integrității teritoriale a republicii (10.10.2016); Candidatul independent la alegerile prezidențiale V. Ghilețchi consideră că sarcina principală este ca în țară să fie pace și prosperitate: *„Dacă vrem o țară puternică trebuie să urmărim pacea și unitatea, nu există o altă cale spre bunăstare. Eu particip la aceste alegeri cu dorința și multă înțelegere de a realiza acest vis. Eu sînt convins că Republica Moldova are nevoie de un președinte pacifist, un președinte care să asigure condițiile necesare pentru bunăstare”*. În calitate de deputat, a promovat legea pentru protecția familiei (18.10.2016).

Ana Guțu a avut o prezență pozitivă datorită subiectelor despre: Prezentarea programului electoral. Ana Guțu a declarat că *„25 de ani de guvernare au adus spre prăbușirea Republicii Moldova. Moldova nu este în stare să se dezvolte ca stat independent. Scopul suprem al său și al formațiunii este unirea Republicii Moldova cu România și aderarea Republicii Moldova la NATO și condamnarea comunismului”* (10.10.2016); Candidatul PPD la alegerile prezidențiale din 30 octombrie, Ana Guțu, a declarat că în calitate de președinte al Republicii Moldova va promova în Parlament legea lustrației: *„Aceasta va fi lustrația cu privire la cei care au deportat pe bunicii noștri și i-au lăsat să moară de foame pe părinții noștri. Cei care au avut afaceri comune cu statul timp de 25 de ani și s-au îmbogățit ilegal, pentru ei se prevede confiscarea averii pînă la doua și a treia generație”* (18.10.2016).

Silvia Radu a fost mediatizată în context pozitiv în subiectele despre: Prezentarea programului electoral pentru alegerile prezidențiale. Candidatul independent S. Radu susține că va schimba Moldova spre bine, bazîndu-se pe susținerea poporului: *„Cînd voi fi președinte, în primul rînd, voi crea o platformă de comunicare între cetățeni și stat. Voi institui un consiliu economic suprem și un consiliu suprem civic pentru a remedia situația economică și socială din republică. Mă angajez să readuc la normalitate toate instituțiile statului... Printre cele mai importante priorități sînt de a crea locuri de muncă, de a atrage investiții străine”* (10.10.2016).

Liderul PSRM, Igor Dodon, a fost reflectat în context pozitiv în subiectele despre: Sondajul realizat de Intellect Group. În cadrul subiectului se menționează că *„Igor Dodon este liderul incontestat la alegerile prezidențiale în turul doi”* (12.10.2016); Candidatul PSRM vine cu propunerea de a începe negocieri trilaterale între Republica Moldova, UE și Federația Rusă: *„Noi avem acord de Comerț Liber cu UE și Federația Rusă, dar, cu părere de rău, cu Federația Rusă nu funcționează. Nouă ne trebuie în timpul apropiat să restabilim relațiile economice cu Federația Rusă. Fiind în opoziție, am reușit pentru cîteva companii să deschid piața dată”* (12.10.2016); Igor Dodon, candidat PSRM la prezidențiale, și-a prezentat al doilea obiectiv din programul electoral, care se referă la o economie puternică: *„La acest obiectiv ne propunem realizarea a cinci puncte, precum anularea tuturor legilor care impun cetățenii să achite miliardul furat, revenirea produselor autohtone pe piața rusă în regim liber de schimb, cu inițierea unor negocieri trilaterale RM-UE-FR, relațiile cu UE la capitolul economic trebuie să se bazeze pe comerțul asimetric, și nu de liber schimb, protejarea pieței interne și a producătorilor autohtoni, resurse energetice mai ieftine și o metodă clară de formare a prețurilor la tarife”* (13.10.2016); Candidatul PSRM a efectuat o vizită la o fabrică care produce carton. Anunțul este făcut pe o rețea de socializare de însuși liderul PSRM, I. Dodon. Acesta a menționat că la fabrica respectivă lucrează aproximativ 200 de angajați. În acest sens, liderul socialiștilor a declarat că va proteja furnizorii locali, cei care vor oferi locuri de muncă cetățenilor (17.10.2016); I. Dodon a declarat, în cadrul prezentării celui de al treilea obiectiv din platforma electorală, că fără partenerul strategic – Federația Rusă, Republica Moldova nu are viitor. După victoria în alegerile prezidențiale, Igor Dodon promite că va elabora și semna noi acorduri cu Federația Rusă în privința problemelor economic, social, politic și abordarea unitară în rezolvarea conflictului transnistrean, și garantarea imigranților moldoveni care lucrează în Federația Rusă. (18.10.2016).

Igor Dodon a avut o prezență negativă în subiectul despre: M. Lupu declară că va participa la dezbateri numai cu I. Dodon. Acesta și-a motivat decizia, spunând că „*I. Dodon este un candidat antieuropean și încearcă să schimbe vectorul Republicii Moldova*” (14.10.2016).

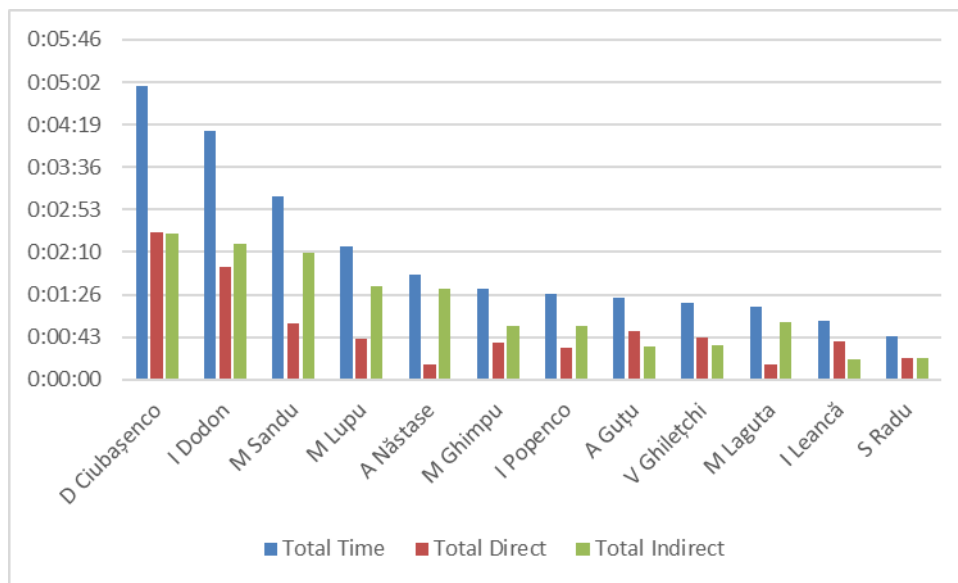
Ina Popenco a obținut o reflectare pozitivă datorită subiectelor despre: Vizita sa în sudul Republicii Moldova, unde s-a întâlnit cu alegătorii din Găgăuzia și raionul Taraclia. Candidatul MR susține că: „*Este îngrijorată de relațiile dintre Republica Moldova și Federația Rusă, accentuând că în programul său electoral nu este loc speculației geopolitice. Cetățenii republicii noastre așteaptă de la guvernare decizii înțelepte, și mi-aș dori ca cetățenii să fie mai cointeresați de programele sociale realizate în raionul Orhei, și în caz de victorie, promit să extind proiectul dat*” (12.10.2016); Ina Popenco, candidatul MR la funcția de șef al statului a deschis primul magazin social, declarând că pentru pensionari și persoanele din categoria social-vulnerabilă se vor deschide magazine sociale până la alegerile prezidențiale: „*Noi vom deschide în toate raioanele orașului Chișinău magazine sociale. Acuma se lucrează asupra acestui proiect pentru colectarea semnăturilor din fiecare raion al orașului Chișinău, iar unde vor fi cele mai multe semnături, acolo și vom deschide magazine sociale*” (18.10.2016).

Liderul PDM, Marian Lupu, a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Vizita sa în raionul Orhei. Marian Lupu a declarat că la realizarea proiectelor pentru dezvoltarea Republicii Moldova este necesar de a pune capăt conflictelor și diviziunii politice. În acest sens sînt prezentate declarațiile făcute de M. Lupu în cadrul întâlnirii sale cu alegătorii: „*Eu merg prin toate raioanele republicii în campania electorală și văd că oamenii sînt sătui de scandaluri dintre candidați, de acuzațiile care și le aduc reciproc. Ei vor stabilitate pentru țară, așteaptă decizii și propuneri concrete, care dau o nădejde și siguranță în ziua de mîine. Ne trebuie un proiect sigur pentru țară, proiectul de mine propus este dezvoltarea Republicii Moldova în UE*” (12.10.2016); Candidatul PDM la funcția de Președinte al Republicii Moldova a prezentat publicului unul din obiectivele incluse în programul electoral – „*Moldova europeană: prosperă și puternică*”, care prevede atragerea investițiilor masive pentru deschiderea a noi zone industriale și reformarea domeniilor educației, sănătății și culturii, dar și a sistemului de salarizare și pensionare. M. Lupu mai susține că „*va promova crearea întreprinderilor mici și mijlocii de către tineri, inclusiv prin susținerea financiară de către stat, și va încuraja dezvoltarea agriculturii*”. Urmează declarațiile lui M. Lupu: „*Subvențiile în agricultură, un element arhiimportant. În perioada următorilor trei ani, să atingem obiectivul unei dublări a mijloacelor financiare destinate subvențiilor. Odată cu realizarea acestui angajament ar permite ridicarea acestui fond pînă la cel puțin un miliard de lei anual*”. În subiect jurnalista afirmă că platforma prezidențială a candidatului PDM este susținută de premier și de președintele Parlamentului (17.10.2016).

Marian Lupu, a obținut o conotație a reflectării negative în subiectele despre: declarațiilor făcute de candidatul PSRM, I. Dodon. Acesta a declarat că îi va demonstra lui M. Lupu, într-o emisiune de dezbateri, că nu are drept să ceară alegătorilor să-l voteze (14.10.2016).

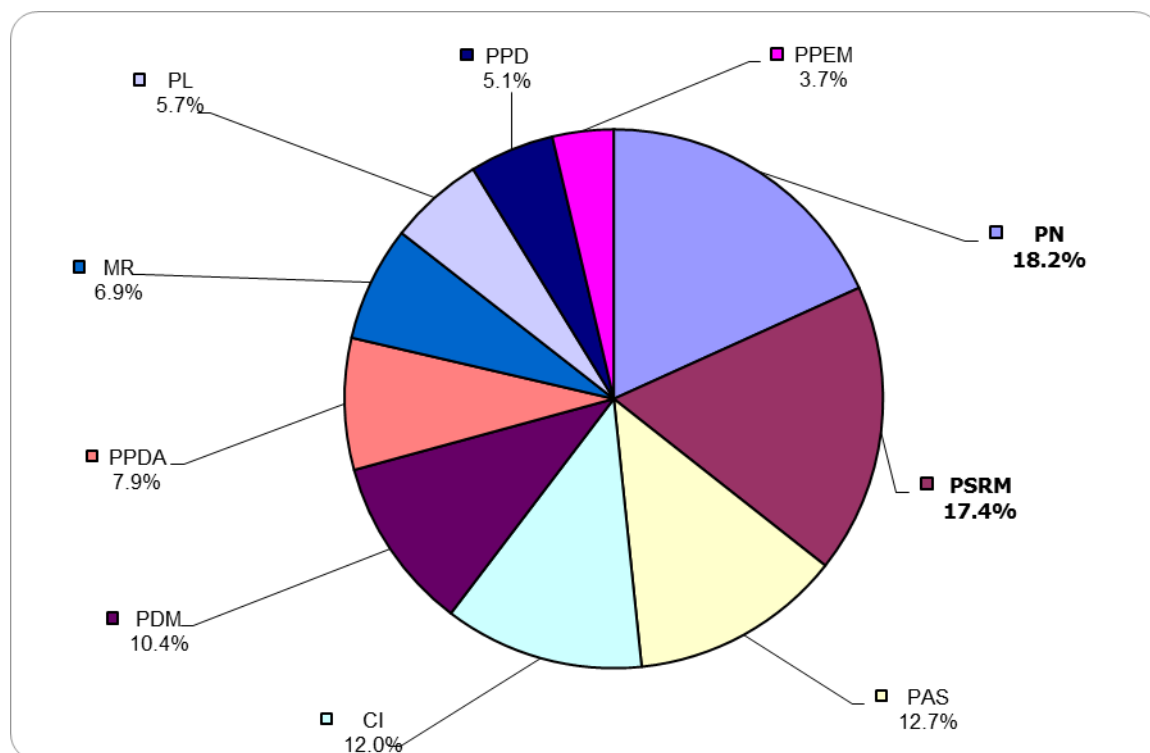
Mihai Ghimpu a fost mediatizat pozitiv în subiectele despre: Declarațiile acestuia făcute în cadrul unui emisiunii difuzată de postul de televiziune „RTR Moldova”. Liderul PL a declarat că în Republica Moldova nu a existat niciodată o economie și o industrie stabilă, și cel mai bine ar fi unirea cu România. De asemenea, acesta a mai afirmat că clasa politică din Moldova nu este în stare să conducă țara: „*Eu doresc să ajut cetățenilor Republicii Moldova să iasă din sărăcie și corupție. Clasa politică a dovedit că ei nu sînt oamenii statului, pe ei îi preocupă afacerile lor, cine e mai bogat ca altul. Noi pentru ce am creat statul dat? Ca să ținem oamenii în sărăcie? Noi nu avem economie...*” (17.10.2016); Candidatul la alegerile prezidențiale din partea PL, M. Ghimpu, a declarat pentru un post de televiziune că dacă câștigă alegerile prezidențiale va anula neutralitatea Republicii Moldova. Liderul PL mai declară că Moldova nu poate fi stat neutru pînă ce trupele rusești se află pe teritoriul Transnistriei. De asemenea, Mihai Ghimpu intenționează să schimbe Constituția Republicii Moldova, care, potrivit lui, se conduce pe principiile sovietice (19.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):



Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
D Ciubașenco	0:04:58	0:02:30	0:02:28
I Dodon	0:04:13	0:01:55	0:02:18
M Sandu	0:03:06	0:00:57	0:02:09
M Lupu	0:02:16	0:00:41	0:01:35
A Năstase	0:01:47	0:00:15	0:01:32
M Ghimpu	0:01:33	0:00:38	0:00:55
I Popenco	0:01:27	0:00:32	0:00:55
A Guțu	0:01:23	0:00:49	0:00:34
V Ghilețchi	0:01:18	0:00:43	0:00:35
M Laguta	0:01:14	0:00:15	0:00:59
I Leancă	0:01:00	0:00:39	0:00:21
S Radu	0:00:44	0:00:22	0:00:22

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

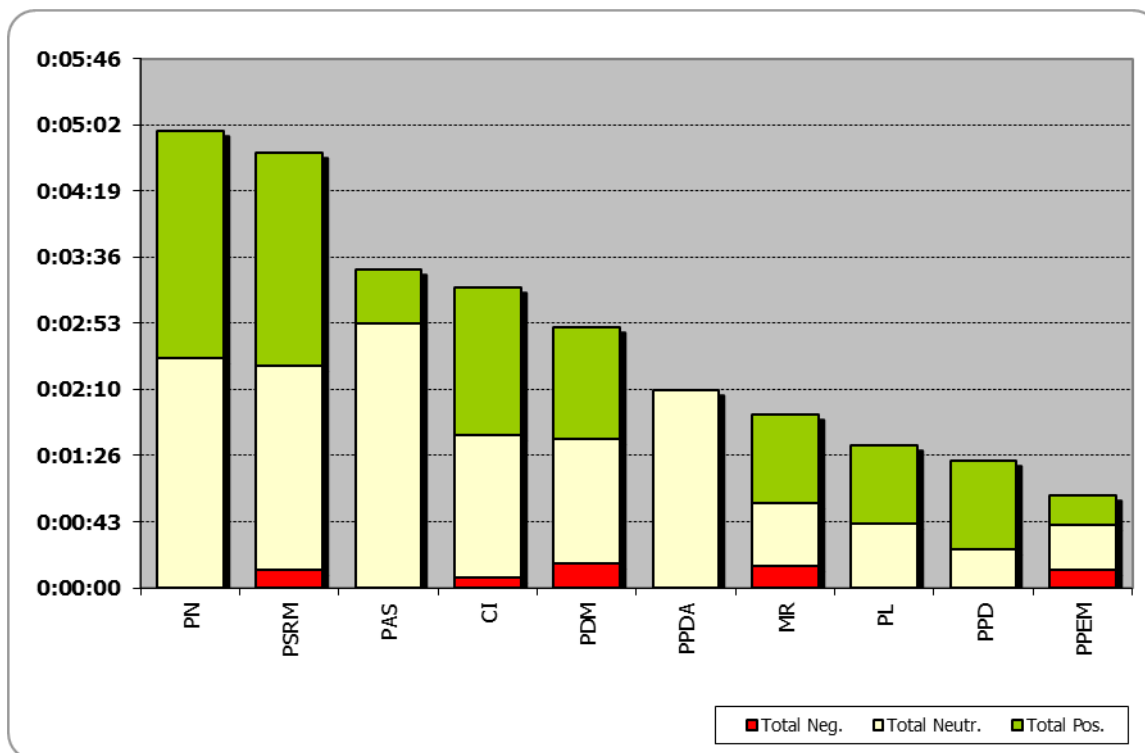


Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, partea dominantă a reflectării, de 18,2%, a fost acumulată PN, fiind urmat de PSRM – cu 17,4% și PAS – cu 12,7%. Candiđații independenți au obținut un volum al reflectării de 12,0% și PDM – de 10,4%. PPDA a avut o prezență de 7,9%, iar MR – de 6,9%, urmat de PL – cu 5,7%, și PPD – cu 5,1%. PPEM a fost mediatizat în volum de 3,7 la sută din volumul total al reflectării subiecților politici.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PN	4 min. 58 sec.	2 min. 28 sec.	2 min. 30 sec.	0
PSRM	4 min. 44 sec.	2 min. 19 sec.	2 min. 13 sec.	12 sec.
PAS	3 min. 28 sec.	35 sec.	2 min. 53 sec.	0
CI	3 min. 16 sec.	1 min. 36 sec.	1 min. 33 sec.	7 sec.
PDM	2 min. 50 sec.	1 min. 13 sec.	1 min. 21 sec.	16 sec.
PPDA	2 min. 9 sec.	0	2 min. 9 sec.	0
MR	1 min. 53 sec.	58 sec.	41 sec.	14 sec.
PL	1 min. 33 sec.	51 sec.	42 sec.	0
PPD	1 min. 23 sec.	58 sec.	25 sec.	0
PPEM	1 min. 00 sec.	19 sec.	29 sec.	12 sec.

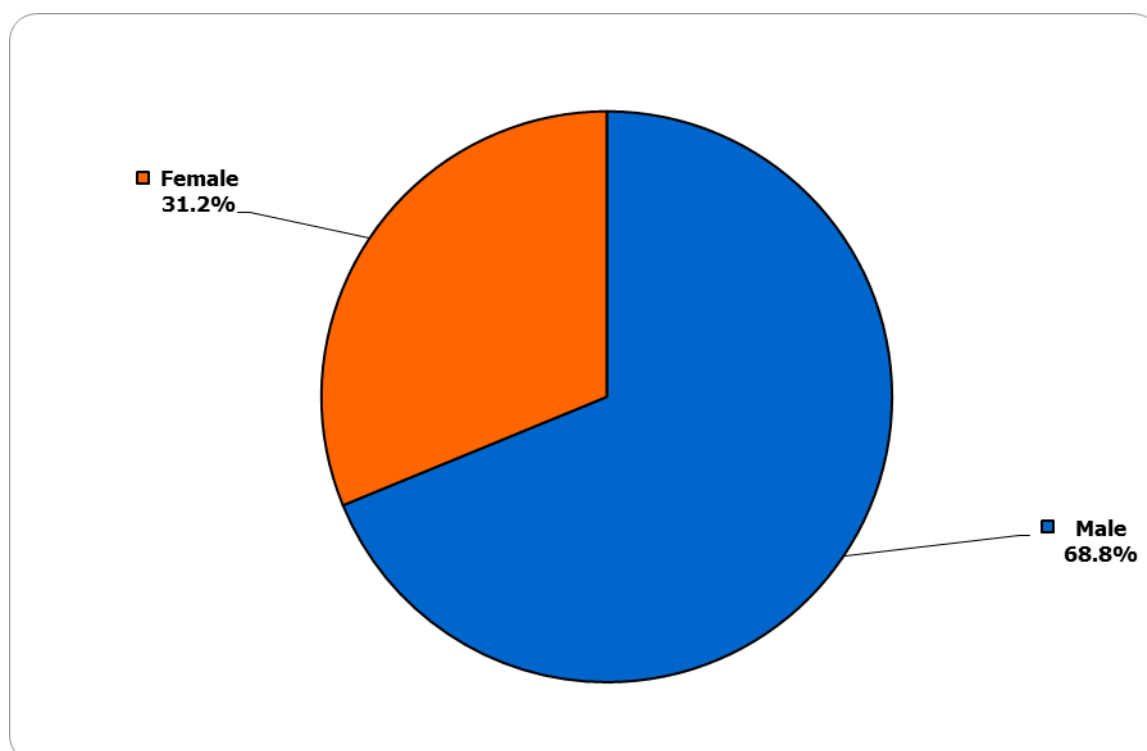
Conotația reflectării:



Subiecții politici PN, PAS, PL și PPD au fost mediatizați în context neutru și pozitiv, iar PSRM, CI, PDM, MR și PPEM – în context neutru, pozitiv și negativ. Este de menționat că PPDA a avut o prestație doar neutră.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):



În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost cea dominantă – 68,8%, iar cota femeilor a fost de 31,2%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la legislația electorală.

Direcția monitorizare TV